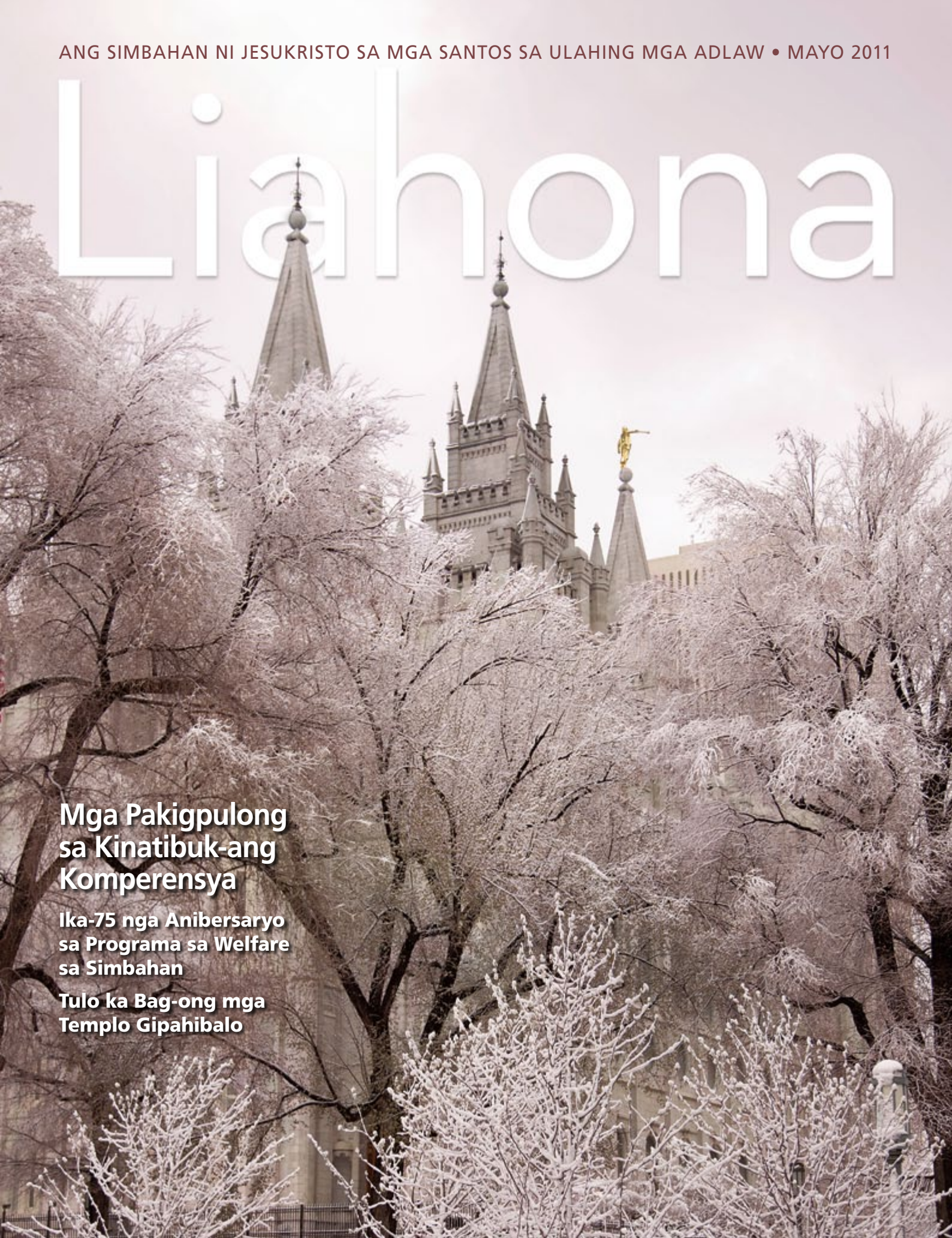

Liahona

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

**Ika-75 nga Anibersaryo
sa Programa sa Welfare
sa Simbahan**

**Tulo ka Bag-ong mga
Templo Gipahibalo**

SA MAAYONG KABUBUTON SA CHURCH HISTORY MUSEUM

Sa Ania Kanako Hatagan Ko Ikaw, ni Walter Rane

*“Ug didtoy gidala nga usa ka lalaki nga bakul sukad pa iyang pagkahimugso . . .
sa adlaw adlaw didto gibutang sa pultahan sa templo . . . ;*

“Sa pagkakita niya kang Pedro ug kang Juan nga nagpaingon na sa sulod sa templo, siya nangayo kanilag limos. . . .

“Apan si Pedro miingon kaniya, Ako walay salapi o bulawan, apan sa ania kanako hatagan ko ikaw;

Sa ngalan ni Jesukristo nga Nazaretnon paglakaw.

*“Ug iyang gikuptan siya sa iyang tuong kamot ug gialsa: Ug diha-diha nabaskog
ang iyang mga tiil ug mga buol-buol” (Mga Buhat 3:2–3, 6–7).*

- 2 Summary sa Komperensya sa Ika-181 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SESYON SA SABADO SA BUNTAG

- 4 Komperensya Na Usab
Presidente Thomas S. Monson
- 6 Ang Adlaw nga Igpapahulay ug ang Sakrament
Elder L. Tom Perry
- 10 Mahimo nga sama sa Gamay nga Bata
Jean A. Stevens
- 13 Mga Sumusunod ni Kristo
Elder Walter F. González
- 15 Ang Pag-ula Moayo sa Tanang Kasakit
Elder Kent F. Richards
- 18 Ang LDS nga mga Kababayan-an Talagsaon!
Elder Quentin L. Cook
- 22 Mga Oportunidad sa Paghimo og Maayo
Presidente Henry B. Eyring

SESYON SA SABADO SA HAPON

- 26 Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 28 Report sa Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan, 2010
Robert W. Cantwell
- 29 Estatistikanhong Report, 2010
Brook P. Hales
- 30 Gigiyahan sa Espiritu Santo
Presidente Boyd K. Packer
- 34 Atubanga ang Umaabot uban sa Hugot nga Pagtuo
Elder Russell M. Nelson
- 37 Pag-establisar og usa ka Kristohanon nga Panimalay
Elder Richard J. Maynes
- 40 Pagpamatuod
Elder Cecil O. Samuelson Jr.
- 42 Tinguha
Elder Dallin H. Oaks
- 46 Pagkaplag og Kalipay pinaagi sa Mahigugmaong Pagserbisyo
Elder M. Russell Ballard

SESYON SA PRIESTHOOD

- 49 Pag-andam sa Kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi
Elder Neil L. Andersen

- 53 Paglaum
Elder Steven E. Snow
- 55 Sagradong mga Yawe sa Aaronic Priesthood
Larry M. Gibson
- 58 Inyong Potensyal, Inyong Pribelihiyo
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 62 Pagkat-on diha sa Priesthood
Presidente Henry B. Eyring
- 66 Gahum sa Priesthood
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA BUNTAG

- 70 Naghulat diha sa Dalan sa Damasco
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 78 Labaw Pa Ka Mananaug pinaagi Kaniya Nga Nahigugma Kanato
Elder Paul V. Johnson
- 81 Ang Makapabalaan nga Buhat sa Welfare
Bishop H. David Burton
- 84 Ang Tinuod nga Kinaiya sa Pagka-Disipulo
Silvia H. Allred
- 87 Ang Espiritu sa Pagpadayag
Elder David A. Bednar
- 90 Ang Balaan nga Templo—Ang Suga sa Kalibutan
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA HAPON

- 94 Ang Mahangturong nga Panalangin sa Kaminyoon
Elder Richard G. Scott
- 97 “Ako Nagabadlong ug Nagapanton sa Akong Gihigugma”
Elder D. Todd Christofferson
- 101 Ang Labing Bililhon nga mga Panalangin sa Ginoo
Elder Carl B. Pratt
- 103 “Unsa nga Matang sa mga Lalaki [ug mga Babaye] Kamo Mahisama?”
Elder Lynn G. Robbins
- 106 Gitawag nga Mahimong Santos
Elder Benjamin De Hoyos
- 108 Ang Milagro sa Pag-ula
Elder C. Scott Grow
- 111 Bandila ngadto sa mga Nasud
Elder Jeffrey R. Holland
- 114 Sa Pagpanamilit
Presidente Thomas S. Monson

KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

- 115 “Ako Nagtuo sa Pagkamatinuoron ug Pagkamatinud-anon”
Ann M. Dibb
- 118 “Hinumdumi kini: Pagkamabination Magagikan Kanako”
Mary N. Cook
- 121 Mga Magbalantay sa Hiyas
Elaine S. Dalton
- 125 Usa ka Buhing Pagpamatuod
Presidente Henry B. Eyring
- 72 General Authorities sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 129 Indeks sa mga Istorya sa Komperensya
- 130 Sila Namulong Kanato Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi
- 132 Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary
- 132 Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon
- 133 Mga Balita sa Simbahan

Summary sa Komperensya sa Ika-181 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SESYON SA SABADO SA BUNTAG, ABRIL 2, 2011, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Allan F. Packer. Panapos nga pag-ampo: Elder Dale G. Renlund. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Clay Christiansen, organista: "Rejoice, the Lord Is King!" *Hymns*, no. 66; "Glory to God on High," *Hymns*, no. 67; "We Listen to a Prophet's Voice," *Hymns*, no. 22, arr. Murphy, wala mamantala; "I Know That My Redeemer Lives," *Hymns*, no. 136; "I Know That My Savior Loves Me," Creamer/Bell, arr. Murphy, wala mamantala; "High on the Mountain Top," *Hymns*, no. 5, arr. Wilberg, wala mamantala.

SESYON SA SABADO SA HAPON, ABRIL 2, 2011, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Kevin W. Pearson. Panapos nga pag-ampo: Elder Michael T. Ringwood. Ang musika pinaagi sa Tinipong Choir gikan sa Brigham Young University-Idaho; Eda Ashby ug Randall Kempton, mga direktor; Bonnie Goodliffe, organist: "How Firm a Foundation," *Hymns*, no. 85, arr. Ashby, wala mamantala; "How Great the Wisdom and the Love," *Hymns*, no. 195; "Press Forward, Saints," *Hymns*, no. 81; "Let Zion in Her Beauty Rise," *Hymns*, no. 41, arr. Kempton, wala mamantala.

SABADO SA GABII, ABRIL 2, 2011, SESYON SA PRIESTHOOD

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Rafael E. Pino. Panapos nga pag-ampo: Elder Joseph W. Sitati. Musika pinaagi sa usa ka priesthood choir gikan sa Ogden Utah ug Logan Utah Institutes; Jerald F. Simon, J. Nyles Salmond, ug Alan T. Simon, mga direktor; Andrew Unsworth, organist: "See the Mighty Priesthood Gathered," *Hymns*, no. 325; "Guide Me to Thee," *Hymns*, no. 101, arr. Unsworth, wala mamantala; "Redeemer of Israel," *Hymns*, no. 6; "For the Strength of the Hills," *Hymns*, no. 35, arr. Durham, pub. Jackman.

DOMINGGO SA BUNTAG, ABRIL 3, 2011, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Gary E. Stevenson. Panapos nga pag-ampo: Elder Tad R. Callister. Ang musika pinaagi sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: "O Thou Rock of Our Salvation," *Hymns*, no. 258; "Sabbath Day," *Hymns*, no. 148; "Hark, All Ye Nations!" *Hymns*, no. 264, arr. Wilberg, wala mamantala; "Let Us All Press On," *Hymns*, no. 243; "Have I Done Any Good?" *Hymns*, no. 223, arr. Zabris-kie, pub. Plum; "The Spirit of God," *Hymns*, no. 2, arr. Wilberg, wala mamantala.

DOMINGGO SA HAPON, ABRIL 3, 2011, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder José A. Teixeira. Panapos nga pag-ampo: Elder Kent D. Watson. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, mga organist: "I Saw a Mighty Angel Fly," *Hymns*, no. 15, arr. Wilberg, wala mamantala; "I'm Trying to Be like Jesus," *Children's Songbook*, 78–79, arr. Bradford, gimantala. Nature Sings; "Come, Ye Children of the Lord," *Hymns*, no. 58; "More Holiness Give Me," *Hymns*, no. 131, arr. Staheli, pub. Jackman.

SABADO SA GABII, MARSO 26, 2011, KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Elaine S. Dalton. Pangbukas nga pag-ampo: Emily Lewis. Panapos nga pag-ampo: Bethany Wright. Ang musika pinaagi sa usa ka Young Women choir gikan sa Salt Lake City area; Merrilee Webb, director; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, organist:

"High on the Mountain Top," *Hymns*, no. 5; "Guardians of Virtue," *Strength of Youth Media 2011: We Believe*, wala mamantala (cello: Jessica Hunt); "I Know That My Redeemer Lives," *Hymns*, no. 136, arr. Lyon, pub. Jackman (harp: Hannah Cope); "How Firm a Foundation," *Hymns*, no. 85, arr. Wilberg, wala mamantala.

MGA PAKIGPULONG SA KOMPERENSYA ANAA SA INTERNET

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org o languages.lds.org. Dayon pagpili og pinulongan. Sa kasagaran sulod sa duha ka bulan human sa komperensya, ang audio recordings anaa sa mga sentro sa pagpang-apu-apod.

MGA MENSAHE SA HOME UG VISITING TEACHING

Alang sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

SA HAPIN

Sa atubangan: Gilitratohan ni Weston Colton. Sa luyo: Gilitratohan ni Les Nilsson.

LITRATO SA KOMPERENSYA

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya sa Siyudad sa Salt Lake gilitratohan nila ni Craig Dimond, Welden C. Andersen, John Luke, Matthew Reier, Christina Smith, Cody Bell, Les Nilsson, Weston Colton, Sarah Jensen, ug Derek Israelsen; sa Argentina ni Marcelino Tossen; sa Brazil ni Lauren Fochetto, Ana Claudia Souza de Oliveira, ug Veruska Oliveira; sa Ecuador ni Alex Romney; sa Germany ni Mirko Kube; sa Jamaica ni Alexia Pommells; sa Mexico ni Ericka González Lage; sa Philippines ni Wilmore La Torre; sa Portugal ni Juliana Oliveira; sa Romania ni Matei Florin; sa Slovenia ni Ivan Majc; sa South Africa ni Kevin Cooney; sa Ukraine ni Marina Lukach; sa Maryland, USA, ni Sasha Rose; ug sa Zambia ni Tawanda Maruza.

Opisyal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Paul B. Pieper

Mga Adviser: Stanley G. Ellis, Christoffei Golden Jr., Yoshihiko Kikuchi

Tigdumalang Direktor: David L. Frischknecht

Direktor sa Editoryal: Vincent A. Vaughn

Direktor sa Grapiks: Allan R. Loyborg

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Mga Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor:

Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson

Kauban nga Editor: Ryan Carr

Luyo-luyo sa Editor: Susan Barrett

Mga Kawani sa Editorial: David A. Edwards, Matthew D. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekerk, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Melissa Zenteno

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Scott Van Kampen

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Mga Senior nga Tigdesinyo: C. Kimball Bott, Thomas S. Child, Colleen Hindley, Eric P. Johnson, Scott M. Mooy

Mga Kawani sa Deseno ug Produksyon: Collette

Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Reginald J. Christensen, Gene Christiansen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher, Gayle Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-imprinta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Ipadala ang mga manuskrito ug mga pangutana ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor" gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2011 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

May 2011 Vol. 14 No. 5. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431) POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

**ANG MGA MAMULONG
SA ALPABETO NG
PAGKAHAN-AY**

Allred, Silvia H., 84
Andersen, Neil L., 49
Ballard, M. Russell, 46
Bednar, David A., 87
Burton, H. David, 81
Christofferson, D. Todd, 97
Cook, Mary N., 118
Cook, Quentin L., 18
Dalton, Elaine S., 121
De Hoyos, Benjamín, 106
Dibb, Ann M., 115
Eyring, Henry B., 22, 62, 125
Gibson, Larry M., 55
González, Walter F., 13
Grow, C. Scott, 108
Holland, Jeffrey R., 111
Johnson, Paul V., 78
Maynes, Richard J., 37
Monson, Thomas S., 4, 66, 90, 114
Nelson, Russell M., 34
Oaks, Dallin H., 42
Packer, Boyd K., 30
Perry, L. Tom, 6
Pratt, Carl B., 101
Richards, Kent F., 15
Robbins, Lynn G., 103
Samuelson, Cecil O., Jr., 40
Scott, Richard G., 94
Snow, Steven E., 53
Stevens, Jean A., 10
Uchtdorf, Dieter F., 26, 58, 70

INDEKS SA HILISGUTAN

Aaronic Priesthood, 55
Babaye, mga, 18
Bag-ong Tugon, 6
Bata, mga, 10, 37, 103
Diborsyo, 66
Ehemplo, 10, 121, 125
Espiritu Santo, 30, 40, 58, 70, 87, 111
Gugma, 13, 22, 46, 62, 84, 94
Gugma nga putli, 46, 53, 81
Hiyas, 115, 121
Hugot nga pagtuo, 18, 34, 42, 53, 70, 78, 87, 101, 106, 125
Humanitarian nga Tabang, 4
Igpapahulay, 6
Ikaduhang Pag-anhi, 49
Ikapulo, 10, 34, 101
Jesukristo, 6, 13, 15, 30, 78, 103, 108, 114
Kabubut-on, 42
Kahayag, 87
Kalisdanan, 15, 34, 78, 106
Kamatuoran, 40, 121
Kaminyoon, 42, 66, 94
Kasulatan, mga, 30
Katungdanan, 55, 62
Kinatibuk-ang komperensya, 111, 114
Konseho, mga, 18
Koreksyon, 97
Misyonaryo nga buhat, 4, 46, 49
Pag-ampo, 125
Paghinulsol, 40, 97, 108
Pagkadisipulo, 13, 84, 111
Pagkaginiklanan, 37, 94, 103
Pagkainahan, 18
Pagkamabination, 118

Pagkamanggiloloy-on, 118
Pagkamapainubsanon, 10, 15
Pagkamasulundon, 10, 34, 40, 87, 97, 101, 103, 125
Pagkamatinuoron, 121
Paglaum, 53
Pagpadayag, 30, 87
Pagpamatuod, 40, 66, 125
Pagpangandam, 49
Pagpangulo, 55, 62
Pagpaningkamot sa kaugalingon, 22, 81, 84
Pagserbisyo, 22, 46, 55, 58, 70, 81, 84, 118
Pagsimba, 6
Pagtudlo, 37
Pag-ula, 15, 40, 53, 106, 108, 114
Pailub, 15, 78
Pakigsaad, mga, 13, 90, 94, 115
Pamilya, 10, 18, 37, 90, 94
Panalangin, mga, 34, 78, 101
Pasko sa Pagkabanhaw, 114
Pioneer, mga, 53
Prayoridad, mga, 42
Priesthood, 30, 49, 58, 62, 66
Programa sa Welfare, 22, 81, 84
Propeta, mga, 111
Relief Society, 84
Sakrament, 6
Sakripisyo, 90
Santos, mga, 106
Sumbanan, mga, 111
Templo, mga, 4, 90, 115
Tinguha, mga, 42
Trabaho, 84

Ni Presidente Thomas S. Monson

Komperensya Na Usab

Nagpasalamat ko kaninyo alang sa inyong hugot nga pagtuo ug debosyon sa ebanghelyo, sa gugma ug pag-atiman nga inyong gipakita sa usag usa, ug sa serbisyo nga inyong gihatag.

Sa dihang kini nga building giplano, abi namo nga dili kini nato mapuno. Tan-awa lang kini karon.

Akong minahal nga mga kaigsoo-nan, pagkanindot nga magkapundok na usab samtang atong sugdan ang ika-181 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang

Komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Ang miaging unom ka bulan daw paspas kaayong milabay samtang na-busy ko sa daghang mga responsibilidad. Usa sa dakong mga panalangin niining panahona mao ang

pagpahinungod pag-usab sa maanindot nga Templo sa Laie Hawaii, nga gipanindot og maayo sulod sa hapit duha ka tuig. Gikuyugan ko nila ni Presidente ug Sister Henry B. Eyring, Elder ug Sister Quentin L. Cook, ug Elder ug Sister William R. Walker. Pagkagabii sa wala pa ang pagpahinungod pag-usab, nga nahitabo pagka-Nobyembre, nanan-aw kami sa 2,000 ka mga batan-on gikan sa temple district samtang gipuno nila ang Cannon Activities Center sa BYU-Hawaii campus ug mipasundayag alang kanamo. Ang

ilang pasundayag giulohan og “Ang Dapit nga Pundukanan” ug sa mamugnaon ug sa hanas nga paagi misaysay pag-usab sa mahinungdanong mga panghitabo sa lokal nga kasaysayan sa Simbahan ug sa kasaysayan sa templo. Pagkanindot nianang gabhiona!

Ang sunod nga adlaw nahimong usa ka espirituhanong pagbusog samtang ang templo gipahinungod pag-usab sa tulo ka mga sesyon. Ang Espiritu sa Ginoo anaa uban kanamo sa hilabihan gayud kakusog.

Nagpadayon kita sa pagtukod og

mga templo. Pribelihiyo nako karong buntaga sa pagpahibalo og tulo ka dugang nga mga templo alang sa mga dapit nga karon palitunon ug diin, sa umaabut nga mga bulan ug tuig, pagatukuron sa mosunod nga mga dapit: Fort Collins, Colorado; Meridian, Idaho; ug Winnipeg, Manitoba, Canada. Panalangin gayud kini sa atong mga miyembro niini nga mga dapit.

Kada tuig minilyon ka mga ordinansa ang gipahigayon diha sa mga templo. Unta magpadayon kita nga magmatinud-anon sa pagpahigayon sa

ingon nga mga ordinansa, dili lamang alang sa atong kaugalingon apan alang usab sa atong namatay na nga mga minahal kinsa dili makabuhay sa ingon alang sa ilang kaugalingon.

Ang Simbahan nagpadayon sa paghatag og tawhanon nga tabang sa mga panahon sa katalagman. Bag-ohay pa lang mibati kita og kasubo ug mihatag og tabang ngadto sa Japan human sa makapagun-ob nga linog ug tsunami ug sa mga hagit nga may kalabutan sa nuclear. Nakaapud-apod kita og sobra sa 70 ka tonelada nga mga suplay,

lakip ang pagkaon, tubig, mga habol, mga hapin sa higdaanan, mga butang para pang-hygiene, mga sinina ug petrolyo. Ang atong mga young single adult miboluntaryo sa ilang oras sa pagpangita niadtong nangawala nga mga miyembro gamit ang Internet, social media, ug uban pang moderno nga mga pamaagi sa komunikasyon. Ang mga miyembro mitabang gamit ang mga scooter nga gihatag sa Simbahan ngadto sa mga dapit nga lisud maadtoan sa sakyanan. Mga proyekto sa pagserbisyo aron sa pagtipon-tipon sa mga gamit nga pang-hygiene ug mga gamit nga panglimpyo gi-organisar sa daghang mga stake ug mga ward sa Tokyo, Nagoya, ug Osaka. Sa pagkakaran, sobra sa 40,000 ka oras sa pagserbisyo ang nahatag sa sobra sa 4,000 ka mga boluntaryo. Ang atong tabang magpadayon didto sa Japan ug sa uban pang mga dapit diin adunay panginahanglan.

Akong mga kaigsoonan, nagpasalamat ko kaninyo alang sa inyong hugot nga pagtuo ug debosyon sa ebanghelyo, sa gugma ug pag-atiman nga inyong gipakita sa usag usa, ug sa serbisyo nga inyong gihatag diha sa inyong mga ward ug mga branch ug mga stake ug mga district. Salamat usab, alang sa inyong katinud-anon sa pagbayad sa inyong mga ikapulo ug mga halad ug sa inyong kamanggi-hatagon sa pagtampo ngadto sa uban pang mga pundo sa Simbahan.

Sa pagkatapos sa tuig sa 2010, adunay 52,225 ka mga misyonaryo nga nagerbisyo sa 340 ka mga misyon sa tibuok kalibutan. Ang misyonaryo nga buhat mao ang kinabuhi sa gingharian. Mahimo ba nga ako mosugyot nga kon kamo makahimo, tingali inyong ikonsiderar ang pagtampo ngadto sa General Missionary Fund sa Simbahan.

Karon, mga kaigsoonan, naghinamhinam kita nga maminaw sa mga mensahe nga ipresentar ngari kanato karon ug ugma. Kadtong mamulong kanato nangayo sa panabang ug giya sa langit samtang nangandam sila sa ilang mga mensahe. Nga kita unta mapuno sa Espiritu sa Ginoo ug mabayaw ug madasig samtang maminaw ug magkat-on kita mao ang akong pag-ampo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Adlaw nga Igpapahulay ug ang Sakrament

Pun-a ang inyong pamilya sa gugma samtang ibalaan ninyo ang Igpapahulay sa tibuok adlaw ug sa pagsinati sa espirituhanong mga panalangin sa tibuok semana.

A kong mga igsoon, sa tibuok kalibutan karong buntaga mianhi kita aron maminaw sa tingog sa propeta. Akong ipamatuod nga ang tingog nga bag-o natong nadungog tingog sa buhing propeta sa Dios dinhi sa yuta karon, si Presidente Thomas S. Monson. Pagkabulahan nato nga maangkon ang iyang mga pagtulun-an ug ehemplo!

Karong tuiga kitang tanan may oportunidad sa pagtuon sa pulong sa mga propeta sa Bag-ong Tugon sa Sunday School. Samtang ang Daang Tugon mao ang pagtuon kabahin sa mga propeta ug sa katawhan, ang Bag-ong Tugon nag-focus sa kinabuhi ug impluwensya sa bugtong nga Tawo kinsa mianhi sa mortalidad nga dunay duha ka nasyonalidad sa langit ug sa yuta—atong Manluluwas ug Manunubos, si Jesukristo.

Ang kalibutan karon natuhop sa mga doktrina sa katawhan nga sayon na lang ang pagkalimot ug pagkawala sa pagtuo nianang importante kaayo nga asoy sa kinabuhi ug pangalagad

sa Manluluwas—ang Bag-ong Tugon. Kining sagrado nga volume mao ang sentro sa kasaysayan sa kasulatan, sama nga ang Manluluwas Mismo kinahanglang mao ang sentro sa atong kinabuhi. Kinahanglang mopasalig kita sa atong kaugalingon sa pagtuon niini ug pagbahandi niini!

Adunay bililhon kaayong mga perlas sa kaalam nga makaplagan sa atong pagtuon sa Bag-ong Tugon. Kanunay kong malingaw og basa sa mga asoy ni Pablo samtang mibiyah siya ug miorganisar sa Simbahan sa Manluluwas, labi na sa iyang pagtulun-an ngadto ni Timoteo. Sa ikaupat nga kapitulo sa mga sinulat ni Pablo kang Timoteo, atong mabasa: “Isugo ug itudlo mo kining mga butanga. . . . Sa mga magtutuo, pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan sa sinultihan, ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtuo, sa kaputli.”¹ Ako walay mahunahunaang mas maayong paagi sa atong pagsugod o pagpadayon nga mahimong panig-ingnan sa mga magtutuo kay sa atong pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay.

Sugod sa Paglalang sa kalibutan, usa ka adlaw ang gigahin nga lahi sa uban. “Ug gipanalanginan sa Dios ang adlaw nga ikapito, ug nagbalaan niini.”² Gani ang Dios mipahulay gikan sa Iyang mga buluhaton niini nga adlaw, ug Siya naglaum nga ang Iyang mga anak mosunod. Ngadto sa mga anak sa Israel, Iyang gihatag ang sugo:

“Hinumduman mo ang Adlaw nga Igpapahulay, aron sa pagbalaan niini. “Sa unom ka adlaw magbuhat ka, ug buhaton mo ang tanan nga imong buluhaton:

“Apan ang adlaw nga ikapito maoy usa ka adlaw nga igpapahulay alang sa Ginoo nga imong Dios. . .

“ . . . Busa gipanalanginan sa Ginoo ang adlaw nga igpapahulay, ug gibalaaan niya kini.”³

Ang sumbanan sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay angay nga kanunayng maglakip sa pagsimba. Human si Adan ug si Eva nahimong mortal, gisugo sila nga “mosimba sa Ginoo nga ilang Dios, ug . . . mohalad sa unang mga anak sa ilang mga kahayopan [isip] usa ka halad ngadto sa Ginoo . . . [pagka] sama sa sakripisyo sa Bugtong Anak sa Amahan.”⁴ Ang sakripisyo gamit ang mga hayop nagpahinumdum sa kaliwatan ni Adan nga moabut ang adlaw nga ang Kordero sa Dios, si Jesukristo, mosakripisyo sa kaugalingon Niya nga kinabuhi alang kanato.

Sa tibuok Niyang kinabuhi ang Manluluwas namulong kabahin niana nga sakripisyo.⁵ Sa bisperas sa paglansang Kaniya, ang Iyang mga pulong nagsugod sa pagkatuman. Iyang gipundok ang Iyang mga disipulo sa kwarto sa taas, layo sa mga kalinga sa kalibutan. Iyang gipasiugdahan ang sakrament sa Panihapon sa Ginoo.

“Ug samtang nangaon sila, si Jesus mikuhag tinapay, ug sa nakapanalangin na niini, kini iyang gipikaspikas, ug ngadto sa mga tinun-an, gihatag niya nga nag-ingon, Kumuha, ug kumaon kamo; kini mao ang akong lawas.

“Ug gikuha niya ang kopa, ug sa nakapasalamat na siya, kanila gihatag kini niya, nga nag-ingon, Uminom kamo niini kamong tanan;

“Kay kini mao akong dugo sa pakigsaad, nga igaula alang sa daghan sa kapasayloan sa mga sala.”⁶

Sukad niadto, ang Pag-ula sa Manluluwas nahimo nga mahinungdanon ug katapusang sakripisyo. Sa dihang Siya mipakita didto sa kontinente sa Amerika human sa Iyang Pagkabanhaw, Iyang gitugyan ang Iyang priesthood ngadto sa Iyang mga disipulo ug gipaila ang sakrament pinaagi sa pag-ingon:

“Ug kini kamo sa kanunay maninguha sa pagtuman, . . . gani ingon nga Ako mibuhat sa pagpikas-pikas pan ug pagpanalangin niini ug paghatag niini nganha kaninyo.

“ . . . Ug kini mao ang usa ka pagpamatuod ngadto sa Amahan nga kamo sa kanunay mahinumdom kanako. Ug kon kamo sa kanunay mahinumdom kanako kamo makaangkon sa akong Espiritu uban kaninyo.”⁷

Talagsaon kadto nga bisan sa tumang kalibug panahon sa apostasiya, kini nga sumbanan sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay ug sa sakrament padayon nga gibuhat sa lainlaing paagi.

Dihang ang ebanghelyo gipahiuli, sila si Pedro, Santiago, ug Juan, tulo sa mga Apostoles kinsa unang nakadawat sa sakrament gikan sa Manluluwas, mipakita kang Joseph Smith ug ni Oliver Cowdery. Ubos sa ilang direksyon, gipahiuli ang awtoridad

sa priesthood nga gikinahangalan sa pag-administrar sa sakrament ngadto sa mga miyembro sa Simbahan.⁸

Gitugyan sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga propeta ug mga apostoles ug gikan kanila ngari kanato, kana nga awtoridad sa priesthood padayon nga anaa sa yuta karon. Ang mga batan-ong tighupot sa priesthood sa tibuok kalibutan mipasarang sa ilang kaugalingon sa paggamit sa gahum sa priesthood pinaagi sa matinguhaon nga pagtuman sa mga sugo ug pagsunod sa mga sumbanan sa ebanghelyo. Samtang kining batan-ong mga lalaki limpyo og mga kamot ug kasingkasing sa espirituhanong paagi, sila moandam ug mopanalangin sa sakrament diha sa pamaagi sa Manluluwas—sa paagi nga Iyang gihimo sa sobra sa 2,000 ka tuig nga milabay.

Ang pag-ambit sa sakrament maoy sentro sa atong pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay. Sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Ginoo nagsugo kangatong tanan:

“Ug nga kamo mahimo unta nga labaw nga moamping sa inyong mga kaugalingon nga walay buling gikan sa kalibutan, ug kamo moadto sa balay alamponan ug mohalad sa inyong mga sakramento diha sa akong balaan nga adlaw;

“Kay sa pagkatinuod kini mao ang adlaw nga gitudlo ngadto kaninyo sa pagpahulay gikan sa inyong mga kahago, ug mohatag og mga paghalad sa inyong mga pag-ampo ngadto sa Labing Halangdon. . . .

“Ug niini nga adlaw kamo dili mohat ug bisan unsa nga butang.”⁹

Samtang atong gikonsiderar ang sundanan sa Igpapahulay ug ang sakrament sa atong kinabuhi, makita nga adunay tulo ka butang nga gikinahanglan sa Ginoo kanato: una, sa pagmatngon sa atong kaugalingon nga

dili mabulingan sa kalibutan; ikaduha, sa pag-adto sa balay alampoonan ug sa paghalad sa atong mga sakrament; ug ikatulo, pagpahulay gikan sa atong mga kahago.

Usa ka talagsaong butang nga mahimong Kristiyano ug magpuyo isip tinuod nga disipulo ni Kristo. Kanato Siya miingon, “Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan.”¹⁰ Sa pagmatngon nga dili mabulingan ang atong kaugalingon gikan sa kalibutan, Siya naglaum kanato nga maglikay sa ingon ka kalibutanon

nga kalingawan sa negosyo ug sa mga kalingawan sa adlaw nga Igpapahulay.

Nagtuo ko nga gusto sab Niya nga kita magsinina og tarung. Ang atong kabatan-onan tingali nagtuo sa karaang panultihon “Pangsimba nga sinina” dili na uso. Sa gihapon, nahibalo kita nga kon ang pang-Dominggo nga sinina makapangil-ad sa inadlawng sininaan, ang mga kina-ya ug buhat mosunod. Siyempre, dili kinahanglan nga magpormal og sinina ang mga bata sa Dominggo hangtud inig salop sa adlaw. Apan, pinaagi sa sinina nga atong giawhag nga ilang sul-ubon ug sa mga kalihokan nga atong giplano, sila atong gitabangan nga maandam alang sa sakrament ug sa pagtagamtam sa mga panalangin niini sa tibuok adlaw.

Unsay ipasabut sa paghalad sa atong mga sakramento ngadto sa Ginoo? Atong gidawat nga tanan kita masayop. Ang matag usa kanato may panginahanglan sa pagkumpisal ug sa pagbiya sa atong mga sala ug kasaypanan ngadto sa atong Langitnong Amahan ug sa uban nga tingali atong napa-sakitan. Ang Adlaw nga Igpapahulay naghatag kanato og bililhong oportunidad sa paghalad niining—atong mga sakrament—ngadto sa Ginoo. Miingon Siya, “Hinumdumi nga dinhi niini, nga adlaw sa Ginoo, kamo mohalad sa inyong mga halad ug sa inyong mga sakramento ngadto sa Labing Halangdon, mokumpisal sa inyong mga sala ngadto sa inyong mga kaigsoonan, ug sa atubangan sa Ginoo.”¹¹

Si Elder Melvin J. Ballard misugyot, “Buot kami nga ang matag miyembro moduol sa lamesa sa sakrament tungod kay dapit kini alang sa pag-imbistiga sa kaugalingon, pagsusi sa kaugalingon, diin kita makakat-on sa paghusto sa atong dalan ug sa paghusto sa atong kinabuhi, ang pagdala sa atong kaugalingon nga uyon sa mga pagtulun-an sa Simbahan ug sa atong mga kaigsoonan.”¹²

Samtang takus kitang moam-bit sa sakrament, nagsaksi kita nga kita andam sa pagdala sa pangalan sa Manluluwas ngari kanato ug sa pagsunod sa Iyang mga sugo ug *mo-himo* sa kanunay nga mohinumdom Kaniya, nga kita unta makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato. Niini nga

paagi ang pakigsaad sa atong bunyag nabag-o. Ang Ginoo misiguro sa Iyang mga disipulo, “Kon kamo magbuhat niini sa kanunay kamo mahinumdom niini nga takna nga Ako nag-uban kaninyo.”¹³

Usahay maghunahuna kita sa pagpahulay gikan sa atong mga paghago nga pasagdan lang ang galingan sa dagami nga mag-urong o magbutang og pahibalo nga Sarado diha sa pultahan. Apan sa kalibutan karon, ang paghago naglakip sa inadlaw nga trabaho sa atong kinabuhi. Nagpasabut kini og mga kalihokan sa negosyo nga atong humanon sa panimalay, mga kompetisyon sa dula, ug ubang tinguha nga mopalayo kanato sa pagsimba sa adlawng Igpapahulay ug sa oportunidad sa pagpangalagad sa uban.

“Ayaw pagtiaw-tiaw sa sagradong mga butang,”¹⁴ ang Ginoo mipadayag ngadto sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ingon og nagpahinumdom kanato kon unsay Iyang gisulti ngadto sa Iyang mga disipulo: “Ang adlaw nga igpapahulay gibuhit alang sa tawo, dili ang tawo alang sa adlaw nga igpapahulay.”¹⁵

Mga kaigsoonan, sa ulahing mga adlaw ang kaaway molampos kon kita molugak sa atong mga pasalog sa Manluluwas, mobaliwala sa Iyang mga pagtulun-an nga anaa sa Bagong Tugon ug sa ubang kasulatan, ug mohunong sa pagsunod Kaniya. Mga ginikanan, karon ang panahon sa pagtudlo sa atong mga anak nga mahimong panig-ingnan sa mga tumutuo pinaagi sa pagtambong og miting sa sakrament. Inigka Dominggo sa buntag, tabangi silang makapahulay og tarung, makasinina og tarung, ug sa espirituhanong paagi andam sa pagambit sa mga simbolo sa sakrament ug pagdawit sa makapadan-ag, makapalig-on, mapakatuboy nga gahum sa Espiritu Santo. Pun-a ang inyong pamilya sa gugma samtang ibalaan ninyo ang Igpapahulay sa tibuok adlaw ug sa pagsinati sa espirituhanong mga panalangin sa tibuok semana. Dapita ang inyong mga anak sa “pagtindog ug pagpakita” pinaagi sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay, nga ang “[ilang] kahayag mao ang usa ka sukaranan alang sa tanan nga mga nasud.”¹⁶

Paglabay sa katuigan, padayon

akong namalandong sa mga adlaw nga Igpapahulay sa akong kabatan-on. Kahinumdom gihapon ko sa unang adlaw nga mipasa ko sa sakrament isip deacon ug sa gagmayng baso nga akong gipasa sa mga miyembro sa among ward. Pila ka tuig ang milabay usa ka building sa Simbahan sa akong dapit gibag-o. Usa ka compartment diha sa pulpito nasilyohan. Dihang giablihan kini, dihay pipila niining gagmay nga baso nga natago sulod sa katuigan. Usa niini gihatag ngari nako isip usa ka handumanan.

Nakahinumdom usab ko sa green nga footlocker nga among gidala sa U.S. Marine Corps. Sa sulod niadto nga footlocker mao ang usa ka kahoy nga tray ug pinutos nga mga baso sa sakrament aron kami mapanalanginan og kalinaw ug paglaum sa Panihapon sa Ginoo bisan sa kagubot ug kasubo tungod sa gubat.

Kon maghunahuna ko niadtong mga baso sa sakrament sa akong kabatan-on, diha sa akong pinuy-anan sa natago nga walog ug sa laing liboan ka milya ang gilay-on diha sa Pasi-piko, napuno ako sa pasalamat nga ang Manluluwas sa kalibutan andam sa pag-inom sa “pait nga kopa”¹⁷ alang kanako. Ug kay Siya mihimo, ako makasulti uban sa Salmista, “Akong kopa nagaawas”¹⁸ uban sa panalangin sa Iyang walay kinutoban ug mahang-turon nga Pag-ula.

Niining adlaw sa wala pa ang Igpapahulay, samtang gisugdan nato

kining talagsaong komperensya, atong hinumduman ang mga panalangin ug mga oportunidad nga atoa samtang manambong kita sa miting sa sakrament matag semana sa atong mga ward ug branch. Mangandam kita ug ipahaum ang atong kaugalingon sa Igpapahulay sa paagi nga makabu-bu sa mga panalangin nga gisaad ngari kanato ug sa atong mga pamilya. Akong ihatag ang akong linain nga pagsaksi nga ang talagsaong kalipay nga atong madawat niining kinabuhia anaa sa pagsunod sa Manluluwas. Unta magtuman kita sa Iyang mga sugo pinaagi sa pagbalaan sa Iyang adlaw mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Timoteo 4:11-12.
2. Genesis 2:3.
3. Exodo 20:8-11.
4. Moises 5:5, 7.
5. Tan-awa, alang sa panig-ingnan, Marcos 10:32-34; Juan 2:19; 10:17; 12:32.
6. Mateo 26:26-28.
7. 3 Nephi 18:6-7.
8. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:68-69, 72; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:12-13.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9-10, 13.
10. Juan 17:16.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:12.
12. Sa Bryant S. Hinckley, *Sermons and Missionary Services of Melvin Joseph Ballard* (1949), 150.
13. Hubad ni Joseph Smith, Marcos 14:21, sa Biblia appendix.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:12.
15. Marcos 2:27.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:5.
17. 3 Nephi 11:11.
18. Salmo 23:5.

Kyiv, Ukraine

Ni Jean A. Stevens

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Primary

Mahimo nga sama sa Gamay nga Bata

Kon kita adunay kasingkasing sa pagkat-on ug andam sa pagsunod sa ehemplo sa mga bata, ang ilang balaang hiyas makaabli sa atong kaugalingon nga espirituhanong pagtubo.

Ang atong Amahan sa Langit, sa Iyang dakong kaalam ug gugma, nagpadala sa Iyang espiritung anak nga mga lalaki ug mga babaye nganhi sa yuta isip mga bata. Sila moabut sa mga pamilya isip bililhon nga mga gasa nga adunay balaan nga kinaiya ug padulngan. Nasayud ang atong Langitnong Amahan nga ang mga bata mahinungdanon sa pagtabang kanato nga mahimong sama Kaniya. Adunay daghan kaayo natong makat-unan gikan sa mga bata.

Kining importante nga kamatuoran gipakita pipila ka tuig ang milabay samtang ang usa ka sakop sa Seventy diha sa buluhaton sa Hong Kong. Gibisitahan niya ang usa ka kasarangang ward nga naningkamut sa daghan nga mga paagi, wala makahimo sa pagsangkap alang sa kaugalingon niining mga panginahanglan. Samtang gihulagway sa bishop ang ilang sitwasyon, gibati sa General Authority nga pabayron ang mga miyembro sa ilang ikapulo. Ang bishop, nasayud sa ilang makalolooy nga mga kahimtang, nabalaka mahitungod kon unsaon niya pagtuman kana nga tambag. Gihunahuna niya kini ug mihukom nga makigsulti ngadto sa labing puno sa

hugot nga pagtuo nga mga miyembro sa iyang ward ug mohangyo kanila sa pagbayad sa ilang ikapulo. Pagkasunod Domingo miadto siya sa Primary. Mitudlo siya sa mga bata mahitungod sa balaod sa ikapulo sa Ginoo ug nangutana kon sila andam ba sa pagbayad sa ikapulo sa kwarta nga ilang kinitaan. Ang mga bata miingon nga ilang himoon. Ug ilang gihimo.

Sa wala madugay ang bishop miadto sa mga hamtong diha sa ward ug mipakigbahin ngadto kanila nga sulod sa milabay nga unom ka bulan ang ilang matinud-anong mga anak nagbayad og ikapulo. Nangutana siya kanila kon sila ba andam sa pagsunod sa ehemplo niining mga bata ug buhaton ang sama. Natandog pag-ayo ang mga tawo sa mga sakripisyo nga andam nga gipanghimo sa mga bata nga ilang gibuhat unsa ang angay aron makabayad sa ilang ikapulo. Ug ang tamboanan sa langit nabuksan. Uban sa ehemplo niining matinud-anong mga bata, usa ka ward ang mitubo sa pagkamasulundon ug sa pagpamatuod.

Si Jesukristo Mismo nagtudlo kanato sa pagtan-aw sa mga bata isip usa ka ehemplo. Ang Bag-ong Tugon nagrekord sa Iyang tubag sa diha nga

ang Iyang mga Apostoles naglantugi kon kinsa ang angay nga mahimong labing dako didto sa gingharian sa langit. Gitubag ni Jesus ang ilang pangutana uban sa gamay apan gamhanan nga leksyon nga mogamit og butang. Gitawag niya ang usa ka gamay nga bata ngadto Kaniya ug gipalingkod siya diha sa taliwala kanila ug miingon:

“Gawas kon mangausab kamo, ug mangahimong sama sa mga gagmayng bata, dili gyud kamo makasulod sa gingharian sa langit.

“Busa bisan kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama niining gagmayng bata, siya mao ang labing dako sa gingharian sa langit” (Mateo 18:3–4).

Unsa ang atong kinahanglan nga makat-unan gikan sa mga bata? Unsa nga mga kinaiya nga ilang gibatunan ug unsa nga mga ehemplo ang ilang gipakita nga makatabang sa atong kaugalingon nga espirituhanong kalamboan?

Kining bililhon nga mga bata sa Dios moabut kanato uban sa matuohon nga mga kasingkasing. Puno sila sa hugot nga pagtuo ug andam nga modawat sa mga pagdasig sa Espiritu. Sila naghulagway sa pagkamapainubsanon, pagkamasulundon, ug paghigugma. Sila sa kanunay mao ang unang mohigugma ug unang mopasaylo.

Tuguti ako sa pagpakigbahin og pipila ka mga kasinatian kon sa unsang paagi nga ang mga bata makapanalangingin sa atong mga kinabuhi uban sa ilang inosente apan gamhanan nga mga ehemplo sa Kristohanong mga hiyas.

Si Todd, usa ka gamay nga batang lalaki nga dos anyos, bag-ohay lang mikuyog sa iyang inahan ngadto sa art museum nga nagpakita og espesyal nga exhibit sa nindot nga mga painting kabahin sa Manluluwas. Samtang ilang giagian ang sagrado nga mga imahe, nadungog niya ang iyang gamay nga batang lalaki nga matinahurong nagsulti sa ngalang “Jesus.” Miduko siya nga nakakita kaniya nga nagkyugpos ug nagduko samtang siya nagtan-aw sa mga painting. Makakat-on ba kita og usa ka butang gikan ni Todd mahitungod sa kinaiya nga

mapainubsanon, sa balaan nga pagta-hud, ug sa gugma alang sa Ginoo?

Sa miaging tinglarag gibanayan ko ang ehemplo sa usa ka 10 anyos nga batang lalaki sa Armenia. Samtang nagpaabut kami nga magsugod ang sakrament miting, namatikdan niya ang labing tigulang nga miyembro sa branch nga miabut. Siya ang daling miduol ngadto kaniya, gitunol ang iyang bukton aron makalakaw ang tigulang og tarung. Iyang gitabangan siya ngadto sa atubangan nga laray sa chapel, diin siya mas makadungog. Ang iyang gamay nga lihoc sa kalooy nagtudlo ba kanato nga kadtong kinsa labing dako diha sa gingharian sa Dios mao kadtong kinsa nagbantay og mga oportunidad sa pag-alagad sa uban?

Si Katie, usa ka gamay nga bata, mitudlo kanato samtang atong makita ang iyang impluwensya diha sa iyang pamilya. Mitambong siya sa Primary ug nadani sa mga pagtulun-an sa

ebanghelyo. Uban sa nagtubo nga hugot nga pagtuo ug pagpamatuod, si Katie nagbilin og mubo nga sulat diha sa unlan sa iyang mga ginikanan. Gisulat niya nga ang mga kamatuoran sa ebanghelyo adunay “luna sa iyang kasingkasing.” Gipakigbahin niya ang iyang dakong tinguha nga masuod ngadto sa Langitnong Amahan, mag-masulundon sa Iyang mga sugo, ug mabugkos ang iyang pamilya didto sa templo. Ang yano nga pagpamatuod sa ilang buotang anak nga babaye mitandog sa mga kasingkasing sa iyang mga ginikanan sa gamhanan kaayong paagi. Si Katie ug ang iyang pamilya nakadawat gayud sa sagradong mga ordinansa sa templo nga nagbugkos sa ilang pamilya sa kahangturan. Ang matuohon nga kasingkasing ug ehemplo sa hugot nga pagtuo nakatabang sa pagdala og mahangturon nga mga panalangin ngadto sa iyang pamilya. Makahimo ba ang iyang sinserong

pagpamatuod ug tinguha sa pagsu-nod sa plano sa Ginoo nga makagiya kanato sa pagtan-aw og mas klaro kon unsa ang labing importante?

Ang among pamilya nagkat-on gikan sa usa ka suod nga paryente, sa sais anyos nga si Liam. Niining milabay nga tuig nakigbisog siya sa grabe nga kanser sa utok. Human sa duha ka malisud nga operasyon, nadesisyunan nga siya nagkinahanglan usab og radiation. Sa panahon niining pagtambal gamit ang radiation, gikinahanglan siya sa hingpit nga mag-inusara ug maghigda nga dili gayud molihok. Si Liam dili gusto sa pangpakatulong tungod kay lainan siya sa bation niya niini. Determinado siya nga kon makadungog lamang siya sa tingog sa iyang amahan diha sa intercom, makahigda siya nga dili maglihok nga walay pangpakatulong.

Sulod niining kulba nga mga panahon, misulti ang iyang papa ngadto kaniya uban sa mga pulong sa pagdasig ug paghigugma. “Liam, bisan tuod ikaw dili makakita kanako, ako ania ra dinhi. Nasayud ako nga ikaw makahimo niini. Gihigugma ko ikaw.” Malampuson nga gihuman ni Liam ang 33 nga gikina-hanglan nga mga tambal sa radiation samtang nagpabiling hingpit nga wala maglihok, usa ka kalampusan nga ang iyang mga doktor nagtuo nga imposible nga walay pangpakatulong tungod sa iyang linghod nga edad. Sulod sa mga bulan nga kasakit ug kalisud, ang makapatakod nga pagkapositibo ni Liam nahimong gamhanang ehemplo sa pagpakigbisog sa kalisdanan uban sa paglaum ug gani kalipay. Ang iyang mga doktor, mga nurse, ug ang uban nga dili maihap nadasig sa iyang kaisug.

Nagkat-on kitang tanan og importante nga mga leksyon gikan ni Liam—mga leksyon mahitungod sa hugot nga pagtuo ug pagsalig sa Ginoo. Sama ni Liam, dili kita makakita sa atong Langitnong Amahan, apan kita makapaminaw sa Iyang tingog sa paghatag kanato og kalig-on nga atong gikinahanglan aron sa paglahutay sa mga hagit sa kinabuhi.

Ang ehemplo ba ni Liam makatabang kanato nga mas makasabut sa mga pulong ni Haring Benjamin nga mahimong ingon sa usa ka bata—manunuton, maaghup, mapainubsanon,

mapailubon, ug puno sa gugma? (tan-awa sa Mosiah 3:19).

Ang mga bata naghatag og mga ehemplo sa mga kinaiya nga sama sa bata nga kinahanglan natong ipalambo o balikon sa pagdiskubre diha sa atong mga kaugalingon aron makasulod ngadto sa gingharian sa langit. Sila putli nga mga espiritu kinsa walay lama sa kalibutan—matudloan ug puno sa hugot nga pagtuo. Kini dili kahibudngan nga ang Manluluwas adunay linain nga gugma ug pagdayeg alang sa gagmay nga mga bata.

Taliwala sa dili ordinaryo nga mga hitabo sa pagbisita sa Manluluwas ngadto sa Amerika, ang Iyang malumo nga pagpangalagad ngadto sa mga bata lahi. Sa makapatandog nga paagi Siya mikuha sa matag bata.

“Ug siya mikuha sa ilang gagmay nga mga bata, sa tinagsa, ug mipananglangin kanila, ug nag-ampo ngadto sa Amahan alang kanila.

“Ug sa diha nga siya nakahimo na niini siya mihilak. . . .

“Ug siya namulong ngadto sa

pundok sa mga katawhan, ug miingon ngadto kanila: Tan-awa ang inyong gagmay nga mga bata” (3 Nephi 17:21–23).

Nagtudlo si Elder M. Russell Ballard kanato sa importansya sa pahimangno sa Manluluwas nga “tan-awa ang inyong gagmay nga mga bata” sa dihang siya miingon: “Timan-i nga Siya wala moingon ‘pasiplati sila’ o sa ‘yano nga obserbahi sila’ o ‘tan-aw panagsa sa ilang kasagaran nga nahimutangan-kinatibuk-ang lihok.’ Miingon Siya *tan-awa* sila. Alang kanako kana nangahulugan nga kinahanglan ato silang gakson uban sa atong mga mata ug uban sa atong mga kasingkasing; kita kinahanglan nga motan-aw ug mo-dayeg kanila kon kinsa gayud sila: espiritu nga mga anak sa atong Langitnong Amahan, nga adunay balaang mga hiyas” (“Behold Your Little Ones,” *Tambuli*, Okt. 1994, 40; empasis gidugang).

Walay hingpit nga dapit sa pagtan-aw sa atong gagmay nga mga bata kay sa diha sa atong mga pamilya. Ang panimalay maoy usa ka dapit diin

kitang tanan makakat-on ug makatubo og dungan. Usa sa atong matahum nga kanta sa Primary nagtudlo kanato:

Ang pamilya gihatag sa Dios

Aron pagtabang kanato—

Ingon niini gayud ang Iyang paghigugma,

Ang pamilya iya sa Dios.

(“Ang Pamilya Iya sa Dios,” *Liahona*, Okt. 2008, H12–13.)

Anaa sa atong mga pamilya, diha sa palibut sa gugma ug hugot nga pagtuo, diin atong makita ug madayeg sa mas personal nga paagi ang balaang mga hiyas sa Iyang espiritu nga mga anak. Anaa sa atong mga pamilya diin ang mga kasingkasing mapahumok ug sa pagpaubos kita magtinguha sa pag-usab, nga mahimong mas labaw nga sama sa bata. Kini ang proseso diin kita mamahimong mas Kristohanon.

Aduna bay pipila ka mga kasinatian sa kinabuhi nga nakuha gikan kanimo nga matuohong kasingkasing ug sama sa batang hugot og pagtuo diha kanimo kaniadto? Kon aduna, tan-awa ang mga bata nga nagpalibut sa inyong kinabuhi. Ug dayon tan-awa pag-usab: Sila mahimong mga bata sa inyong pamilya, sa kalsada, o sa Primary sa inyong ward. Kon kita adunay kasingkasing sa pagkat-on ug andam sa pagsunod sa ehemplo sa mga bata, ang ilang balaang hiyas makaabli sa atong kaugalingon nga espirituhanong pagtubo.

Mapasalamaton ako kanunay sa mga panalangin sa akong kaugalingong mga anak. Ang ehemplo sa matag usa nagtudlo nako og mga leksyon nga akong gikinahanglan. Nakatabang sila nako nga mausab alang sa mas maayo.

Ako mapainubsanon apan sigurado nga mopamatuod nga si Jesus mao ang Kristo. Siya mao ang usa ka hingpit nga Anak—manunuton, maaghup, mapainubsanon, mapailubon, ug puno sa gugma. Unta ang matag usa kanato adunay kasingkasing sa pagsunod sa Iyang ehemplo, nga mahimong sama sa usa ka bata, ug sa ingon niana makabalik ngadto sa atong langitnong panimalay, ako nag-ampo diha sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Walter F. González
Sa Kapangulohan sa Seventy

Mga Sumusunod ni Kristo

Ang mga sumusunod ni Kristo nagsunod sa sumbanan sa Manluluwas diha sa ilang kinabuhi nga naglakaw diha sa kahayag.

Sa miaging Oktubre ang akong asawa ug ako mikuyog nila ni Elder ug Sister Neil L. Andersen alang sa groundbreaking sa bag-ong templo didto sa Córdoba, Argentina. Sama sa naandan, usa ka kompenensya alang sa mga mamahayag ang misunod sa seremonya. Usa ka journalist, dili miyembro sa simbahan, mikomentaryo nga nakaobserbar siya kon unsa kanindot ang pagtagad sa mga kalalakin-an sa ilang mga asawa. Dayon wala damha siya nangutana, “Tinuod ba kana o pakaaron-ingnon lang?” Sigurado ko nga aduna siyay lahi nga nakita ug gibati diha sa atong mga miyembro. Tingali nakita niya ang tinguha sa atong mga miyembro nga mosunod ni Kristo. Ang mga miyembro sa tibuok kalibutan adunay ingon nga tinguha. Sa samang higayon, minilyon ka mga tawo kinsa dili mga miyembro sa Simbahan adunay tinguha usab nga mosunod Kaniya.

Bag-ohay lang ang akong asawa ug ako nakadayeg sa mga tawo didto sa Ghana ug sa Nigeria. Kadaghanan dili mga miyembro sa atong simbahan. Nalipay kaayo kami nga makita ang ilang tinguha sa pagsunod ni Kristo nga gipahayag diha sa kadaghanan sa

ilang mga panag-istoryahanay sa ilang mga panimalay, sa ilang mga sakyanan, sa ilang mga bongbong, ug sa ilang mga billboard. Wala pa kami makakita sukad og hilabihan ka daghan nga mga simbahan sa Kristiyanong dug-ol kaayo.

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, katungdanan nato ang pagdapat sa minilyon nga sama niini aron moanhi ug motan-aw kon unsay madugang sa atong simbahan sa maayo nga mga butang nga anaa na kanila. Si bisan kinsa nga gikan sa bisan asa nga kontinente, klima, o kultura mahimong masayud sa iyang kaugalingon nga si Propeta Joseph Smith nakakita sa Amahan ug sa Anak diha sa usa ka panan-awon. Mahimo siyang masayud nga ang langitnong mga sinugo mipahiuli sa priesthood ug nga ang Basahon ni Mormon laing tugon ni Jesukristo. Sa mga pulong sa Ginoo ngadto kang Enoch, “Pagkamatarung [gipakanaog] gikan sa langit; ug kama-tuoran [gipadala] gikan sa yuta aron sa [pagpamatuod] sa Bugtong Anak [sa Amahan].”¹

Ang Manluluwas misaad, “Siya nga magasunod kanako dili gayud magalakaw sa kangitngit, hinonoo magabaton

siya sa kahayag nga magahatag og kinabuhi.”² Ang mga sumusunod ni Kristo nagsunod sa sumbanan sa Manluluwas diha sa ilang kinabuhi nga naglakaw diha sa kahayag. Duha ka mga kinaiya ang makatabang kanato sa pag-ila kon asa kutob ang atong pagsunod Kaniya. Una, ang mga sumusunod ni Kristo mahigugmaon nga mga tawo. Ikaduha, ang mga sumusunod ni Kristo naghimo ug nagtuman sa mga pakigsaad.

Ang unang kinaiya, ang pagkama-higugmaon, tingali mao ang usa ka butang nga namatikdan sa journalist didto sa Córdoba diha sa atong mga miyembro sa Simbahan. Nagsunod kita ni Kristo tungod kay naghigugma kita Kaniya. Kon kita nagsunod sa Manunubos tungod sa gugma, nagsunod kita sa Iyang kaugalingong ehemplo. Pinaagi sa gugma ang Manluluwas masulundon ngadto sa kabubut-on sa Amahan ubos sa bisan unsa pa nga kahimtang. Ang atong Manluluwas masulundon bisan kon kini nangahulugan og hilabihan nga kasakit sa pisikal ug emosyonal, bisan kon kini nangahulugan nga pagalatuson ug pagabugal-bugalan, bisan kon kini nangahulugan nga ang Iyang mga kaaway mosakit Kaniya samtang ang Iyang mga higala mobiya Kaniya. Ang maulaong sakripisyo, nga talagsaon sa misyon sa Manluluwas, mao ang talagsaon kaayo nga pagpahayag sa gugma sukad. “Ang silot sa atong pakigdait diha sa ibabaw niya; ug tungod sa iyang mga labod kita nangaayo.”³

Ingon nga si Kristo misunod sa Amahan sa bisan unsa pa man nga kahimtang, kita kinahanglan usab nga mosunod sa Iyang Anak. Kon kita mohimo sa ingon, dili kini igsapayan kon unsa nga matang sa pagpanglutos, pag-antus, kasakit, o “tunok dinhi sa lawas”⁴ ang atong atubangon. Wala kita mag-inusara. Si Kristo motabang kanato. Ang Iyang malumo nga kalooy molig-on kanato diha sa bisan unsa pa man nga kahimtang.⁵

Ang pagsunod ni Kristo mahimong mangahulugan og pagsalikway sa daghang mahal nga mga butang, sama sa gibuhat ni Ruth nga Moabihanon. Isip usa ka bag-ong kinabig, tungod sa gugma alang sa Dios ug kang Noemi,

gibiyaan niya ang tanang mga butang aron mosunod sa iyang relihiyon.⁶

Kini mahimong mangahulugan usab og pagpakigbatok kalisdanan ug tintasyon. Sa iyang kabatan-on, si Jose gibaligya ngadto sa pagkaulipon. Gipalayo siya gikan sa tanan nga iyang gihigugma. Sa wala madugay gitintal siya aron makasala sa pagpanapaw. Iyang gibuntog ang tintasyon ug miingon, “Busa unsaon ko paghimo kining dakong pagkadautan, ug makasala batok sa Dios?”⁷ Ang iyang gugma sa Dios mas gamhanan kay sa bisan unsa nga kalisdanan o tintasyon.

Karon kita adunay moderno nga mga Ruth ug mga Jose sa tibuok kalibutan. Sa dihang si Brother Jimmy Olvera gikan sa Guayaquil, Ecuador, nakadawat sa iyang mission call, ang iyang pamilya naglisud og maayo. Sa adlaw nga mobiya na siya, giingnan siya nga kon molakaw siya, mawad-an siya og pamilya. Uban sa kasakit sa dughan milakaw siya. Samtang didto pa siya sa misyon, ang iyang inahan mihangyo kaniya sa pagpabilin og dugay-dugay didto sa misyon tungod kay nakadawat sila og daghan kaayong mga panalangin. Karon si Brother Olvera nagserbisyo isip usa ka patriarch sa stake

Ang tinuod nga paghigugma kang Kristo mosangkap sa gikinahanglan nga kalig-on aron sa pagsunod Kaniya. Ang Ginoo Mismo mipakita niini sa dihang gipangutana Niya si Pedro katulo ka mga higayon, “Gihigugma mo ba ako?” Human nga gipamatuod pag-usab ni Pedro ang iyang gugma alang Kaniya, ang Ginoo misulti ngadto ni Pedro mahitungod sa umaabut nga mga kalisdanan. Dayon ang panawagan miabut: “Sumunod ka kanako.” Ang pangutana sa Manluluwas ngadto kang Pedro mahimo usab nga ipangutana ngari kanato: “Gihigugma mo ba ako?” Gisundan sa panawagan sa paglihok: “Sumunod ka kanako.”⁸

Ang gugma usa ka gamhanan nga impluwensya sa atong kasingkasing diha sa atong paningkamot nga magmasulundon. Ang gugma alang sa atong Manluluwas makapadasig kanato sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Ang gugma alang sa inahan, amahan, o kapikas makapadasig usab sa atong pagkamasulundon sa mga baruganan

sa ebanghelyo. Ang paagi sa atong pagtagad sa uban mopakita kon unsa ka maayo ang atong pagsunod sa atong Manluluwas diha sa paghigugma sa usag usa.⁹ Atong mapakita ang atong gugma alang Kaniya kon kita mohunong aron sa pagtabang sa uban, kon kita “hingpit nga matinuron ug matarung diha sa tanang mga butang,”¹⁰ ug kon kita mohimo ug motuman sa mga pakigsaad.

Ang ikaduha nga kinaiya nga anaa sa mga sumusunod ni Kristo mao ang paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad, sama sa Iyang gibuhat. Si Moroni mipasabut og maayo nga “ang pagpaagas sa dugo ni Kristo . . . anaa sa pakigsaad sa Amahan ngadto sa kapasayloan sa inyong mga sala, nga kamo mahimo nga balaan, nga walay lama.”¹¹

Si Propeta Joseph Smith mitudlo nga bisan gani sa wala pa mamugna kini nga yuta, ang mga pakigsaad gihimo na didto sa langit.¹² Ang karaan nga mga propeta ug mga patriyarka mihimo og mga pakigsaad.

Ang Manluluwas Mismo mipakita sa ehemplo. Siya gibunyagan aron sa pagtuman sa tanang pagkamatarung

pinaagi sa usa ka tawo nga adunay tukma nga awtoridad. Pinaagi sa Iyang bunyag, ang Manluluwas misaksi ngadto sa Amahan nga Siya magma-sulundon sa pagtuman sa tanang mga sugo sa Amahan.¹³ Sama sa karaang panahon, kita usab nagsunod ni Kristo ug naghimo og mga pakigsaad pinaagi sa mga ordinansa sa priesthood.

Ang paghimo og mga pakigsaad mao ang usa ka butang nga ang minilyon ka mga tawo kinsa dili mga miyembro sa atong simbahan mahimo nga idugang ngadto sa maayo nga mga butang nga anaa na kanila. Ang paghimo og mga pakigsaad usa ka pagpahayag sa gugma. Kini usa ka paagi sa pagpahayag ngadto Kaniya, “Oo, mosunod ko Kanimong tungod kay nahigugma ko Kanimong.”

Ang mga pakigsaad naglakip og mga saad, “gani kinabuhing dayon.”¹⁴ Ang tanan nga mga butang molihok alang sa atong kaayohan kon kita mohinumdom sa atong mga pakigsaad.¹⁵ Kinahanglang gayud nga kini pagahimoon ug pagatumanon aron hingpit nga madawat ang mga saad nga ihatag niini. Ang gugma alang sa Manluluwas ug ang paghinumdom sa atong mga pakigsaad makatabang kanato sa pagtuman niini. Ang pag-ambit sa sakrament usa ka paagi sa paghinumdom niini.¹⁶ Ang laing paagi mao ang pagtambong kanunay sa templo. Akong nahinumduman ang bag-ong magtiayon didto sa South America nga gustong magbulag tungod kay dili sila magkasinabut. Usa ka maalamon nga lider sa priesthood mitambag kanila nga motambong sa templo ug maminaw og maayo sa mga pulong ug mga saad sa mga pakigsaad nga gihimo didto. Mibuhat sila sa ingon ug naluwas ang ilang kaminyoon. Ang gahum sa atong mga pakigsaad mas mahinungdanon kay sa bisan unsa nga hagit nga atong giatubang o mahimong atong atubangon.

Niadtong mga miyembro nga dili aktibo sa ebanghelyo, palihug balik. Batyagi ang panalangin sa paghinumdom ug pagbag-o sa mga pakigsaad pinaagi sa pagtambong sa sakrament ug sa templo. Ang pagbuhat sa ingon usa ka pagpahayag sa gugma ug nagpakita og kaandam nga mamahimong usa ka tinuod nga sumusunod

ni Kristo. Makapasarang kini kaninyo sa pagdawat sa tanang gisaad nga mga panalangin.

Niadtong kinsa dili mga miyembro sa among simbahan, ako modapit kaninyo sa pagbansay og hugot nga pagtuo, paghinulsol, ug pagmahimong sarang sa pagdawat sa pakigsaad sa bunyag diha sa Ang Simbahan ni Jesu-kristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa pagbuhat sa ingon, inyong mapakita ang inyong gugma ngadto sa atong Langitnong Amahan ug ang inyong kaandam sa pagsunod ni Kristo.

Ako mopamatuod nga kita mas magmalipayon kon atong sundon ang mga pagtulun-an sa ebanghelyo ni Jesukristo. Samtang maningkamot kita sa pagsunod Kaniya, ang mga panalangin sa langit moabut kanato. Nasayud ko nga ang Iyang mga saad matuman samtang kita naghimo ug nagtuman sa mga pakigsaad ug mamahimong tinuod nga mga sumusunod ni Kristo. Ako mopamatuod sa Iyang dakong gugma alang sa matag usa kanato, ug ako naghimo sa ingon sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moises 7:62.
2. Juan 8:12.
3. Isaias 53:5.
4. 2 Mga Taga-Corinto 12:7.
5. Tan-awa sa 1 Nephi 1:20.
6. Tan-awa sa Ruth 1:16.
7. Tan-awa sa Genesis 39:7–9.
8. Tan-awa sa Juan 21:15–19.
9. Tan-awa sa Juan 13:35.
10. Alma 27:27.
11. Moroni 10:33.
12. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 42; tan-awa usab sa Spencer W. Kimball, “Be Ye Therefore Perfect” (pamulong sa debosyonal, Salt Lake Institute of Religion, Ene. 10, 1975): “Naghimo kita og mga panumpa, balaan nga mga panumpa, didto sa kalangitan sa wala pa kita moanhi niining mortal nga kinabuhi.” . . . Mihimo kita og mga pakigsaad. Mihimo kita niini sa wala pa kita modawat sa atong kahintang dinhi sa yuta.”
13. Tan-awa sa 2 Nephi 31:5–7.
14. Abraham 2:11. Tan-awa usab sa John A. Widtsoe, “Temple Worship” (lecture, Assembly Hall, Salt Lake City, Okt. 12, 1920), 10: “Ang pakigsaad naghatag og kinabuhi ngadto sa kamatuoran; ug nakapahimong posible sa mga panalangin nga iganti sa tanan niadtong kinsa naggamit sa kahibalo sa tukmang paagi.”
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 90:24.
16. Tan-awa, alang sa panig-ingnan, 3 Nephi 18:7–11.

Ni Elder Kent F. Richards

Sa Seventy

Ang Pag-ula Moayo sa Tanang Kasakit

Ang atong dako nga personal nga hagit dinhi sa mortalidad mao ang mahimong “usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo.”

Sip usa ka doktor, akong nasayran nga usa ka mahinungdanong bahin sa akong panahon sa propesyon nagahin sa pagkat-on sa hilisgutan kabahin sa kasakit. Tungod kay gikinahanglan sa pagpang-opera ako kining gidapat hapit kada adlaw—ug daghan sa akong paningkamot gigahin sa pag-sulay og kontrolar ug pagpakunhod sa kasakit.

Nakapamalandong ko mahitungod sa katuyoan sa kasakit. Walay usa kanato ang naanad gikan sa pagsinati og kasakit. Nakakita ko og mga tawo nga nakasugakod niini sa lahi kaayong paagi. Ang uban mibiya sa Dios nga nasuko, ug ang uban mitugot nga ang ilang pag-antus mas makapaduol nila sa Dios.

Sama kaninyo, ako mismo nakasinati og kasakit. Ang kasakit mao ang sukdanan sa proseso sa pagkaayo. Sa kanunay nagtudlo kini kanato og pasensya. Tingali mao kana kon naging gigamit nato ang termino nga *pasyente* nga nagpasabut ngadto sa masakiton.

Si Elder Orson F. Whitney misulat: “Walay kasakit nga atong naantus, walay pagsulay nga atong nasinati ang nakawang. Kini nakapakat-on kanato,

sa pagpalambo sa mga kinaiya sama sa pagpasensya, hugot nga pagtuo, kalig-on, ug pagkamapainubsanon. . . . Pinaagi sa kasubo ug pag-antus, panlimbasug ug kalisdanan, nga atong maangkon ang edukasyon nga atong gianhi dinhi aron maangkon.”¹

Susama usab, si Elder Robert D. Hales miingon:

“Ang kasakit makahimo kaninyo nga magpaubos nga nagtugot kaninyo sa pagpamalandong. Kini usa ka kasinatian nga ako mapasalamatong nga nakalahutay. . . .

“Akong nakat-unan nga ang pisikal nga kasakit ug ang pagkaayo sa lawas human sa dakong operasyon susama gayud sa espirituhanon nga kasakit ug pagkaayo sa kalag diha sa proseso sa paghinulsol.”²

Kadaghanan sa atong pag-antus dili gayud atong sayop. Ang wala damha nga mga panghitabo, sukwahi o makasagmuyo nga mga kahintang, makabalda nga mga sakit, ug gani ang kamatayon naglibut kanato ug mosulod sa atong mortal nga kasinatian. Agig dugang, kita mahimong mag-antus og mga kasakit tungod sa mga binuhatan sa uban.³ Si Lehi mihatag og gibug-aton nga si Jacob “nag-antus

. . . hilabihan nga kasubo, tungod sa kapintas sa [iyang] igsoon nga lalaki.”⁴ Ang oposisyon kabahin sa plano sa kalipay sa Langitnong Amahan. Kitang tanan igong makasinati nga makadala kanato ngadto sa kasayuran sa gugma sa atong Amahan ug sa atong panginahanglan sa tabang sa Manluluwas.

Ang Manluluwas dili usa ka nagpakahulung nga tig-obserbar. Siya Mismo nasayud sa personal ug sa walay kinutuban nga paagi mahitungod sa kasakit nga atong giatubang.

“Siya miantus sa mga kasakit sa tanan nga mga tawo, oo, ang mga kasakit sa tanan nga mga buhi nga binuhat, mga lalaki, mga babaye, ug mga bata.”⁵

“Sa ingon niana, uban sa pagsalig manuol kita sa trono sa grasya, aron makadawat kitag kaluoy, ug makakaplag kitag grasya nga makatabang kanato panahon sa pagpanginahanglan.”⁶

Usahay sa hilabihan natong kasakit, kita matintal sa pagpangutana, “Wala bay balsamo sa Galaad; wala bay manambal didto?”⁷ Ako mopamatuod nga aduna, adunay manambal. Ang Pag-ula ni Jesukristo moayo sa tanan niini nga mga kahimtang ug mga katuyoan sa pagkamortal.

Adunay laing matang sa kasakit nga kita *mao* ang hinungdan. Ang espirituhanon nga kasakit anaa sa atong mga kalag ug mabati nga dili mawala ang kapait, gani misakit uban sa “dili matukib nga kahadlok,” sama sa gihulagway ni Alma.⁸ Kini nagagikan sa atong makasasala nga mga binuhatan ug kakulang sa paghinulsol. Alang niining kasakit adunay tambal nga alang sa tanan ug sigurado gayud. Gikan kini sa Amahan, pinaagi sa Anak, ug alang kini sa matag usa kanato kinsa andam sa pagbuhat sa tanang gikinahanglan aron maghinulsol. Miingon si Kristo, “Dili ba kamo mobalik ngari kanako, . . . ug makabig, nga aron unta Ako moayo kaninyo?”⁹

Si Kristo Mismo mitudlo:

“Ug ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug *human* niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako. . . .

“Busa, sumala sa *gahum* sa Amahan

Ako modala sa tanan nga mga tawo ngari kanako.”¹⁰

Tingali ang Iyang labing mahinungdanon nga buhat mao ang nagpadayon nga buluhaton diin kita tagsa-tagsa nga motabang, mopanalangin, molig-on, mopaluyo, mogiya, ug mopasaylo sa usag usa.

Sama sa nakita ni Nephi sa pananawon, ang dakong bahin sa mortal nga pangalagad ni Kristo gigahin sa pagpanalangin ug pagpang-ayo sa mga masakiton sa tanang mga matang nga mga sakit—pisikal, emosyonal, ug espiritwal. “Ug ako nakakita sa daghan nga pundok sa mga katawhan kinsa mga masakiton, ug kinsa gitakbuyan sa tanan nga matang sa mga sakit. . . . Ug sila nangaayo pinaagi sa gahum sa Kordero sa Dios.”¹¹

Si Alma usab nanagna nga “siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang; ug . . . siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga bala-tian sa iyang mga katawhan. . . .

“Nga ang *iyang* kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, . . . nga *siya* mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang.”¹²

Usa ka lawom nga kagabhion naghigda sa higdaanan sa ospital, niining higayuna isip usa ka pasyente ug dili usa ka doktor, gibalik-balik nako og basa kadto nga mga bersikulo. Namalandong ko: “Giunsa kini paghimo? Alang kang kinsa? Unsa

ang gikinahanglan aron makasarang? Sama ba kini sa pagpasaylo sa sala? Kinahanglan ba natong mabatunan ang Iyang paghigugma ug panabang?” Samtang namalandong ko, akong nasabtan nga panahon sa mortal Niya nga kinabuhi si Kristo *mipili* sa pagsinati sa mga kasakit ug mga kalisdanan aron makasabut kanato. Tingali kinahanglan usab kita nga makasinati sa malisud nga mga kasinatian sa mortalidad aron makasabut kaniya ug sa atong mahangturong mga katuyoan.¹³

Si Presidente Henry B. Eyring mitudlo: “Makahupay kini kanato kon kinahanglan gayud kita nga maghulat diha sa kalisdanan alang sa gisaad nga kahupayan sa Manluluwas nga Iyang nasayran, gikan sa kasinatian, kon unsaon sa pag-ayo ug pagtabang kanato. . . . Ug ang hugot nga pagtuon niana nga gahum makahatag kanato sa pailub samtang kita nag-ampo ug motrabaho ug maghulat sa tabang. Mahimo unta Niya ang pagkasayud kon unsaon sa pagtabang kanato pinaagi lamang sa pagpadayag, apan Iyang *gipili ang pagkat-on pinaagi sa Iyang kaugalingong personal nga kasinatian*.”¹⁴

Gibati nako ang gakus sa mga bukton sa Iyang gugma nianang gabhiona.¹⁵ Nabasa sa mga luha ang akong unlan tungod sa pagpasalamat. Sa kaulahian, samtang nagbasa ko sa Mateo kabahin sa mortal nga pangalagad ni Kristo, may nadiskubrihan na usab ko: “Sa pagkasawomsom na, ilang gipanagdala ngadto kaniya ang

Guayaquil, Ecuador

daghang . . . ug iyang . . . giayo ang *tanang* mga masakiton.”¹⁶ Iyang giayo ang *tanang* nga miduol Kaniya. Walay gibalibaran.

Sama sa gitudlo ni Elder Dallin H. Oaks: “Ang mga panalangin sa pagkaayo moabut sa daghang mga paagi, ang kada usa ipahiangay sa atong matag usa nga mga panginahanglan, nga nahibaloan Niya kinsa nahigugma kaayo kanato. Usahay ang ‘pagkaayo’ nagtambal sa atong mga sakit o nagtangtang sa atong palasanon. Apan usahay kita ‘nangaayo’ sa dihang gihatagan kita’g kalig-on o pagkamasinabuton o pagkamapailubon sa pagpas-an sa mga palasanon nga gisangon kanato.”¹⁷ Ang tanan nga moduol mahimong “gakson diha sa mga bukton ni Jesus.”¹⁸ Ang tanang kalag maayo sa Iyang gahum. Ang tanang kasakit mahimong mahupay. Diha Kaniya, kita “makakaplag og pahulay alang sa [atong] mga kalag.”¹⁹ Ang atong mortal nga mga kahimtang mahimong dili mausab diha-diha dayon, apan ang atong kasakit, kabalaka, pag-antus, ug kahadlok mahimong matuhop diha sa Iyang kalinaw ug makaayo nga tambal.

Akong namatikdan nga ang mga bata mas natural nga modawat sa kasakit ug pag-antus. Hilum lang sila nga moantus uban sa pagkamapai-nubsanon ug kaaghop. Akong nabati ang usa ka matahum, maanindot nga pagbati nga naglibut niining gagmay nga mga bata.

Ang trese anyos nga si Sherrie misagubang og 14 ka oras nga operasyon sa tumor sa iyang spinal cord. Sa dihang nakamatngon na siya og buot didto sa intensive care unit, miingon siya: “Papa, ania dinhi si Tiya Cheryl, . . . ug . . . si Lolo Norman . . . ug si Lola Brown . . . ania dinhi. Ug Papa, kinsa man kanang nagbarug sa imong tupad? . . . Pareho siya og dagway nimo, mas taas lang. . . . Siya nag-ingon nga imo siyang igsoong lalaki, si Jimmy.” Ang iyang uyoan nga si Jimmy namatay sa edad nga 13 sa sakit nga cystic fibrosis.

“Hapit usa ka oras, si Sherrie . . . mihulagway sa iyang mga bisita, ang tanan nga sakop sa pamilya nga nangamatay na. Sa kakapoy, nakatulog dayon siya.”

Sa wala madugay gisultihan niya ang iyang amahan, “Papa, ang tanang mga bata nga ania dinhi sa intensive care unit adunay mga anghel nga nagtabang kanila.”²⁰

Alang kanatong tanan ang Manluluwas miingon:

“Tan-awa, kamo gagmay nga mga bata ug kamo dili makaantus sa tanan nga mga butang karon; kamo kinahanglan motubo diha sa grasya ug diha sa kamatuoran.

“Ayaw kahadlok, gagmay nga mga bata, kay kamo ako. . . .

“Busa, anaa ako sa inyong taliwala, ug Ako ang maayo nga magbalantay.”²¹

Ang atong dako nga personal nga hagit dinhi sa mortalidad mao ang mahimong “usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo.”²² Ang kasakit nga nasinati ninyo ug nako mahimong mao ang proseso diin gisukod kita pag-ayo. Diha sa hila-bihan ka lisud nga mga kahimtang, kita mamahimong mga bata diha sa atong mga kasingkasing, magpaubos sa atong kaugalingon, ug “magampo ug motrabaho ug maghulat”²³ sa mapailubon nga paagi alang sa pagkaayo sa atong mga lawas ug sa atong mga kalag. Sama ni Job, human mahashasi pinaagi sa atong mga pagsulay, kita “mogula ingon sa bulawan.”²⁴

Ako mopamatuod nga Siya ang atong Manunubos, atong Higala, atong Tigpataliwala, ang Bantugan nga Mananambal, ang Bantugan nga Tig-ayo. Diha Kaniya kita makakaplag og kalinaw ug kahupayan sa atong mga kasakit ug mga sala kon kita moduol Kaniya uban sa mapai-nubsanon nga mga kasingkasing. Ang

iyang “grasya igo.”²⁵ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Orson F. Whitney, sa Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
2. Robert D. Hales, “Healing Soul and Body,” *Ensign*, Nob. 1998, 14.
3. Tan-awa sa Alma 31:31, 33.
4. 2 Nephi 2:1.
5. 2 Nephi 9:21.
6. Mga Hebreohanon 4:16. Si Pablo nagtudlo kanato nga motan-aw ngadto sa Manluluwas isip ehemplo sa pagsagubang sa “pagsupak sa mga makasasala batok [kanato], aron [kita] dili managkataka ni [kita] managtalaw” (Mga Hebreohanon 12:3).
7. Jeremias 8:22.
8. Alma 36:14.
9. 3 Nephi 9:13.
10. 3 Nephi 27:14–15; empasis gidugang.
11. 1 Nephi 11:31.
12. Alma 7:11–12; empasis gidugang.
13. Tan-awa sa John Taylor, *The Mediation and Atonement* (1882), 97. Si Presidente Taylor misulat mahitungod sa usa ka “pakigsaad” nga gisudlan tali sa Amahan ug sa Anak didto sa mga konseho sa wala pa dinhi sa yuta alang sa katumanan sa maulaong pagtubos sa katawhan. Ang boluntaryong pag-antus ni Kristo panahon sa kinabuhi maoy agig dugang sa pag-antus didto sa tanaman ug didto sa krus (tan-awa sa Mosiah 3:5–8).
14. Henry B. Eyring, “Kalisdanan,” *Liahona*, Mayo 2009, 24; empasis gidugang.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:20.
16. Mateo 8:16; empasis gidugang.
17. Dallin H. Oaks, “Iyang Papahulayan ang Nag-antus,” *Liahona*, Nob. 2006, 7–8.
18. Mormon 5:11.
19. Mateo 11:29.
20. Tan-awa sa Michael R. Morris, “Sherrie’s Shield of Faith,” *Ensign*, Hunyo 1995, 46.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:40–41, 44.
22. Mosiah 3:19.
23. Henry B. Eyring, *Liahona*, Mayo 2009, 24.
24. Job 23:10.
25. 2 Mga Taga-Corinto 12:9; tan-awa usab sa Ether 12:26–27; Doktrina ug mga Pakigsaad 18:31.

Ni Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang LDS nga mga Kababayen-an Talagsaon!

Daghan sa atong nahimo sa Simbahan nahitabo tungod sa dili hinakog nga pagserbisyo sa kababayen-an.

Ang tigsulat ug historian nga si Wallace Stegner misulat mahitungod sa paglalin sa Mormon ug sa panagpundok didto sa Walog sa Salt Lake. Wala niya dawata ang atong tinuohan ug sa daghang paagi nanaway; bisan pa, nadani siya sa debosyon ug kabayanihon sa atong nag-unang mga miyembro sa Simbahan, ilabi na sa mga babaye. Siya misulat, “Ang ilang mga babaye talagsaon.”¹ akong ipalanog kanang sentimento karon. Ang atong kababayen-an nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw talagsaon!

Ang Dios mihatag sa mga kababayen-an og balaang mga kalidad sa kusog, hiyas, gugma, ug kaandam sa pagsakripisyo sa pagpasanay og mga henerasyon sa Iyang espiritu nga mga anak.

Ang bag-o lang nga pagtuon sa Estados Unidos nagpahayag nga ang mga kababayen-an sa tanang tinuohan “mas hugot og pagtuo sa Dios” ug mas motambong sa relihiyusong mga serbisyo kaysa mga lalaki. “Hapit sa tanang paagi sila mas relihiyuso.”²

Wala ako masurprisa niini nga

resulta, ilabi na sa dihang akong gipamalindungan ang labing taas nga tahas sa mga pamilya ug sa kababayen-an sa atong tinuohan. Ang atong doktrina tin-aw: Ang kababayen-an mga anak sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanila. Ang mga asawa ug ang ilang mga bana patas lang. Ang kaminyoon nagkinahanglan og hingpit nga pagpakig-uban diin ang mga asawa ug bana magtambayayong sa pagkab-ot sa mga panginahanglan sa pamilya.³

Nasayud kita nga adunay daghang hagit sa mga kababayen-an, lakip kadtong naningkamot sa pagsunod sa ebanghelyo.

Panulundon sa mga Sister nga Pioneer

Ang pinakaunang hiyas diha sa kinabuhi sa kaliwatan natong mga pioneer mao ang hugot nga pagtuo sa mga sister. Ang kababayen-an sa balaang kinaiyahan adunay mas dako nga gasa ug responsibilidad sa panimalay ug sa mga anak ug sa pag-alima ug sa ubang mga kahimtang. Sa katin-awan niini, ang hugot nga pagtuo sa mga sister sa kaandam nga mobiya sa

ilang mga panimalay aron sa pagtabok sa mga wala mahibaloing kapatagan makapadasig kaayo. Kon ang usa ka tawo mokategoriya sa ilang makahuluganon kaayong hiyas, kana mao ang ilang dili mapaling nga pagtuo sa gipahiuli nga ebanghelyo sa Ginoo nga si Jesukristo.

Ang bayanihon nga asoy kon unsa ang gisakripisyo niining mga kababayen-an nga pioneer ug natuman samtang mitabok sila sa kapatagan maoy usa ka bililhong panulundon sa Simbahan. Natandog ko sa asoy ni Elizabeth Jackson, kansang bana si Aaron namatay human sa katapusang pagtabok didto sa Platte River kuyog sa Martin handcart company. Siya misulat:

“Dili ko mosulay sa paghulagway sa akong mga pagbati sa pagkahimong biyuda uban sa tulo ka anak, sa ingon kalisud nga mga kahimtang. . . . Nagtuo ako . . . nga ang akong mga pag-antus alang sa Ebanghelyo mopanalangin kanako alang sa akong kaayohan. . . .

“Ako [mihangyo] sa Ginoo, . . . Siya kinsa misaad nga mahimong bana sa biyuda, ug amahan sa mga walay amahan. Mihangyo ako kaniya ug siya miabut sa pagtabang kanako.”⁴

Si Elizabeth miingon nga gisulat niya ang kasaysayan alang niadtong may susamang kasinatian uban sa paglaum nga ang kaliwatan unta andam nga moantus ug mosakripisyo sa tanang butang alang sa gingharian sa Dios.⁵

Ang Kababayen-an sa Simbahan Karon Mga Lig-on ug Maisug

Nagtuo ako nga ang kababayen-an sa Simbahan karon moatubang sa hagit ug sa tanang butang lig-on ug matinud-anon. Ang mga lider sa priesthood niining Simbahan sa tanang bahin mapasalamatong miila sa serbisyo, sakripisyo, pasalig, ug kontribusyon sa mga sister.

Daghan sa atong nahimo sa Simbahan nahitabo tungod sa dili hinakog nga pagserbisyo sa kababayen-an. Sa Simbahan man o sa balay, maanindot tan-awon nga ang priesthood ug ang Relief Society hingpit nga nagtambayayong. Ang ingon nga relasyon susama sa nindot nga paminawon nga

orquestra, ug ang tukar niini nagdasig kanatong tanan.

Sa bag-o pa lang ko nga gisangu- nan sa usa ka komperensya sa Mission Viejo California Stake, natandog ako sa asoy sa ilang upat ka stake nga kalihokan sa sayaw sa kabatan-onan sa Bisperas sa Bag-ong Tuig. Human sa sayaw, usa ka gamayng bag ang nakit-an nga walay ngalan sa gawas. Akong ipaambit kaninyo ang gisulat ni Sister Monica Sedgwick, ang presi- dente sa Young Women sa Laguna Niguel stake: “Dili mi gustong ma- nginlabot, personal nga gamit kini sa usa ka tawo! Mao nga mainampingon namo kining giablihan ug gikuha ang naa sa ibabaw—unta, mailhan kini. Duna gyud, apan sa laing bahin—kini usa ka pamphlet sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*. Wow! Nagpaila kini ngari kanamo kon unsa siya. Dayon among gikuot ang sunod nga butang, usa ka gamayng notebook. Sigura- dong makahatag kini og mga tubag, apan lahi ra kay sa gipaabut. Ang unang pahina mao ang lista sa pabor- itong mga kasulatan. Adunay lima pa ka pahina nga maayong pagkasulat nga mga kasulatan ug personal nga mubong mga sulat.”

Ang mga sister gusto dayong makighimamat niining matinud-anon nga batan-ong babaye. Gihiling nila ang gamay nga bag aron sa pag-ila sa tag-iya. Nakakuha sila og pangpresko sa ginhawa, sabon, lotion ug brush. Ganahan ko sa ilang mga komentaryo: “Oh, maayo ang manggawas sa iyang ba-ba; duna siyay limpyo og lumo nga mga kamot; ug giatiman niya ang iyang kaugalingon.”

Mahinamon silang naghulat sa sunod nga bahandi. Anaa ang nindot nga hinimo gikan sa balay nga pitaka sa sinsilyo nga gamit ang karton sa juice, ug dunay gamay nga kwarta sa gi-zipper nga bulsa. Sila miingon, “Ahh, mamugnaon siya ug andam!” Mora sila og mga gagmayng bata nianang kabuntagon sa Pasko. Unsay sunod nilang nakuha mas nakapasur- prisa kanila: resipe alang sa paghimo og Black Forest chocolate cake, ug mubong sulat alang sa birthday sa usa ka higala. Daw makasinggit sila, “Usa siya ka *HOMEMAKER!* Mahunahu- naon ug maalagaron.” Dayon, oo, sa

katapusan pipila ka ilhanan. Ang mga lider sa kabatan-onan miingon nga gibati gayud nilang napanalanginan “nga makakita sa hilum nga ehemplo sa usa ka batan-ong dalaga nga nagsu- nod sa ebanghelyo.”⁶

Kini nga asoy naghulagway sa pasalig sa atong batan-ong kababa- yen-an sa Simbahan kabahin sa mga sumbanan.⁷ Ehemplo usab kini sa ma- amumahon, interesado, mapahinungu- rong mga lider sa Young Women sa tibuok kalibutan. Sila mga talagsaon!

Ang mga sister adunay mahinung- danong tahas sa Simbahan, sa pamilya, ug isip mga indibidwal sa plano sa Langitnong Amahan. Daghan niini nga mga responsibilidad walay suweldo apan naghatag og katagbawan ug wa- lay katapusan ang kamahinungdanon. Bag-ohay lang usa ka masanagon ug maantigo kaayo nga babaye nga sakop sa editorial board sa newspaper na- ngayo og deskripsyon unsa ang tahas sa mga kababayan-an diha sa Simba- han. Gipasabut nga ang tanang mga lider sa among kongregasyon *walay suweldo*. Misalga siya sa pag-ingon nga dili na kaayo siya interesado. Miingon siya, “Dili ko motuo nga ang mga ka- babayan-an nagkinahanglan og *walay bayad* nga mga trabaho.”

Among gipasabut nga ang pina- kaimportante nga organisasyon sa

yuta mao ang pamilya, diin “ang mga amahan ug mga inahan . . . magkau- ban.”⁸ Walay bisan usa nga gisuweldu- han, apan ang mga panalangin lisud ihulagway. Kami dayag lang misulti kaniya mahitungod sa mga organisas- yon sa Relief Society, Young Women, ug Primary nga gipangulohan og mga babaye nga presidente. Atong nakita nga gikan sa unang kasaysayan ang mga lalaki ug mga babaye mag-ampo, mopasundayag og musika, mowali, ug mokanta sa choir, bisan sa miting sa sakrament, ang atong pinakasagrado nga miting.

Ang bag-ohay nga gidayeg kaayo nga basahon *American Grace* naghis- got sa mga kababayan-an sa lain-lain nga tinuohan. Nagpakita kini nga ang mga kababayan-an nga Santos sa Ulahing mga Adlaw lahi tungod sa ilang katagbawan sa ilang tahas sa pagpangulo sa Simbahan.⁹ Dugang pa, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa kinatibuk-an, mga lalaki ug mga babaye, adunay mas lig-on nga pag- bati sa ilang tinuohan kay sa ubang gitun-an nga mga relihiyon.¹⁰

Ang atong mga kababayan-an dili talagsaon tungod lang kay nakahimo sila sa paglikay sa mga kalisud sa kinabuhi—ingon og sukwahi. Talag- saon sila tungod sa paagi kon giunsa nila sa pag-atubang ang mga pagsulay

sa kinabuhì. Bisan sa mga hagìt ug mga pagsulay nga gitanyag sa kinabuhì—gìkan sa kaminyoon o dìli maayo nga panag-uban, mga pagpili sa mga anak, dìli maayong panglawas, kakulang sa mga oportunidad, ug uban pang daghang problema—padayon silang lig-on ug dìli matarug ug matinuoron sa tinuohan. Ang atong mga sister sa tibuok Simbahan padayon nga “nagtabang sa maluyahon, pagpataas sa mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug paglig-on sa mga tuhod nga huyang.”¹¹

Usa ka presidente sa Relief Society kinsa nagpasidungog niining dìli kasa-garan nga pagserbisyo miingon, “Bisan kon ang mga sister nagserbisyo, naghunahuna sila nga, ‘Kon ako makahimo pa lang unta og mas daghan pa!’” Bisan og dìli sila perpekto ug ang tanan nanglimbasug, ang ilang hugot nga pagtuo sa usa ka mahigugmaong Amahan sa Langit ug ang kasiguroan sa maulaon nga sakripisyo sa Manluluwas mikuyanap sa ilang kinabuhì.

Ang Tahas sa mga Sister sa Simbahan

Sa miaging tulo ka tuig, ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nangayo og giya, inspirasyon, ug pagpadayag samtang kami nakigtambag uban sa mga lider sa priesthood ug sa mga lider sa auxiliary ug mitrabaho sa bag-ong mga handbook sa Simbahan. Niini nga proseso akong gibati ang hilabihan nga pasalamat tungod sa mahinungdanong tahas sa mga sister, mga minyo ug dìli minyo, nga ilang gidala sa kasaysayan ug karon diha sa panimalay ug sa Simbahan.

Ang tanang miyembro sa Simbahan ni Jesukristo “maghago diha sa iyang ubasan alang sa kaluwasan sa mga kalag sa mga tawo.”¹² “[Ang] buhat sa kaluwasan naglakip sa misyonaryo nga buhat uban sa mga miyembro, retensyon sa kinabig, pagpaaktibo sa dìli aktibong mga miyembro, templo ug buhat sa family history, . . . pagtudlo sa ebanghelyo,”¹³ ug pag-atiman sa mga kabus ug nanginahanglan.¹⁴ Kini unang iadministrar diha sa ward council.¹⁵

Sa piho nga paagi, tuyo diha sa bag-ong mga handbook nga ang mga bishop, nga dunay daghang palas-anon, modelegar sa ubang mga responsibilidad. Ang mga miyembro kinahanglang

mahibalo nga ang bishop gitudloan sa pagdelegar. Ang mga miyembro kinahanglang nga mopaluyo ug mosuporta kaniya samtang siya nagsunod niini nga tambag. Makagahin og dakong panahon ang bishop alang sa mga batan-on, mga young single adult, ug sa iyang pamilya. Iyang idelegar ang ubang importante nga responsibilidad ngadto sa mga lider sa priesthood, mga presidente sa auxiliary, ug sa matag lalaki ug babaye. Sa Simbahan ang tahas sa mga kababayan-an diha sa panimalay gitahud pag-ayo.¹⁶ Kon ang inahan makadawat og calling sa Simbahan nga nagkinahanglang og dakong panahon, ang amahan sa kasagaran hatagan og mas gaan nga calling aron mamentinar ang kabalanse sa kinabuhing pamilya.

Mga tuig nang milabay mitambong ko og stake conference sa Tonga. Pagka Domingo sa buntag ang tulo ka laray sa atubangang lingkuranan napuno sa mga lalaki nga nanag-edad og 26 ngadto sa 35. Nagtuo ko nga choir sa mga kalalakin-an sila. Apan sa dihang gibasa na ang business sa komperensya, ang matag usa sa mga lalaki, 63 ang gidaghanon, mibarug samtang ang ilang ngalan gibasa ug gipaluyohan sa ordinasyon sa Melchizedek Priesthood. Nalipay ako ug ingon man nahingangha.

Human sa sesyon akong gipangutana si Presidente Mateaki, ang presidente sa stake, kon giunsa sa pagkahitabo kini nga milagro. Miingon siya nako nga sa miting sa stake council gihisgutan ang pagpaaktibo. Ang iyang presidente sa Relief Society sa stake, si Sister Leinata Va’enuku, nangutana kon tukma ba nga siya mosulti og gamay. Samtang nagsulti

siya, ang Espiritu mipamatuod ngadto sa presidente nga ang iyang gisugyot tinuod. Mipasabut siya nga adunay daghang maayo nga mga batan-ong lalaki hapit na mag-20 ug ngadto sa 30 ang edad diha sa ilang stake nga wala pa magserbisyo og misyon. Miingon siya nga daghan kanila ang nahibalo nga gipakyas nila ang mga bishop ug mga lider sa priesthood kinsa midasig gayud kanila nga makaserbisyo og misyon, ug sila karon mibati nga ikaduha lang [second-class] sila nga mga miyembro sa Simbahan. Gipasabut niya nga sila mga batan-ong lalaki lapas na ang edad sa pagmisyon. Iyang gipahayag ang iyang gugma ug kabalaka alang kanila. Gipasabut niya nga ang tanang makaluwas nga mga ordinansa maangkon gihapon nila ug ang focus mao ang pag-orden ngadto sa priesthood ug sa mga ordinansa sa templo. Iyang nakita nga samtang ang pipila niini nga mga batan-ong lalaki wala pa maminyo, ang kadaghanan kanila naminyo sa buotang mga babaye—ang uban aktibo, ang uban dìli aktibo, ug ang uban dìli mga miyembro.

Human sa ganid nga diskusyon sa stake council, nahukman nga ang kalalakin-an sa priesthood ug ang kababayan-an sa Relief Society moli-hok sa pagduol niining mga lalaki ug sa ilang mga asawa, samtang ang mga bishop migahin og daghan sa ilang oras ngadto sa mga kabatan-onang lalaki ug mga babaye sa mga ward. Ang apil sa pagluwas miuna sa pag-focus sa pag-andam kanila alang sa priesthood, mahangturon nga kaminyoon, ug sa makaluwas nga mga ordinansa sa templo. Sulod sa misunod nga duha ka tuig hapit tanang 63 ka mga lalaki

Kyiv, Ukraine

kinsa gipaluyon ngadto sa Melchizedek Priesthood sa komperensya nga akong gitambungan na-endowed sa templo ug na-sealed ang ilang mga asawa ngadto kanila. Kini nga asoy usa ka ehemplo kon unsa ka importante ang atong mga sister sa buhat sa kaluwasan sa among mga ward ug stake ug sa unsang paagi kini nagpadangat og pagpadayag, ilabi na sa mga konseho sa pamilya ug Simbahan.¹⁷

Ang Tahas sa mga Sister sa Pamilya

Atong giila nga naay daghang pun-dok ang gipahimutang batok sa mga kababayan-an ug sa mga pamilya. Sa bag-ong pagtuon nakita nga nagkahuyang ang debosyon sa kaminyoon, uban sa nagkaminus nga gidaghanon sa mga hingkod nga magminyo.¹⁸ Alang sa pipila, ang kaminyoon ug ang pamilya nahimo na nga “opsyonal nga kapilian kay sa maoy pinakabarangan sa pag-organisar sa atong katilingban.”¹⁹ Ang mga kababayan-an nag-atubang og daghang opsyon ug nanginahanglan sa mainampoong pagkonsiderar sa ilang mga pagpili ug sa unsang paagi kini nakaapekto sa ilang pamilya.

Sa didto ko sa New Zealand sa miaging tuig, nakabasa ko sa usa ka Auckland newspaper kabahin sa mga babaye, nga dili sa atong tinuohan, nga nanglimbasug bahin niining mga butanga. Usa ka inahan miingon nga nakaamgo siya nga sa iyang sitwasyon, ang iyang pagpili kon manarbaho ba siya o sa balay nahimo tungod sa bag-o nga carpet ug sa second hand

nga sakyanan nga dili gayud niya kinahanglan. Laing babaye, bisan pa, mibati nga ang “kinadak-ang kaaway sa usa ka malipayong pamilya dili ang trabaho nga sweldado—kondili ang telebisyon.” Miingon siya nga ang mga pamilya adto sa TV ug ang oras sa pamilya kulang kaayo.²⁰

Kini nga emosyonal kaayo, personal nga mga desisyon, apan dunay duha ka baruganan nga angay natong hinumduman. Una, walay babaye nga angay mangayog pasaylo o mobati nga ang iyang kontribusyon gamay ra tungod kay iyang gigahin ang iyang unang paningkamot sa pagpadagko ug pag-atiman sa mga anak. Walay laing mas makahuluganon sa plano sa atong Langitnong Amahan. Ikaduha, kitang tanan magmatngon gayud nga dili magmahukmanon o maghuna-huna nga ang mga sister minus sa kaisug kon nakadesisyon nga manarbaho gawas sa panimalay. Panagsa ra kitang makasabut o hingpit nga makadayeg sa mga kahimtang sa katawhan. Ang mga bana ug mga asawa kinahanglan nga mainampoong magtinambagay, sa pagsabut nga sila may tulubagon sa Dios sa ilang mga desisyon.

Kamong mahalaron nga mga sister nag-inusara nga ginikanan sa bisan unsang rason, ang among mga pagbati anaa kaninyo uban sa pagdayeg. Ang propeta miklaro niini “nga daghang kamot andam sa pagtabang kaninyo. Ang Ginoo wala makalimot kaninyo. Ni ang Iyang Simbahan.”²¹ Manghinaut ko nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mag-una sa pagmugna og

usa ka palibut sa trabahoan nga mas bukas ug maabi-abihon ngadto sa mga babaye ug lalaki sa ilang mga responsibilidad isip mga ginikanan.

Kamong mga maisug ug matinud-anong dili minyo nga mga sister, paliug hibalo nga kami nahigugma ug nagdayeg kaninyo, ug kami mosiguro kaninyo nga walay mahangturong panalangin ang ihikaw kaninyo.

Ang talagsaong babaye nga pioneer si Emily H. Woodmansee misulat sa teksto sa himno “As Sisters in Zion.” Husto kaayo ang iyang pagpahayag nga “ang buhat sa mga anghel gipabuhat sa mga babaye.”²² Gihulagway kini nga “walay kalainan sa paghimo sa direkta ug diha-diha dayon nga paghangyo sa atong Langitnong Amahan, ug ‘kini mao ang iyang gasa nga . . . maangkon sa . . . mga sister’”²³

Minahal nga mga sister, nahigugma ug nagadayeg kami kaninyo. Among gipasalamatan ang inyong pagserbisyo sa gingharian sa Ginoo. Kamo mga talagsaon! Akong ipahayag ang akong pasalamat sa kababayan-an sa akong kinabuhi. Ako mopamatuod sa katinuod sa Pag-ula, sa kabalaan sa Manluluwas, ug sa Pagpahiuli sa Iyang Simbahan, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Wallace Stegner, *The Gathering of Zion: The Story of the Mormon Trail* (1971), 13.
2. Robert D. Putnam ug David E. Campbell, *American Grace: How Religion Divides and Unites Us* (2010), 233.
3. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 1.3.1; tan-awa usab sa Moises 5:1, 4, 12, 27.

4. Sa Andrew D. Olsen, *The Price We Paid: The Extraordinary Story of the Willie and Martin Handcart Pioneers* (2006), 445.
5. Tan-awa sa "Leaves from the Life of Elizabeth Horrocks Jackson Kingsford," Utah State Historical Society, Manuscript A 719; sa "Remembering the Rescue," *Ensign*, Ago. 1997, 47.
6. Gihiusa ug gipamubo gikan sa e-mail nga gisulat ni Monica Sedgwick, presidente sa Young Women sa stake sa Laguna Niguel California Stake, ug sa pamulong nga gihatag ni Leslie Mortensen, presidente sa Young Women sa stake sa Mission Viejo California Stake.
7. Sa artikulo nga giulohan og "Why Do We Let Them Dress Like That?" (*Wall Street Journal*, Mar. 19–20, 2011, C3), usa ka manggihunahunaon nga Judeo nga inahan milaban sa sumbanan sa sininaan ug kaligdong ug mipasidungog sa ehemplo sa kababayan-an nga mga Mormon.
8. "Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan," *Liahona*, Nob. 2010, 129.
9. Tan-awa sa Putnam ug Campbell, *American Grace*, 244–45.
10. Tan-aw sa Putnam ug Campbell, *American Grace*, 504.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5; tan-awa usab sa Mosiah 4:26.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:56.
13. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), pahina 22.
14. Tan-awa sa *Handbook 2*, 6.1.
15. Tan-awa sa *Handbook 2*, 4.5.
16. Tan-awa sa Emily Matchar, "Why I Can't Stop Reading Mormon Housewife Blogs," salon.com/life/feature/2011/01/15/feminist_obsessed_with_mormon_blogs. Kining paghulagway sa kaugalingon nga feminist ug atheist miila niini nga hilisgutan ug miingon nga adik siya sa pagbasa sa Mormon housewife blogs.
17. Gikan sa panag-istoryahanay uban sa presidente sa Nuku'alofa Tonga Ha'akame Stake nga si Lehonitai Mateaki (kinsa sa wala madugay miserbisyo isip presidente sa Papua New Guinea Port Moresby Mission) ug ang presidente sa Relief Society sa stake nga si Leinata Va'enuku.
18. Tan-awa sa D'Vera Cohn ug Richard Fry, "Women, Men, and the New Economics of Marriage," Pew Research Center, Social and Demographic Trends, pewsocialtrends.org. Ang gidaghanon sa mga bata nga natawo mikunhod usab og dako sa daghang mga nasud. Gitawag kini og demographic winter.
19. "A Troubling Marriage Trend," *Deseret News*, Nob. 22, 2010, A14, gikutlo gikan sa usa ka report sa msnbc.com.
20. Tan-awa sa Simon Collins, "Put Family before Moneymaking Is Message from Festival," *New Zealand Herald*, Feb. 1, 2010, A2.
21. Gordon B. Hinckley, "Women of the Church," *Ensign*, Nob. 1996, 69; tan-awa usab sa Spencer W. Kimball, "Our Sisters in the Church," *Ensign*, Nob. 1979, 48–49.
22. "As Sisters in Zion," *Hymns*, nu. 309.
23. Karen Lynn Davidson, *Our Latter-day Hymns: The Stories and the Messages*, rev. ed. (2009), 338–39.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mga Oportunidad sa Paghimo og Maayo

Ang pamaagi sa Ginoo sa pagtabang niadtong anaa sa temporal nga panginahanglan nagkinahanglan og mga tawo kinsa tungod sa gugma mipahinungod sa ilang kaugalingon ug sa unsay aana kanila ngadto sa Dios ug ngadto sa Iyang buhat.

Akong minahal nga mga kaigso-onan, ang katuyoan sa akong mensahe mao ang pagpasidungog ug pagsaulog sa unsay nahimo ug gihimo sa Ginoo aron sa pagserbisyo sa mga kabus ug timawa taliwala sa Iyang mga anak dinhi sa yuta. Nahigugma siya sa Iyang mga anak nga nanginahanglan ug usab niadtong kinsa gusto nga motabang. Ug nagmugna Siya og mga pamaagi aron sa pagpanalangin niadtong nagkinahanglan og tabang ug niadtong kinsa mohatag niini.

Ang atong Langitnong Amahan naminaw sa mga pag-ampo sa Iyang mga anak sa tibuok yuta nga nangamuyo sa mga pagkaon aron kaunon, sa mga sinina aron itabon sa ilang mga lawas, ug sa dignidad nga magagikan sa pagkahimong makasangkap sa ilang kaugalingon. Kadto nga mga pangamuyo gidungog Niya sukad nga Siya mibutang og mga lalaki ug mga babaye dinhi sa yuta.

Kamo nahibalo niadto nga mga panginahanglan diha sa inyong gipuy-an ug gikan sa tibuok kalibutan. Ang inyong kasingkasing kanunayng natandog uban sa mga pagbati og

simpatiya. Kon kamo makahimamat og tawo nga naglisud sa pagpangita og trabaho, bation ninyo kanang tinguha sa pagtabang. Bation ninyo kini kon moadto kamo sa panimalay sa usa ka balo ug makita nga siya walay pagkaon. Bation ninyo kini kon kamo makakita og mga litrato sa naghilak nga mga bata nga nanaglingkod sa naguba nila nga panimalay nga nagun-ob tungod sa linog o tungod sa sunog.

Tungod kay ang Ginoo naminaw sa ilang mga pangaliyupo ug nabati ang inyong dakong kalooy alang kanila, gikan pa sa sinugdanan sa panahon Siya mihatag og mga pamaagi aron ang Iyang mga disipulo makatabang. Gidapit Niya ang Iyang mga anak sa pagpahinungod sa ilang panahon, ilang kapanguhaan, ug ilang kaugalingon aron moapil Kaniya sa pagserbisyo sa uban.

Ang Iyang pamaagi sa pagtabang gitawag sa una og pagsunod sa balaod sa pagpahinungod. Sa laing panahon ang Iyang pamaagi gitawag og nagkahiusang kapunongan. Sa atong panahon gitawag kini og programa sa welfare sa Simbahan.

Ang mga pangalan ug mga detalye sa pagpalihok giusab aron mahaum sa mga panginahanglan ug mga kahimtang sa mga tawo. Apan sa kanunay ang pamaagi sa Ginoo sa pagtabang niadtong anaa sa temporal nga panginahanglan nagkinahanglan og mga tawo kinsa tungod sa gugma mipahinungod sa ilang kaugalingon ug sa unsay aana kanila ngadto sa Dios ug ngadto sa Iyang buhat.

Siya midapit ug misugo kanato sa pag-apil diha sa Iyang buhat aron sa pagbayaw niadtong nanginahanglan. Naghimo kita og pakigsaad sa pagbuhat niana diha sa pagbunyag ug sa sulod sa balaan nga mga templo sa Dios. Bag-uhon nato ang pakigsaad ma-Dominggo sa higayon nga kita moambit sa sakrament.

Ang akong katuyoan karon mao ang paghulagway sa pipila ka mga oportunidad nga Iyang gihatag kanato aron sa pagtabang sa uban nga nanginahanglan. Dili ko makasulti sa tanan niini dinhi sa atong mubong oras sa panag-uban. Ang akong gilauman mao nga mabag-o ug malig-on ang inyong pasalig sa pagbuhat.

Adunay usa ka himno mahitungod sa imbitasyon sa Ginoo niini nga buhat nga gikanta na nako sukad sa bata pa ko. Sa bata pa ko mas hatagan nako og pagtagad ang kaalegri sa tono kay sa kahulugan sa mga pulong. Nag-ampo ko nga bation ninyo ang mga pulong diha sa inyong mga kasingkasing karon. Paminawon nato og usab ang mga pulong:

*Nakabuhat ba ko'g maayo karon?
May natabangan ba ako?
Nakapalipay ba ko sa masulub-on?
Kon wala, pakyas ako.
May nagpas-an bang akong
napagaan.
Kay andam kong matabangan?
Ang subo ug nagluya natabangan ba?
Dihang kinahanglan nila?
Pagma ta dayon lihok na
Kay sa magadamgo lamang.
Maayong binuhatan, kalipayng di
tupngan
Ang makatabang sa uban.¹*

Ang Ginoo kanunay nga nagpadala og mga panawagan kanatong tanan. Usahay mahimong usa kini sa kalit

nga pagbati og simpatiya sa usa ka tawo nga nanginahanglan. Ang usa ka amahan mahimong mibati niini sa dihang iyang nakita ang usa ka bata nga nahulog ug nasamdan ang tuhod. Ang usa ka inahan mahimong mibati niini sa dihang iyang nadungog ang hilak sa iyang anak nga nahadlok panahon sa kagabhion. Ang usa ka anak nga lalaki o babaye mahimong mibati og simpatiya sa usa ka tawo nga daw masulub-on o nahadlok diha sa eskwelahan.

Kitang tanan natandog sa pagbati og simpatiya niadtong uban nga wala gani kita makaila. Pananglitan, samtang nakadungog kamo og balita mahitungod sa tsunami nga miigo sa Pasipiko human sa linog sa Japan gibati ninyo ang kabalaka alang niadtong kinsa mahimong masakitan.

Mga pagbati sa simpatiya ang miabut nganha sa liboan kaninyo kinsa nasayud mahitungod sa pagbaha didto sa Queensland, Australia. Ang mga report sa balita kasagaran nagbana-bana sa gidaghanon niadtong mga nanginahanglan. Apan daghan kaninyo ang mibati sa kasakit sa mga tawo. Ang panawagan gitubag sa 1,500 o sobra pa ka mga boluntaryo nga mga miyembro sa Simbahan didto sa Australia nga miabut aron sa pagtabang ug paghupay.

Ilang gibaling ang ilang mga pagbati sa simpatiya ngadto sa usa ka desisyon sa pagbuhat sa ilang mga pakigsaad. Akong nakita ang mga panalangin nga miabut ngadto sa tawo nga nanginahanglan kinsa nakadawat og tabang ug sa tawo kinsa midawat sa oportunidad sa paghatag niini.

Ang maalamon nga mga ginikanan nagtan-aw sa matag panginahanglan sa uban nga usa ka pamaagi sa pagdala og mga panalangin ngadto sa kinabuhi sa ilang anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye. Tulo ka mga bata bag-ohay lang nagbitbit og mga sudlanan nga gisudlan sa lamiang panihapon diha sa atubangan sa among pultahan. Ang ilang mga ginikanan nasayud nga nagkinahanglan kami og tabang, ug ilang gipaapil ang ilang mga anak sa oportunidad sa pagserbisyo kanamo.

Ang mga ginikanan mipanalan- ngin sa among pamilya pinaagi sa

ilang madagayaon nga pagserbisyo. Tungod kay ilang gipili nga paapilon ang ilang mga anak sa pagpanghatag, gipadangat nila ang mga panalangin ngadto sa umaabut nilang mga apo. Ang mga pahiyom sa mga bata samtang mibiya sila sa among panimalay nakahatag kanako og kasigurohan nga kana mahitabo. Ilang sultihan ang ilang mga anak sa kalipay nga ilang gibati sa paghatag og mabinationg pagserbisyo alang sa Ginoo. Akong nahinumduman kana nga pagbati og hilum nga kalipay sa bata pa ko samtang nangibut sa mga sagbut sa silingan tungod sa hangyo sa akong amahan. Sa higayon nga dapiton ko nga mahimong tighatag, akong mahinumduman ug nagtuo sa mga pulong sa himno nga, "Nindot ang buhat, akong Dios, akong Hari."²

Nahibalo ko nga kadtong mga pulonga gisulat aron sa paghulagway sa kalipay nga nagagikan sa pagsimba sa Dios panahon sa Igpapahulay. Apan kadtong mga bata nga may dalang pagkaon diha sa among pultahan mibati og kalipay sa nianang usa ka adlaw sa semana sa paghimo sa buhat sa Ginoo. Ug ang ilang mga ginikanan nakakita sa oportunidad sa paghimo og maayo ug sa pagpakatap sa kalipay nganha sa mga henerasyon.

Ang pamaagi sa Ginoo sa pag-atiman sa mga timawa naghatag og laing oportunidad sa mga ginikanan sa pagpanalangin sa ilang mga anak. Nakita ko kini sa chapel usa ka Dominggo. Usa ka gamayng bata ang mihatag sa bishop og usa ka sobre sa donasyon sa iyang pamilya dihang misulod siya sa chapel sa wala pa ang sakrament miting.

Nakaila ko sa pamilya ug sa batang lalaki. Ang pamilya bag-o lang nahibalo kabahin sa usa ka tawo sa ward nga nanginahanglan. Ang amahan sa bata misulti og sama niini ngadto sa anak samtang siya mibutang og mas dako-dako nga halad sa puasa kay sa naandan diha sa sobre. "Kita nagpuasa karon ug nag-ampo alang niadtong nanginahanglan. Palihug ko og hatag niining sobre ngadto sa bishop alang namo. Kahibalo ko nga ihatag niya kini aron itabang niadtong adunay mas daghang mga panginahanglan kay kanato."

Bisan asa man kamo nagpuyo, nakakita na kamo niana nga milagro sa simpatiya nga nahimong dili hina-kog nga buhat. Mahimong dili kini panahon sa grabe nga kalamidad sa kinaiyahan. Nakita ko kini diha sa usa ka korum sa priesthood diin ang usa ka brother mibarug aron ihulagway ang mga panginahanglan sa usa ka lalaki o usa ka babaye kinsa nangita og oportunidad sa pagpanarbaho aron masuportahan ang ilang kaugalingon ug ang ilang pamilya. Mabati nako ang simpatiya diha sa lawak, ang pipila misugyot og mga pangalan nga mahimong modawat niini nga tawo kinsa nagkinahanglan og trabaho.

Ang nahitabo diha nianang korum sa priesthood ug ang nahitabo didto sa nabahaan nga mga balay didto sa Idaho usa ka pagpakita sa pamaagi sa Ginoo sa pagtabang niadtong naginahanglan kaayo nga mahimong mapaninkamuton sa kaugalingon. Mobati kita og kalooy, ug nahibalo kita kon unsaon paglihok diha sa pamaagi sa Ginoo aron makatabang.

Nagsaulog kita sa ika-75 nga anibersaryo sa programa sa welfare sa Simbahan niining tuiga. Gisugdan kini aron sa pagtubag sa mga panginahanglan niadtong nawad-an og trabaho, mga umahan, ug gani mga panimalay isip resulta sa nailhan nga ang Grabe nga Kalisud.

Ang dakong temporal nga mga panginahanglan sa mga anak sa Langitnong Amahan miabut na usab sa atong panahon karon sama nga kini anaa kaniadto ug sama nga maanaa kini sa tanang panahon. Ang mga baruganan sa pundasyon sa programa sa welfare sa Simbahan dili lamang alang sa usa ka panahon o sa usa ka dapit. Alang kini sa tanang panahon ug sa tanang dapit.

Kadto nga mga baruganan mga espirituhanon ug mahangturon. Tunod niana nga rason, ang pagsabot niini ug ang pagkult niini sa atong mga kasingkasing makapahimong posible alang kanato nga makita ug madawat ang mga oportunidad sa pagtabang bisan unsang panahona ug bisan asang dapita nga ang Ginoo modapit kanato.

Ania ang pipila ka mga baruganan nga naggiya kanako kon gusto ko nga

Imbis kagutom ang bation niana nga Dominggo, mahinumduman sa batang lalaki kanang adlaw uban ang mainitong pagbati sa kalipay. Sa iyang pahiyom ug sa paagi paggunit niya og maayo sa sobre makaingon ko nga iyang gibati ang dakong pagsalig sa iyang amahan aron padad-on sa halad sa pamilya alang sa mga kabus. Mahinumduman niya kanang adlaw kon siya mahimong usa ka deacon ug tingali hangtud sa kahangturan.

Nakita ko kanang sama nga kalipay diha sa mga panagway sa mga tawo kinsa mitabang alang sa Ginoo didto sa Idaho mga katuigan na ang milabay. Ang Teton Dam niawas niadtong Sabado, Hunyo 5, 1976. Onse ka tawo ang namatay. Liboan ang kinahanglang mobiya sa ilang mga panimalay sulod sa pipila ka oras. Pipila sa mga panimalay mapuy-an lamang pinaagi sa paningkamot ug kapanguhaan nga dili makaya sa mga tag-iyá.

Kadtong mga nakadungog sa trahedyá mibati og simpatiya, ug ang uban mibati sa panawagan sa paghimo og maayo. Ang mga silingan, mga bishop, mga presidente sa Relief Society, mga lider sa korum, mga home teacher, ug mga visiting teacher mibiya sa mga balay ug sa mga trabahoan aron manglimpyo sa nabahaan nga mga balay sa uban.

Usa ka magtiayon mibalik ngadto sa Rexburg gikan sa bakasyon human gayud sa baha. Wala sila moadto aron motan-aw sa ilang kaugalingong balay. Hinoon, gipangita nila ang ilang bishop aron mangutana kon asa sila mahimong motabang. Gitudlo niya sila ngadto sa pamilya nga nangingahanglan.

Human sa pipila ka adlaw miadto sila aron sa pagsusi kon naunsa na ang ilang balay. Nawala na, gianod sa baha. Yano ra nga mibalik sila sa bishop ug nangutana, “Karon, unsay gusto nimong ipabuhat namo?”

motabang diha sa pamaagi sa Ginoo ug sa panahon nga ako gitabangan sa uban.

Una, ang tanang tawo mas mali-pay ug mas mobati og pagrespeto sa kaugalingon kon sila makasangkap alang sa ilang kaugalingon ug sa ilang pamilya ug dayon motabang sa pag-atiman sa uban. Mapasalamaton ako niadtong mitabang kanako nga matubag ang akong mga panginahanglan. Mas mapasalamaton ako sulod sa daghang katuigan niadtong kinsa mitabang kanako nga mahimong mapaninkamuton sa kaugalingon. Ug dayon labi kong mapasalamaton niadtong kinsa mipakita kanako kon unsaon nako paggamit ang akong sobra aron sa pagtabang sa uban.

Akong nakat-unan nga ang paagi aron adunay sobra mao ang paggasto og mas gamay kay sa akong kinitaan. Uban niana nga sobra akong nasulayan gikan sa malipayon nga mga kasinatian nga sa tinuoray mas maayo nga mohatag kay sa modawat. Sa laing bahin kana tungod kay kon kita mohatag diha sa pamaagi sa Ginoo, Siya mopanalangin kanato.

Si Presidente Marion G. Romney miingon kabahin sa buhat sa welfare, “Niini nga buhat kamo dili makahatag og daghan kon kamo mismo kabus.” Ug dayon iyang gikutlo ang gisulti sa iyang presidente sa misyon, si Melvin J. Ballard, niini nga paagi: “Ang usa ka tawo dili makahatag og gamayng butang ngadto sa Ginoo nga dili makadawat og daghang mga panalangin agib balus.”³

Napamatud-an nako sa akong kinabuhi nga kana tinuod. Kon ako manggihatagon ngadto sa mga anak sa Langitnong Amahan nga nanginahanglan, Siya manggihatagon ngari kanako.

Ang ikaduhang baruganan sa ebanghelyo nga nahimo nakong giya sa buhat sa welfare mao ang gahum ug panalangin sa panaghiusa. Kon kita maghiusa sa pagserbisyo sa mga tawo nga nanginahanglan, ang Ginoo mohi- usa sa atong mga kasingkasing. Si Presidente J. Reuben Clark Jr. misulti sa niining paagi: “Kana nga paghatag . . . nakadala . . . sa kadaghanan og usa ka pagbati sa panag-igsoonay samtang ang mga kalalakin-an sa tanang

matang sa pagbansay ug pagtrabaho magtinabangay diha sa Welfare garden o sa uban nga proyekto.”⁴

Kanang nagtubo nga pagbati sa panag-igsoonay bation sa tigdawat ingon man usab sa tighatag. Hangtud karon, ang tawo nga akong gitabangan og pala sa lapok sa iyang nabahaan nga balay sa Rexburg mibati og kasuod kanako. Ug mibati siya og mas dakong dignidad sa kaugalingon tungod sa pagbuhat sa tanan kutob sa iyang mahimo alang sa iyang kaugalingon ug alang sa iyang pamilya. Kon kami nag-inusara pa sa pagtrabaho, kaming duha mawad-an unta og espirituhanong panalangin.

Kana ang nagdala ngadto sa ika- tulong baruganan sa aksyon diha sa buhat sa welfare alang kanako: Apila ang inyong pamilya sa buhat uban kaninyo aron makakat-on sila sa pag-atiman sa usag usa sama sa ilang pag-atiman sa uban. Ang inyong anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye nga nagtrabaho uban kaninyo aron sa pagserbisyo sa uban kalagmitan mas magtinabangay sa usag usa kon sila anaa sa panginahanglan.

Ang ikaupt nga mahinungdanong baruganan sa welfare sa Simbahan akong nakat-unan sa dihang ako usa ka bishop. Nagagikan kini sa pagsunod sa sugo sa kasulatan nga pangitaon ang mga kabus. Katungdanan sa usa ka bishop ang pagpangita ug paghatag og tabang niadtong kinsa nanginahanglan pa gihapon og tabang human sa tanan nga nahimo nila ug sa ilang mga pamilya. Akong nasayran nga ang Ginoo mopadala sa Espiritu Santo aron mahimo kining posible nga “mangita, ug kamo makakaplag”⁵ sa pag-atiman sa mga kabus sama sa Iyang gibuhay sa pagpangita sa kamatuoran. Ug ako nakat-on usab sa pagpaapil sa presidente sa Relief Society sa pagpangita. Mahimong mauna niya og dawat ang pagpadayag kay kaninyo.

Ang uban kaninyo manginahanglan niana nga pagdasig sa umaabut nga mga bulan. Sa pagsaulog sa ika-75 nga anibersaryo sa programa sa welfare sa Simbahan, ang mga miyembro sa tibuok kalibutan dapiton sa pagsal- mot sa usa ka adlaw sa pagserbisyo. Ang mga lider ug mga miyembro magtinguha og pagpadayag samtang

magplano sila kon unsa ang mahi- mong mga proyekto.

Mohimo ko og tulo ka mga sugyot samtang magplano kamo sa inyong proyekto sa pagserbisyo.

Una, andama ang inyong kaugali- ngon ug kadtong inyong giyahan sa espirituhanong paagi. Gawas lamang kon ang mga kasingkasing nahimong malumo pinaagi sa Pag-ula sa Manlu- luwas nga kamo klaro nga makakita nga ang tumong sa proyekto mao ang pagpanalangin sa kinabuhi sa mga anak sa Langitnong Amahan sa espiri- tuhanon ug temporal nga paagi.

Ang akong ikaduhang sugyot mao ang pagpili og mga tawo isip duma- dawat sa inyong serbisyo nga anaa sa gingharian o sa komunidad kansang mga panginahanglan makapatandog sa mga kasingkasing niadtong kinsa mohatag sa serbisyo. Ang mga tawo nga ilang serbisyon mobati sa ilang gugma. Kana makadugang aron sila mobati og kalipay, sama sa gisaad sa kanta, kay sa pagtubag lang sa ilang temporal nga mga panginahanglan.

Ang akong katapusang sugyot mao ang pagplano sa paggamit sa gahum sa kasuod sa mga pamilya, sa mga korum, sa mga organisasyon sa auxiliary, ug sa mga tawo nga inyong nailhan diha sa inyong mga komunidad. Ang mga pagbati sa panaghiusa mopalambo sa maayo nga mga epekto sa serbisyo nga inyong ihatag. Ug kadtong mga pagbati sa panaghiusa diha sa mga pamilya, diha sa Simbahan, ug diha sa mga ko- munidad motubo ug mahimong usa ka malungtarong kabilin bisan dugay nang nahuman ang proyekto.

Kini mao ang akong oportunidad sa pagsulti kaninyo kon unsa ka dako ang akong pasalamat kaninyo. Pinaagi sa mahigugmaong serbisyo nga in- yong nahatag alang sa Ginoo, nahimo ko nga dumadawat sa mga pasalamat sa mga tawo nga inyong gitabangan sa dihang nahimamat nako sila sa bisan asang dapit sa kalibutan.

Nakakita kamo og paagi sa pagli- pay kanila samtang kamo mitabang diha sa pamaagi sa Ginoo. Kamo ug ang mapainubsanong mga disipulo sa Manluluwas sama kaninyo gawasnong mihatag sa inyong pagserbisyo, ug ang mga tawo nga inyong gitabangan naningkamot sa paghatag kanako og

abunda nga pasalamat agig balus.

Nakadawat usab ako og sama niana nga pagpahayag sa pasalamat gikan sa mga tawo nga nakauban ninyo sa pagtrabaho. Nakahinumdom ko kausa nga nagbarug tupad ni Presidente Ezra Taft Benson. Nag-istoryahanay kami kalabut sa pagserbisyo sa welfare diha sa Simbahan sa Ginoo. Nasurprisa ko sa iyang sama sa batan-on nga kalagsik sa dihang siya miingon, nga madasigong mipalihok sa iyang kamot, “Ganahan ko niini nga buhat, ug kini maoy buhat!”

Sa ngalan sa Agalon akong ipaabut ang pasalamat alang sa inyong buhat sa pagserbisyo sa mga anak sa atong Langitnong Amahan. Nakaila Siya kaninyo, ug nakita Niya ang inyong paningkamot, kakugi, ug sakripisyo. Ako nag-ampo nga Siya mohatag kaninyo og panalangin nga makita ang bunga sa inyong mga paghago diha sa kalipay niadtong inyong gitabangan ug uban niadtong inyong natabangan alang sa Ginoo.

Nasayud ko nga ang Dios nga Amahan buhi ug naminaw sa atong mga pag-ampo. Nasayud ko nga si Jesus mao ang Kristo. Kamo ug kad-tong inyong giserbisyon mahimong malimpyohan ug mapalig-on pinaagi sa pagserbisyo Kaniya ug sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Mahimo kamong masayud ingon nga ako nasayud, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, nga si Joseph Smith mao ang propeta sa Dios sa pagpahiuli sa tinuod ug buhi nga Simbahan, nga mao kini. Ako mopamatuod nga si Presidente Thomas S. Monson mao ang buhing propeta sa Dios. Siya mao ang talagsaong ehemplo unsa ang nabuhat sa Ginoo: sa paghimo og kaayohan. Nag-ampo ko nga kita mopahimulos sa mga oportunidad nga “ipataas ang mga kamot [sa] nawad-an og paglaum, ug lig-una ang mga tuhod nga mahuyang.”⁶ Sa sagra-dong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Have I Done Any Good?” *Hymns*, nu. 223.
2. “Sweet Is the Work,” *Hymns*, nu. 147.
3. Marion G. Romney, “Welfare Services: The Savior’s Program,” *Ensign*, Nob. 1980, 93.
4. J. Reuben Clark Jr., sa Conference Report, Okt. 1943, 13.
5. Tan-awa sa Mateo 7:7–8; Lucas 11:9–10; 3 Nephi 14:7–8.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5.

Gipresentar ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon mahimong mopakita niini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga kita mopaluyo kang Boyd Kenneth Packer isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug ang mosunod isip sakop niana nga korum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, ug Neil L. Andersen.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang

Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod isip mga Area Seventy sugod sa Mayo 1, 2011: José L. Alonso, Nelson L. Altamirano, John S. Anderson, Ian S. Arden, Sergio E. Avila, David R. Brown, D. Fraser Bullock, Donald J. Butler, Vladimiro J. Campero, Daniel M. Cañoles, Carl B. Cook, I. Poloski Cordon, J. Devn Cornish, Federico F. Costales, LeGrand R. Curtis Jr., Heber O. Diaz, Andrew M. Ford, Julio G. Gaviola, Manuel Gonzalez, Daniel M. Jones, Donald J. Keyes, Domingos S. Linhares, B. Renato Maldonado, Raymundo Morales, J. Michel Paya, Stephen D. Posey, Juan M. Rodriguez, Gerardo L. Rubio, Jay L. Sitterud, Dirk Smibert, Eivind Sterri, Ysrael A. Tolentino, W. Christopher Waddell, ug Gary W. Walker.

Kadtong kinsa moapil kanamo sa pagpadayag sa atong pasalamat sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga sakop sa Unang Korum sa Seventy Don R. Clarke, José L. Alonso, Ian S. Ardern, Carl B. Cook, LeGrand R. Curtis Jr., W. Christopher Waddell, ug Kazuhiko Yamashita; ug isip bag-ong mga sakop sa Ikaduhang Korum sa Seventy Randall K. Bennett, J. Devn Cornish, O. Vincent Haleck, ug Larry Y. Wilson.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga Area Seventy: Kent J. Allen, Stephen B. Allen, Winsor Balderrama, R. Randall Bluth, Hans T. Boom, Patrick M. Boutoille, Marcelo F. Chappe, Eleazer S. Collado, Jeffrey D. Cummings, Nicolas L. Di Giovanni, Jorge S. Dominguez, Gary B. Doxey, David G. Fernandes, Hernán D. Ferreira, Ricardo P. Giménez, Allen D. Haynie, Douglas F. Higham, Robert W. Hymas, Lester F. Johnson, Matti T.

Jouttenus, Chang Ho Kim, Alfred Kyungu, Remegio E. Meim Jr., Ismael Mendoza, Cesar A. Morales, Rulon D. Munns, Ramon C. Nobleza, Abenir V. Pajaro, Gary B. Porter, José L. Reina, Esteban G. Resek, George F. Rhodes Jr., Lynn L. Summerhays, Craig B. Terry, David J. Thomson, Ernesto R. Toris, Arnulfo Valenzuela, Ricardo Valladares, Fabian I. Vallejo, Emer Villalobos, ug Terry L. Wade.

Ang tanan nga uyon, palihug ipakita kini.

Dunay supak.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Ang supak mahimong mopakita niini.

Presidente Monson, sa akong na-obsorbahan, ang pagbotar sulod sa Conference Center nagkahiusa sa pagpaluyo sa mga sugyot nga gihimo.

Salamat kaninyo, mga kaigsoonan, alang sa inyong mapaluyuhon nga boto ug sa inyong nagpadayon nga hugot nga pagtuo, debosyon, ug mga pag-ampo. ■

Report sa Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan, 2010

Gipresentar ni Robert W. Cantwell

Tigdumalang Direktor, Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan

*Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan ni
Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw*

Pinalanggang Kaigsoonan: Sigun sa gilatid sa pinadayag diha sa seksyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa mga Ikapulo mao ang magtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Kini nga konseho gilangkoban sa Unang Kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug

sa Presiding Bishopric. Kini nga konseho moaprobar sa mga badyet alang sa mga departamento sa Simbahan, sa mga operasyon, ug sa paggahin og badyet ngadto sa eklesiastikanhong mga yunit. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo nga pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet ug sumala sa mga palisiya ug

mga pamaagi sa Simbahan.

Ang Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan gihatagan og katungod sa pag-abli sa tanang mga rekord ug mga sistema nga gikinahanglan aron sa pagtimbang-timbang sa kahusto sa pagkontrol kalabut sa mga resibo ug paggasto sa mga pundo, ug pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan. Ang Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan gawasnon sa tanang ubang mga departamento ug mga kalihokan sa Simbahan, ug ang mga kawani naglangkob sa mga certified public accountant, certified internal auditors, certified information systems auditors, ug uban pang kwalipikadong mga propesyonal.

Basi sa mga pag-awdit nga gihimo, ang Departamento sa Pag-awdit sa Simbahan nagtuo nga, ang tanang mga materyal nga butang, mga amot nga nadawat, mga paggasto nga nahimo, ug mga kapanguhaan sa Simbahan alang sa tuig 2010 narekord ug nadumala sumala sa tukmang mga pamaagi sa pagsubay, gitugutan nga mga badyet, ug mga palisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Matinahurong gisumiter,
Departamento sa Pag-awdit sa
Simbahan
Robert W. Cantwell
Tigdumalang Direktor ■

Estatistikanhong Report, 2010

Gipresentar ni Brook P. Hales

Secretary sa Unang Kapangulohan

Ang Unang Kapangulohan mi-isyu sa mosunod nga estatistikanhong report sa Simbahan alang sa 2010. Kutob sa Disyembre 31, 2010, dihay 2,896 ka mga stake, 340 ka mga mission, 614 ka mga district, ug 28,660 ka mga ward ug branch.

Total nga gidaghanon nga mga miyembro sa Simbahan sa katapusan sa 2010 mga 14,131,467.

Dihay 120,528 ka bag-ong tubo sa mga bata nga anaa sa rekord sa Simbahan, ug 272,814 ka mga kinabig nga nabunyagan niadtong 2010.

Ang gidaghanon sa full-time nga

mga misyonaryo nga nagserbisyo sa katapusan sa tuig mga 52,225.

Ang gidaghanon sa mga Church-service missionaries nga nagserbisyo mga 20,813, kadaghanan kanila nagpuyo ra sa ilang balay ug gitawag sa pagsuporta sa lain-laing mga kaliho-kan sa Simbahan.

Upat ka templo ang napahinungod sulod sa tuig: ang Templo sa Vancouver British Columbia sa Canada; Ang Templo sa Gila Valley Arizona sa Estados Unidos; ang Templo sa Cebu City Philippines; ug ang Templo sa Kyiv Ukraine.

Ang Laie Hawaii Temple sa Estados

Unidos gipahinungod pag-usab niadtong 2010.

Ang total nga gidaghanon sa mga templo nga gigamit sa tibuok kalibutan mga 134.

Kanhi Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Simbahan ug ang Uban Kinsa Namatay na sukad sa Miaging Kinatibuk-ang Komperensya sa Abril

Elders W. Grant Bangerter, Adney Y. Komatsu, Hans B. Ringger, LeGrand R. Curtis, Richard P. Lindsay, Donald L. Staheli, ug Richard B. Wirthlin, kanhi mga sakop sa Korum sa Seventy; Barbara B. Smith, kanhi kinatibuk-ang presidente sa Relief Society; Ruth H. Funk, kanhi kinatibuk-ang presidente sa Young Women; Norma Jane B. Smith, kanhi magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women; Helen Fyans, biyuda ni Elder J. Thomas Fyans, usa ka emeritus nga General Authority; Arnold D. Friberg, artist ug illustrator; ug J. Elliot Cameron, kanhi komisyoner sa edukasyon sa Simbahan. ■

Ni Presidente Boyd K. Packer

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gigiyahan sa Espiritu Santo

Matag usa kanato magiyahan pinaagi sa espiritu sa pagpadayag ug sa gasa sa Espiritu Santo.

Mga 400 ka tuig na ang milabay sukad gimantala ang Biblia nga King James, uban sa importanting mga kontribusyon gikan ni William Tyndale, talagsaon nga bayani sa akong pagtan-aw.

Ang kaparian dili gusto nga ang Biblia imantala sa komon nga Iningles. Ilang gigukod si Tyndale sa bisan asang dapit. Siya miingon kanila, “Kon buhion pa ko Dios, akong himoon nga ang usa ka bata nga tigdaro makakat-on og daghan sa mga Kasulatan kay sa kaninyo.”¹

Si Tyndale gibudhian ug gitang-gong sa usa ka ngit-ngit, tugnaw kaayo nga prisohan didto sa Brussels kapin sa usa ka tuig. Mora na og nuog ang iyang gisul-ob. Mihangyo siya sa mga midakop kaniya alang sa iyang coat ug kalo ug kandila, nga nag-ingon, “Makaluya sa tinuod nga mag-inusarang maglingkod sa ngit-ngit.”² Gihikaw kini kaniya. Sa kadugayan, gipagawas siya sa prisohan ug atubangan sa daghang tawo gituok ug gisunog samtang gigapos sa tuod. Apan ang buhat ni William Tyndale ug pagkamartir wala makawang.

Tungod kay ang mga bata nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

gitudloan gikan sa ilang kabatan-on aron mahibalo sa mga kasulatan, sila sa pipila ka bahin nakatuman sa pagnagna nga gihimo ni William Tyndale mga upat na ka siglo.

Ang atong mga kasulatan karon naglangkob sa Biblia, sa Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo, sa Perlas nga Labing Bililhon, ug sa Doktrina ug mga Pakigsaad.

Tungod sa Basahon ni Mormon, kasagaran gitawag kita og Simbahan nga Mormon, usa ka tawag nga wala nato ikasuko, apan dili haum.

Sa Basahon ni Mormon, ang Ginoo mibisita og balik sa mga Nephites tungod kay nag-ampo sila sa Amahan sa Iyang ngalan. Ug ang Ginoo miingon:

“Unsa ang buot ninyo nga Ako mohatag nganha kaninyo?”

“Ug sila miingon ngadto kaniya: Ginoo, kami buot unta nga ikaw mosulti kanamo sa ngalan diin kami motawag niini nga simbahan; kay dihay mga panaglalis taliwala sa mga katawhan mahitungod niini nga butang.

“Ug ang Ginoo miingon . . . , ngano nga ang mga katawhan magbagulbol ug maglalis tungod niini nga butang?”

“Wala ba sila magbasa sa mga kasulatan, diin nag-ingon nga kamo kinahanglan modala nganha kaninyo

sa ngalan ni Kristo . . . ? Kay pinaagi niini nga ngalan kamo pagatawgon sa katapusan nga adlaw. . . .

“Busa, bisan unsa ang inyong buhaton, kamo mobuhat niini pinaagi sa akong ngalan; busa kamo motawag sa simbahan sa akong ngalan; ug motawag kamo sa akong Amahan diha sa akong ngalan aron siya manalangin sa simbahan alang kanako.

“Ug unsaon kining akong simbahan kon kini dili pagatawgon sa akong ngalan? Kay kon ang usa ka simbahan pagatawgon sa ngalan ni Moises niana kini simbahan ni Moises; o kon kini pagatawgon sa ngalan sa usa ka tawo niana kini simbahan sa tawo; apan kon kini pagatawgon sa akong ngalan niana kini mao ang akong simbahan, kon kini mao nga sila natukod diha sa akong ebanghelyo.”³

Sa pagtuman sa gipadayag, atong gitawag ang atong kaugalingon nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kaysa Simbahan nga Mormon. Walay kaso kon ang uban motawag niini og Simbahan nga Mormon o tawagon kita og mga Mormon; apan dili maayo kon kita ang mohimo niini.

Ang Unang Kapangulohan mipahayag:

“Ang paggamit sa gipadayag nga ngalan nga, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw (D&P 115:4), importante kaayo sa atong responsibilidad sa pagsangyaw sa pangalan sa Manluluwas ngadto sa tibuok kalibutan. Busa, mohangyo kami nga kon magpasabut man kita sa Simbahan atong gamiton ang tibuok ngalan niini kutob sa mahimo. . . .

“Kon magpasabut man kita sa mga miyembro sa simbahan, among isugyot nga ‘mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.’ Sa pinamubo nga pagsulti, ‘mga Santos sa Ulahing mga Adlaw’ ang mas maayo.”⁴

“[Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw] naghigot kang Kristo, kami nalipay diha kang Kristo, kami nagsangyaw kang Kristo, kami nanagna kang Kristo, ug kami nagsulat sumala sa among mga panagna, nga ang among mga anak mahimo nga masayud sa unsa nga tinubdan sila mahimo

nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala.”⁵

Ang kalibutan mahimong motawag og bisan unsa ngari kanato, apan sa atong pagpamulong, hinumdumi kanunay nga mga miyembro kita sa Simbahan ni *Jesukristo*.

Ang uban mangangkon nga dili kita mga Kristiyanos. Sila posibling wala makaila kanato o sayop ang ilang pagsabut.

Sa Simbahan ang matag ordinansa ipahigayon pinaagi sa awtoridad ug sa pangalan ni *Jesukristo*.⁶ Kita adunay sama nga kapunongan sa karaan nga Simbahan, nga adunay mga apostoles ug mga propeta.⁷

Sa karaan ang Ginoo mitawag ug

mi-orden og Napulog Duha ka mga Apostoles. Gibudhian siya ug gilansang sa krus. Human sa Iyang Pagkabanhaw, ang Manluluwas mitudlo sa Iyang mga disipulo sulod sa 40 ka adlaw ug dayon gibayaw ngadto sa langit.⁸

Apan adunay kulang. Human sa pipila ka adlaw ang Napulog Duha nagpundok sa usa ka balay, ug “sa kalit may miabut nga dahunog gikan sa langit ingon sa huros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa tibuok balay. . . mga dila . . . daw kalayo [mipatong] ibabaw sa matag usa kanila. Ug sila . . . napuno sa Espiritu Santo.”⁹ Ang Iyang mga Apostoles karon aduna nay gahum. Nakasabut

sila nga ang awtoridad nga gihatag sa Manluluwas ug ang gasa sa Espiritu Santo mga importante sa pag-establisar sa Iyang Simbahan. Gisugo sila sa pagpamunyang ug sa pagtugyan sa gasa sa Espiritu Santo.¹⁰

Sulod sa panahon ang mga Apostoles ug ang priesthood nga ilang gihuptan nawala. Ang awtoridad ug ang gahum sa pagpangalagad kinahanglan nga ipahiuli. Sulod sa mga siglo ang katawhan nagpaabut sa pagbalik niana nga awtoridad ug sa pag-establisar sa Simbahan sa Ginoo.

Niadtung 1829 ang priesthood gipahiuli ngadto ni Joseph Smith ug ni Oliver Cowdery pinaagi ni Juan Bautista ug sa mga Apostoles nga sila si Pedro, Santiago, ug Juan. Karon ang takus nga mga lalaki nga miyembro sa Simbahan i-orden ngadto sa priesthood. Kini nga awtoridad ug ang kauban nga gasa sa Espiritu Santo, nga itugyan nganha sa tanang miyembro sa Simbahan human sa bunyang, nakapalahi kanato sa ubang mga simbahan.

Ang unang pagpadayag nagmando nga “ang matag tawo unta mamulong sa ngalan sa Dios ang Ginoo, gani ang Manluluwas sa kalibutan.”¹¹ Ang buhat sa Simbahan karon gipahigayon sa ordinaryong mga lalaki ug mga babaye nga gitawag ug gipaluyohan sa pagpangulo, sa pagtudlo, ug sa pagpangalagad. Pinaagi sa gahum sa pagpadayag ug sa gasa sa Espiritu Santo kadtong mga gitawag gigiyahan aron maka-hibalo sa kabubut-on sa Ginoo. Ang uban mahimong dili modawat nianang mga butanga isip panagna, pagpadayag, ug gasa sa Espiritu Santo, apan kon sila makasabut gayud kanato, kinahanglan silang makasabut nga kita midawat niadtong mga butanga.

Ang Ginoo mipadayag kang Joseph Smith sa lagda sa maayong panglawas, ang Pulong sa Kaalam, dugay na sa wala pa mailhi sa kalibutan ang mga peligro. Ang tanan gitudloan sa paglikay sa tsa, kape, bino, tabako, ug siyempre lain-laing mga drugas ug makaadik nga mga butang, nga kanunay giatubang karon sa atong kabatan-onan. Kadtong mosunod niini nga pagpadayag gisaraan nga sila “makadawat og maayo nga panglawas ug uyok sa ilang mga kabukogan;

“Ug makakita og kaalam ug dako

nga bahandi sa kahibalo, gani ang mga tinago nga mga bahandi;

“Ug modagan ug dili maluya, ug molakaw ug dili makuyapan.”¹²

Sa laing pagpadayag, ang sumbanan sa Ginoo sa mortalidad nagmando nga ang sagradong mga gahum sa pagmugna og kinabuhi mapanalipdan ug magamit lamang tali sa babaye ug sa lalaki, bana ug asawa.¹³ Ang sayop nga paggamit niini nga gahum hila-bihan ka dakong sala gawas lamang sa pagpaagas sa dugo sa mga walay sala ug paglimod sa Espiritu Santo.¹⁴ Kon ang tawo makalapas sa balaod, ang doktrina sa paghinulsol nagtudlo unsaon sa pagpapas sa epekto niini nga kalapasan.

Ang matag usa sulayan. Tingali ang usa ka tawo magtuo nga dili makiangayon nga siya gisulayan ug ubos sa usa ka piho nga tintasyon, apan mao kini ang katuyoan sa mortal nga kinabuhi—aron masulayan. Ug ang tubag susama ra alang sa tanan: kinahanglan kitang mohimo, ug kita makahimo, sa pagbatok sa tanang matang sa tintasyon.

“Ang talagsaong plano sa kalipay”¹⁵ nagsentro sa kinabuhi sa pamilya. Ang bana maoy pangulo sa panimalay ug ang asawa mao ang kasingkasing sa panimalay. Ug ang kaminyoon patas nga magkauban. Ang usa ka Santos sa Ulahing Adlaw nga lalaki usa ka responsable nga tawo sa pamilya,

matinud-anon sa ebanghelyo. Siya mapinanggaon, mapahinunguron nga bana ug amahan. Motahud siya sa pagkababaye. Ang asawa mosuporta sa iyang bana. Silang duha mga ginikanan nga moatiman sa espirituhang nong paglambo sa ilang mga anak.

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gitudloan sa paghigugmaay sa usag usa ug tinuoray nga mopasaylo.

Ang akong kinabuhi nausab tungod sa usa ka matarung nga amahan. Gipakaslan niya ang iyang hinigugma. Naghigugmaay gayud sila, ug sa wala madugay nagpaabut sa ilang unang anak.

Sa gabii nga natawo ang bata, adunay mga komplikasyon. Ang bugtong doktor didto anaa sa laing lungsod nag-atiman pa og masakiton. Sulod sa mga oras sa pagbati, nagkagrabang kahimtang sa umaabut nga inahan. Sa katapusan, nakit-an ra ang doktor. Kay emerhensya, dali siyang milihok ug sa wala madugay natawo ang bata, ug ang problema, mora og, nasulbad na. Apan pipila ka adlaw human niadto, ang batan-ong inahan namatay tungod sa mismong impeksyon nga gitambalan sa doktor sa laing balay nianang gabhiona.

Nagun-ob ang kalibutan sa batan-ong lalaki. Paglabay sa mga semana, migrabe ang iyang kasubo. Siya wala nay laing gihunahuna, ug sa iyang kapungot nahimo siyang hulga sa

mga tawo. Kon sa karon pa, walay pagduha-duha, tingali mapugos siya sa pagpasaka og kaso sa sayop nga pag-asikaso sa doktor, mora gyud og ang kwarta makasulbad sa tanan.

Usa ka gabii may nanuktok sa iyang pultahan. Usa ka gamayng batang babaye yanong miingon, “gusto kang paadtoon ni Papa. Gusto siyang makigsulti kanimo.”

Ang “papa” mao ang presidente sa stake. Ang tambag gikan sa mas maalamong lider yano lang “John, pasagdi na kana. Wala ka nay mabuhay pa nga makapabalik kaniya. Tanan nga imong buhaton makapagrabang lamang niini. John, pasagdi na kana.”

Mao kini ang pagsulay sa akong higala. Unsaon man niya sa pagpasagad niini? Usa ka grabe nga sayop ang nahimo. Naningkamot siya sa pagpugong sa iyang kaugalingon ug sa katapusan mihukom nga kinahanglan siyang motuman ug mosunod sa tambag sa maalamong presidente sa stake. Pasagdahan na lamang niya kini.

Miingon siya, “Tigulang na ako una pa nako nasabtan ug sa katapusan nakita ang looy nga doktor sa lungsod—sobra ra ang trabaho, gamay og sweldo, kapoy sa pag-adto sa tanang pasyente, diyutay ra ang medisina, walay ospital, diyutay ra og kasangkapan, nanglimbasug sa pagluwas og kinabuhi, ug sa kasagaran milampos. Miabut siya panahon sa kalisud, dihang duha ka kinabuhi ang nag-ungaw sa kamatayon, ug milihok sa walay langan. Sa katapusan nakasabut ko!” Miingon siya, “Ang akong kinabuhi naguba unta ug ingon man ang kinabuhi sa uban.”

Daghang higayon nga nagluhod siya nga nagpasalamat siya sa Ginoo tungod sa maalamong lider sa priesthood kinsa mihatag og yano nga tambag, “John, pasagdi na kana.”

Palibut kanato atong makita ang mga miyembro sa Simbahan nga nangasilo. Ang pipila masilo sa mga nanghitabo sa kasaysayan sa Simbahan o sa mga lider ug nag-antus sa tibuok nilang kinabuhi, wala makapasaylo sa mga sayop sa uban. Wala na lamang kini nila pasagdi. Dili na sila mga aktibo.

Kana nga kinaiya ingon og susama sa tawo nga naigo sa bunal. Nasilo,

São Luís, Brazil

mikuha sa bunal ug gibunalan ang iyang kaugalingong ulo niini sa tibuok niyang kinabuhi. Pagkabuang gyud! Pagkasubo! Kana nga matang sa panimalos mao ang pagpasakit sa kaugalingon. Kon kamo nasilo man, pasayloa, kalimti kini, ug pasagdi na kini.

Ang Basahon ni Mormon aduna niining pasidaan: “Ug karon, kon adunay mga kasaypanan kini mao ang mga sayop sa mga tawo; busa, ayaw ipanghimaraut ang mga butang sa Dios, nga kamo unta makaplagan nga walay lama sa hukmanan ni Kristo.”¹⁶

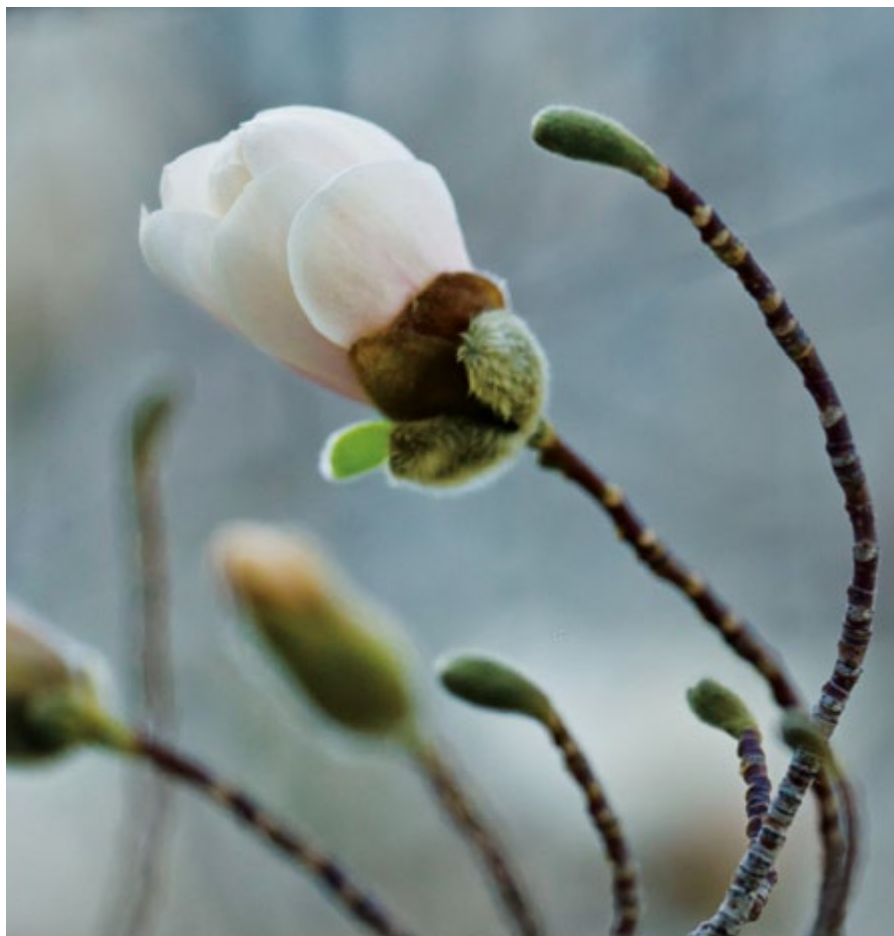
Ang usa ka Santos sa Ulahing Adlaw sa tinuod usa ka ordinaryo lang nga indibidwal. Kita karon anaa bisan asa sa kalibutan, 14 ka milyon kanato. Kini sinugdanan pa lamang. Gitudloan kita sa pagpakabuhi sa kalibutan apan dili sa pagkakalibutanon.¹⁷ Busa, nagpuyo kita og ordinaryong mga kinabuhi sa ordinaryong mga pamilya sagol sa kinatibuk-ang populasyon.

Gitudloan kita nga dili mamakak o mangawat o manikas.¹⁸ Dili kita manamastamas. Mga positibo kita ug malipayon ug walay kahadlok sa kinabuhi.

Kita andam “sa pagbangutan uban niadto nga nagbangutan . . . ug sa paghupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan, ug mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.”¹⁹

Kon duna may nagpangita og simbahan nga gamay ra ang gikinahanglan, dili kini nga simbahan. Dili sayon nga mahimong usa ka Santos sa Ulahing Adlaw, apan sa kadugayan mao lamang kini ang husto nga dalan.

Dili igsapayan ang oposisyon o “mga gubat, hungihong sa mga gubat, ug mga linog sa nagkalain-lain nga mga dapit,”²⁰ walay gahum o impluwensya ang makapahunong niini nga buhat. Matag usa kanato magiyahan pinaagi sa espiritu sa pagpadayag ug sa gasa sa Espiritu Santo. “Maayo pa sa tawo nga molugway sa iyang walay kusog nga kamot sa pagpahunong sa sapa sa Missouri sa iyang walay pagkabalhin nga agianan, o sa pagpabalik niini, kay sa pagpugong sa

Makagagahum sa pagbu-bu sa kahibalo gikan sa langit diha sa mga ulo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.”²¹

Kon kamo adunay mga palas-anon, kalimti kini, pasagdi kini. Pagpasaylo og kadaghan ug diyutay nga paghinulsol, ug kamo pagadasigon sa Espiritu Santo ug isiguro kaninyo pinaagi sa pagpamatuod nga wala ninyo masayri nga anaa. Kamo pagabantayan ug mapanalanginan—kamo gayud. Kini usa ka imbitasyon sa pagduol ngadto Kaniya. Kini nga simbahan—Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, “mao lamang ang tinuod ug buhi nga simbahan diha sa ibabaw sa tibuok yuta,”²² pinaagi sa Iyang kaugalingong deklarasyon—dinhi atong makit-an “ang mahinungdanon nga laraw sa kalipay.”²³ Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Sa David Daniell, pasiuna sa *Tyndale's New Testament* (1989), viii.
2. Sa David Daniell, pasiuna sa *Tyndale's New Testament*, ix.

3. 3 Nephi 27:2–5, 7–8.
4. Sulat sa Unang Kapangulohan, Feb. 23, 2001.
5. 2 Nephi 25:26.
6. Tan-awa sa Moises 5:8; bunyag: tan-awa sa 2 Nephi 31:12; 3 Nephi 11:27; 18:16; pagpanalangin sa masakiton: tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 42:44; pagtugyan sa Espiritu Santo: tan-awa sa Moroni 2:2; pag-orden sa priesthood: tan-awa sa Moroni 3:1–3; sakrament: tan-awa sa Moroni 4:1–3; mga milagro: tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:66–69.
7. Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:6.
8. Tan-awa sa Mga Buhat 1:3–11.
9. Mga Buhat 2:2–4.
10. Tan-awa sa Mga Buhat 2:38.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:20.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 89:18–20.
13. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
14. Tan-awa sa Alma 39:4–6.
15. Alma 42:8.
16. Ulohang pahina sa Basahon ni Mormon.
17. Tan-awa sa Juan 17:14–19.
18. Tan-awa sa Exodo 20:15–16.
19. Mosiah 18:9.
20. Mormon 8:30.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:33.
22. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:30.
23. Alma 42:8.

Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Atubanga ang Umaabut uban sa Hugot nga Pagtuo

Ang kamatuoran, mga pakigsaad, ug mga ordinansa makahimo kanato sa pagbuntog sa kahadlok ug sa pag-atubang sa umaabut uban sa hugot nga pagtuo!

Akong minahal nga mga ka-igsoonan, salamat sa inyong nagpaluyong impluwensya, dili lang sa pag-isa sa inyong kamot apan sa inyong makapadasig usab nga serbisyo sa panimalay, sa Simbahan, ug sa inyong mga komunidad. Ganahan kaming makig-uban kaninyo ug makita kamo kauban sa inyong mga pamilya ug mga higala. Bisan asa kamo nagpuyo, among naobserbahan ang inyong mga paningkamot sa paghimo niining kalibutan nga mas maayo nga dapit. Kami nagpaluyo kaninyo! Kami nahigugma kaninyo! Samtang kamo nag-ampo alang kanamo, kami usab nag-ampo alang kaninyo!

Among nalantaw ang inyong mga pamilya nga nanag-alirong sa telebisyon o gamit ang internet aron pagtan-aw sa mga panghitabo sa kinatibuk-ang komperensya diha sa panimalay. Usa ka alerto nga inahan ug amahan mipadala kanako og usa ka kopya sa litrato nga ilang gikuha panahon sa komperensya. Ilang nama-tikdan ang reaksyon sa ilang 18 ka

bulan nga anak nga lalaki, nga nakaila sa panagway ug tingog sa mamumulong. Ang bata misugod paghimo og mga halok padulong sa TV. Gusto niya nga magpaduol. Mao nga ang iyang manggihunahunaon nga magulang nga babaye misung-ay sa iyang manghud nga lalaki ug gipaduol siya. Ania kana nga litrato.

Oo, ang nawong nga anaa sa TV akoo, ug kadto nga mga bata among mga apo. Sa pipila ka tuig kining bata nga lalaki mamahimong elder nga ma-endowed sa templo ug andam alang sa iyang misyon. Dayon ma-sealed siya ngadto sa usa ka mahangturon nga kauban nga iyang mapili. Makita ba ninyo siya nga usa unya ka adlaw isip usa ka bana ug amahan, nga adunay kaugalingon niyang mga anak? Ug usa unya ka adlaw siya manamilit sa iyang mga apohan, uban sa sigurado nga kahibalo nga ang kamatayon kabahin sa kinabuhi.

Tinuod kini. Kita nabuhi aron mamatay, ug kita mamatay aron mabuhi pag-usab. Gikan sa usa ka

mahangturon panglantaw, ang wala sa panahon nga kamatayon mao lamang ang kamatayon sa usa nga dili pa andam sa pagsugat sa Dios.

Isip mga apostoles ug mga propeta, kami nahingawa dili lamang alang sa among mga anak ug mga apo apan alang usab sa inyoha—ug alang sa matag usa nga anak sa Dios. Tanan nga giandam sa umaabut alang sa matag sagrado nga anak sa Dios mahulma pinaagi sa iyang mga ginikanan, pamilya, mga higala, ug mga magtutudlo. Mao nga, ang atong hugot nga pagtuo *karon* mamahimo *unya* nga kabahin sa hugot nga pagtuo sa atong kaliwatan.

Matag usa mosubay sa iyang kaugalingong dalan diha sa kanunayng nag-usab-usab nga kalibutan—usa ka kalibutan sa nag-indigay nga mga ideyolohiya. Ang mga pwera sa dautan kanunay gayud nga nakigbatok sa mga pwera sa maayo. Si Satanas makanunayong nagtinguha sa pagimpluwensya kanato nga mosunod sa iyang mga paagi ug mohimo kanato nga mauyamot, gani sama ngadto kaninyo.¹ Ug ang kasagarang mga peligro sa kinabuhi, sama sa sakit, kadaut, ug aksidente, anaa kanunay.

Kita nagpuyo sa panahon sa kasamok. Mga linog ug mga tsunami naghimo og kalaglagan, mga gobyerno napukan, grabeng problema sa ekonomiya, ang pamilya giataki, ug ang diborsyo nagkadaghan. Aduna kitay angay nga kabalak-an. Apan dili nato angayang tugutan ang atong mga kahadlok nga mowagtang sa atong hugot nga pagtuo. Atong masuklan kanang mga kahadlok pinaagi sa paglig-on sa atong pagtuo.

Sugdi diha sa inyong mga anak. Kamong mga ginikanan nagbaton sa nag-unang responsibilidad sa pagpaglig-on sa ilang pagtuo. Ipabati kanila ang inyong hugot nga pagtuo, bisan pa sa masakit nga mga pagsulay nga moabut kaninyo. Itumong ang inyong hugot nga pagtuo ngadto sa atong mahigugmaon nga Langitnong Amahan ug sa Iyang Pinalangga nga Anak, si Ginoong Jesukristo. Itudlo kanang hugot nga pagtuo uban sa halawum nga konbiksyon. Tudloi ang matag bililhong batang lalaki ug babaye nga siya anak sa Dios, gilalang diha

sa Iyang panagway, nga may sagra-dong katuyoan ug potensyal. Ang matag usa gipakatawo nga may mga hagit nga sagubangon ug pagtuo nga palambo.²

Itudlo ang hugot nga pagtuo diha sa plano sa kaluwasan sa Dios. Itudlo nga ang atong pagpuyo sa pagkamortal usa ka panahon sa pagsulay, panahon aron makita kon buhaton ba nato ang bisan unsa nga isugo sa Ginoo kanato.³

Itudlo ang hugot nga pagtuo sa pagsunod sa *tanang* mga sugo sa Dios, kay nakahibalo nga kini gihatag aron sa pagpanalangin sa Iyang mga anak ug paghatag kanila sa hingpit nga kalipay.⁴ Pahimangno-i sila nga makasugat sila og mga tawo nga pilion lang ang mga sugo nga ilang tumanon ug mobaliwala sa uban nga ilang gipiling supakon. Gitawag ko kini nga pangkarinderya nga pagkamasulundon. Kini nga binuhatan sa pagpili-pili dili magsilbi. Mopadulong kini ngadto sa kauyamot. Aron andam nga mosugat sa Dios, kita motuman sa *tanang* Niyang mga sugo. Nagkinahanglan og hugot nga pagtuo ang pagtuman niini, ug ang pagtuman sa Iyang mga sugo makapalig-on niana nga pagtuo.

Ang pagkamasulundon mopadayday sa mga panalangin sa Dios nga walay pagpugong. Siya mopanalangin sa Iyang masulundon nga mga anak og kagawasan gikan sa pagkaulipon ug pagkauyamot. Ug Siya mopanalangin kanila og dugang pa nga kaha-yag. Pananglitan, ang usa ka tawo mosunod sa Pulong sa Kaalam sa kasayuran nga ang pagkamasulundon dili lamang makahatag og kagawasan gikan sa pagka-adik, apan modugang usab kini og mga panalangin sa kaalam ug mga bahandi sa kahibalo.⁵

Itudlo ang hugot nga pagtuo aron masayud nga ang pagkamasulundon sa mga sugo sa Dios makahatag og pisikal ug espirituhanong panalipod. Ug hinumdumi, ang balaang mga anghel sa Dios anaa kanunay aron motabang kanato. Ang Ginoo mipadayag: “Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong wala, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang

kaninyo.”⁶ Pagkaanindot nga saad! Kon kita matinud-anon, Siya ug ang Iyang mga anghel motabang kanato.

Ang dili mapaling nga pagtuo mapalig-on pinaagi sa pag-ampo. Ang inyong kinasingkasing nga mga pangamuyo importante Kaniya. Hunahu-naa og maayo ug hinuklugi ang mga pag-ampo ni Propeta Joseph Smith niadtong makalilisang nga mga adlaw nga siya gipriso didto sa Liberty Jail. Ang Ginoo mitubag pinaagi sa pag-usab sa panglantaw sa Propeta. Siya miingon, “Ikaw masayud, akong anak, nga kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayohan.”⁷

Kon kita mag-ampo uban sa mahangturong panglantaw, dili nato angay nga ikahibulong kon ang atong gipaagasan og luha ug kinasingkasing nga mga pangamuyo dunggon. Kini nga saad gikan sa Ginoo nahisulat diha sa seksyon 98 sa Doktrina ug mga Pakigsaad:

“Ang inyong mga pag-ampo misulod ngadto sa mga dunggan sa Ginoo . . . ug natala uban niini nga silyo ug tugon—ang Ginoo nanumpa ug nagtakda nga sila pagahatagan.

“Busa, naghatag siya niini nga saad nganha kaninyo, uban sa dili mausab nga pakigsaad nga sila pagatumanon; ug ang tanan nga mga butang diin kamo gipaantus molihok alang sa inyong kaayohan, ug ngadto sa himaya sa akong ngalan, nag-ingon ang Ginoo.”⁸

Ang Ginoo mipili sa Iyang labing kusganong mga pulong aron sa pagpasalig kanato! *Silyo! Tugon! Nanumpa! Nagtakda! Dili mausab nga pakigsaad!* Mga kaigsoonan, tuo Kaniya! Ang Dios maminaw sa inyong tinud-anay ug kinasingkasing nga mga pag-ampo, ug ang inyong pagtuo mapalig-on.

Aron sa pagpalambo og malungtaron nga hugot nga pagtuo, ang malungtarong pasalig sa pagbayad og hingpit nga ikapulo gikinahanglan. Sa sinugdan ang paghatag og ikapulo nagkinahanglan og hugot nga pagtuo. Unya ang tigbayad og ikapulo mopalambo og mas hugot nga pagtuo hangtud nga ang pagbayad og ikapulo nahimo na nga bililhong pribilehiyo. Ang ikapulo usa ka karaang balaod gikan sa Dios.⁹ Siya misaad sa Iyang mga anak nga Iyang buksan “ang mga tamboanan sa langit, ug bu-boan . . . sa mga panalangin, nga wala na unyay dapit nga igong kabutangan sa pagdawat niini.”¹⁰ Dili lang kana, ang ikapulo mohimo sa inyong ngalan nga mahisakop sa mga katawhan sa Dios ug mopanalipod kaninyo “sa adlaw sa panimalos ug pagsunog.”¹¹

Nganong nagkinahanglan man kita nianang malahutayon nga hugot nga pagtuo? Tungod kay ang malisud nga mga adlaw anaa sa unahan. Panagsa ra unya sa umaabut nga mahimong sayon o sikat ang mamahimong Santos sa Ulahing mga Adlaw. Matag usa kanato pagasulayan. Si Apostol

Pablo mipahimangno nga sa ulahing mga adlaw, kadtong matinguhaon nga nagsunod sa Ginoo “pagalutoson gayud.”¹² Kana nga paglutos mahimong mobitad kaninyo ngadto sa pagkahuyang o modasig kaninyo nga mas sulundon ug maisugon sa inyong inadlaw-adlaw nga kinabuhi.

Kon *giunsa* ninyo sa pag-atubang ang mga pagsulay sa kinabuhi maoy kabahin sa pagpalambo sa inyong pagtuo. Ang kalig-on moabut kon kamo makahinumdom nga kamo adunay balaanon nga kinaiya, usa ka panulundon nga labing bililhon. Ang Ginoo mipahinumdom kaninyo, sa inyong mga anak, ug sa inyong mga apo nga kamo ang tinuod nga mga manununod, nga kamo gitagana sa langit nga matawo sa inyong pihong panahon ug lugar, motubo ug mamahimong Iyang mga tiggunit sa bandila ug katawhan sa pakigsaad. Sa inyong paglakaw diha sa dalan sa Ginoo sa pagkamatarung, kamo mapanalanginan nga mopadayon diha sa Iyang pagkamaayo ug mahimong kahayag ug manluluwas ngadto sa Iyang katawhan.¹³

Giandam alang sa matag usa kaninyo mga kaigsoonan ang mga panalangin nga makuha pinaagi sa gahum sa balaan nga Melchizedek Priesthood. Kini nga mga panalangin makausab sa mga kahintang sa inyong kinabuhi, sa mga butang sama sa panglawas, pakig-uban sa Espiritu Santo, personal nga mga relasyon, ug mga kahigayunan alang sa umaabut. Ang gahum ug awtoridad niini nga priesthood naghupot sa mga yawe sa tanang espirituhanong mga panalangin sa Simbahan.¹⁴

Ug labawng talagsaon, ang Ginoo namahayag nga Siya mopadayon niana nga mga panalangin, sumala sa Iyang kabubut-on.¹⁵

Ang pinakamahinungdanon sa tanang mga panalangin sa priesthood ihatag diha sa balaang mga templo sa Ginoo. Ang pagkamatinuoron sa mga pakigsaad nga gihimo didto mohimo kaninyo ug sa inyong pamilya nga takus alang sa mga panalangin sa kinabuhing dayon.¹⁶

Ang inyong mga ganti moabut dili lamang sa sunod kinabuhi. Daghang mga panalangin ang ma-inyo niining kinabuhia, diha sa inyong mga anak ug mga apo. Kamong matinud-anon nga mga Santos dili angay nga maginusara sa pakigbisog sa mga away sa kinabuhi. Hunahunaa kana! Ang Ginoo namahayag, “Ako makig-away kaniya nga makig-away kaninyo, ug Ako moluwas sa inyong mga anak.”¹⁷ Dayon miabut kini nga saad ngadto sa Iyang matinud-anon nga katawhan: “Ako, ang Ginoo, makigbisog sa ilang mga pakig-away, ug sa mga gubat sa ilang mga anak, ug sa mga anak sa ilang mga anak, . . . ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan.”¹⁸

Ang atong minahal nga si Presidente Thomas S. Monson mihatag kanato sa iyang mapanagnaong pagsaksi. Siya miingon, “Ako mopamatuod kaninyo nga ang atong mga panalangin nga gisaad dili masukod. Bisan og ang unos nga mga panganut magpundok, bisan og ang ulan mobundak kanato, ang atong kahibalo sa ebanghelyo ug ang atong gugma sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manluluwas mohupay ug molig-on

kanato ug mohatag og kalipay sa atong mga kasingkasing samtang kita maglakaw nga matarung ug mosunod sa mga sugo.”

Si Presidente Monson mipadayon, “Minahal kong mga kaigsoonan, ayaw kahadlok. Pagmaya. Ang umaabut sama kahayag sa inyong hugot nga pagtuo.”¹⁹

Diha sa gamhanang pamahayag ni Presidente Monson ako modugang sa akong kaugalingon. Ako mopamatuod nga ang Dios atong Amahan. Si Jesus mao ang Kristo. Ang iyang Simbahan napahiuli na dinhi sa yuta. Ang Iyang kamatuoran, mga pakigsaad, ug mga ordinansa makahimo kanato sa pagbuntog sa kahadlok ug moatubang sa umaabut uban sa hugot nga pagtuo! Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO MGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 2:27.
2. Si Pedro nagtudlo niini nga konsepto sa dihang siya mipahayag sa paglaum nga “kamo managpakaiayas gikan sa pagpangadunot nga ania sa kalibutan tungod sa pangibog, ug mangahimo kamong mag-aambit sa diosnong kinaiya” (2 Pedro 1:4).
3. Tan-awa sa Abraham 3:25.
4. Tan-awa sa 2 Nephi 2:25.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 89:19; tan-awa usab sa Isaias 45:3.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7. Laing pananglitan sa kausaban sa panglantaw natala diha sa Mga Salmo: “Bantayi ang akong kalag; . . . Dios ko, luwasa kining imong alagad nga nagasalig kanimo. Magmaloloy-on ka kanako, O Ginoo: Kay kanimo nagatu-aw ako sa tibukok nga adlaw. . . . Pagadayegon ko ikaw, O Ginoo nga Dios ko, uban sa bug-os ko nga kasingkasing: Ug pagahimayaon ko ang imong ngalan sa walay katapusan.” (Salmo 86:2–3, 12).
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 98:2–3.
9. Ang ikapulohahisgutanan sa walo ka mga libro sa Daang Tugon: Genesis, Levitico, Numeros, Deuteronomio, 2 Cronicas, Nehemias, Amos, ug Malaquias.
10. Malaquias 3:10.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 85:3.
12. 2 Timoteo 3:12.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 86:8–11.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:18.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:47, 59.
16. Tan-awa sa Abraham 2:11.
17. Isaias 49:25; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 105:14.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 98:37.
19. Thomas S. Monson, “Pagmaya,” *Liahona*, Mayo 2009, 92.

Ni Elder Richard J. Maynes
Sa Seventy

Pag-establisar og usa ka Kristohanon nga Panimalay

Kita nakasabut ug nagtuo sa mahangturon nga kinaiyahan sa pamilya. Kini nga panabut ug pagtuo kinahanglang modasig kanato sa pagbuhat kutob sa atong mahimo sa pag-establisar og Kristohanong panimalay.

Sayo sa akong pagserbisyo isip batan-ong misyonaryo sa Uruguay ug Paraguay, akong nahibaloan nga ang usa sa nakadani kaayo niadtong nagtinguha nga masayud og dugang pa mahitungod sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang ilang interes sa atong doktrina kabahin sa pamilya. Sa pagkatinuod, sukad sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo, ang nagpangita sa kamatuoran nga mga investigator nadani sa doktrina nga ang mga pamilya mahimong magkauban sa kahangturan.

Ang baruganan kabahin sa mahangturon nga pamilya usa ka importanting elemento sa mahinungdanong plano sa Langitnong Amahan alang sa Iyang mga anak. Ang pinakaimportante niana nga plano mao ang pagsabut nga kita adunay *langitnong* pamilya ingon man *yutan-ong* pamilya. Si Apostol Pablo nagtudlo kanato nga ang Langitnong Amahan mao ang amahan sa atong mga espiritu:

“Aron sila mangita sa Ginoo . . . ug
ila siyang makaplagan, . . .
“Kay diha kaniya kita nangabuhi,
ug nagalihok, ug nagalungtad; . . . Kay

sa pagkatinuod kita iyang kaliwat.”¹

Ang pagkahimong kaliwat sa usa ka mapinanggaong Langitnong Amahan usa ka mahinungdanong kaayong baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo nga bisan ang atong mga anak nagsangyaw sa kamatuoran niini samtang manganta sila sa kanta sa Primary, “Ako Anak sa Dios.” Nahinumdom mo sa mga pulong?

*Ako anak sa Dios,
Gipadala dinhi,
Panimalay, ginikanan
Ako gihatagan.*

*Agaka ko, tudloi ko,
Unsay buhaton.
Nga makabalik ko sa
Amahang Langitnon.”²*

Ang pag-ila nga kita adunay *langitnong* pamilya makatabang kanato nga makasabut sa mahangturon nga kinaiyahan sa atong *yutan-ong* mga pamilya. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtudlo kanato nga ang pamilya mahinungdanon sa kapunongan sa langit: “Ug kana nga panag-uban nga ania kanato dinhi maanaa kanato didto, lamang kini pagaubanan sa walay katapusan nga himaya.”³

Ang pagsabut sa mahangturon nga kinaiyahan sa pamilya importante kaayo nga elemento sa pagsabut sa plano sa Langitnong Amahan alang sa Iyang

mga anak. Ang kaaway, sa laing bahin, gustong mohimo diha sa tanan niyang gahum sa pagguba sa plano sa Langit-nong Amahan. Sa iyang pagsulay sa pagsumpo sa plano sa Dios, nangulo siya og lahi kaayong matang sa pag-atake sa institusyon sa pamilya. Pipila sa mas gamhanang hinagiban nga iyang gigamit sa pag-atake mao ang kahakog, kadawo, ug pornograpiya.

Ang atong mahangturon nga kalipay *dili* maoy usa sa mga tumong ni Satanas. Nasayud Siya nga ang importanting paagi sa paghimo sa mga lalaki ug mga babaye nga miserable sama kaniya mao ang paghikaw kanila sa mga relasyon sa pamilya nga adunay *mahangturon* nga potensyal. Tungod kay nakasabut si Satanas nga ang tinuod nga kalipay niining kinabuhia ug sa kahangturan anaa man sa pamilya, buhaton niya ang tanan sa pagguba niini.

Ang karaang propeta nga si Alma mitawag sa plano sa Dios alang sa Iyang mga anak og “mahinungdanon nga laraw sa kalipay.”⁴ Ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kinsa atong gipaluyohan isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag, mitanyag kanato niining dinasig nga tambag kabahin sa kalipay ug sa kinabuhi sa pamilya: “Ang pamilya gi-orden sa Dios. Ang kaminyoon tali sa lalaki ug babaye mahinungdanon alang sa Iyang mahangturon nga plano. Ang mga anak may katungod nga matawo sulod sa kaminyoon, ug maamumahan sa usa ka amahan ug inahan kinsa nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagkamaunungon. Ang kalipay sa kinabuhi sa pamilya mahimong makab-ot kon gitukod diha sa mga pagtulun-an ni Ginoong Jesukristo.”⁵

Kining kalipay nga gihisgutan ni Alma ug daghan pa bag-o lang sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sigurado kaayong makaplagan diha sa panimalay uban sa pamilya. Makaplagan kini sa kaabunda kon buhaton nato ang tanan kutob sa atong mahimo sa pag-establisar og usa ka Kristohanon nga panimalay.

Si Sister Maynes ug ako nakakat-on og pipila ka importanting mga

baruganan samtang nagsugod kami sa proseso sa pag-establisar og Kristohanong panimalay sayo sa among kaminyoon. Among gisugdan pinaagi sa pagsunod sa tambag sa atong mga lider sa Simbahan. Among gipundok ang among mga anak ug mihimo sa sinemana nga mga family home evening ingon man usab sa inadlaw nga pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan. Sa kanunay dili kini sayon, hayahay, o malampuson, apan sa kadugayan kining yano nga mga panagtigum nahimong bililhon nga mga tradisyon sa pamilya.

Nahibaloan namo nga ang among mga anak mahimong dili makahinumdom sa tanan kalabut sa leksyon sa family home evening sa kaulahian sa semana, apan makahinumdom sila nga *naghimo kami niini*. Nahibaloan namo nga inig abut nila sa eskwelahan tingali dili sila makahinumdom sa tukmang mga pulong sa mga kasulatan o sa pag-ampo, apan makahinumdom sila nga kami *mibasa* gayud sa mga kasulatan ug kami

mihimo gayud sa pag-ampo. Mga kaigsoonan, adunay dakong gahum ug proteksyon alang kanato ug sa atong mga kabatan-onan sa pag-establisar og balaanong mga tradisyon sa panimalay.

Ang pagkat-on, pagtudlo, ug pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo diha sa atong mga panimalay makatabang sa pagmugna og kultura diin ang Espiritu mahimong mopuyo. Pinaagi sa pag-establisar niining balaanong mga tradisyon diha sa atong mga panimalay, atong mabuntog ang sayop nga mga tradisyon sa kalibutan ug makakat-on nga unahon ang mga panginahanglan ug mga problema sa uban.

Ang responsibilidad sa pag-establisar og usa ka Kristohanon nga panimalay mag-agad sa mga ginikanan ug mga anak. Ang mga ginikanan maoy responsable sa pagtudlo sa ilang mga anak diha sa gugma ug pagkamatarung. Ang mga ginikanan mao ang manubag atubangan sa Ginoong kon giunsa nila sa paghimo ang ilang

sagradong mga responsibilidad. Ang mga ginikanan motudlo sa ilang mga anak *uban* sa mga pulong ug *pinaagi* sa ehemplo. Kini nga balak ni C. C. Miller nga giulohan og “The Echo,” naghulagway sa kaimportante ug epekto sa mga ginikanan samtang nag-impluwensya sila sa ilang mga anak:

*Karnerong dako kadto dili gamay
Ang nahisalaag nga gisugilon ni Jesus
sa sambingay,
Dakong karnero nga nahilayo
Gikan sa kasiyaman ug siyam diha sa
panon.
Ug nganong ang karnero atong
pangitaon
Ug naglaum ug nag-ampo sa paaging
matinguhaon?
Kay kon ang dagkong karnero mahi-
salaag aduna kini peligro:
Mopahisalaag kini sa gagmayng mga
karnero.
Mosunod lamang ang gagmayng mga
karnero,
Bisan asa ang dagko moadto.
Sa higayon nga mahisalaag ang dag-
kong karnero,
Dili madugay mahisalaag usab ang
gagmay.
Ug busa sa dagkong karnero kita
naghangyo
Tungod ug alang sa karon nga gag-
mayng karnero,
Kay kon ang dagkong karnero
mawala
Pagkadako sa kantidad
Nga sa gagmayng karnero
pagabayran.⁶*

Ang dangatan sa mga ginikanan kinsa mopahisalaag sa ilang mga anak gihatag sa Ginoo kanato diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Ug usab, tungod kay ang mga ginikanan adunay mga anak sa Zion . . . nga *wala* magtudlo kanila sa pagsabut sa doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo ang Anak sa buhi nga Dios, ug sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpandong sa mga kamot, . . . ang sala anaa sa mga ulo sa mga ginikanan.”⁷

Lisud nga mapalabihan og sulti ang kaimportante sa mga ginikanan sa pagtudlo og balaanong mga tradisyon sa ilang mga anak pinaagi sa pulong ug ehemplo. Ang mga bata usab

adunay importanting tahas sa pag-establisar og usa ka Kristohanon nga panimalay. Mopaambit ako og gamay sa bag-ohay lang gihatag ni Will, ang akong otso anyos nga apong lalaki, nga naghulagway niini nga baruganan:

“Gusto kong mosakay og mga kabayo ug mangbitik og kabayo uban sa akong papa. Ang pisi adunay daghang hilo nga gisapid aron mahimong lig-on. Kon ang pisi may usa lamang ka hilo, dili kini makapahuman sa buluhaton. Apan tungod kay daghan ang hilo niini, kini atong magamit sa lain-laing paagi ug kini lig-on.

“Ang mga pamilya mahimong sama sa mga pisi. Kon usa ra ka tawo ang nagkugi og maayo ug nagbuhat sa unsay husto, ang pamilya dili kaayo sama kalig-on kon ang matag usa magtambayayong sa pagtabang sa usag usa.

“Nasayud ko nga kon mohimo ko sa unsay husto, nagtabang ko sa akong pamilya. Kon maayo ang akong pagtagad sa akong igsoong babaye, si Isabelle, malingaw kaming duha ug makalipay kini sa akong mama ug papa. Kon si mama may kinahanglang buhaton, makatabang ko niya pinaagi sa pagpakigdula sa akong manghod, si Joey. Makatabang usab ako sa akong pamilya pinaagi sa pagpanglimpyo kanunay sa akong kwarto ug pagtabang kutob sa akong

Dortmund, Germany

mahimo sa maayong buot. Kay ako man ang kinamagulangang anak sa among pamilya, nasayud ko nga ang pagkamaayong ehemplo importante. Makapaningkamot ko kutob sa akong mahimo sa pagpili sa husto ug pagsunod sa mga sugo.

“Nasayud ko nga ang mga bata makatabang sa paglig-on sa ilang mga pamilya sama sa usa ka lig-on nga pisi. Kon ang tanan mohimo sa ilang pinakamaayo ug magtinabangay, ang mga pamilya magmalipayon ug lig-on.”

Kon ang mga ginikanan mangulo sa pamilya pinaagi sa gugma ug pagkamatarung ug motudlo sa ilang mga anak sa ebanghelyo ni Jesukristo *pinaagi* sa pulong ug *pinaagi* sa ehemplo, ug kon ang mga bata mohigugma ug mosuporta sa ilang mga ginikanan pinaagi sa pagkat-on ug paggamit sa mga baruganan nga gitudlo sa ilang mga ginikanan, ang resulta mao ang pagka-establisar sa usa ka Kristohanon nga panimalay.

Mga kaigsoonan, isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, kita nakasabut ug nagtuo sa mahang-turon nga kinaiyahan sa pamilya. Kini nga panabut ug pagtuo kinahanglang modasig kanato sa pagbuhat sa tanan kutob sa atong mahimo sa pag-establisar og Kristohanong panimalay. Akong ipamatuod kaninyo nga kon kita maningkamot sa paghimo niini, atong magamit sa hingpit ang gugma ug serbisyo nga gipakita pinaagi sa kinabuhi ug Pag-ula sa atong Manluluwas, si Jesukristo, ug isip resulta ang atong mga panimalay mahimong mabati nga daw sama gayud sa langit dinhi sa yuta. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Buhat 17:27–28.
2. “Ako Anak sa Dios,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 58.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:2; tan-awa usab sa Robert D. Hales, “The Eternal Family,” *Ensign*, Nob. 1996, 64.
4. Alma 42:8.
5. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona* Nob. 2010, 129.
6. C. C. Miller, “The Echo,” sa *Best-Loved Poems of the LDS People*, ed. Jack M. Lyon ug kaubanan (1996), 312–13.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25; emphasis gidugang.

Ni Elder Cecil O. Samuelson Jr.

Sa Seventy

Pagpamatuod

Ang mga sukaranan sa pag-angkon ug pagpatunhay sa pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo mao ang walay liko-liko, klaro, ug madala ra sa kapasidad sa matag tawo.

Usa sa dakong mga panalangin sa akong kinabuhi sulod sa daghang katuigan mao ang oportunidad nga mapalibutan ug makatrabaho ang mga kabatan-onan sa Simbahan. Akong gikonsiderar kini nga mga panag-uban ug mga panaghigalaay nga nalakip sa pinakanindot ug pinakabililhon sa akong kinabuhi. Kini usab ang kadaghanan nga gibasihan sa akong pagkamalaumon alang sa kaugmaon sa Simbahan, sa katilingban ug sa kalibutan.

Atol niini nga mga pakig-uban nakahigayon usab ako sa pagpakigsulti ngadto sa uban nga adunay mga pagduha-duha o mga hagit sa ilang mga pagpamatuod. Samtang ang mga detalye managlahi ug usahay talagsaon, kadaghanan sa mga pangutana ug mga hinungdan sa kalibug ingon og managsama ra. Sa samang paagi, mga isyu kini ug mga kabalaka nga dili lamang kutob sa usa ka pundok sa katawhan o kaedad. Mahimo kining mohasol niadtong kinsa mga miyembro sa Simbahan ang mga kagikan, ingon man sa bag-ong mga miyembro sa Simbahan, ug usab sa nagpamilyar pa lamang sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang ilang mga pangutana sa kasagaran maoy resulta sa tinuoray nga pagpangutana o kakuryuso.

Tungod kay ang mga implikasyon makahuluganon kaayo ug seryuso alang sa matag usa kanato, ingon og tukma ang paghisgot kabahin sa atong mga pagpamatuod. Sa sitwasyon natong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, atong gisabut ang atong mga pagpamatuod isip sigurado nga pagsaksi sa katinuod sa ebanghelyo ni Jesukristo, nga maangkon pinaagi sa pagpadayag sa Espiritu Santo.

Samtang ang usa ka pagpamatuod yano ug klaro dinhi niining importante nga pahayag, motumaw gikan niini ang daghang kalagmitan nga mga pangutana, sama sa: Kinsa man ang may katungod sa pag-angkon og pagpamatuod? Unsaon man pag-angkon sa usa ka tawo sa gikinahanglan nga pagpadayag? Unsa ang mga lakang sa pag-angkon og pagpamatuod? Ang pag-angkon og pagpamatuod ba usa ka hitabo o padayon nga proseso? Ang matag usa niini nga mga pangutana ug uban pa may kaugalingon nga hugpong sa mga pangutana, apan ang mga sukaranan sa pag-angkon ug pagpatunhay sa pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo mao ang walay liko-liko, klaro ug madala ra sa kapasidad sa matag tawo.

Patubaga ako kadali niining posible nga mga pagduha-duha ug dayon motandi ngadto sa mga ideya nga

gipaambit bag-ohay lang pinaagi sa kasaligan nga mga higalang young adult kinsa adunay mga personal nga kasinatian sa pag-angkon sa ilang mga pagpamatuod. Sila usab adunay mga oportunidad sa pagpangalagad sa uban nga adunay mga hagit o mga kalisud sa pipila ka mga aspeto sa ilang pagtuo ug gituohan.

Una, kinsa ang may katungod sa pag-angkon og pagpamatuod? Ang tanan nga andam mobayad sa bugti—buot ipasabut nagsunod sa mga sugo—makaangkon og pagpamatuod. “Busa ang tingog sa Ginoo modangat ngadto sa mga lumulupyo sa yuta, nga ang tanan nga maminaw makadungog” (D&P 1:11). Usa ka sukaranan nga rason sa Pagpahiuli sa ebanghelyo mao nga “ang matag tawo unta mamulong sa ngalan sa Dios ang Ginoo, gani ang Manluluwas sa kalibutan; nga ang hugot nga pagtuo usab molambo sa yuta” (D&P 1:20–21).

Ikaduha, unsaon man pag-angkon sa usa ka tawo sa gikinahanglan nga pagpadayag, ug unsa ang sukaranang mga lakang sa pagkab-ot niini? Ang sumbanan klaro ug mao gihapon sa tanang mga panahon. Ang saad nga gihatag sa pag-angkon og usa ka pagpamatuod sa Basahon ni Mormon magamit usab sa tanan:

“Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang”—pasabut nga kamo naminaw, nagbasa, nagtuon ug namalandong sa pangutana nga anaa—“pangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod”—nagpasabut nga kamo mag-ampo sa paagi nga mahunahunaon, piho, ug may balaang pagtahud uban sa lig-ong pasalig nga mosunod sa tubag sa inyong pag-ampo—“ug kon kamo mangutana sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

“Ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang” (Moroni 10:4–5).

Ikatulo, ang pag-angkon og pagpamatuod ba usa ra ka panghitabo o padayon nga proseso? Ang pagpamatuod sama ra sa usa ka buhi nga butang

nga motubo ug molambo kon maayo ang pagkaatiman. Nagkinahanglan kini og padayon nga pag-alima, pag-atiman, ug pagpanalipod aron molig-on ug molambo. Sa samang paagi, ang pagpasagad o kapakyas sa pag-alima niana nga pagpamatuod mosangput sa pagkahanaw niini o pagkunhod. Nagpahimangno ang mga kasulatan nga ang paglapas o pagsupak sa mga sugo sa Dios mosangput sa pagkawala sa Espiritu ug gani ngadto sa paglimud sa pagpamatuod nga kausa iyang naangkong (tan-awa sa D&P 42:23).

Karon tuguti kong ipaambit ang 10 sa mga obserbasyon ug mga sugyot sa akong bililhon ug matinud-anong batan-on nga mga higala. Ang mga ideya nga ilang gipaambit komon sa ilang panghunahuna ug kasinatian; sa ingon, kini dili makapatingala ni bisan kinsa kanato. Sa walay palad ug ilabi na sa mga panahon sa kaugalingon natong panlimbasug ug kasub-anan, tingali temporaryo natong makalimtan o dili kini magamit sa atong kaugalingon.

Una, ang tanan adunay bili tungod kay kitang tanan mga anak sa Dios. Nakaila Siya kanato, nahigugma kanato, ug gusto nga molampus kita ug makabalik ngadto Kaniya. Kinahanglang makakat-on kita nga mosalig sa Iyang gugma ug sa Iyang saktong panahon kay sa atong kaugalingon nga usahay walay pailub ug dili hingpit nga mga tinguha.

Ikaduha, samtang hingpit kitang mituo sa dakong kausaban sa kasingsing nga gihulagway diha sa mga kasulatan (tan-awa sa Mosiah 5:2; Alma 5:12–14, 26), angay kitang makasabut nga sagad kining mahitabo sa hinay-hinay, kay sa diha-diha dayon o naa dayon ang tanan, ug agig tubag sa piho nga mga pangutana, mga kasinatian, ug mga kabalaka ingon man pinaagi sa atong pagtuon ug pag-ampo.

Ikatulo, kinahanglan kitang mahinumdom nga ang sukaranan nga katuyoan sa kinabuhi mao ang pagasulayan ug pagahagiton, ug sa ingon kinahanglan kitang makakat-on sa paglambo gikan sa atong mga hagit ug magmapasalamaton sa mga lekyon nga nakat-unan nga dili nato

Khayelitsha, South Africa

maangkong sa mas sayon nga paagi.

Ikaupat, kinahanglan kitang makakat-on sa pagsalig sa mga butang nga atong gituohan o nahibaloan sa pagpatunhay kanato panahon sa pagduha-duha o sa mga problema diin kita nanlimbasug.

Ikalima, sama sa gitudlo ni Alma, ang pag-angkon og pagpamatuod kasagaran usa ka paglambo subay sa mga butang nga makahatag sa paglaum, pagtuo, ug hangtud ngadto sa kahibalo sa kamatuoran sa piho nga baruganan, doktrina o sa ebanghelyo mismo (tan-awa sa Alma 32).

Ikaunom, ang pagtudlo sa laing tawo sa unsay atong nahibaloan makapalig-on sa atong kaugalingong pagpamatuod samtang naglig-on kita sa lain. Kon kamo mohatag sa laing tawo og kwarta o pagkaon, dyutay nalang ang mabilin kaninyo. Hinoon, kon kamo mopaambit sa inyong pagpamatuod, mopalig-on kini ug mopalambo sa naghatag ug sa naminaw.

Ikapito, kinahanglang buhaton nato ang ginagmay apan kinahanglanong mga butang matag adlaw ug sa kanunay. Ang mga pag-ampo, pagtuon sa kasulatan ug sa ebanghelyo, pagtambong sa mga miting sa Simbahan, pagsimba diha sa templo, pagtuman sa visiting teaching, home teaching, ug sa ubang mga buluhaton kining tanan naglig-on sa atong pagtuo ug nagdapit sa Espiritu sa atong kinabuhi. Kon mapasagdan nato ang bisan unsa niini

nga mga pribilehiyo, mamiligro ang atong mga pagpamatuod.

Ikawalo, kinahanglang dili kaayo taas ang atong sumbanan alang sa uban kay sa atong kaugalingon. Kasagaran gayud kita motugot nga ang mga sayop o mga kapakyasan sa uban, ilabi na sa mga lider o mga miyembro sa Simbahan, moimpluwensya kon unsay gibati nato sa atong kaugalingon o sa atong mga pagpamatuod. Ang mga kalisdanan sa uban dili usa ka katarungan sa atong kaugalingong mga pagkulang.

Ikasiyam, mas maayo ang paghinumdom nga ang paglisud-lisud sa inyong kaugalingon kon masayop kamo mahimong dili maayo sama sa pagbaliwala kon ang tinuoray nga paghinulsol gikinahanglan.

Ug ikanapulo, kinahanglan kita nga sigurado kanunay nga ang Pag-ula ni Kristo hingpit ug nagpadayong aktibo alang sa matag usa kanato kon kini atong tugutan. Dayon ang tanan mohaum ra sa iyang dapit bisan kon kita padayon nga manlimbasug sa ubang butang, sa mga kinaiya, o sa ingon og nawala nga mga bahin sa atong hugot nga pagtuo.

Mapasalamaton ko sa mga ideya, mga kalig-on, ug mga pagpamatuod sa daghan kaayo nakong dalaygon nga batan-ong mga higala ug kaubanan. Kon kauban ko nila, ako malig-on, ug kon ako mahibalo nga kauban sila sa lain, madasig ako nga

mahibalo sa maayo nga ilang gibuhat ug sa serbisyo nga ilang gihatag sa ngalan sa Manluluwas nga ilang gisimba ug gipaningkamutan nga masunod.

Ang mga tawo maghimo sa maayo ug importanting mga butang tungod kay sila adunay mga pagpamatuod. Samtang tinuod kini, makaangkon usab kita og mga pagpamatuod tungod sa atong gibuhat. Si Jesus miingon:

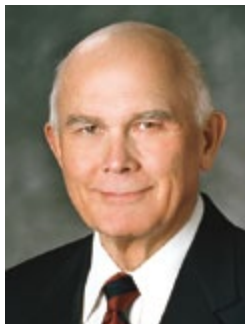
“Ang gitudlo ko dili akong kaulingon, kondili iya sa nagpadala kanako.

“Kon tuyoon ni bisan kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, nan, iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba sa Dios, o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon kong pagbulot-an” (Juan 7:16–17).

“Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo” (Juan 14:15).

Sama kang Nephi ug kang Mormon sa karaan, “Ako wala masayud sa kahulugan sa tanang mga butang” (1 Nephi 11:17; tan-awa usab sa Mga Pulong ni Mormon 1:7), apan sultihan ko kamo unsa gayud ang akong nahibaloan.

Nasayud ko nga ang Dios nga atong Langitnong Amahan buhi ug nahigugma kanato. Nasayud ko nga ang Iyang talagsaong espesyal nga Anak, si Jesukristo, mao ang atong Manluluwas ug Manunubos ug ang pangulo sa Simbahan, nga nagdala sa Iyang pangalan. Nasayud ko nga si Joseph Smith nakasinati sa tanan nga iyang gisulti ug gitudlo mahitunod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo sa atong panahon. Nasayud ko nga gigiyahan kita og mga apostoles ug mga propteta karon ug si Presidente Thomas S. Monson naghupot sa tanang mga yawe sa priesthood nga kinahanglanon aron sa pagpanalangin sa atong kinabuhi ug sa pagpadayon sa buhat sa Ginoo. Nasayud ko nga kitang tanan may katungod alang niini nga kahibalo, ug kon kamo nanlimbasug, makasalig kamo sa katinuod sa mga pagpamatuod nga inyong nabati gikan niini nga pulpito niini nga komperensya. Niini nga mga butang ako nasayud ug nagpamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Tinguha

Aron makab-ot ang atong mahangtulong padulngan, kita magtinguha ug maningkamot sa pagbaton og mga kinaiya nga gikinahanglan aron mamahimong usa ka mahangtulong binuhat.

Gipili nako nga mamulong mahitungod sa kaimportante sa *tinguha*. Manghinaut ko nga ang matag usa kanato mosusi sa atong mga kasingkasing aron sa pagtino kon unsa ang atong tinuoray nga tinguha ug kon unsaon nato sa paghan-ay ang atong labing importante nga mga tinguha.

Ang mga tinguha ang momando sa atong mga prayoridad, ang mga prayoridad mohulma sa atong mga pagpili, ug ang mga pagpili motino sa atong mga binuhatan. Ang mga tinguha nga atong gihimo motino sa atong kausaban, sa atong kalampusan, ug kon unsa kita mamahimo.

Una mamulong ko kabahin sa komon nga mga tinguha. Isip mortal nga mga binuhat kita adunay piskal nga mga panginahanglan. Mga tinguha sa pagtagamtam niining mga panginahanglan mopugos sa atong mga pagpili ug motino sa atong mga binuhatan. Tulo ka mga ehemplo ang mopakita kon sa unsang paagi nga kita usahay mopalabaw niining mga tinguha kay sa laing mga tinguha nga atong gikonsiderar nga mas importante.

Una, pagkaon. Kita adunay nag-unang panginahanglan og pagkaon, apan usahay kana nga tinguha

malabwan sa mas lig-on nga tinguha sa pagpuasa.

Ikaduha, kapuy-an. Isip 12 anyos nga bata akong gisalikway ang tinguha alang sa kapuy-an tungod sa akong mas dakong tinguha sa pagtuman sa gikinahanglan sa Boy Scout nga matulog og usa ka gabii didto sa mga kakahoyan. Usa ko sa pipila ka mga batang lalaki kinsa mibiya sa komportable nga mga tolda ug nangita og paagi nga makatukod og usa ka kapasilongan ug naghimo og kinaaraan nga higdaanan gikan sa yano nga mga materyales nga among nakit-an.

Ikatulo, pagkatulog. Bisan kining nag-una nga tinguha mahimong temporaryo nga malabwan sa mas importante nga tinguha. Isip usa ka batan-ong sundalo sa Utah National Guard, akong nakat-unan ang usa ka ehemplo kabahin niini gikan sa usa ka opisyal sa sundalo nga anad na sa gubat.

Sa unang mga bulan sa Gubat sa Korea, ang yunit sa Richfield, Utah National Guard nga nahimutangan sa mga armas gitawag sa aktibo nga pagserbisyo. Kini nga yunit, anaa ubos sa pagmando ni Captain Ray Cox, gilangkuban sa hapit 40 ka mga kalalakian nga Mormon. Human sa dugang nga pagbansay ug suporta sa mga reservist

gikan sa bisan asang dapita, sila gipadala ngadto sa Korea, diin ilang nasinati ang pipila sa kinagrabihan nga pakiggubat. Sa usa ka pakig-away kinahanglan nilang pugngan ang direkta nga pagpang-ataki sa grupo sa gatusan ka mga kaaway, ang matang sa pag-ataki nga miilog ug miguba sa uban nga mga yunit nga nahimutangan sa mga armas.

Unsa man ang kalabutan niini sa pagbuntog sa tinguha sa pagkatulog? Atol sa usa ka kritikal nga kagabhion, sa dihang ang grupo sa mga kaaway nagkatap diha sa atubangan ug sa likod nga mga dapit nga nahimutangan sa mga armas, gipabutangan sa Captain og mga linya sa telepono ang field ngadto sa iyang tolda ug gimandoan ang iyang daghang mga sundalo sa lugar sa pagtawag niya mismo kada oras sa tibuok gabii. Kini ang nakapahimo sa mga sundalo nga magpabiling magmata, apan nagpasabut usab kini nga si Captain Cox kanunayng nabalda sa iyang pagkatulog. “Nganong gihimo man nimo kana?” Nangutana ko niya. Ang iyang tubag nagpakita sa gahum sa usa ka nagpatigbabaw nga tinguha.

“Nasayud ko nga kon makapauli man gani kami, mahimong masugatan nako ang mga ginikanan niadtong mga kalalakian-an diha sa kadalanan sa among gamay nga lungsod, ug

dili ko gusto nga moatubang ni bisan kinsa kanila kon ang ilang anak nga lalaki wala makapauli tungod sa bisan unsang butang nga ako napakyas sa paghimo isip iyang commander.”¹

Pagkanindot nga ehemplo sa gahum sa pagbuntog sa tinguha kalabut sa mga prayoridad ug mga binuhatan! Pagkanindot nga ehemplo alang kanatong tanan kinsa mao ang responsable alang sa kaayohan sa uban—mga ginikanan, mga lider sa Simbahan ug mga magtutudlo!

Agig pagtapos niana nga paghulagway, sayo sa buntag human sa iyang hapit walay tulog nga kagabhion si Captain Cox nangulo sa iyang katawhan sa usa ka pakiggubat sa grupo sa mga kaaway. Nakadala sila og 800 ka mga bihag ug duha lamang ka samaran sa ilang habig. Si Cox gipasidunggan alang sa kaisug, ug ang iyang yunit nakadawat og Presidential Unit Citation alang sa ilang talagsaon nga kabayanihon. Ug, sama sa batan-ong mga sundalo ni Helaman (tan-awa sa Alma 57:25–26), nakapauli silang tanan.²

Ang Basahon ni Mormon naglangkob og daghang mga pagtulun-an kalabut sa kaimportante sa tinguha.

Human sa daghang mga oras sa pagpangamuyo ngadto sa Ginoo, si Enos giingnan nga ang iyang mga sala napasaylo. Dayon siya “misugod

sa pagbati og usa ka tinguha” alang sa kaayohan sa iyang mga kaigsoonan (Enos 1:9). Siya misulat: “Ug . . . human ako mag-ampo ug maghago uban sa tanan nga kakugi, ang Ginoo miingon ngari kanako: Ako motugyan nganha kanimo sumala sa imong mga tinguha, tungod sa imong hugot nga pagtuo” (b. 12). Timan-i ang tulo ka mahinungdanong mga butang nga nag-una sa gisaad nga mga panalangingin: tinguha, paghago, ug hugot nga pagtuo.

Sa iyang wali kabahin sa hugot nga pagtuo, si Alma nagtudlo nga ang hugot nga pagtuo mahimong magsugod sa “kutob ra sa [usa ka] tinguha sa pagtuo” kon kita “motugot niini nga tinguha nga molihok diha [kanato]” (Alma 32:27).

Laing maanindot nga pagtulun-an kalabut sa tinguha, ilabi na mahitungod kon unsa gayud ang atong labing gitinguha, nahitabo diha sa kasinatian sa hari sa mga Lamanite nga gitudloan sa misyonaryo, si Aaron. Sa dihang ang pagtudlo ni Aaron nakapaikag kaniya, ang hari nangutana, “Unsa ang akong buhaton nga ako mahimo nga matawo sa Dios” ug “makaangkon niining kinabuhi nga dayon?” (Alma 42:15). Si Aaron mitubag: “Kon ikaw nagtinguha niini nga butang, . . . kon ikaw maghinulsol sa tanan nimo nga mga sala, ug moyukbo sa atubangan sa Dios, ug motawag sa iyang ngalan sa hugot nga pagtuo, matuohon nga ikaw makadawat, niana ikaw makadawat sa paglaum diin ikaw nagtinguha” (b. 16).

Ang hari mibuhat sa ingon ug diha sa kusganon nga pag-ampo nama-hayag, “Ako mobiya sa tanan kong mga sala aron makaila kanimo . . . ug maluwas sa katapusan nga adlaw” (bersikulo 18). Tungod niana nga pasalig ug niana nga pagpakita sa iyang labing gitinguha, ang iyang pag-ampo gidungog sa milagrosong paagi.

Si propeta Alma adunay dakong tinguha sa pagsangyaw og paghinulsol ngadto sa tanang katawhan, apan iyang nasabtan nga kinahanglang dili siya magtinguha sa mapugsanon nga gahum nga gikinahanglan niini tungod kay, siya miingon, “usa ka makiangayon nga Dios . . . mohatag ngadto sa mga tawo sumala sa ilang gitinguha,

kon kini ngadto ba sa kamatayon o ngadto ba sa kinabuhi” (Alma 29:4). Sa samang paagi, sa bag-o nga pagpada-yag ang Ginoo namahayag nga Siya “mohukom sa tanan nga mga tawo sumala sa ilang mga buhat, sumala sa tinguha sa ilang mga kasingkasing” (D&P 137:9).

Andam ba gayud kita nga ang atong Mahangturong Maghuhukom mobutang niining hilabihan ka mahinungdanong butang diha sa unsay tinuoray natong gitinguha?

Daghang mga kasulatan ang naghisgut mahitungod sa unsay atong gitinguha kalabut sa unsay atong gipangita. “Siya nga nangita kanako sa sayo makakaplag kanako, ug dili isalikway” (D&P 88:83). “Pangitaa sa matinguhaon nga paagi ang labing maayo nga mga gasa” (D&P 46:8). “Kay siya nga sa makugihon nga paagi mangita makakaplag” (1 Nephi 10:19). “Paduol ngari kanako ug Ako mopa-duol nganha kaninyo; pangita kanako nga makugihon ug kamo makakita kanako; pangayo, ug kamo makadawat; tuktok, ug kini pagabuksan nganha kaninyo” (D&P 88:63).

Ang pagpahiangay sa atong mga tinguha aron sa paghatag og labing dako nga prayoridad sa mga butang kalabut sa kahangturan dili sayon. Matintal kitang tanan sa pagtinguha nianang upat ka kalibutanon nga mga butang sa kabtangan, pasidungog, garbo, ug gahum. Tingali nagtinguha

kita niini, apan kinahanglan dili nato kini ibutang isip mao ang atong labing dako nga mga prayoridad.

Kadtong kansang labing dako nga tinguha mao ang pag-angkon og mga kabtangan malit-ag sa pagkamateryalismo. Napakyas sila sa pagpaminaw sa pasidaan: “Ayaw pangitaa ang mga katigayunan ni ang mga kawang nga mga butang niini nga kalibutan” (Alma 39:14; tan-awa usab sa Jacob 2:18).

Kadtong kinsa nagtinguha og pasidungog o gahum kinahanglan nga mosunod sa ehemplo sa maisugon nga si Captain Moroni, kansang pagserbisyo dili “alang sa gahum” o alang sa “pagtahud sa kalibutan” (Alma 60:36).

Unsaon nato sa pagpalambo og mga tinguha? Diyutay lamang ang aduna sa matang sa kalisud nga nakapaaghat ni Aron Ralston,³ apan ang iyang kasinatian makahatag og bililhong leksyon mahitungod sa pagpalambo og mga tinguha. Samtang nag-hike si Ralston sa usa ka hilit nga canyon sa Southern Utah, ang 360 ka kilo nga bato kalit nga naligid ug napiit ang iyang tuo nga bukton. Sulod sa lima ka adlaw siya nag-inusarang nanlimbasug aron mapalingkawas ang iyang kaugalingon. Sa dihang mohunong ug modawat na lang unta siya sa kamatayon, nakakita siya og usa ka panan-awon kabahin sa usa ka 3 anyos nga batang lalaki nga nagdagan paingon niya ug napandol sa iyang

wala nga bukton. Sa pagsabut niini isip usa ka panan-awon mahitungod sa iyang umaabut nga anak nga lalaki ug usa ka kasiguroan nga mabuhi pa siya, si Ralston mipakita og kaisug ug mihimo og makusog nga paglihok aron sa pagluwas sa iyang kinabuhi sa dili pa mahurot ang iyang kusog. Iyang gibali ang duha ka mga bukog sa iyang napiit nga tuong bukton ug dayon gigamit ang kutsilyo nga anaa sa iyang kamot aron putlon kadtong bukton. Dayon mipakita siya og kalig-on sa paglakaw og 8 ka kilometro aron mangayo og tabang.⁴ Pagkaanindot nga ehemplo sa gahum sa dakong tinguha! Kon kita adunay panglantaw kon unsa kita nga mamahimo, ang atong tinguha ug atong gahum sa pagbuhat molambo pag-ayo.

Kadaghanan kanato dili gayud makasinati og ingon ka grabe nga kalisud, apan kitang tanan makasinati og potensyal nga mga laang nga makapugong sa pag-uswag paingon sa atong mahangturong padulngan. Kon ang atong matarung nga mga tinguha lig-on kaayo, kini moaghat kanato sa pagputol ug pagpalingkawas sa atong kaugalingon gikan sa mga pagkaadik ug sa uban pa nga makasasala nga mga pagpamugos ug mga prayoridad nga nakapugong sa atong mahangturong pag-uswag.

Kinahanglan nga atong hinumduman nga ang matarung nga mga tinguha dili mahimong pakaaron-ingnon, mapugsanon, o temporaryo. Kini kinahanglan nga kinasingkasing, dili mapaling, ug permanente. Nadasig pag-ayo, kita magtinguha niana nga kondisyon nga gihulagway ni Propeta Joseph Smith, diin kita “kinahanglang mobuntog sa mga kadautan sa [sa atong kinabuhi] ug mawala ang matag tinguha sa pagpakasala.”⁵ Kana personal kaayo nga desisyon. Sama sa giingon ni Elder Neal A. Maxwell:

“Kon ang mga tawo gihulagway isip ‘nawad-an sa ilang tinguha sa pagpakasala,’ kini sila, ug sila lamang, kinsa mituyo sa pagdesisyon nga wagtangon kadtong sayop nga mga tinguha pinaagi sa pagkaandam nga ‘mobiya sa tanan [nilang] mga sala’ aron makaila sa Dios.

“Busa, unsay atong gitinguha og maayo, sa dili madugay, mao ang

atong dangatan ug ang atong mada-
wat didto sa kahangturan.”⁶

Ingon nga kini importante nga
mawala ang matag tinguha sa pag-
pakasala, ang kinabuhing dayon
nagkinahanglan pa og dugang.
Aron makab-ot ang atong mahang-
tulong padulngan, kita magtinguha
ug maningkamot sa pagbaton og
mga kinaia nga gikinahanglan aron
mamahimong usa ka mahangtulong
binuhat. Sama pananglit, ang ma-
hangtulong mga binuhat mopasaylo
sa tanan nga nakasala kanila. Ilang
unahon ang kaayohan sa uban kay
sa ilang kaugalingon. Ug nahigugma
sila sa tanang mga anak sa Dios.
Kon kini mora og lisud kaayo—ug
sa pagkatinuod dili kini sayon alang
ni bisan kinsa kanato—nan atong
sugdan uban sa usa ka tinguha alang
niana nga mga kinaia ug mangayo
og tabang sa atong mahigugmaon
nga Langitnong Amahan kalabut sa
atong mga pagbati. Ang Basahon ni
Mormon nagtudlo kanato nga kita
kinahanglan nga “mag-ampo ngadto
sa Amahan uban sa tibuok kusog sa
kasingkasing, nga [kita] unta mapuno
niini nga gugma, diin siya mitugyan
diha sa tanan kinsa tinuod nga mga
sumusunod sa iyang Anak, nga si
Jesukristo” (Moroni 7:48).

Akong tapuson uban sa katapu-
san nga ehemplo kabahin sa usa ka
tinguha nga labawng tinguhaon sa
tanang mga lalaki ug mga babaye—
kadtong kinsa bag-ohay lang naminyo
ug kadtong kinsa dili pa minyo. Ang
tanan kinahanglan nga magtinguha ug
maningkamot og maayo aron masi-
guro ang usa ka kaminyoon alang sa
kahangturan. Kadtong kinsa naminyo
na didto sa templo kinahanglang ilang
buhaton kutob sa ilang mahimo aron
mapreserbar kini. Kadtong kinsa wala
pa maminyo kinahanglan nga magti-
nguha nga maminyo didto sa templo
ug maningkamot sa paghatag og
prayoridad nga maangkon kini. Ang
mga kabatan-onan ug mga batan-on
nga wala pa maminyo kinahanglang
makigbatok sa konsepto nga saktong
politikanhong paagi apan sayop sa
mahangtulong paagi nga midaut sa
kaimportante sa pagminyo ug pagba-
ton og mga anak.⁷

Mga ulitawo, palihug hunahunaa

ang hagit dinhi niini nga sulat nga
gisulat sa usa ka dalaga. Siya nanga-
liyupo alang sa “matarung nga anak
nga mga babaye sa Dios nga tinuo-
ray nga nangita og usa ka takus nga
kapikas, apan ang mga kalalakin-an
daw nabutaan ug naglibog kon kini
responsibilidad ba nila o dili nga ma-
ngita niining talagsaon, pinili nga anak
nga mga babaye sa atong Langitnong
Amahan ug mangulitawo kanila ug
maggamahimong andam sa paghimo ug
pagtuman sa sagrado nga mga pakig-
saad diha sa balay sa Ginoo.” Siya mi-
tapos, “Adunay daghang LDS nga mga
ulitawo dinhi nga malipayon kaayong
magsuroy-suroy ug maglipay-lipay,
ug makig-date ug maglingaw-lingaw,
apan wala gayuy tinguha nga mohimo
og bisan unsa nga pasalig ngadto sa
usa ka babaye.”⁸

Sigurado ko nga ang ubang batan-
ong mga lalaki nga matinguhaon
nga nangita gusto nga modugang ko
nga adunay pipila ka batan-ong mga
babaye kansang mga tinguha alang sa
takus nga kaminyoon ug sa pagbaton
og mga anak minus ra kaayo kay sa
ilang mga tinguha alang sa propesyon
o uban nga tawhanong mga pasidu-
ngog. Ang mga lalaki ug mga babaye
parehong nagkinahanglan og mata-
rung nga mga tinguha nga modala
kanila ngadto sa kinabuhing dayon.

Atong hinumduman nga ang mga
tinguha ang momando sa atong mga
prayoridad, ang mga prayoridad
mohulma sa atong mga pagpili, ug
ang mga pagpili motino sa atong mga

binuhatan. Agig dugang, ang atong
mga binuhatan ug ang atong mga
tinguha mao ang hinungdan nga kita
mamahimong ingon niana nga matang
sa tawo, usa ka tinuod nga higala, usa
ka talagsaon nga magtutudlo, o usa ka
tawo nga nahimong sarang sa kinabu-
hing dayon.

Ako mopamatuod kabahin ni Jesu-
kristo, kansang gugma, kansang mga
pagtulun-an ug kansang pag-ula ang
naghimo niining tanan nga posible.
Labaw sa tanan ako nag-ampo nga
kita magtinguha nga mahimong sama
Kaniya aron moabut ang adlaw nga
kita makabalik sa Iyang presensya
aron sa pagdawat sa kahingpitan sa
Iyang kalipay. Sa pangalan ni Jesu-
kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ray Cox, interbyu sa tagsulat, Ago. 1, 1985, Mount Pleasant, Utah, sa pagkumpirmar sa unsay gisulti kanako didto sa Provo, Utah, niadtong mga 1953.
2. Tan-awa sa Richard C. Roberts, *Legacy: The History of the Utah National Guard* (2003), 307–14; “Self-Propelled Task Force,” *National Guardsman*, May 1971, likod nga hapin; *Miracle at Kapyong: The Story of the 213th* (salida nga gihimo sa Southern Utah University, 2002).
3. Tan-awa sa Aron Ralston, *Between a Rock and a Hard Place* (2004).
4. Ralston, *Between a Rock and a Hard Place*, 248.
5. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 251–252.
6. Neal A. Maxwell, “According to the Desire of [Our] Hearts,” *Ensign*, Nob. 1996, 22, 21.
7. Tan-awa sa Julie B. Beck, “Pagtudlo sa Doktrina kabahin sa Pamilya,” *Liahona*, Mar. 2011, 32–37.
8. Letter, Sept. 14, 2006.

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagkaplag og Kalipay pinaagi sa Mahigugmaong Pagserbisyo

Unta magpakita kita sa atong gugma ug pasalamat alang sa maulaon nga sakripisyo sa Manluluwas pinaagi sa atong yano, manggiloloy-on nga mga buhat sa pagserbisyo.

Mga kaigsoonan, nanghinaut ko nga kamong mibisita dinhi sa Salt Lake may higayon aron malingaw sa nagkalain-laing mga kolor ug kahumot sa matahum nga mga bulak atol sa tingpamulak nga naglibut sa Temple Square.

Ang tingpamulak nagdala og kabag-ohan sa kahayag ug sa kinabuhi—nagpahinumdom kanato, pinaagi sa liyok sa mga panahon, sa kinabuhi, sa sakripisyo, ug Pagkabanhaw sa atong Ginoo ug Manunubos, si Jesukristo, kay “ang tanang butang nagpamatuod [Kaniya]” (Moises 6:63).

Ang sukwahi niining matahum nga talan-awon sa tingpamulak ug sa simbolo niini sa paglaum, anaa ang kalibutan sa kawalay kasiguroan, kalisud, ug kalibug. Ang mga kahasol sa inadlawng kinabuhi—edukasyon, panarbaho, pagpadako sa mga anak, pangalagad sa Simbahan ug mga

calling, kalibutanong mga kalihokan, ug gani ang mga kasakit ug kasubanan sa wala damha nga mga sakit ug trahedya—makapaluya kanato. Unsaon man nato sa paglingkawas niining gubot nga mga hagit ug walay kasiguroang pagpangita og kalinaw sa panghunahuna ug kalipay?

Usahay sama kita sa batan-ong negosyante gikan sa Boston, kinsa niadtong 1849, sigun sa istorya, naagni sa pagpanguykoy og bulawan sa California. Gibaligya niya ang tanan niyang mga kabtangan aron sa pagpangita sa iyang swerte didto sa mga sapa sa California, nga giingon nga puno sa mga tibuok nga bulawan nga sa kadako ang usa ka tawo maglisud sa pag-alsa niini.

Human sa adlawng tanan, ang batan-on mituslob sa iyang ayanan diha sa sapa ug walay nakuha. Ang bugtong niya nga ganti mao ra ang nagtipun-og nga mga bato. Sa

kahiubos ug kapurdoy, andam na siyang mohunong hangtud nga usa ka adlaw usa ka tigulang, hanas nga tigsuhid miingon kaniya, “Daghan na gayud nang mga batoha ang natigum nimo, dong.”

Ang batan-ong lalaki mitubag, “Wala may bulawan dinhi. Mopauli na lang ko.”

Naglakaw ibabaw sa nagtipun-og nga mga bato, ang tigulang nga tigsuhid miingon “O, tinuod gayud nga adunay bulawan dinhi. Kinahanglan lang nga makamao ka asa mangita niini.” Mipunit siya og duha ka bato ug gipakang kini. Usa sa mga bato nabuak, nagpakita og pipila ka pinong tipaka sa bulawan nga migilak sa hayag sa adlaw.

Nakamatikod sa nagbugol nga bag nga gihigot sa hawak sa tigsuhid, ang batan-on miingon, “Nangita ko og mga tibuok sama sa naa sa imong bag, dili kay pinong tipaka.”

Ang tigulang nga tigsuhid mitunol sa iyang bag ngadto sa batan-on, kinsa mitan-aw sa sulod, naglaum nga makakita og daghang tibuok nga bulawan. Natingala siya nga makita ang bag nga puno sa liboan ka pinong tipaka sa bulawan.

Ang tigulang nga tigsuhid miingon, “Dong, akong nakita nga busy kaayo ka nga nagpangita og dagkong buok nga bulawan nga wala na hinoon nimo masudli ang imong bag niining bililhon nga mga pinong tipaka sa bulawan. Ang mapailubong pagtigum niining pinong mga tipaka nagpaadunahan gayud kanako.”

Kini nga istorya naghulagway sa espirituhanong kamatuoran nga gitudlo ni Alma sa iyang anak nga si Helaman:

“Pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo. . . .

“ . . . Ug pinaagi sa gagmay nga mga pamaagi ang Ginoo . . . mopahigayon sa kaluwasan sa daghan nga mga kalag” (Alma 37:6–7).

Mga kaigsoonan, ang ebanghelyo ni Jesukristo yano, bisan lisud-lisuron pa nato kini. Atong paningkamutan ang paghimo sa atong kinabuhi nga yano, nga dili mahan-ukan sa dili mayong mga impluwensya, mag-focus niana nga mga butang nga labing mapuslanon.

Unsa man ang bililhon, yanong mga butang sa ebanghelyo nga maghatag og katin-awan ug katuyoan sa atong kinabuhi? Unsa man kanang giingon nga pinong mga tipaka sa bulawan sa ebanghelyo kansang mapailubon nga pagtigum sa atong paglakaw niining kinabuhia moganti kanato sa kinadak-ang bahandi—ang bililhong gasa sa kinabuhing dayon?

Mituo ako nga adunay usa ka yano apan tulukibon—gani makadasig—nga baruganan nga naglangkob sa kinatibuk-an sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kon kining mga baruganan kinasingkasing natong hangupon ug himoon nga maoy focus sa atong kinabuhi, mopalunsay kini ug mobalaan kanato aron makapuyo kita og balik sa presensya sa Dios.

Ang Manluluwas namulong niini nga baruganan dihang gitubag Niya ang Pariseo nga nangutana, “Magtutudlo, unsa man ang dakong sugo sa kasugoan?”

“Ug si Jesus miingon ngadto ka-niya, Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan.

“Mao kana ang dako ug unang sugo.

“Ug ang ikaduha sulosama ra, Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon” (Mateo 22:36–40).

Pinaagi lamang sa paghigugma sa Dios ug kang Kristo sa tibuok natong kasingkasing, kalag, ug hunahuna nga kita makahimo sa pagpakigbahin niini nga gugma ngadto sa atong mga silingan pinaagi sa mga buhat sa kamabination ug pagserbisyo—sama sa paagi nga ang Manluluwas mohigugma ug moserbisyo kanatong tanan kon ania pa Siya kauban nato karon.

Kon kining tiunay nga gugma ni Kristo—o gugmang putli—moputos kanato, kita maghunahuna, mobati, ug molihok nga sama gayud sa paghunahuna, pagbati, ug paglihok sa Langit-nong Amahan ug ni Jesus. Ang atong kadasig ug kinasingkasing nga tinguha mahisama nianang sa Manluluwas. Iyang gipakigbahin kini nga tinguha ngadto sa Iyang mga Apostoles sa bisperas sa Iyang Paglansang sa Krus. Siya miingon:

“Ako magahatag kaninyog bag-ong sugo, Nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo. . . .

“Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa” (Juan 13:34–35).

Ang gugma nga gihulagway sa Manluluwas usa ka aktibo nga gugma. Dili kini makita pinaagi sa dagko ug bayanihong mga binuhatan hinoon pinaagi sa yanong mga buhat sa kamabination ug pagserbisyo.

Anaay dili maihap nga mga pamaagi ug mga kahimtang diin makaserbisyo ug makahigugma kita sa uban. Mosugyot ako og pipila niini.

Una, ang gugma nga putli magsugod sa panimalay. Ang labing importante lamang nga baruganan nga angayang maghari sa matag panimalay mao ang pagsunod sa Bulawanong Lagda—ang pahimangno sa Ginoo nga “buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo nga ilang pagabuhaton kaninyo” (Mateo 7:12). Hunong sa makadiyot ug hunahuna unsa kahay inyong bation kon kamo makadawat og ngil-ad nga mga sinultihan o mga binuhatan. Pinaagi sa atong ehemplo, atong tudloan ang mga sakop sa atong pamilya sa paghigugma sa usag usa.

Ang laing dapit diin kita adunay igong oportunidad sa pagserbisyo mao ang Simbahan. Ang atong mga ward ug mga branch angay nga

himoong dapit diin ang Bulawanong Lagda kanunay nga mogiya sa atong mga pulong ug mga buhat ngadto sa usag usa. Pinaagi sa mabination pagtratar sa usag usa, pagsulti og mga pulong sa pagsuporta ug pagdasig, ug sa pagkasensitibo sa panginahanglan sa usag usa, makatabang kita sa pagmugna og panaghiusa tali sa mga miyembro sa ward. Diin naa ang gugmang putli, wala nay dapit alang sa panglibak o ngil-ad nga mga sinultihan.

Ang mga miyembro sa ward, mga adult ug mga kabatan-onan, magkahi-usa sa makahuluganong serbisyo aron sa pagpanalangin sa kinabuhi sa uban. Duha lang ka semana ang milabay, ang presidente sa South America Northwest Area, si Elder Marcus B. Nash sa Seventy, mireport nga sa pagassign “sa mga lig-on sa espiritu ngadto sa mga huyang,” nakaluwas sila og gatusan ka mga dili aktibo nga mga adult ug mga kabatan-onan. Pinaagi sa gugma ug pagserbisyo, “anam-anam” sila namalik. Kining mga buhat sa kamabination nagmugna og lig-on ug malungtaron nga kasuod ngadto sa tanan nga miapil—sa mga mitabang ug sa mga gitabangan. Daghan kaayong bililhon nga mga handumanan ang nasentro sa ingon niana nga serbisyo.

Kon akong hunahunaon ang akong daghang katuigan nga pagpangalagad sa Simbahan, pipila sa

pinakatulukibon nakong mga handumanan mao ang mga panahon nga nakig-uban ako sa mga miyembro sa ward aron sa pagtabang sa usa ka tawo.

Sama pananglit, nakahinumdom ko sa usa ka bishop nga nakigtambayayong sa aktibong mga miyembro sa akong ward samtang among gilimpyohan ang kanal sa among stake welfare farm. Dili kini sayon nga buluhaton! Usa ka dili kaayo aktibong miyembro nga sa daghang katuigan wala magsimbahan gidapit sa pagtabang kanamo. Tungod sa gugma ug sa pakigdait nga iyang gibati uban kanamo samtang nagtrabaho ug nagistoryahanay kami didto sa baho nga kanal, misimba na siya og balik ug wala madugay na-sealed sa templo ngadto sa iyang asawa ug mga anak. Ang among panagdait pinaagi sa pagserbisyo mipanalangin sa iyang mga anak, mga apo, ug karon sa mga apo sa tuhod. Daghan kanila nakaserbisyo og misyon, naminyo sulod sa templo, ug nagpadako og mahangturong mga pamilya—talagsaong buhat ang nahitabo tungod sa yano nga buhat, usa ka gamayng tipak sa bulawan.

Laing dapit diin kita makaserbisyo mao ang atong mga komunidad. Isip usa ka lunsay nga pagpahayag sa atong gugma ug pagpakabana, makatabang kita niadtong mga

nanginahanglan sa atong tabang. Daghan kaninyo ang misul-ob sa Helping Hands T-shirt ug mitrabaho nga walay pagkaluya aron sa paghupay sa mga nag-antus ug sa pagpalambo sa atong mga komunidad. Ang mga young single adult sa Sendai Japan Stake bag-o lang mihatag og dili mabayran og salapi nga serbisyo sa pagpangita sa mga miyembro human sa makagun-ob nga linog ug tsunami. Adunay daghang mga paagi sa pagserbisyo.

Pinaagi sa atong kinasingkasing nga kamabination ug pagserbisyo, makahimo kita og mga higala niadtong kinsa atong giserbisyoan. Gumikan niini nga mga pagpakighigala moabut ang maayong panabut sa atong debosyon sa ebanghelyo ug usa ka tinguha nga makakat-on og dugang mahitungod nato.

Ang buotan nakong higala nga si Elder Joseph B. Wirthlin namulong kabahin sa gahum niini nga baruganan dihang siya miingon: “Ang pagkamabination mao ang mahinungdanon sa pagkahalangdon. . . . [Kini] mao ang yawe nga moabli sa mga pultahan ug momugna og mga higala. Mopahumok kini sa mga kasingkasing ug momol sa mga relasyon nga mahimong molungtad sa tibuok kinabuhi” (“Ang Hiyas sa Pagkamabination,” *Liahona* Mayo 2005, 26).

Laing paagi nga kita makaserbisyo sa mga anak sa Langitnong Amahan mao ang misyonaryo nga pagserbisyo—dili lamang isip full-time nga mga misyonaryo apan usab isip mga higala ug mga silingan. Ang umaabut nga paglambo sa Simbahan dili mahitabo pinaagi lamang sa pagpanuktok sa mga panimalay sa mga dili nato kaila. Mahitabo kini kon ang mga miyembro, uban sa atong mga misyonaryo, puno sa gugma sa Dios ug ni Kristo makakita sa mga panginahanglan ug mosanong niadto nga mga panginahanglan diha sa diwa sa manggiloloy-on nga pagserbisyo.

Kon kita mobuhat niini, mga kaigsoonan, ang mga matinuoron sa kasingkasing mobati sa atong sinseridad ug sa atong gugma. Daghan ang magtinguha nga makahibalo pa og dugang mahitungod nato. Ug niana lamang nga paagi nga ang Simbahan molambo gayud aron molukop sa tibuok yuta. Dili kini matuman pinaagi sa mga misyonaryo lamang apan nagkinahanglan sa interes ug pagserbisyo sa matag miyembro.

Sa tanan natong pagserbisyo, kinahanglan mahimo kitang sensitibo sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo. Ang ligdong, hinay nga tingog mopahibalo kanato kinsa ang nagkinahanglan sa atong tabang ug unsa ang atong mahimo aron matabangan sila.

Si Presidente Spencer W. Kimball miingon: “Importante kaayo nga moserbisyo kita sa usag usa sa gingharian. . . . Kanunay gayud, ang atong mga buhat sa pagserbisyo naglangkob sa yano nga pagdasig o sa paghatag og . . . tabang uban sa kalibutanon nga tahas, apan unsa ka mahimayaon nga sangputanan ang mahitabo . . . gikan sa gamay apan kinabubut-on nga mga buhat!” *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 103).

Ug si Presidente Thomas S. Monson mitambag:

“Ang mga panginahanglan sa uban kanunayng anaa, ug ang matag usa kanato makahimo og butang aron sa pagtabang og usa ka tawo.

“ . . . Gawas kon kalimtan nato ang atong kaugalingon diha sa pagserbisyo sa uban, gamay ra ang katuyoan sa atong kaugalingong kinabuhi”

(“Unsa may Akong Nabuhat alang sa Usa ka Tawo Karon?” *Liahona* Nob. 2009, 85).

Mga kaigsoonan, akong ipasabut pag-usab nga ang labing importanting hiyas sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Pinalangga nga Anak nga kinahanglan natong tinguhaon ug angkunon sa atong kinabuhi mao ang gasa sa gugmang putli, “ang tiunay nga gugma ni Kristo” (Moroni 7:47). Gikan niini nga gasa motubod ang atong kapasidad sa paghigugma ug pagserbisyo sa uban sama sa gihimo sa Manluluwas.

Si propetang Mormon mitudlo kanato sa dakong importansya niini nga gasa ug misulti kanato unsaon nga kita makadawat niini: “Busa, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, pag-ampo ngadto sa Amahan uban sa tibuok kusog sa kasingkasing, nga kamo unta mapuno niini nga gugma, diin siya mitugyan diha sa tanan kinsa tinuod nga mga sumusunod sa iyang Anak, nga si Jesukristo; aron mahimo kamo nga mga anak sa Dios; nga kon siya moabut kita mahisama kaniya, kay kita makakita kaniya nga mao gi-hapon; nga kita mahimo nga makabaton niini nga paglaum; aron mahimo kita nga putli ingon nga siya putli” (Moroni 7:48).

Dagkong mga butang mapahinabo pinaagi sa gagmay ug yanong mga butang. Sama sa pinong tipaka sa bulawan nga matigum sa kadugayan ngadto sa dakong bahandi, ang atong gagmay ug yanong mga buhat sa kamabination ug pagserbisyo matigum ngadto sa kinabuhi nga puno sa gugma alang sa Langitnong Amahan, debosyon sa buhat ni Ginoong Jesukristo, ug pagbati sa kalinaw ug kalipay sa matag higayon nga kita motabang sa usag usa.

Samtang nagkaduol ang panahon sa Pasko sa Pagkabanhaw, unta magpakita kita sa atong gugma ug pasalamat alang sa maulaon nga sakripisyo sa Manluluwas pinaagi sa atong yano, manggiloloy-on nga mga buhat sa pagserbisyo ngadto sa atong mga kaigsoonan diha sa panimalay, sa simbahan, ug sa atong mga komunidad. Alang niini ako mapainubsanong nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pag-andam sa Kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi

Ang inyong misyon mahimong usa ka sagrado nga oportunidad sa pagdala sa uban ngadto ni Kristo ug sa pagtabang sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Mamulong ako karong gabhiona ilabi na ngadto sa mga nag-edad og 12 hangtud 25 kinsa naghupot sa priesthood sa Dios. Kami naghunahuna kaninyo sa kanunay ug kami nag-ampo alang kaninyo. Kausa ako naistoryahan kabahin sa among kwatro anyos nga apo nga lalaki nga giduot ang iyang manghud nga lalaki. Human maam-ami ang naglihak nga bata, ang akong asawa, si Kathy, miduol sa kwatro anyos ug nangutana, “Nganong imong giduot ang imong manghud?” Iyang gitan-aw ang iyang lola ug mitubag, “Mimi, pasayloa ko. Nawala ang akong CTR nga singsing, ug dili na ko makapili sa husto.” Kami nasayud nga ikaw kanunay nga naningkamot sa pagpili sa husto. Pinangga kaayo ka namo.

Naghunahuna ba kamo kon nganong gipadala kamo dinhi sa yuta niining panahona? Wala kamo natawo sa panahon nila ni Adan ug Eva

o sa panahon nga ang mga paraon mao ang nagamando sa Ehipto o sa panahon sa Ming Dynasty. Mianhi kamo sa yuta niining panahona, 20 ka mga siglo human sa unang pag-anhi ni Kristo. Ang priesthood sa Dios gipahiuli dinhi sa yuta, ug ang Ginoo mipahimutang sa Iyang kamot sa pag-andam sa kalibutan alang sa Iyang mahimayaong pagbalik. Mao kini ang mga adlaw sa dagkong oportunidad ug importante nga mga responsibilidad. Mao kini ang inyong mga adlaw.

Sa inyong bunyag, inyong gipahayag ang inyong hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo. Sa inyong ordinasyon nganha sa priesthood, ang inyong mga talento ug espirituhanon nga mga kapasidad napalambo. Usa sa inyong importante nga mga responsibilidad mao ang pagtabang sa pag-andam sa kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Ang Ginoo mipili og usa ka propeta, si Presidente Thomas S. Monson, aron modumala sa buhat sa Iyang priesthood. Kaninyo, si Presidente Monson miingon: “Ang Ginoo nagkinahanglan og mga misyonaryo.”¹ “Kada takus, makahimo nga batanong lalaki kinahanglan mangandam sa pagserbisyo og misyon. Ang misyonaryo nga pagserbisyo usa ka katungdanan sa priesthood—usa ka obligasyon nga gipaabut sa Ginoo [kaninyo] kinsa gihatagan og hilabihan ka daghan.”²

Ang misyonaryo nga pagserbisyo nagkinahanglan og sakripisyo. Sa kanunay adunay butang nga inyong biyaan sa higayon nga kamo motubag sa tawag sa propeta aron moserbisyo.

Kadtong kinsa nagsunod sa dula nga rugby nahibalo nga ang All Blacks sa New Zealand, usa ka pangalan nga gihatag tungod sa kolor sa ilang uniporme, mao ang kinasikatan nga rugby team sukad.³ Ang mapili nga maapil sa All Blacks didto sa New Zealand mahimong makomparar sa pagdula sa usa ka football sa Superbowl team o sa World Cup soccer team.

Niadtung 1961, sa edad nga 18 ug naghupot sa Aaronic Priesthood, si Sidney Going, padulong na nga mahimong star sa rugby sa New Zealand. Tungod sa iyang talagsaong mga abilidad, daghan ang naghunahuna nga siya ang mapili inig sunod tuig alang sa nasyonal nga All Blacks rugby team.

Pag-edad og 19, niining kritikal nga

panahon sa iyang nagkanindot nga rugby career, si Sid mipahayag nga iyang biyaan ang dula nga rugby aron magmisyon. Ang pipila mitawag kaniya og hangkaw. Ang uban mitawag kaniya og buang.⁴ Mireklamo sila nga ang iyang oportunidad sa dula nga rugby basin dili na gayud moabut pa.

Alang kang Sid dili mahinungdanon ang unsay iyang biyaan—ang mahinungdanon mao ang oportunidad ug responsibilidad nga nagpaabut. Siya adunay katungdanan sa priesthood nga mohatag og duha ka tuig sa iyang kinabuhi aron isangyaw ang katinuod ni Ginoong Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo. Walay bisan unsa—bisan ang kahigayunan nga makadula sa national team uban sa tanang pasidungog nga mahatag niini—ang makababag kaniya gikan niana nga katungdanan.⁵

Gitawag siya sa usa ka propeta sa Dios sa pagserbisyo didto sa Western Canada Mission. Niining bulana kwarenta ka tuig na ang milabay, ang 19 anyos nga si Elder Sidney Going mibiya sa New Zealand aron moserbisyo isip usa ka misyonaryo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Si Sid misulti kanako og usa ka kasinatian nga iyang nasinati didto sa iyang misyon. Gabii kadto, ug siya ug ang iyang kompanyon mopauli na unta sa ilang apartment. Naka-hukom sila nga mobisita og usa pa ka pamilya. Ang amahan mipasulod kanila. Si Elder Going ug ang iyang

kompanyon mipamatuod sa Manluluwas. Ang pamilya midawat sa Basahon ni Mormon. Ang amahan nagbasa sa tibuok gabii. Pagkahuman sa usa ka semana ug tunga nahurot niya og basa ang tibuok Basahon ni Mormon, ang Doktrina ug mga Pakigsaad, ug ang Perlas nga Labing Bililhon. Pipila ka semana ang milabay ang pamilya nabunyagan.⁶

Usa ka misyon imbis moapil sa All Blacks team sa New Zealand? Mitubag si Sid, “Ang panalangin sa [pagdala sa uban] ngadto sa ebanghelyo mas labaw ka mahinungdanon kay sa bisan unsang butang nga [inyo] gayud nga isakripisyo.”⁷

Tingali naghunahuna kamo kon unsay nahitabo ni Sid Going human sa iyang misyon? Labing importante: ang mahangturong kaminyoon ngadto sa iyang minahal, si Colleen; lima ka halangdon nga mga anak; ug ang henerasyon sa mga apo. Nagpakabuhi siya nga nagsalig sa iyang Amahan sa Langit, nagsunod sa mga sugo, ug nagserbisyo sa uban.

Ug ang rugby? Human sa iyang misyon, si Sid Going nahimong usa sa labing bantugan nga magdudula sa kasaysayan sa All Blacks, nga midula sulod sa 11 ka mga season ug nagserbisyo sulod sa daghang katuigan isip ilang captain sa team.⁸

Unsa ka maayo si Sid Going? Maayo kaayo siya nga ang mga iskedyul sa pagbansay ug pagdula nausab tungod kay dili siya modula og Domingo.⁹ Maayo kaayo si Sid nga ang Rayna sa England miila sa iyang kontribusyon sa dula nga rugby.¹⁰ Maayo kaayo siya nga ang usa ka libro gisulat mahitungod kaniya nga giulohan og *Super Sid*.

Unsa kaha kon kadto nga mga pasidungog wala moabut ni Sid human sa iyang misyon? Usa sa dakong mga milagro sa misyonaryo nga pagserbisyo niini nga Simbahan mao nga si Sid Going ug ang liboan nga sama kaniya wala mangutana, “Unsay akong makuha gikan sa akong misyon?” kon dili, “Unsay akong mahatag?”

Ang inyong misyon mahimong usa ka sagrado nga oportunidad sa pagdala sa uban ngadto ni Kristo ug sa pagtabang sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Ang Ginoo dugay nang misulti kalabut sa gikinahanglan nga mga pagpangandam alang sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi. Ngadto kang Enoch, Siya namahayag, “Pagkamatarung Ako mopakanaog gikan sa langit; ug kamatuoran Ako mopadala gikan sa yuta, . . . ug pagkamatarung ug kamatuoran Ako mosugo nga mosilhi sa yuta ingon sa usa ka lunop, aron pagpundok sa akong pinili gikan sa upat ka mga suok sa yuta.”¹¹ Si propeta Daniel nanagna nga sa ulahing mga adlaw ang ebanghelyo mokaylap ngadto sa mga kinatumyan sa yuta, sama sa usa ka “bukid [nga] gisapsap nga walay kamot ang [usa ka] bato.”¹² Si Nephi naghisgut mahitungod sa Simbahan sa ulahing mga adlaw ingon ang gidaghanon diyutay ra, mikatap sa tibuok yuta.¹³ Ang Ginoo namahayag niini nga dispensasyon, “Kamo gitawag sa pagpahinabo sa pagpundok sa akong pinili.”¹⁴ Akong batan-on nga mga kaigsoonan, ang inyong misyon usa ka talagsaon nga oportunidad ug responsibilidad, nga importante niining gisaad nga pagpundok ug may kalabutan sa inyong mahangturong padulngan.

Gikan sa unang mga adlaw sa Pagpahiuli, ang mga Kaigsoonan seryoso kaayo sa ilang buluhaton sa pagsangyaw sa ebanghelyo. Niadtong 1837, pito pa lamang ka tuig human sa pag-organisar sa Simbahan, atol sa panahon sa kakabus ug pagpanggukod, ang mga misyonaryo gipadala aron itudlo ang ebanghelyo didto sa England. Sa nagsunod nga pipila ka katuigan, ang mga misyonaryo nagsangyaw didto sa nagkalainlaing mga dapit sama sa Austria, French Polynesia, India, Jamaica, Chile, ug sa China.¹⁵

Gipanalanginan sa Ginoo kini nga buhat, ug ang Simbahan na-establisar sa tibuok kalibutan. Kini nga miting gihubad ngadto sa 92 ka mga pinulongan. Mapasalamaton kita sa 52,225 ka full time nga mga misyonaryo nga nagserbisyo sa sobra sa 150 ka mga nasud.¹⁶ Bisan asa sa kalibutan adunay matarung nga mga misyonaryo nga nagpamatuod kabahin sa Manluluwas. Hunahunaa ang espirituhanong gahum sa 52,000 ka mga misyonaryo, hinatagan sa Espiritu sa Ginoo, lig-ong

namahayag nga “walay lain nga ngalan nga gihatag ni lain nga mga agianan ni mga paagi diin ang kaluwasan moudang . . . , lamang diha ug pinaagi sa ngalan ni Kristo.”¹⁷ Among ipahayag ang among pasalamat sa napulo ka liboan ka mga returned missionary kinsa mihatag ug padayong naghatag sa ilang kinamaayohan. Ang kalibutan giandam na alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas tungod sa buhat sa Ginoo pinaagi sa Iyang mga misyonaryo.

Ang misyonaryo nga pagserbisyo usa ka espirituhanon nga buhat. Ang katakus ug pagpangandam mahinungdanon. Si Presidente Monson nag-ingon, “Batan-ong mga lalaki, ako kamong gi-awhag sa pag-andam alang sa pagserbisyo isip usa ka misyonaryo. Ipabilin ang inyong kaugalingon nga limpyo ug putli ug takus nga morepresentar sa Ginoo.”¹⁸ Sa katuigan sa dili pa kamo magmision, palihug hinumdumi ang sagrado nga buluhaton nga nagpaabut kaninyo. Ang inyong mga binuhatan sa dili pa kamo magmision dako kaayo og impluwensya sa gahum sa priesthood nga inyong dad-on ngadto sa misyon. Andama og maayo ang inyong kaugalingon.

Si Presidente Monson namulong kabahin sa “kada takus, makahimo nga batan-ong lalaki [nga nangandam] sa pagserbisyo og misyon.”¹⁹ Usahay, tungod sa panglawas o sa uban nga mga hinungdan, ang usa ka tawo tingali dili makaserbisyo. Masayran

ninyo ang inyong abilidad sa pagserbisyo kon makig-istorya kamo sa inyong mga ginikanan ug sa inyong bishop. Kon ingon man niini ang inyong sitwasyon, palihug ayaw batia nga dili kaayo kamo importante diha sa mahinungdanon nga buluhaton nga nagpaabut kaninyo. Ang Ginoo manggihatagon kaayo niadtong naghigugma Kaniya, ug Siya mohatag og laing mga oportunidad alang kaninyo.

Ang uban tingali maghunahuna kon sila tigulang na ba kaayo aron moserbisyo. Usa nako ka higala gikan sa China nakakaplag sa Simbahan didto sa Cambodia sa dihang nagedad pa siya og sobra sa 20. Naghunahuna siya kon mahimo pa ba gihapon siya nga magmision. Human sa pag-ampo ug pakig-istorya sa iyang bishop, gitawag siya ug matinud-anong miserbisyo didto sa Siyudad sa New York. Kon ang inyong edad mao ang inyong gikabalak-an, pag-ampo ug pakig-istorya sa inyong bishop. Siya mogiya kaninyo.

Singkwenta porsento sa tanang mga misyonaryo nagserbisyo diha sa ilang kaugalingong nasud. Sakto lamang kana. Ang Ginoo misaad nga “ang matag tawo makapaminaw sa kahingpitan sa ebanghelyo sa iyang kaugalingon nga dila, ug sa iyang kaugalingon nga pinulongan.”²⁰ Kamo pagatawgon pinaagi sa panagna ug magserbisyo sa dapit diin kamo labing gikinahanglan.

Ganahan kaayo ko nga makighimamat og mga misyonaryo sa tibuok kalibutan. Bag-ohay lang samtang nagbisita ko sa Australia Sydney Mission, kahibalo ba mo kinsa ang akong nakit-an? Si Elder Sidney Goings—ang sikat sa rugby sa New Zealand. Nag-edad na og 67 karon, sa makausa pa nahimo na usab siyang usa ka misyonaryo, apan niining higayuna kauban sa usa ka kompanyon nga iyang kaugalingong pinili: si Sister Colleen Goings. Gisultihan ko niya kabahin sa usa ka pamilya nga ilang natudloan. Ang mga ginikanan nga miyembro apan nahimong dili kaayo aktibo sa Simbahan sulod sa daghan na kaayong katuigan. Sila si Elder ug Sister Goings mitabang nga mabalik ang hugot nga pagtuo sa pamilya. Si Elder

Going misulti kanako sa gahum nga iyang gibati samtang nagbarug sa bunyaganan tupad sa amahan sa pamilya samtang ang kinamagulangnan nga anak nga lalaki, nga karon naghupot na og priesthood, mibunyag sa iyang manghud nga lalaki ug babaye. Mipahayag siya sa kalipay nga makasaksi sa usa ka nagkahiusa nga pamilya nga manag-uban sa pag-angkon og kinabuhing dayon.²¹

Namulong nganha kaninyo, ang Unang Kapangulohan miingon:

“Kamo [usa] ka pinili nga [espiritu] nga natawo niining panahona nga ang mga responsibilidad ug mga kahigayunan, ingon man usab ang mga tintasyon, hilabihan kaayo. . . .

“Kami nag-ampo alang sa matag usa kaninyo . . . [nga] inyong mahimo ang mahinungdanong buhat nga nagpaabut kaninyo . . . nga kamo mahimong takus [ug andam] sa pagpadayon sa mga responsibilidad sa pagtukod sa gingharian sa Dios ug sa pag-andam sa kalibutan alang sa Ika-duhang Pag-anhi sa Manluluwas.”²²

Ganahan ko sa painting ni Harry Anderson sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas. Nagpahinumdom kini kanako nga Siya moanhi diha sa pagkahalangdon ug gahum. Ang katingalahan nga mga panghitabo ipakita diha sa taas sa langit, ug sa ubos sa yuta.²³

Kadtong nagpaabut sa pag-anhi sa Manluluwas “mangita [Kaniya].” Ug Siya misaad, “Ako moabut!” Ang mga matarung makakita Kaniya “diha sa mga panganod sa langit [uban sa tanang balaan nga mga anghel], gisul-uban sa gahum ug dako nga himaya.”²⁴ “Ang anghel magpatingog sa iyang trumpeta, ug ang mga santos . . . gikan sa upat ka mga suok sa yuta”²⁵ “pagasakgawon aron sa pagsugat kaniya.”²⁶ Kadtong “nakatulog,” nagpasabut nga kadtong takus nga mga Santos kinsa nangamatay na, “mobangon [usab] aron sa pagsugat [Kaniya].”²⁷

Ang mga kasulatan mabasa, “Ang Ginoo [mo]tunob sa iyang tiil sa ibabaw [sa] bungtod,”²⁸ ug “[Siya] mopadungog sa iyang tingog, ug ang tanan nga mga lumulupyo sa yuta makadungog niini.”²⁹

Akong batan-ong kaigsoonan sa priesthood, ako mopamatuod sa

kahalangdon, apan labaw sa tanan, sa katinuod niining maanindot nga panghitabo. Ang Manluluwas buhi. Mobalik Siya nganhi sa yuta. Ug kon dinhi man niining kinabuhia o sa sunod nga kinabuhi, kamo ug ako magmaya sa Iyang pag-anhi ug magpasalamat sa Ginoo nga Siya mipadala kanato dinhi sa yuta niining panahona aron sa pagtuman sa atong sagrado nga katungdanan sa pagtabang og andam sa kalibutan alang sa Iyang pagbalik. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Ang Ginoo Nagkinahanglan og mga Misyonaryo,” *Liahona* Ene. 2011, 4.
2. Thomas S. Monson, “Samtang Kita Nagkatigum Pag-usab,” *Liahona* Nob. 2010, 5–6.
3. Tan-awa sa stats.allblacks.com.
4. Tan-awa sa Bob Howitt, *Super Sid: The Story of a Great All Black* (1978), 27.
5. Pakig-istorya sa telepono ni Presidente Maxwell Horsford, Kaikohe New Zealand Stake, Mar. 2011.
6. Pakig-istorya sa telepono ngadto ni Elder Sidney Going, Mar. 2011.
7. Mga sulat sa e-mail gikan ni Elder Sidney Going, Mar. 2011.
8. Tan-awa sa stats.allblacks.com/asp/profile.asp?ABID=324.

9. Pakig-istorya sa telepono ni Presidente Maxwell Horsford, Kaikohe New Zealand Stake, Mar. 2011.
10. Si Sid Going gihatagan og award nga MBE (Member of the Order of the British Empire) niadtong 1978 alang sa iyang kontribusyon sa sport nga rugby (tan-awa sa Howitt, *Super Sid*, 265).
11. Moises 7:62.
12. Daniel 2:45.
13. Tan-awa sa 1 Nephi 14:12–14.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 29:7.
15. Tan-awa sa *Deseret News 2011 Church Almanac* (2011), 430, 458, 463, 487, 505, 512.
16. Sa Disyembre 31, 2010.
17. Mosiah 3:17.
18. Thomas S. Monson, *Liahona* Ene. 2011, 4.
19. Thomas S. Monson, *Liahona* Nob. 2010, 5–6.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 90:11.
21. Pakig-istorya sa telepono ngadto ni Elder Sidney Going, Mar. 2011.
22. “Mensahe gikan sa Unang Kapangulohan,” *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Pagtuman sa Atong Katungdanan ngadto sa Dios* (booklet, 2001), 2–3.
23. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 43:18; 45:40.
24. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:44.
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:45, 46.
26. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:96.
27. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:45; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 29:13; 88:96–97.
28. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:48.
29. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:49.

Ni Elder Steven E. Snow
Sa Kapangulohan sa Seventy

Paglaum

Ang atong paglaum sa Pag-ula mohatag kanato og gahum pinaagi sa paghatag kanato og mahangtulong panglantaw.

Ang among pamilya nagtubo didto sa bukid nga disyerto sa habagatang Utah. Talagsa ra ang ulan, ug naglaum og maayo nga adunay igo nga ulan sa umaabut nga kainit sa summer. Dayon, sama karon, naglaum kami nga moulán, nag-ampo kami nga moulán, ug sa panahon sa kawalay paglaum, nagpuasa kami nga moulán.

Ang istorya gisugilon didto mahitngod sa apohang lalaki nga midala sa iyang singko anyos nga apong lalaki aron maglakaw-lakaw libut sa lungsod. Kadugayan, miabut sila sa usa ka gamayng sari-sari nga tindahan sa Main Street diin mihunong sila aron manginom og softdrink. Usa ka sakyanan ang miabut gikan sa laing lungsod ug ang drayber miduol sa apohan. Mitudlo sa usa ka gamayng panganod, ang estranghero nangutana, “Sa imong hunahuna moulán kaha?”

“Nanghinaut gayud ako,” mitubag ang tigulang nga lalaki, “bisag dili na lang para nako, bisag para na lang sa bata. Kay nakita nako nga nag-ulan na.”

Ang paglaum usa ka pagbati nga naghatag og kadasig sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi. Gihulagway kini isip “ang pagbati nga . . . makapahimo sa mga panghitabo nga labing maayo.” Kon kita adunay paglaum, kita “madasigong magpaabut . . . uban sa tinguha ug makatarunganon nga pagsalig” (dictionary.reference.com/browse/

hope). Sa ingon, ang paglaum naghatag og usa ka piho nga makapakalma nga impluwensya sa atong kinabuhi samtang masaligon kita nga nagpaabut sa umaabut nga mga panghitabo.

Usahay naglaum kita sa mga butang diin kita dili kaayo makakontrolar o dili makontrolar. Naglaum kita og maayo nga panahon. Naglaum kita og sayo nga tingpamulak. Naglaum kita nga ang atong paborito nga sports team modaug sa World Cup, sa Super Bowl o sa World Series.

Ang ingon nga mga paglaum nakapahimong nindot sa atong kinabuhi ug kasagaran mosangput ngadto sa dili sagad, gani matuo-tuohon nga kinaiya. Sama pananglit, ang akong ugangan nga lalaki ganahan kaayo sa mga sport, apan nakumbinser siya nga kon *dili* siya motan-aw sa iyang paboritong basketball team sa telebisyon, ang team kasagaran modaug. Sa dihang nag-edad pa ko og 12 anyos, namugos ko nga isul-ob ang mao gihapon nga pares sa wala pa malabhi nga mga medyas sa matag dula sa baseball sa Little League nga may paglaum nga modaug. Ang akong inahan mipatipig niini kanako sa luyo sa balkon.

Sa laing mga higayon ang atong mga paglaum mosangput ngadto sa mga pangandoy nga makapadasig kanato ug mopalihok kanato. Kon kita naglaum nga mahimong mas maayo

sa eskwelahan, kana nga paglaum mahimong matuman pinaagi sa makugihon nga pagtuon ug pagsakripisyo. Kon kita naglaum nga modula sa mananaog nga team, kana nga paglaum moresulta sa kanunay nga pagpraktis, dedikasyon, pagtinabangay ug sa katapusan kalampusan.

Si Roger Bannister usa ka estudyante sa pagka-doktor didto sa England kinsa adunay dako nga paglaum. Nagtinguha siya nga mahimong unang tawo nga modagan og usa ka milya (1.6 km) nga dili maabtan og upat ka minuto. Tungod kay sa unang katunga sa ika-20 nga siglo, ang hilig kaayo sa lumba sa dagan madasigon nga nagpaabut sa adlaw nga may tawo nga modagan og usa ka milya nga dili molapas sa upat ka minuto. Sulod sa mga katugan daghang sikat kaayo nga mga runner ang hapit makahimo, apan sa gihapon wala pay nakadagan og usa ka milya nga dili molapas sa upat ka minuto. Si Bannister migahin sa iyang kaugalingon sa iskediyul sa grabe nga pagbansay uban sa paglaum nga matuman ang iyang tumong sa paghimo og usa ka bag-ong rekord sa kalibutan. Ang uban nga nahilambigit sa sport misugod sa pagduha-duha kon mahimo ba ang pagdagan sa usa ka milya nga dili molapas sa upat ka minuto. Ang mga tawo nga gikonsiderar nga mga eksperto gani miingon nga ang lawas sa tawo dili makahimo sa pagdagan og ingon nga gikusgon sa ingon ka layo. Sa mapanganuron nga adlaw niadtong Mayo 6, 1954, ang dakong paglaum ni Roger Bannister natuman! Miabut siya sa finish line sulod sa 3:59.4, naghimo og bag-ong rekord sa kalibutan. Ang iyang paglaum sa pagdagan og usa ka milya nga dili molapas sa upat ka minuto nahimong pangandoy nga natuman pinaagi sa pagbansay, kakugi ug dedikasyon.

Ang paglaum makadasig og mga pangandoy ug moawhag kanato sa pagtuman niadtong mga pangandoy. Ang paglaum lamang, hinoon, dili makapahimo kanatong malampuson. Daghang dalaygon nga mga paglaum ang wala mangatuman, napugngan nga mahitabo bisan pa man sa maayong mga intensyon tungod sa katapulan.

Isip mga ginikanan, ang atong gihambin nga mga paglaum nakasentro sa atong mga anak. Naglaum kita nga sila managko nga responsabling modumala ug may matarung nga kinabuhi. Ang ingon nga mga paglaum dali ra kaayong maguba kon kita wala maghimo og maayo nga mga ehemplo. Ang paglaum lamang wala magpasabut nga ang atong mga anak magdako diha sa pagkamatarung. Kinahanglan gayud nga mogahin kita og panahon uban kanila diha sa family home evening ug maanindot nga mga kalihokan sa pamilya. Kinahanglan nga kita motudlo kanila sa pag-ampo. Kinahanglan nga kita mobasa uban kanila sa mga kasulatan ug motudlo kanila sa importante nga mga baruganan sa ebanghelyo. Pinaagi lamang niini nga posibling matuman ang atong gihambin nga mga paglaum.

Dili gayud kita motugot nga ang paglaum mapulihan og pagkawalay kadasig. Si Apostol Pablo misulat nga kita “magadaro nga may paglaum” (1 Mga Taga-Corinto 9:10). Ang pagbaton og paglaum makapalambo sa atong kinabuhi ug makatabang kanato nga madasigong magpaabut sa umaabut. Nagdaro man kita sa umahan aron makatanom o nagpakabuhì, gikinahanglan nga kita, isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, adunay paglaum.

Sa ebanghelyo ni Jesukristo, ang paglaum mao ang tinguha sa iyang mga sumusunod aron makaangkon og mahangturong kaluwasan pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas.

Mao gayud kini ang paglaum nga kinahanglang anaa kanatong tanan. Mao kini ang nakapalahi kanato sa uban dinhi sa kalibutan. Si Pedro miawhag sa nag-una nga mga sumusunod ni Kristo nga “andam kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo” (1 Pedro 3:15).

Ang atong paglaum sa Pag-ula mohatag kanato og gahum pinaagi sa paghatag kanato og mahangturong panglantaw. Ang ingon nga panglantaw motugot kanato sa pagtan-aw lapas pa niining kinabuhia ug paingon ngadto sa saad sa kahangturan. Kinahanglang dili kita masulod sa laang sa pig-ot nga mga limitasyon sa kanunayng mausab-usab nga mga

gilauman sa katilingban. Gawasnon kita nga magpaabut sa celestial nga himaya, ma-sealed ngadto sa atong pamilya ug mga minahal.

Sa ebanghelyo, ang paglaum hapit sa kanunay adunay kalabutan sa hugot nga pagtuo ug gugmang putli. Si Presidente Dieter F. Uchtdorf mitudlo: “Ang paglaum usa ka tiil sa usa ka bangko nga adunay tulo ka tiil, inubanan sa hugot nga pagtuo ug gugmang putli. Kining tulo makapalig-on sa atong kinabuhi bisan unsa pa ka lisud o kalibaong sa dalan nga atong magagian niining higayona” (“Ang Walay Kinutuban nga Gahum sa Paglaum,” *Liahona* Nob. 2008, 21).

Sa katapusang kapitulo diha sa Basahon ni Mormon, si Moroni misulat:

“Busa, kinahanglan adunay hugot nga pagtuo; ug kon kinahanglan adunay hugot nga pagtuo kinahanglan usab adunay paglaum; ug kon kinahanglan adunay paglaum kinahanglan usab adunay gugma nga putli.

“Ug gawas kon kamo adunay gugma nga putli kamo dili mahimo nga maluwas sa gingharian sa Dios; ni kamo maluwas sa gingharian sa Dios kon kamo walay hugot nga pagtuo; ni kamo makahimo kon kamo walay paglaum” (Moroni 10:20–21).

Si Elder Russell M. Nelson mitudlo nga ang “*hugot nga pagtuo* nakagamot diha ni Jesukristo. Ang *paglaum* nakasentro diha sa Pag-ula. Ang *gugmang putli* makita diha sa ‘tiunay nga gugma ni Kristo.’ Kining tulo ka mga kinaiya hugot kaayo nga pagkahigot sama sa mga wire sa kable sa kuryente ug tingali dili kanunayng hingpit nga mailhan. Kon manag-uban mahimo kining atong koneksyon ngadto sa celestial nga gingharian” (“A More Excellent Hope,” *Ensign*, Feb. 1997, 61).

Sa dihang si Nephi nanagna kabahin ni Jesukristo sa katapusan sa iyang rekord, siya misulat, “Busa,

kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo” (2 Nephi 31:20).

Kining “hingpit nga kahayag sa paglaum” nga gipamulong ni Nephi mao ang paglaum diha sa Pag-ula, ang mahangturong kaluwasan nahimong posible pinaagi sa sakripisyo sa atong Manluluwas. Kini nga paglaum ang hinungdan nga ang mga lalaki ug mga babaye sa tibuok kasaysayan nakahimo og talagsaon nga mga butang. Ang karaan nga mga apostoles milibut sa tibuok kalibutan ug mipamatuod Kaniya ug sa katapusan mitugyan sa ilang kinabuhi sa pagserbisyo Kaniya.

Niini nga dispensasyon daghan sa nag-una nga mga miyembro sa Simbahan ang mibiya sa ilang mga panimalay, ang ilang mga kasingkasing puno sa paglaum ug hugot nga pagtuo samtang mibiyahe sila paingon sa kasadpan tabok sa Dakong Kapatagan ngadto sa Salt Lake Valley.

Niadlong 1851, si Mary Murray Murdoch mipasakop sa Simbahan didto sa Scotland nga usa ka biyuda sa edad nga 67 anyos. Usa ka gamayng babaye nga ang gitag-on upat ka pye ug pito ka pulgada (1.2 m) ug wala makaabut og 90 ka libras (41 kg), siya adunay walo ka mga anak, unom niini ang nabuhi sa hingkod nga pangidaron. Tungod sa iyang gidak-on, ang iyang mga anak ug mga apo mapi-nanggaon nga mitawag kaniya og “Gamayng Lola.”

Ang iyang anak nga si John Murdoch ug ang iyang asawa nagpasakop sa Simbahan ug miadto sa Utah niadtong 1852 uban sa duha nila ka gagmay nga mga anak. Bisin pa sa kalisud sa iyang kaugalingong pamilya, upat ka tuig ang milabay si John mipadala sa iyang inahan sa gikinahanglan nga kwarta aron makauban niya ang iyang pamilya sa Siyudad sa Salt Lake. Uban sa paglaum nga mas labaw pa kay sa iyang gidak-on, gisugdan ni Mary ang iyang lisud nga panaw paingon sa kasadpan ngadto sa Utah sa edad nga 73 anyos.

Human sa luwas nga pagtabok sa Atlantic, sa kaulahian mikuyog siya sa walay swerte nga Martin handcart

company. Niadtong ika-28 sa Hulyo kini nga mga pioneer nga nagtulod og mga kariton misugod sa panaw paingon sa kasadpan. Ang pag-antus niini nga grupo nailhan kaayo. Sa 576 ka mga sakop sa grupo, hapit ikaupat nga bahin ang nangamatay sa wala pa sila moabut sa Utah. Daghan pa unta ang namatay kon wala pa ang paning-kamot sa pagluwas nga gi-organisar ni Presidente Brigham Young, kinsa mipadala og mga karwahe ug mga pagkaon aron sa pagpangita sa wala makapadayon, natanggong sa snow nga mga Santos.

Si Mary Murdoch namatay pagka-Oktubre 2, 1856 duol sa Chimney Rock, Nebraska. Dinhi wala siya makaagwanta sa kakapoy, katugnaw, ug sa mga kalisud sa panaw. Ang iyang luyahon nga lawas wala na makaantus sa pisikal nga mga kalisud nga gisagubang sa mga Santos. Sa dihang himatyon na siya, ang iyang gihunahuna mao ang iyang pamilya sa Utah. Ang katapusang mga pulong nga gisulti niining matitud-anong pioneer mao ang “Ingna si John nga namatay ko nga ang akong nawong nag-atubang sa Zion.” (Tan-awa sa Kenneth W. Merrell, *Scottish Shepherd: The Life and Times of John Murray Murdoch, Utah Pioneer* [2006], 34, 39, 54, 77, 94–97, 103, 112–13, 115.)

Si Mary Murray Murdoch nagpakita og ehemplo sa paglaum ug hugot nga pagtuo sa daghan kaayo nga nag-unang mga pioneer nga mihimo sa maisugong panaw paingon sa kasadpan. Ang espirituhanong panaw karon nagkinahanglan og sama nga paglaum o hugot nga pagtuo sa nag-una nga mga pioneer. Ang atong mga hagit mahimong managlahi, apan ang mga panlimbasug sama ra ka dako.

Mao kini ang akong pag-ampo nga ang atong mga paglaum moresulta sa katumanan sa atong matarung nga mga pangandoy. Piho nakong gi-ampo nga ang atong paglaum diha sa Pag-ula molig-on sa atong pagtuo ug gugmang putli ug mohatag kanato og usa ka mahangturong panglantaw sa atong umaabut nga kinabuhi. Unta kitang tanan aduna niining usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Larry M. Gibson

Unang Magtatambag sa Kapangulohan sa Young Men

Sagradong mga Yawe sa Aaronic Priesthood

Ang Ginoo gusto nga ang matag tighupot sa Aaronic Priesthood modapit sa tanan sa pagduol ngadto ni Kristo—magsugod diha sa iyang kaugalingon nga pamilya.

Usa sa akong anak nga mga lalaki, sa nag-edad og 12 anyos, nakahukom nga magbuhi og mga koneho. Naghimo kami og mga halwa ug mikuha og usa ka dako nga laki ug duha ka baye nga mga koneho gikan sa silingan. Wala koy ideya og unsay among gisudlan. Sa mubo kaayo nga panahon, ang among pasilunganan napuno sa mga koneho. Karon nga dako na ang akong anak nga lalaki, motug-an gyud ko sa akong katingala kon giunsa kini pagkontrolar—ang iro sa silingan usahay makasulod sa pasilunganan ug mipatibulaag sa panon.

Apan ang akong kasingkasing natandog samtang akong nakit-an ang akong anak nga lalaki ug ang iyang igsoon nga mga lalaki nga nagbantay ug nanalipod niadtong mga koneho. Ug karon, isip mga bana ug mga amahan, sila takus nga mga tighupot sa priesthood kinsa naghigugma, naglig-on, ug nagbantay sa ilang kaugalingon nga mga pamilya.

Ang akong mga pagbati malumo samtang ako naniid kaninyo batanong mga lalaki sa Aaronic Priesthood nga nagbantay, nagsuporta ug naglig-on niadtong naglibut kaninyo, la-kip na sa inyong mga pamilya, ug mga

sakop sa inyong korum, ug sa daghan pa. Gihigugma ko kamo pag-ayo.

Bag-ohay lang nagtan-aw ko samtang ang usa ka 13 anyos nga batanong lalaki gi-set apart isip presidente sa korum sa mga deacon. Pagkahuman ang bishop milamano kaniya ug gitawag siya og “presidente,” mipasabut ngadto sa mga sakop sa korum nga “siya gitawag niya og presidente aron sa paghatag og importansya sa kasagrado sa iyang calling. Ang presidente sa korum sa mga deacon mao ang usa sa upat lamang ka mga tawo diha sa ward kinsa naghupot sa mga yawe sa kapangulohan. Uban niadto nga mga yawe, siya, kauban ang iyang mga counselor, mogiya sa korum ubos sa inspirasyon sa Ginoo.” Kini nga bishop nakasabut sa gahum sa kapangulohan nga pagadumalaon sa usa ka presidente kinsa naghupot ug naggamit sa sagrado nga mga yawe sa priesthood (tan-awa sa D&P 124:142–43.)

Wala madugay akong gipangutana kining batan-on nga lalaki kon siya andam na ba sa pagpangulo niining mahinungdanong korum. Ang iyang tubag: “Ginerbyos ko. Wala ako masayud unsa ang buhaton sa usa ka

presidente sa korum sa mga deacon. Mahimo ba nga sultihan ko nimo?”

Gisultihan ko siya nga siya adunay maayo kaayo nga bishopric ug mga tigtagbag kinsa motabang kaniya nga mahimong malampuson ug gamhanang lider sa priesthood. Nasayud ako nga sila motahud sa sagradong mga yawe sa kapangulohan nga iyang gihuptan.

Dayon ako nangutana niini: “Nagtuo ka ba nga ang Ginoo motawag kanimo niining importante nga calling nga walay direksyon nga ihatag?”

Naghunahuna siya, dayon mitubag, “Asa man nako kini makit-an?”

Human sa pipila ka panaghisgut, naamguhan niya nga iyang makit-an ang direksyon gikan sa mga kasulatan, sa mga pulong sa buhi nga mga propeta, ug sa mga tubag sa pag-ampo. Determinado kami sa pagpangita og usa ka kasulatan nga mahimong sinugdanan sa iyang pagsiksik sa pagtuon sa mga responsibilidad sa iyang bag-ong calling.

Among gipakli ang ika-107 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad, bersikulo 85. Naghisgut kini nga ang usa ka presidente sa korum sa mga deacon molingkod diha sa konseho uban sa iyang mga sakop sa korum ug motudlo kanila sa ilang mga katungdanan. Among nakita nga ang iyang korum dili lamang usa ka klase apan usa ka konseho sa batan-ong mga lalaki, ug sila moligon sa usag usa ubos sa direksyon sa presidente. Mipahayag ako og pagsalig nga siya mahimong usa ka maayo kaayo nga presidente kinsa mosalig sa inspirasyon gikan sa Ginoo ug mopalambo sa iyang sagrado nga calling samtang siya nagtudlo sa iyang kauban nga mga deacon sa ilang mga katungdanan.

Dayon nangutana ko, “Sa pagkasayud nga ikaw motudlo sa mga deacon sa ilang mga katungdanan, nasa-yud ka ba kon unsa kadto nga mga katungdanan?”

Mipakli kami og usab ngadto sa mga kasulatan ug nakaplagan kini:

1. Ang usa ka deacon gitudlo sa pagbantay ug pagpabilin nga mangalgad sa Simbahan (tan-awa sa D&P 84:111).

Tungod kay ang pamilya mao ang labing mahinungdanon nga yunit sa Simbahan, ang labing importante nga dapit diin ang tighupot sa Aaronic Priesthood makatuman niini nga katungdanan mao ang iyang kaugalingon nga panimalay. Naghatag siya og priesthood nga pagserbisyo ngadto sa iyang amahan ug inahan samtang sila nangulo sa ilang pamilya. Nagbantay usab siya sa iyang igsoong mga lalaki ug igsoong mga babaye, sa batan-ong mga lalaki sa iyang korum, ug sa ubang mga miyembro sa ward.

2. Ang usa ka deacon nagtabang sa teacher sa iyang tanan nga mga katungdanan diha sa Simbahan kon ang higayon nagkinahanglan (tan-awa sa D&P 20:57).

Among gitino nga kon ang usa ka deacon gikinahanglan nga motabang sa mga katungdanan sa teacher, kinahanglan niyang mahibaloan ang ilang mga katungdanan. Among gitan-aw diha sa mga kasulatan ug daling nasayran ang labaw sa usa ka dosena nga mga katungdanan alang sa buhatan sa usa ka teacher (tan-awa sa D&P 20:53–59; 84:111). Unsa ka gamhanan nga kasinatian kini alang sa matag batan-ong lalaki—ug sa iyang amahan, mga tigtagbag, ug kanatong tanan—sa pagbuhat gayud sa unsay gibuhit niining batan-ong lalaki: modangup sa mga kasulatan ug modiskubre nga kita mismo kon unsa ang atong mga katungdanan. Nagtuo ko nga daghan kanato mahingangha—ug madasig—sa unsay atong makit-an. Ang Katungdanan ngadto sa Dios naglangkob sa makatabang nga mga summary sa mga katungdanan sa Aaronic Priesthood ug usa ka mahinungdanong kapanguhaan alang sa espirituhanon nga kalamboan. Ako nag-awhag kaninyo sa paggamit niini kanunay.

3. Ang mga deacon ug mga teacher

gikinahanglan usab sa “pagpasidaan, pagpatin-aw, pag-awhag, ug pagtudlo, ug pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto kang Kristo” (D&P 20:59; tan-awa sa mga bersikulo 46 ug 68 alang sa mga priest).

Daghang batan-ong mga lalaki ang naghunahuna nga ang ilang misyonaryong kasinatian magsugod kon sila mag-edad og 19 anyos ug mosulod sa Missionary Training Center. Nakat-unan nato gikan sa mga kasulatan nga kini nagsugod dugay na kaayo sa wala pa kana. Ang Ginoo gusto nga ang matag tighupot sa Aaronic Priesthood modapit sa tanan sa pagduol ngadto ni Kristo—magsugod diha sa iyang kaugalingon nga pamilya.

Sunod, sa pagtabang niining batan-ong presidente sa pagsabut nga siya ug siya lamang ang presiding officer diha sa korum, misugyot ako nga iyang basahon sa tulo ka mga higayon ang unang katungdanan nga gilista diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:85. Iyang gibasa, “Mangulo ka sa napulog duha ka mga deacon.” Nangutana ko, “Unsay personal nga gisulti sa Ginoo nganha kanimo mahitungod sa imong katungdanan isip presidente?”

“Aw,” miingon siya, “daghang mga butang ang misantup sa akong hunahuna samtang kita nag-istoryahanay. Naghunahuna ko nga ang Langitnong Amahan gusto nga mahimo kong presidente sa dose ka mga deacon. Adunay lima lamang kanamo ang moanhi, ug ang usa moanhi lamang panagsa. Busa unsaon namo nga makaabut og dose?”

Karon, ako wala sukad makahubad niini nga kasulatan sa paagi nga iyang gihimo, apan hinoon, gihuptan niya ang sagrado nga mga yawe nga wala kanako. Natudloan ako sa usa ka 13 anyos nga presidente sa korum sa mga deacon mahitungod sa gahum sa pagpadayag nga moabut niadtong adunay sagrado nga mga yawe sa kapangulohan nga walay pagsapayan sa ilang panabut, kahimtang, o edad.

Mitubag ko, “Wala ako masayud. Unsay imong hunahuna?”

Ug siya miingon, “Kinahanglan nato nga sulbaron kon unsaon nga siya

mopadayon og anhi. Nasayud ko nga adunay laing duha kinsa kinahanglan nga anaa sa among korum, apan dili sila moanhi, ug wala ako makaila kanila. Tingali ako makahimo nga masuod nga higala sa usa ug ang akong mga counselor mohimo ngadto sa uban. Kon silang tanan moanhi, kami adunay pito, apan asa kami mokuha og lima pa?”

“Wala ko kahibalo,” mao ang akong tubag, “apan kon ang Langitnong Amahan gusto nga anaa sila didto, Siya nasayud.”

“Busa kinahanglan kami nga magampo isip kapangulohan ug korum aron sa pagsuta kon unsay buhaton.” Dayon siya nangutana, “Responsable ba ko alang sa tanan nga pangedaron og deacon nga batang lalaki sa atong ward, bisan niadtong kinsa dili mga miyembro?”

Sa katingala, miingon ko, “Sa panan-aw sa Ginoo, ang imong bishop ba adunay responsibilidad alang lamang sa mga miyembro sa ward o alang sa tanan kinsa nagpuyo sulod sa mga utlanan niini?”

Kining batan-on “makanunayong ministro” nakasabut. Nailhan niya ang tahas sa matag deacon, teacher, ug priest sa pagbantay sa Simbahan ug sa pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto ni Kristo.

Ang akong hunahuna natumong ngadto sa kasulatan samtang naghunahuna ko sa atong talagsaon nga batan-ong mga lalaki ug mga babaye sa Simbahan—ang kasulatan nga gikutlo ni Moroni ngadto ni Joseph Smith,

nag-ingon nga kini “wala [pa] matuman, apan hapit na mahitabo” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:41)—“Ug unya mahitabo sa ulahi, nga igabu-bu ko ang akong espiritu ibabaw sa tanang unod; ug ang inyong anak nga mga babaye ug ang inyong anak nga lalaki mga managpanagna, . . . ang inyong batan-ong mga lalaki makakita sa mga panan-awon” (Joel 2:28).

Unsa ang “misantup” sa hunahuna niining batan-ong presidente mao ang usa ka panan-awon sa unsay gusto sa Langitnong Amahan nga mahitabo sa iyang korum. Kini mao ang pagpadayag nga iyang gikinahanglan aron sa paglig-on sa aktibo nga mga miyembro sa iyang korum, sa pagluwas niadtong kinsa nanlimbasug, ug sa pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto ni Kristo. Tungod kay nadasig, mihimo siya og mga plano sa pagpadayon sa kabubut-on sa Ginoo.

Gitudloan sa Ginoo kining batan-ong presidente nga ang *priesthood* nagpasabut og pagtabang sa pagserbisyo sa uban. Ingon nga ang atong propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mipasabut: “Ang priesthood dili gayud ingon nga usa lamang ka gasa apan usa usab kini ka sugo sa pagserbisyo, usa ka pribilehiyo sa pagdasig, ug usa ka kahigayunan sa pagpanalangin sa mga kinabuhi sa uban” (“Ang Atong Sagrado nga Katungdanan sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2006, 57).

Ang pagserbisyo mao gayud ang pundasyon sa priesthood—ang pagserbisyo sa uban sama sa gipakita sa Manluluwas. Ako nagpamatuod nga kini Iyang priesthood, kita anaa sa Iyang buluhaton, ug Siya nakapakita sa tanang mga tighupot sa priesthood sa paagi sa matinud-anong priesthood nga pagserbisyo.

Akong gidapit ang matag kapangulohan sa korum sa mga deacon, mga teacher, ug mga priest sa pagpakitambag, pagtuon, ug sa pagampo kanunay aron masayud kon unsa ang kabubut-on sa Ginoo alang sa inyong korum ug dayon lakaw ug buhata. Gamita ang Katungdanan ngadto sa Dios sa pagtabang kaninyo sa pagtudlo sa inyong mga sakop sa korum sa ilang mga katungdanan. Gidapit nako ang matag sakop sa korum sa pagpaluyo sa inyong presidente sa korum ug duol

kaniya alang sa tambag samtang magkat-on kamo ug tumana sa matarung nga paagi ang tanan ninyong mga katungdanan sa priesthood. Ug ako nagdapit sa matag usa kanato sa pagtan-aw niining talagsaon nga batan-ong mga lalaki sama sa pagtan-aw sa Ginoo kanila—usa ka gamhanan nga kapanguhaan sa pagtukod ug paglig-on sa Iyang gingharian dinhi ug karon.

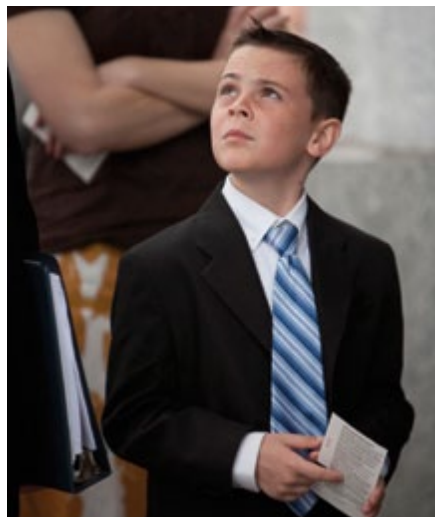
Kamong talagsaon nga batan-ong mga lalaki ang tighupot sa Aaronic Priesthood, nga gipahiuli pinaagi ni Juan Bautista ngadto kang Joseph Smith ug Oliver Cowdery duol sa Harmony, Pennsylvania. Ang inyong priesthood adunay sagrado nga mga yawe nga nag-abli sa pultahan alang sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan sa pagduol ngadto sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa pagsunod Kaniya. Kini gihatag pinaagi sa “ebanghelyo sa paghinulsol, ug sa pagbunyang pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala,” sa sinemana nga mga ordinansa sa sakrament; ug, “sa pagpangalagad sa mga anghel” (D&P13:1; Joseph Smith—Kasaysayan 1:69). Kamo sa tinuod mga ministro kinsa kinahanglan nga mahimong limpyo ug takus ug matinud-anon nga mga lalaki sa priesthood sa tanang panahon ug diha sa tanang mga dapit.

Ngano? Paminawa ang mga pulong sa atong minahal nga Unang Kapangulohan, gihatag nganha sa matag usa kaninyo diha sa inyong Katungdanan ngadto sa Dios:

“Kamo adunay awtoridad sa pagpahigayon sa mga ordinansa sa Aaronic Priesthood. . . . Kamo makapanalangin og maayo sa mga kinabuhi niadtong naglibut kaninyo. . . .

“Ang Langitnong Amahan adunay dakong pagsalig kaninyo ug adunay importante nga misyon alang kaninyo nga tumanon.” (*Pagtuman sa Akong Katungdanan ngadto sa Dios: Alang sa mga Tighupot sa Aaronic Priesthood* [2010], 5).

Ako nasayud nga kini nga mga pulong tinuod, ug ako nagampo nga ang matag usa kanato makaangkon nianang sama nga pagsaksi. Ug gisulti ko kining mga butanga diha sa Iyang sagradong pangalan kansang priesthood atong gihuptan, si Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Inyong Potensyal, Inyong Pribilehiyo

Samtang kamo mobasa sa mga kasulatan ug maminaw sa mga pulong sa mga propeta sa tibuok ninyong kasingkasing ug hunahuna, ang Ginoo mosulti kaninyo unsaon nga makapahimulos kamo sa mga pribilehiyo sa inyong priesthood.

Dihay usa ka tawo kansang pangandoy sa tibuok kinabuhi mao ang makasakay og cruise ship ug molawig sa Dagat sa Mediterranean. Nangandoy siya nga makalakaw sa mga dalan sa Rome, Athens, ug Istanbul. Nagtigum siya hangtud nga may igo na siyang kwarta alang sa iyang pag-adto. Tungod kay gamay ra ang kwarta, mipalit siya og laing maleta nga gisudlan og delata nga beans, kinarton nga krakers, ug mga bag sa powder nga lemonada, ug mao kadto ang iyang gikaon kada adlaw.

Ganahan siyang moapil sa daghang mga kalihokan nga gihimo diha sa barko—mag-ehersisyo sa gym, magdula og golf, ug mag-swimming. Nasina siya niadtong nanan-aw og sine, sa mga pasundayag, ug sa mga presentasyon sa kultura. Ug, o, naghandom siya nga makatilaw sa lamian nga pagkaon nga iyang nakita sa barko—ang kada kaon mora og pista! Pero ang tawo gusto nga gamay ra kaayo ang magasto maong wala siya moapil bisan hain niini. Nakita niya ang mga siyudad nga iyang gihandum nga bisitahan, pero sa kasagaran sa biyahe, nagpabilin ra siya sa iyang

cabin ug mikaon sa iyang yanong pagkaon.

Sa katapusang adlaw sa biyahe, ang sakop sa crew nangutana niya kon unsa nga panamilit nga salo-salo ang iyang apilan. Diha lamang nahibaloan sa tawo nga dili lang ang panamilit nga salo-salo apan hapit ang tanan diha sa cruise ship—ang pagkaon, ang kalingawan, ang tanang mga kaliho-kan—apil na diay sa presyo sa iyang tiket. Ulahi na nga nahibaloan sa tawo nga wala niya mapahimusli ang iyang mga pribilehiyo.

Ang pangutana niini nga sambing ngay mao, kita ba isip mga tighupot sa priesthood wala kaayo mopahimulos sa atong mga pribilehiyo kon kabahin na sa sagrado nga gahum, mga gasa, ug mga panalangin nga mao ang atong oportunidad ug katungod isip naghupot sa priesthood sa Dios?

Ang Himaya ug Kahalangdon sa Priesthood

Nasayud kitang tanan nga ang priesthood mas labaw pa sa ngalan o titulo lamang. Si Propeta Joseph mitudlo nga “ang Priesthood usa ka mahangtulong baruganan, ug diha uban

sa Dios sa kahangturan . . . hangtud sa kahangturan, nga walay sinugdanan sa mga panahon o katapusan sa mga katuigan.”¹ Gihuptan niini “gani ang yawe sa kahibalo sa Dios.”² Gani, pinaagi sa priesthood ang mismong “gahum sa pagka-diosnon gipakita.”³

Ang mga panalangin sa priesthood molabaw sa atong abilidad sa pagsabut. Ang matinud-anong mga tighupot sa Melchizedek Priesthood “mahimo nga . . . pinili sa Dios.”⁴ Sila “pagabalaanon pinaagi sa Espiritu ngadto sa pagbag-o sa ilang mga lawas”⁵ ug sa katapusan makadawat sa “tanang iya [sa] Amahan.”⁶ Tingali lisud kining sabton, apan maanindot kini, ug ako mopamatuod nga kini tinuod.

Ang kamatuoran nga ang atong Langitnong Amahan mihatag niini nga gahum ug responsibilidad ngadto sa tawo mao ang ebidensya sa Iyang dakong gugma kanato ug usa ka paglantaw sa atong potensyal isip mga anak sa Dios human dinhi.

Hinoon, sa kasagaran ang atong mga aksyon nagsugyot nga kita nagpakabuhi nga layo ra kaayo niini nga potensyal. Kon pangutan-on bahin sa priesthood, daghan kanato ang maka-recite sa saktong kahulugan, apan sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi, tingali adunay gamay ra nga nagpakita nga ang atong pagsabut molabaw sa gidak-on sa nahibaloan na nga nasulat.

Mga kaigsoonan, nag-atubang kita og pagpili. Mahimong igo na kanato ang nagkakunhod nga kasinatian isip mga tighupot sa priesthood ug mosugot na lang sa mga kasinatian nga ubos ra kaayo kay sa atong mga pribilehiyo. O makaambit kita sa abunda nga pagbusog sa espirituhanong oportunidad ug sa daghang mga panalangin sa priesthood.

Unsay Atong Mahimo sa Pagkabot sa Atong Potensyal?

Ang mga pulong nga nahisulat sa mga kasulatan ug gipamulong sa kinatibuk-ang komperensya alang kanato aron “ipahisama ngadto sa [atong kaugalingon],”⁷ dili lang para basahon o paminawon.⁸ Sa kasagaran, motambong kita og mga miting ug moyango-yango sa atong mga ulo; gani mopahiyum pa kita ug mouyon.

Atong gisulat ang pipila ka punto, ug moingon sa atong kaugalingon, “Kang butanga akong buhaton.” Apan tali sa pagpaminaw, sa pagsulat sa pahinumdom diha sa atong smartphone, ug sa tinuod nga pagbuhat, ang atong “buhaton kini” mobalhin ngadto sa “unya na lang” nga posisyon. Mga kaigsoonan, atong sigurohon nga ipahimutang ang atong “buhaton kini” nga anaa kanunay sa “karon” nga posisyon!

Samtang kamo mobasa sa mga kasulatan ug maminaw sa mga pulong sa mga propeta sa tibuok ninyong kasingsing ug hunahuna, ang Ginoo mosulti kaninyo unsaon nga makapahimulos kamo sa mga pribilehiyo sa inyong priesthood. Ayaw usiki nga molabay ang adlaw nga walay gibuhhat sa pagsunod sa mga pag-aghat sa Espiritu.

Una: Basaha ang Manwal sa Tag-iya

Kon kamo nanag-iya sa labing bag-o ug mahal nga computer, himoon ba lang ninyo kini nga dekorasyon sa lamesa? Nindot tingali tan-awon ang computer. Kini mahimong aduna sa tanang potensyal. Pero mahitabo lamang kini kon tun-an ninyo ang manwal sa tag-iya, magkat-on unsaon sa paggamit sa software, ug sa pag-on aron kamo makagamit sa hingpit nga potensyal niini.

Ang balaan nga priesthood sa Dios adunay manwal usab sa tag-iya. Mopasalig kita sa pagbasa sa mga kasulatan ug mga handbook uban sa katuyoan ug dugang nga focus. Sugdan nato pinaagi sa pagbasa og usab sa mga seksyon 20, 84, 107, ug 121 sa Doktrina ug mga Pakigsaad. Kon mas magtuon kita sa katuyoan, potensyal, ug praktikal nga paggamit sa priesthood, mas mahibulong kita sa gahum niini, ug ang Espiritu motudlo kanato unsaon sa paggamit niana nga gahum aron sa pagpanalangin sa atong mga pamilya, sa atong mga komunidad, ug sa Simbahan.

Isip mga tawo, atong gihatagan og taas nga prayoridad ang sekular nga pagkat-on ug bokasyonal nga kalamboan. Gusto kita ug kinahanglan nga molabaw kita sa kinaadman ug pagkahanas. Gidayeg ko kamo sa makugihon nga pagpaningkamot aron

makaangkon og edukasyon ug mahimong eksperto sa inyong propesyon. Dapiton ko usab kamo nga mahimong mga eksperto sa mga doktrina sa ebanghelyo—labi na sa doktrina sa priesthood.

Nagpuyo kita sa panahon nga ang mga kasulatan ug ang mga pulong sa modernong mga propeta mas daling makuha kay sa bisan unsang panahon sa kasaysayan sa kalibutan. Hinoon, atong pribilehiyo ug katungdanan, ug atong responsibilidad ang pagbaton ug paghupot sa ilang mga pagtulunan. Ang mga baruganan ug mga doktrina sa priesthood makapabayaw ug langitnon. Kon mas magtuon kita sa doktrina ug sa potensyal ug gamiton ang praktikal nga katuyoan sa priesthood, mas molambo ang atong mga kalag ug ang atong panabut molapad, ug atong makita unsa ang giandam sa Ginoo alang kanato.

Ikaduha: Tinguhaa ang mga Pagpadayag sa Espiritu

Ang sigurado nga pagpamatuod ni Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo mas labaw pa kay sa kahibalo—nagkinahanglan kini og personal nga pagpadayag, nga gipamatud-an pinaagi sa matinuoron ug mapahinunguron nga paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo. Si Propeta Joseph Smith mipasabut nga ang priesthood mao ang “agianan diin ang Makagagahum nagsugod sa pagpadayag sa Iyang himaya sa sinugdanan sa paglalang niini nga yuta, ug pinaagi niini diin Siya mipadayon sa pagpadayag sa Iyang kaugalingon ngadto sa mga anak sa tawo hangtud karon.”⁹

Kon wala kita magtinguha sa paggamit niini nga agianan sa pagpadayag, nagpuyo kita nga wala mopahimulos sa mga pribilehiyo sa priesthood. Sama pananglit, adunay

Bucharest, Romania

nagtuo apan wala makahibalo nga sila nagtuo. Nakadawat sila og lain-laing mga tubag pinaagi sa ligdong, hinay nga tingog sa taud-taud nga panahon, pero tungod kay kini nga inspirasyon ingon og gamay kaayo ug dili importante, sila wala makaila kon para sa unsa kini. Isip resulta, sila nagtugot nga ang pagduha-duha mopugong kanila sa pagtuman sa ilang potensyal isip mga tighupot sa priesthood.

Ang pagpadayag ug pagpamatuod dili kanunay moabut uban sa dakong gahum. Kadaghanan, ang pagpamatuod moabut sa hinay-hinay—ginagmay kada higayon. Usahay moabut sa labihan ka hinay nga lisud ang paghinumdom sa ensakto nga gutlo nga kita nasayud nga ang ebanghelyo tinuod. Ang Ginoo mohatag kanato og “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto.”¹⁰

Sa pipila ka mga paagi, ang atong pagpamatuod sama sa usa ka snowball nga modako sa kada ligid. Magsugod kita sa gamay nga kahayag—bisan kon kini usa lang ka tinguha sa pagtuo. Sa hinay-hinay, “ang kahayag mounong ngadto sa kahayag,”¹¹ ug “siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw,”¹² nga “sa tukma nga higayon [kita]

makadawat sa iyang kahingpitan.”¹³

Hunahunaa kon unsa kini ka mahimayaon nga makaabut kita lapas sa atong yutan-ong mga limitasyon, nga maabli ang atong mga mata sa pagsabut ug makadawat og kahayag ug kahibalo gikan sa celestial nga mga tinubdan! Ato kini nga pribilehiyo ug oportunidad isip mga naghupot sa priesthood sa pagtinguha sa personal nga pagpadayag ug sa pagkat-on kon unsaon aron masayud sa kamatuoran nga kita mismo pinaagi sa siguro nga pagsaksi sa Balaang Espiritu.

Matinguhaon kita nga mangita sa kahayag sa personal nga inspirasyon. Mangamuyo kita sa Ginoo sa pagtuga sa atong hunahuna ug kalag sa kidlap sa pagtuo nga makahimo kanato sa pagdawat ug pag-ila sa balaanon nga pagpangalagad sa Balaang Espiritu alang sa atong piho nga mga sitwasyon sa kinabuhi ug alang sa atong mga hagit ug mga katungdanan sa priesthood.

Ikatulo: Pagkaplag og Kalipay diha sa Priesthood nga Pagserbisyo

Sa akong pagtrabaho isip usa ka piloto sa eroplano, aduna koy oportunidad nga mahimong check ug training captain. Kabahin niini nga trabaho mao ang pagbansay ug pagtesting sa sinati na kaayo nga mga piloto aron sa pagsiguro nga sila aduna sa gikinahanglan nga kahibalo ug mga kahanas sa luwas ug sa maayo nga pagmaneho

niadtong dagko nga mga jet.

Akong nabantayan nga dihay mga piloto kinsa, bisan human sa daghang mga tuig sa pagpalupad, wala mawad-i sa kaikag sa pagsaka ngadto sa kapanganuran, nga “mibiya sa mga restriksyon sa Yuta ug milatas sa kapanganuran sakay sa eroplano.”¹⁴ Ganahan sila sa tingog sa naghaguros nga hangin, sa andar sa dagkong mga makina, ang pagbati nga “nahiusa sa hangin ug nahiusa sa ngitingit nga panganod ug sa kabitoonan sa unahan.”¹⁵ Ang ilang kadasig makatakod.

Dihay pipila usab nga ingon og nagsunod-sunod lang. Na-master nila ang mga sistema ug ang pagpalupad sa mga jet, pero wala ang ilang kalipay sa pagpalupad “diin wala malupad sa lark, o sa agila.”¹⁶ Wala ang ilang pagbati sa pagdayeg sa masanag nga pagsubang sa adlaw, sa katahum sa gilalang sa Dios samtang sila mitadlas sa mga kadagatan ug mga kontinente. Kon ilang natuman ang opisyal nga mga kinahanglanon, gipapasar nako sila, apan sa samang higayon naluoy ko nila.

Mahimong mangutana kamo sa inyong kaugalingon kon kamo ba nagsunod-sunod lamang isip tighupot sa priesthood—naghimo sa unsay gilauman apan wala makasinati sa kalipay nga inyoha untang masinati. Ang paghupot sa priesthood naghatag kanato og daghang mga oportunidad nga mabati ang kalipay nga gipahayag ni Ammon: “Kita wala bay dako nga katarungan sa paglipay? . . . Kita nahimo nga mga himan diha sa mga kamot sa [Ginoo] sa pagbuhat niining

mahinungdanon ug kahibulongan nga buhat. Busa, maghimaya kita . . . sa Ginoo; oo, kita maglipay.”¹⁷

Mga kaigsoonan, ang atong relihiyon usa ka malipayon nga relihiyon! Bulahan kaayo kita nga nakahupot sa priesthood sa Dios! Sa basahon sa Mga Salmo atong mabasa, “Bulahan ang katawhan nga nakaila sa tingog sa trumpeta: managlakaw sila, O Ginoo, sa kahayag sa imong pamayhon.”¹⁸ Kita makasinati niining mas dakong kalipay kon kita mangita lamang niini.

Sa kasagaran pakyas kita nga masinati ang panalangin nga moabut gikan sa inadlaw-adlaw, tinuoray nga priesthood nga pagserbisyo. Usahay ang mga buluhaton ingon og mga salagubangon. Mga kaigsoonan, dili kita motugot nga magpakabuhi nga masamok sa tulo ka K: kakapoy, kabalaka, ug kabagulbulan. Wala nato mapahimusli ang atong mga pribilehiyo kon kita motugot sa kalibutanon nga mga babag sa pagpalayo kanato gikan sa abunda nga kalipay nga nagagikan sa matitud-anon ug mapahinungron nga priesthood nga pagserbisyo, ilabi na sulod sa mga bong-bong sa atong kaugalingong mga panimalay. Wala nato mapahimusli ang atong mga pribilehiyo kon kita mapakyas sa pag-ambit sa pista sa kalipay, kalinaw, ug kalipay nga gihatag sa Dios nga buhong ngadto sa matitud-anong mga sulugoon sa priesthood.

Batan-ong mga lalaki, kon ang pagsayo ngadto sa simbahan aron motabang sa pag-andam sa sakramentation nga usa ka kahisol imbis usa ka panalangin, nan dapiton ko kamo sa paghunahuna unsa kaha ang kahulugan niining sagradong ordinansa ngadto sa miyembro sa ward nga tingali adunay mahagiton nga semana. Mga kaigsoonan, kon ang inyong mga paningkamot sa home teaching ingon og walay kalampusan, dapiton ko kamo sa pagtan-aw uban sa hugot nga pagtuo kon unsay mahimo sa usa ka pagbisita sa usa ka sulugoon sa Ginoo alang sa pamilya kinsa adunay dili makita nga mga problema. Kon kini mao ang focus sa inyong priesthood nga pagserbisyo, ang Espiritu sa Dios mopuno sa inyong mga kasingkasing ug mga hunahuna; modan-ag kini sa inyong mga mata ug mga nawong.

Isip mga naghupot sa priesthood, dili kita magmagahi sa kahibulongan ug katingalahan sa unsay gisalig sa Ginoo kanato.

Panapos

Akong minahal nga mga kaigsoonan, hinaut nga maningkamot kita sa pagkat-on sa doktrina sa balaan nga priesthood, hinaut nga atong palig-unon ang atong mga pagpamatuod sa hinay-hinay pinaagi sa pagdawat og mga pagpadayag sa Espiritu, ug hinaut nga kita makakaplag og tinuod nga kalipay sa kada adlaw nga priesthood nga pagserbisyo. Kon buhaton nato kining mga butanga, magsugod kita sa pagpahimulos sa atong potensyal ug mga pribilehiyo isip mga tighupot sa priesthood, ug kita makahimo sa “pagbuhat sa tanang mga butang pinaagi ni Kristo nga makapalig-on [kanato].”¹⁹ Niini ako mopamatuod isip usa ka

Apostol sa Ginoo ug mobilin kaninyo sa akong panalangin sa sagrado nga pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 122.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:34.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38.
7. 1 Nephi 19:24.
8. Tan-awa sa Santiago 1:22.
9. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 127–28.
10. 2 Nephi 28:30.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:40.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:19.
14. John Gillespie Magee Jr., “High Flight,” sa Diane Ravitch, ed., *The American Reader: Words That Moved a Nation* (1990), 486.
15. Richard Bach, *Stranger to the Ground* (1963), 9.
16. Magee, “High Flight,” 486.
17. Alma 26:13, 15–16.
18. Salmo 89:15.
19. Mga Taga-Filipos 4:13.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagkat-on diha sa Priesthood

Kon kamo magkugi ug magmasulundon diha sa priesthood, ang mga bahandi sa espirituhanong kahibalo ibu-bu diha kaninyo.

Mapasalamaton ako nga ikauban kamo niini nga miting sa priesthood sa Dios. Anaa kita sa daghang dapit karong gabhiona sa lain-laing mga ang-ang sa atong priesthood nga pagserbisyo. Bisan pa sa tanan nga managlahi natong mga kahimtang, kita adunay komon nga panginahanglan. Kini mao ang pagkat-on sa atong mga katungdanan diha sa priesthood ug ang paglambo sa atong gahum sa pagpahigayon niini.

Isip usa ka deacon nangingahanglan kaayo ko niana. Nagpuyo ko sa usa ka gamayng branch sa Simbahan didto sa New Jersey, sa East Coast sa Estados Unidos. Ako lamang ang deacon sa branch—dili ingon nga mao rang usa nga magtambongan kondili mao rang usa diha sa rekord. Ang akong magulang nga lalaki, si Ted, mao lamang ang teacher. Ania siya karong gabhiona.

Samtang deacon pa ko, ang akong pamilya mibalhin sa Utah. Didto, nakakita ako og tulo ka maanindot nga mga butang nga makapadali sa akong paglambo sa priesthood. Ang una mao ang presidente kinsa nahibalo unsaon sa pagdumala sa council uban sa sakop sa iyang korum. Ang

ikaduha mao ang dako nga pagtuo diha kang Jesukristo nga migiya sa talagsaong paghigugma nga ato nang nadungog—gugma alang sa usag usa. Ug ang ikatulo mao ang giambitan nga konbiksyon nga ang atong kinatibuk-ang katuyoan sa priesthood mao ang paghago alang sa kaluwasan sa katawhan.

Dili ang maayong pagka-establisar nga ward ang nakahimo sa kalainan. Unsay naa didto niana nga ward mahimong anaa bisan asa, sa bisan unsa nga yunit sa Simbahan kon asa kamo nahisakop.

Kining tulo ka mga butang maha-himo nga dakong bahin sa inyong kasinatian diha sa priesthood nga lisud ninyong mamatikdan. Alang sa uban mahimong dili ninyo bation ang panginahanglan sa paglambo, busa kini nga mga tabang basin dili ninyo makita. Sa bisan asa niana nga paagi, nag-ampo ko nga ang Espiritu motabang kanako sa paghimo niini nga klaro ug makadani kaninyo.

Ang akong tuyo sa pagpamulong niining tulo ka mga abag sa paglambo diha sa priesthood mao ang pag-awhag kaninyo sa paghatag niini og bili ug sa paggamit niini. Kon buhaton

ninyo, ang inyong pagserbisyo mas momaayo. Ug kon kini mapalambo, ang inyong priesthood nga pagserbisyo makapanalangin sa mga anak sa Langitnong Amahan sobra pa sa inyong mahunahuna karon nga posible.

Akong nakita ang una dihang gi-welcome ko ngadto sa korum sa mga priest, uban sa bishop isip among presidente. Tingali kanang butanga gamay ra, dili talagsaon alang kaninyo, apan naghatag kini kanako og pagbati sa gahum sa priesthood nga nakapa-usab sa akong pagserbisyo diha sa priesthood sukad niadto. Nagsugod kadto sa pamaagi sa iyang paggiya kanamo.

Maingon og alang kanako, gitagad niya ang mga opinyon sa batan-ong mga priest nga mora og kami ang pinakamaalamong mga tawo sa kalibutan. Nagpaabut siya hangtud ang tanan nga gustong mosulti makahuman og sulti. Naminaw siya. Ug dihang mihukom siya kon unsay angay nga buhaton, maingon og ang Espiritu mikumpirmar sa mga desisyon ngari kanamo ug ngadto kaniya.

Nakaamgo na ko karon nga akong gibati ang unsay gipasabut sa kasulatan dihang miingon kini nga ang katungdanan sa presidente mao ang pagdumala sa council uban sa iyang korum.¹ Ug mga katuigan ang milabay dihang ako na ang bishop uban sa akong korum sa mga priest, sila ug ako natudloan kon unsa ang akong nakat-unan isip usa ka batan-on nga priest.

Paglabay sa baynte ka tuig isip bishop, ako adunay oportunidad nga makita ang kaepektibo sa usa ka council nga dili lamang sa meeting-house apan sa mga kabukiran usab. Atol sa usa ka Sabado nga kalihokan, usa ka sakop sa among korum nawala sa kalasangan sa tibuok gabii. Sigun sa among nahibaloan, nag-inusara lamang siya ug walay sinina para sa katugnaw, pagkaon, o kapasilungan. Nangita kami kaniya apan wala molampus.

Ang akong nahinumduman mao nga kami kaubang nag-ampo, ang korum sa mga priest ug ako, ug dayon mihangyo ko sa matag usa sa pagsulti. Naminaw ko og maayo, ug para nako sila usab, naminaw sa usag usa. Pagkataud-taud, usa ka pagbati sa kalinaw

ang among gibati. Akong gibati nga ang nawala namong sakop sa korum luwas ra ug wala tugnawa.

Klaro ngari kanako kon unsay angay ug dili angay buhaton sa korum. Dihang ang mga tawo nga nakakita kaniya mihulagway sa dapit sa kalasangan diin siya miadto alang sa kasiguroan, akong gibati nga nakahibalo ko niana. Apan ang mas dakong milagro alang kanako mao ang pagkakita sa hugot nga pagtuo diha kang Jesukristo sa usa ka nagkahiusa nga council sa priesthood nga nagdala og pagpadayag ngadto sa tawo nga adunay mga yawe sa priesthood. Tanan kami nianang adlaw milambo diha sa gahum sa priesthood.

Ang ikaduha nga yawe sa malamboon nga pagkat-on mao ang pagbaton og gugma alang sa usag usa nga moabut pinaagi sa dako nga pagtuo. Dili ako sigurado kon asa ang maguna, apan ang duha daw maanaa kanunay sa matag higayon nga anaa ang dako ug paspas nga pagkat-on diha sa priesthood. Gitudlo kana ni Joseph Smith ngari kanato pinaagi sa ehemplo.

Sa unang mga adlaw sa Simbahan niini nga dispensasyon, nakadawat siya og sugo gikan sa Dios sa paglig-on diha sa priesthood. Siya gimandoan nga magtukod og mga

eskwelahan alang sa mga tighupot sa priesthood. Ang Ginoo mihatag sa kinahanglanon nga kinahanglang maanaa ang gugma alang sa usag usa tali niadtong kinsa nagtudlo ug gitudloan. Ania ang mga pulong sa Ginoo mahitungod sa paghimo og usa ka dapit sa pagkat-on sa priesthood ug unsa kini alang niadtong mga nagkat-on niini:

“Han-aya ninyo ang inyong mga kaugalingon; . . . pagtukod og usa ka balay . . . sa pagtulun-an, . . . usa ka balay sa kahusay. . . .

“Pagtudlo diha sa inyong mga kaugalingon og usa ka magtutudlo, ug dili ang tanan magdungan sa pagpamulong; apan himoa nga ang usa mamulong sa tagsa-tagsa ka higayon ug himoa nga ang tanan maminaw ngadto sa iyang mga gipamulong, nga sa diha nga ang tanan mahuman sa pagpamulong nga ang tanan unta mahatagan og kaayohan sa tanan, ug nga ang matag tawo makabaton og managsama nga kahigayunan.”²

Ang Ginoo naghulagway nga unsay ato nang nakita mao ang kalig-on sa council sa priesthood o klase aron sa pagdala sa pagpadayag pinaagi sa Espiritu. Ang pagpadayag mao ang bugtong paagi nga kita makaila nga si Jesus mao ang Kristo. Kanang dako nga pagtuo mao ang unang ang-ang sa hagdanan nga atong tikangan aron

makakat-on sa mga baruganan sa ebanghelyo.

Sa seksyon 88 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, sa mga bersikulo 123 ug 124, gipasabut og maayo sa Ginoo ang paghigugma alang sa usag usa ug ang dili pagpangita og sayop sa usag usa. Ang matag usa nakasulod ngadto sa eskwelahan sa priesthood nga gi-establisar sa propeta sa Ginoo pinaagi sa paghimo og pakigsaad uban sa pagpataas sa kamot aron mahimong usa ka “higala ug igsoon . . . diha sa mga higot sa paghigugma.”³

Wala na kita magsunod niana nga buhat karon, apan bisan asa man ako makakita og talagsaong pagtulun-an diha sa priesthood, anaa kana nga mga higot sa paghigugma. Ako usab kining nakita isip usa ka hinungdan ug usa ka epekto sa pagkat-on sa mga kamatuoran sa ebanghelyo. Ang gugma nagdapit sa Espiritu Santo nga maanaa aron sa pagkumpirmar sa kamatuoran. Ug ang kalipay sa pagkat-on sa balaang mga kamatuoran nagmugna og gugma diha sa mga kasingkasing sa mga tawo kinsa mipakigbahin sa kasinatian sa pagkat-on.

Ang baligtad niini tinuod usab. Ang panagbingkil o kasina makapugong sa abilidad sa Espiritu Santo sa pagtudlo kanato ug makapawagtang sa atong abilidad sa pagdawat sa kahayag ug kamatuoran. Ug ang mga pagbati sa kasagmuyo nga maoy resulta kanunay mao ang mga liso sa mas grabe nga panagbingkil ug pagpangita og sayop taliwala niadtong kinsa nagpaabut og usa ka makapakat-on nga kasinatian nga wala moabut.

Ang mga tighupot sa priesthood kinsa nakakat-on og maayo nga manag-uban alang kanako ingon og kanunay may talagsaong mga tigpasiugda og kalinaw taliwala kanila. Inyong makita ang pagpasiugda og kalinaw diha sa mga klase sa priesthood ug sa mga council. Mao kini ang gasa sa pagtabang sa mga tawo sa pag-ila kon unsay komon kanila sa higayon nga ang uban nagtan-aw sa mga kalainan. Mao kini ang gasa sa tigpasiugda og kalinaw nga tabangan ang mga tawo sa pagtan-aw nga ang unsay gisulti sa usa ka tawo usa diay ka tampo dili pagkorihir.

Uban sa igo nga tiunay nga gugma

ni Kristo ug sa tinguha nga mahimong tigpasiugda og kalinaw, ang panaghiusa posible diha sa mga council ug sa mga klase. Nagkinahanglan kini og pailub ug pagpaubos, apan nakita ko kini nga nahitabo bisan og lisud ang mga problema ug ang mga tawo nga anaa sa mga council o mga klase naggikan sa managlahi kaayo og mga background.

Posible kini nga makab-ot ang mas taas nga sumbanan nga gitakda sa Ginoo alang sa mga tighupot sa priesthood sa paghimo og mga desisyon diha sa mga korum. Posible kini kon adunay dako nga pagtuo ug gugma ug walay panaglalis. Ania ang gikinahanglan sa Ginoo alang sa Iyang pag-endorso sa atong mga desisyon: “Ug sa matag hukom nga mahimo sa bisan hain niini nga mga korum kinahanglan gayud nga buhaton pinaagi sa nagkauyon nga tingog sa mao; nga mao, nga ang matag sakop diha sa tagsa-tagsa ka korum kinahanglan gayud nga mouyon sa ilang mga desisyon, aron sa paghimo sa ilang mga desisyon nga sama og gahum o kalig-on sa usag usa.”⁴

Ang ikatulo nga abag sa pagkat-on diha sa priesthood moabut pinaagi sa giambitan nga konbiksyon kon ngano nga ang Ginoo nanalangin ug nagasaling kanato sa paghupot ug sa paggamit sa Iyang priesthood. Kini ang paghago alang sa kaluwasan sa mga tawo. Kining giambitan nga konbiksyon

makapahiusa sa mga korum. Makasugod kita sa pagkat-on mahitungod niini gikan sa asoy nga anaa sa kasulatan kon sa unsang paagi nga kitang espiritu nga anak nga mga lalaki giandam sa wala pa matawo alang niining talagsaong dungog sa paghupot sa priesthood.

Sa paghisgut mahitungod niadtong gihatagan og dakong pagsalig diha sa priesthood niining kinabuhia, ang Ginoo miingon, “Bisan sa wala pa sila matawo, sila uban sa daghan, midawat sa ilang unang mga leksyon didto sa kalibutan sa mga espiritu ug naandam sa pag-anhi sa tukma nga panahon sa Ginoo aron sa paghago diha sa iyang ubasan alang sa kaluwasan sa mga kalag sa mga tawo.”⁵

Diha sa priesthood atong giambitan ang sagradong katungdanan sa paghago alang sa mga kalag sa mga tawo. Kinahanglan nga mas molihok gayud kita kay sa masayud lamang nga kini atong katungdanan. Kinahanglan nga kini motuhop gayud sa atong mga kasingkasing nga dili ang mga kaluya diha sa atong mga paningkamot sa pagsugod sa atong kinabuhi ni ang mga pagsulay nga moabut tungod sa katigulangan ang makapalayo kanato gikan niana nga katuyoan.

Dili pa lang dugay mibisita ko og usa ka high priest sa iyang panimalay. Wala na siya makaadto sa among mga miting sa korum. Nagpuyo siya nga nag-inusara. Ang matahum niyang

asawa namatay, ug ang iyang mga anak namuyo layo kaayo kaniya. Ang panahon ug sakit nilimitar sa iyang katakus sa pagserbisyo. Nagpaugnat gihapon siya sa kusog aron mapabilin ang iyang kakusgan kaniadto kutob sa mahimo.

Sa akong pagsulod sa iyang balay, mibarug siya gamit ang sungkod aron sa pagtimbaya kanako. Gipalingkod ko niya sa lingkuranan duol kaniya. Among giistoryahan ang malipayon namong panag-uban sa priesthood.

Dayon inubanan sa kusog nga pagbati miingon siya kanako, “Nganong buhi pa man ko? Nganong nia pa man ko dinhi? Wala na koy mahimo.”

Siya akong giingnan nga siya adunay nahimo alang kanako. Iya akong gidasig uban sa iyang hugot nga pagtuo ug sa iyang gugma. Bisan sa kadiyot namong panag-istoryahanay, gihimo ko niya nga mangandoy nga mahimong mas maayo pa. Ang iyang ehemplo sa determinasyon sa paghimo og butang nga importante nakapadasig kanako sa pagpaningkamot pa gayud sa pagserbisyo sa uban ug sa Ginoo.

Apan gikan sa subo niya nga tingog ug sa iyang mga mata, akong gibati nga ako wala makatubag sa iyang mga pangutana. Naglibug gihapon siya kon nganong gitugutan pa siya sa Dios nga mabuhi uban sa ingon nga mga limitasyon sa iyang abilidad sa pagserbisyo.

Sa naandan niyang mabination nga paagi, nagpasalamat siya kanako sa pagbisita kaniya. Sa akong pagbarug aron mobiya, ang nurse nga mag-adtoan sa iyang balay og pipila ka oras kada adlaw misulod gikan sa laing kwarto. Atol sa pribado namong panag-istoryahanay, gisultihan ko niya og lakbit kabahin sa nurse. Miingon siya nga ang nurse buotan kaayo. Nagpuyo siya kauban sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw hapit tibuok niyang kinabuhi apan wala gihapon mamiyembro.

Milakaw ang nurse aron ihatud ko sa pultahan. Miatubang siya sa nurse ug miingon nga nagpahiyum, “Tan-awa, wala koy mahimo. Nangingkamot ko nga mabunyanan siya sa Simbahan, apan wala kini mosalir.” Ang nurse mipahiyum ngadto kaniya ug ngari kanako. Migawas ko ug mipauli sa akong balay sa duol.

Akong nahibaloan nianang higa-yuna nga ang mga tubag sa iyang mga pangutana dugay nang natisok sa iyang kasingkasing. Kanang maisugon nga high priest naningkamot sa paghimo sa iyang katungdanan, nga gitudlo kaniya sulod sa mga katuigan diha sa priesthood.

Nahibalo siya nga ang bugtong paagi aron ang batan-ong babaye mapanalanginan sa kaluwasan pinaagi sa ebanghelyo ni Jesukristo mao ang paghimo og pakigsaad pinaagi sa bunyag. Siya natudloan sumala sa mga pakigsaad pinaagi sa matag presidente sa korum gikan sa mga deacon ngadto sa mga high priest.

Siya nahinumdom ug mibati sa kaugalingon niyang panumpa ug pakigsaad sa priesthood. Siya padayon gihapon nga nagsunod niini.

Siya usa ka saksi ug misyonaryo sa Manluluwas bisan asa man siya maadto. Anaa na kini sa iyang kasingkasing. Ang tinguha sa iyang kasingkasing mao nga ang kasingkasing sa nurse mausab pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo pinaagi sa pagsunod sa sagradong mga pakigsaad.

Ang iyang panahon diha sa eskwelahan sa priesthood niining kinabuhia mubo ra ikumpara sa kahangturan. Apan bisan nianang mubo nga panahon, hanas na siya sa mahangturon nga kurikulum. Dalhon niya kini, bisan asa man siya ibutang sa Ginoo, ang mga leksyon sa priesthood nga may mahangturon nga bili.

Dili lang nga kamo angay nga magtinguha sa pagkat-on sa mga leksyon sa priesthood niining kinabuhia, apan kinahanglan nga positibo kamo sa unsay posible. Pipila kanato tingali molimit diha sa atong mga hunahuna sa atong mga posibilidad sa pagkat-on kon unsa ang gitakda sa Ginoo kanato diha sa Iyang serbisyo.

Usa ka batan-ong lalaki mibiya sa iyang gamay nga balangay sa Welsh niadtong mga 1840, nakadungog sa mga Apostoles sa Dios, ug nagpasakop sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Milawig siya kauban sa mga Santos ngadto sa Amerika ug misakay og karomata sa kasadpan tabok sa kapatagan. Kauban siya sa sunod nga grupo ni Brigham Young nga mianhi niini nga walog. Ang iyang priesthood

nga pagserbisyo naglakip sa paglimpyo ug pagbugwal sa yuta aron himoong uma.

Iyang gibaligya og barato ang uma aron moadto og misyon alang sa Ginoo sa mga disyerto nga mao na karon ang Nevada aron sa pag-atiman sa mga karnero. Gitawag siya gikan niana ngadto sa laing misyon tabok sa dagat sa balangay mismo nga iyang gibiyaan sa iyang kakabus aron sa pagsunod sa Ginoo.

Bisan niining tanan, nakakita siya og paagi nga makakat-on uban sa iyang mga kaigsoonan sa priesthood. Siya maisugon nga misyonaryo, misubay sa dalan sa Wales ngadto sa lugar sa tawo nga kaupat na nahimong prime minister sa England aron itanyag kaniya ang ebanghelyo ni Jesukristo.

Ang tawo nga bantugan mipasulod kaniya sa iyang mansyon. Gradwado siya sa Eton College ug sa Oxford University. Ang misyonaryo nakigistorya kaniya mahitungod sa gigikanan sa tawo, sa mahinungdanong tahas ni Jesukristo sa kasaysayan sa kalibutan, ug bisan sa dangatan sa mga nasud.

Sa katapusan sa ilang miting, ang prime minister mibalibad sa gitanyag nga bunyag. Apan sa ilang panagbulag, kanang lider sa usa sa bantugan nga gingharian sa kalibutan nangutana sa mapainubsanong misyonaryo, “Diin nimo naangkon ang imong edukasyon?” Ang iyang tubag: “Diha sa priesthood sa Dios.”

Tingali naghunahuna kamo kausa kon unsa kamaayo ang inyong kinabuhi kon kamo nakaeskwela pa sa pipila ka bantugan nga eskwelahan. Ako nag-ampo nga inyong makita ang kadako sa gugma sa Dios alang kaninyo ug ang oportunidad nga Iyang gihatag kaninyo nga makasulod sa Iyang eskwelahan sa priesthood.

Kon kamo magkugi ug magmasulundon diha sa priesthood, ang mga bahandi sa espirituhanong kahibalo ibu-bu diha kaninyo. Motubo kamo sa inyong gahum sa pagbatok sa dautan ug sa pagsangyaw sa kamatuoran nga mogiya ngadto sa kaluwasan. Inyong makaplagan ang kamaya diha sa kalipay niadtong inyong gigiyahan padulong sa kahimayaan. Ang inyong pamilya mamahimong usa ka dapit sa pagkat-on.

Akong ipamatuod nga ang mga yawe sa priesthood gipahiuli na. Si Presidente Thomas S. Monson naghu-pot ug naggamit niana nga mga yawe. Ang Dios buhi ug nakaila kaninyo sa hingpit. Si Jesukristo buhi. Kamo gipili alang sa dungog nga makahupot sa sagrado nga priesthood. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:87.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:119, 122.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:133.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 107:27.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:56.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Gahum sa Priesthood

Mamahimo unta kita nga takus nga mga tigdawat sa balaan nga gahum sa priesthood nga atong gihuptan. Hinaut nga kini mopanalangin sa atong kinabuhi ug hinaut nga ato kining gamiton aron sa pagpanalangin sa kinabuhi sa uban.

Ako nag-ampo ug dugay nang nagtuon kabahin sa unsay angay nakong isulti karong gabhiona. Unta dili ko makapasilo ni bisan kinsa. Naghunahuna ko, “Unsa man ang mga hagit nga anaa kanato? Unsa man ang akong giatubang kada adlaw nga maoy hinungdan sa akong paghilak usahay sa halawom nga kagabhion?” Naghunahuna ko nga mosulay sa paghisgut og pipila niadto nga mga hagit karong gabhiona. Ang uban magamit sa batanong mga lalaki. Ang uban magamit niadtong kinsa mga hingkod na. Ang uban magamit niadtong kinsa medyo edad-edaran na. Dili kita maghisgut og katigulangon.

Ug busa gusto lang nakong sugdan pinaagi sa pagpahayag, nga nindot kaayo nga nagkapundok kita niining gabhiona. Nadungog nato ang mga talagsaon ug tukma sa panahon nga mga mensahe kabahin sa priesthood sa Dios. Ako, uban kaninyo, nabayaw ug nadasig.

Karong gabhiona gusto ko nga mamulong sa mga butang nga kanunayng anaa sa akong hunahuna ning bag-o lang ug akong gibati nga angay nga ipakigbahin kaninyo. Sa usa ka paagi ug sa lain, kining tanan may kalabutan sa personal nga katakus

nga gikinahanglan aron madawat ug magamit ang sagradong gahum sa priesthood nga atong gihuptan.

Akong sugdan pinaagi sa pagbatbat kaninyo gikan sa seksyon 121 sa Doktrina ug mga Pakigsaad:

“Ang katungod sa pagkapari dili mabulag gikan sa mga gahum sa langit, ug . . . ang mga gahum sa langit dili madumala ni madala gawas lamang diha sa mga baruganan sa pagkamatarung.

“Aron sila ikatugyan ngari kanato, tinuod kini; apan kon kita mosulay sa pagtabon sa atong mga sala, o sa pagtagbaw sa atong garbo, sa atong walay kapuslanan nga pangandoy, o sa paggamit sa gahum o kamandoan o pagpugos sa mga pagbati sa mga katawhan, bisan unsa nga matang sa pakadili matarung, tan-awa, ang langit sa ilang mga kaugalingon mobiya; ang Espiritu sa Ginoo maguol; ug kon kini mobiya, Amen sa pagkapari o sa pagtugot niana nga tawo.”¹

Mga kaigsoonan, mao kana ang mamandoong pulong sa Ginoo kabahin sa Iyang balaan nga awtoridad. Dili nato maduha-duhaan ang kabahin sa obligasyon nga gisangun niini sa matag usa kanato nga naghupot sa priesthood sa Dios.

Mianhi kita niining yuta sa panahon

sa kasamok. Ang mga sumbanan sa moral sa kadaghanan sa katawhan mihinay-hinay og tipas ngadto sa posisyon nga “bisag unsa lang ang mahitabo.”

Ako nabuhi na sa igong gidugayon aron makasaksi sa daghang kausaban sa mga moral sa katilingban. Diin kanhi ang mga sumbanan sa Simbahan ug mga sumbanan sa katilingban hapit nahiangay, karon aduna nay halapad nga kal-ang taliwala kanato, ug kini mas nagkadako pa.

Daghang mga salida sa sine ug sa telebisyon ang nagpakita sa kinaiya nga direktang nahisupak sa mga balaod sa Dios. Ayaw ipaubos ang inyong kaugalingon sa pasumbingay ug dayag nga kalaw-ay nga kasagarang makita diha. Ang mga pulong sa kadaghanan sa mga kanta karon anaa na sa sama nga kategoriya. Ang panamastamas nga nagpasulabi sa atong palibut karon wala gayud unta tuguti sa dili pa kaayo dugay nga panahong milabay. Makapaguol lang, ang ngalan sa Ginoo gibalik-balik paggamit sa walay kapuslanan. Ubani ko sa paghinumdom sa sugo—usa sa napulo—nga gipadayag sa Ginoo ngadto ni Moises didto sa Bukid sa Sinai: “Dili mo paggamiton ang ngalan sa Ginoo nga imong Dios sa pasipala; kay ang Ginoo dili mag-isip nga walay sala niadtong nagagamit sa iyang ngalan sa pasipala.”² Ako masulub-on nga si bisan kinsa kanato napaubos sa panamastamas nga sinultihan, ug ako mangamuyo kaninyo nga ayaw paggamit niini. Ako mo-awhag kaninyo nga ayaw pagsulti o pagbuhat og bisan unsa nga dili ninyo ikapasigarbo.

Pagpalayo gayud sa pornograpiya. Ayaw itugot ang inyong kaugalingon nga motan-aw niini, bisan kanus-a. Kini namatud-an na nga makaadik nga lisud kaayong buntugon. Likayi ang alkohol ug tabako o bisan unsa nga mga droga, mga makaadik usab nga lisud na unya ninyong buntugon.

Unsa man ang mopanalipod kaninyo gikan sa sala ug dautan nga naglibut kaninyo? Ako moingon nga ang usa ka lig-on nga pagpamatuod sa atong Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo makatabang kaninyo nga maluwas sa kakuyaw. Kon kamo wala magbasa sa Basahon ni Mormon,

basaha kini. Dili ko mohangyo sa pag-pataas sa mga kamot. Kon inyo kining buhaton nga mainampuon ug uban sa tim-os nga tinguha nga makahibalo sa kamatuoran, ang Espiritu Santo mopadayag sa kamatuoran niini diha kaninyo. Kon kini tinuod—ug kini *tinuod* gayud—nan si Joseph Smith usa ka propeta nga nakakita sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo. Ang Simbahan tinuod. Kon kamo wala pay pagpamatuod niining mga butanga, buhata kanang gikinahanglan aron makabaton niini. Mahinungdanon alang kaninyo nga adunay inyong kaugalingon nga pagpamatuod, kay ang mga pagpamatuod sa uban igo lang nga moabag kaninyo. Sa higayon nga kini maangkon, ang pagpamatuod kinahanglan nga lig-unon ug bag-ohon pinaagi sa pagkamasulundon sa mga sugo sa Dios ug pinaagi sa kanunay nga pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan. Tambong sa simbahan. Kamong batan-ong mga lalaki, tambong sa seminary o institute kon kini anaa para kaninyo.

Kon adunay bisan unsa nga dili tarung sa inyong kinabuhi, kamo adunay paagi sa pagbuntog niini. Huno nga ang bisan unsa nga dili matarung. Pakigsulti sa inyong bishop. Bisana ang problema, masulbad kini pinaagi sa tukmang paghinulsol. Kamo mamahimong limpyo pag-usab. Ang Ginoo miingon, namulong niadtong naghinulsol, “Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve,”³ “ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.”⁴

Ang Manluluwas sa katawhan mihulagway sa Iyang kaugalingon nga anaa sa kalibutan apan dili iya sa kalibutan.⁵ Kita usab mahimong anaa sa kalibutan apan dili iya sa kalibutan samtang atong isalikway ang sayop nga mga konsepto ug sayop nga mga pagtulun-an ug magpabiling matinuon nianang gisugo sa Dios.

Karon, kanunay ko nga naghuhuna ning bag-ohay lang kabahin ninyo batan-ong mga lalaki nga anaa na sa saktong edad aron magminyo apan wala gihapon mobati nga mobuhat sa ingon. Akong nakita ang matahum nga batan-ong mga babaye kinsa nagtinguha nga maminyo ug moati-man og mga pamilya, apan ang ilang

mga kahigayunan limitado tungod kay daghan kaayong batan-ong mga lalaki ang naglangan sa pagminyo.

Dili kini bag-o nga sitwasyon. Daghan na ang nagsulti kalabut niining butanga sa nangagi nga mga Presidente sa Simbahan. Akong ipakigbahin kaninyo ang usa o duha ka ehemplo sa ilang tambag.

Si Presidente Harold B. Lee miingon, “Kita wala magbuhat sa atong katungdanan isip mga tighupot sa priesthood kon kita molapas na nianang edad nga angay magminyo ug pugnan ang atong kaugalingon sa halangdon nga pakigminyo niining matahum nga mga babaye.”⁶

Si Presidente Gordon B. Hinckley namulong niini: “Ang akong kasingkasing naluoy sa . . . atong mga dalaga, kinsa nangandoy nga maminyo ug mora og wala makakaplag niini . . . minus ang akong simpatiya sa batan-ong mga lalaki, kinsa ubos sa naandan sa atong katilingban, anaa ang katungod sa paghimo sa unang lakang niining mga butanga apan sa daghan kaayong mga higayon napakyas sa pagbuhat sa ingon.”⁷

Akong naamgohan nga adunay daghang mga rason ngano nga kamo nagduha-duha sa paghimo nianang lakang sa pagminyo. Kon kamo nabalaka kabahin sa pinansyal nga pag-sangkap alang sa asawa ug pamilya,

mopasalig ako kaninyo nga walay angayang ikaulaw nianang magtiayon nga kinahanglang magdaginot ug magtigum. Kasagaran nga atol niining mahagiton nga mga panahon nga kamo mas magkasuod samtang kamo nagkat-on sa pagsakripisyo ug paghimo og lisud nga mga desisyon. Basin nahadlok kamo nga masayop og pili. Alang niini ako moingon nga kinahanglan ninyong gamiton ang hugot nga pagtuo. Pangita og usa ka tawo nga mamahimo ninyong ikasinabut. Timan-i nga dili kamo makapanagna sa matag hagit nga moabut, apan salig nga hapit bisan unsa masulbad ra kon kamo kahibalong mangita og paagi ug kon kamo mapasaligon nga mohimo sa inyong kaminyoon nga molampus.

Basin og nalingaw ra kaayo kamo isip ulitawo, nagpasulabi sa mga bakasyon, namalit og mahalong mga sakyanan ug mga dulaan, ug sa kinatibuk-an nalingaw sa walay hasol nga kinabuhi kauban sa inyong mga higala. Nakasugat na ko og mga grupo ninyo nga nagkuyog-kuyog, ug ako moangkon nga natingala nganong wala kamo makig-uban sa batan-ong mga dalaga.

Mga kaigsoonan, adunay yugto sa panahon nga higayon na nga ser-yosong maghunahuna kabahin sa kaminyoon ug mangita og gusto nimo

nga ikauban hangtud sa kahangturan. Kon kamo maalamon nga mopili ug kon kamo mapasaligon sa kalamposan sa inyong kaminyoon, wala nay lain pa niining kinabuhia nga makahatag kaninyo og mas dakong kalipay.

Kon kamo magminyo, mga kaigsoonan, pangandoy kamo nga maminyo diha sa balay sa Ginoo. Alang kaninyo kinsa naghupot sa priesthood, kinahanglan nga wala nay lain pang kapilian. Pagmabinantayon aron dili mawala ang inyong kaangayan nga makasal sa ingon nga paagi. Makahimo kamo sa inyong panag-uyab nga anaa sulod sa mga lagda samtang nalingaw gihapon.

Karon, mga kaigsoonan, mobalhin ko sa laing hilisgutan nga akong gibati nga ipamulong kaninyo. Sulod sa tulo ka tuig sukad ako gipaluyohan isip Presidente sa Simbahan, nagtuo ako nga ang labing makapaguol ug labing makapawala sa kadasig nga responsibilidad nga anaa kanako matag semana mao ang pagdumala sa mga pagkanselar sa mga sealing. Matag usa nagsugod og malipayong kaminyoon diha sa balay sa Ginoo, diin ang usa ka nagminahalay nga magtiayon misugod og bag-ong kinabuhian magkauban ug naglantaw nga igahin ang kahangturan uban sa usag usa. Ug unya nanglabay ang mga bulan ug mga katuigan, ug tungod sa usa ka rason o sa lain, ang gugma namatay. Siguro resulta kini sa mga problema nga pinansyal, kakulang sa komunikasyon, dili mapugngan nga kasuko, panghilabut sa mga in-law, pagkagumon sa sala. Adunay daghan nga mga rason. Sa kadaghanang panghitabo ang diborsyo dili angay nga maoy sangputanan.

Ang kadaghanan sa mga hangyo alang sa mga pagkanselar sa mga sealing nagagikan sa mga babaye kinsa desperadong nagtinguha nga magma-lampusan ang kaminyoon apan kinsa, sa katapusang pagtuki, dili makasulbad sa mga problema.

Pagpili og kapikas sa mabinantayon ug mainampuong paagi; ug kon kamo naminyo na, magmaunungon gayud ngadto sa usag usa. Bililhon nga tambag ang naggikan sa usa ka gamay nga gikwadrohang plaka nga akong nakita kaniadto sa panimalay sa akong uyoan ug iyaan. Kini mabasa: “Pilia ang imong higugmaon; higugmaa ang imong gipili.” Adunay dakong kaalam niadtong pipila ka mga pulong. Ang pasalig diha sa kaminyoon gikinahanglan kaayo.

Ang inyong asawa inyong katumbas. Sa kaminyoon walay kapikas nga mas labaw o mas minus ngadto sa usa. Kamo tupad nga naglakaw isip anak nga lalaki ug anak nga babaye sa Dios. Siya dili angay nga ipaubos o insultuhon apan angay gayud nga tahuron ug higugmaon. Miingon si Presidente Gordon B. Hinckley, “Bisan kinsa nga lalaki dinhi sa Simbahan kinsa . . . naghimo og dili matarung nga pagmando sa [iyang asawa] dili takus nga mohupot sa priesthood. Bisan siya naordinahan, ang langit mobiya, ang Espiritu sa Ginoo maguol, ug amen sa pagtugot sa priesthood nianang tawhana.”⁸

Si Presidente Howard W. Hunter namulong niini kabahin sa kaminyoon: “Ang malipayon ug malampuson nga kaminyoon sa kinatibuk-an dili lamang ang pagminyo sa angay nga tawo apan sa *paghimo sa kaugalingon nga angay*.” Ganahan ko niana.

“Ang mahunahunaong pagpaningkamot sa pagbuhat sa inyong bahin mao ang labing mahinungdanong elemento nga makatabang sa kalamposan.”⁹

Daghang katuigan ang milabay didto sa ward nga akong gidumala isip bishop, adunay nagpuyo nga magtiayon nga kanunay adunay seryoso, grabe nga mga panagsumpaki. Buot nakong ipasabut tinuoray nga mga panagsumpaki. Ang matag usa kanila sigurado sa ilang baruganan. Walay usa nga mopaubos ngadto sa usa. Kon dili sila maglalis, sila anaa nianang akong tawgon og kadiyot nga makuiling kalinaw.

Usa ka buntag sa mga alas 2 duna koy tawag sa telepono gikan sa magtiayon. Gusto silang makig-istorya kanako, ug gusto nila nga diha-diha dayon. Mibangon ko gikan sa higdaanan, nag-ilis, ug miadto sa ilang panimalay. Naglingkod sila nga nag-atbang diha sa lawak, wala magtingganay sa usag usa. Ang asawa makig-istorya sa iyang bana pinaagi sa pagpakigsulti kanako. Ang bana motubag kaniya pinaagi sa pagpakigsulti kanako. Naghunahuna ko, “Unsaon man nako sa pagpahiuli niini nga magtiayon?”

Ako nag-ampo alang sa pagdasig, ug misantup sa akong hunahuna nga mangutana kanila. Ako miingon, “Kanus-a ang katapusang higayon nga miadto mo sa templo ug misaksi og usa ka temple sealing?” Miangkon sila nga dugay na kaayo kadto. Sila sa laing bahin mga takus nga tawo nga naghupot og mga temple recommend ug miadto sa templo ug mibuhay og ordinansa alang sa uban.

Ako miingon kanila, “Pwede ba kamong mouban kanako ngadto sa templo karong Miyerkules sa alas 8:00 sa buntag? Mosaksi kita og seremonyas sa sealing didto.”

Dungan silang nangutana, “Kinsang seremonyas?”

Ako mitubag, “Wala ko kahibalo. Kini alang niadtong si kinsa pagakaslalon nianang buntaga.”

Pagkasunod Miyerkules sa gikasabutang oras, nag-abut kami sa Templo sa Salt Lake. Kaming tulo misulod sa usa sa mga maanindot nga sealing room, nga walay nailhan bisag usa didto gawas ni Elder ElRay L. Christiansen, nga nianang higayuna usa ka Assistant sa

Korum sa Napulog Duha, usa ka posisyon sa General Authority nga anaa niadtong panahona. Si Elder Christiansen naka-eskedyul nga mopahigayon og usa ka seremonyas sa sealing alang sa usa ka kaslunon diha gayud nga lawak nianang buntaga. Ako masaligon nga ang pangasaw-unon ug ang iyang pamilya naghunahuna, “Mga higala siguro kini sa pamanhunon,” ug nga ang pamilya sa pamanhunon naghunahuna, “Mga higala siguro kini sa pangasaw-unon.” Ang magtiayon nga akong kauban naglingkod sa gamay nga lingkuranan nga adunay duha gayud ka pye (0.6 m) nga gilay-on tali kanila.

Si Elder Christiansen misugod pinaagi sa paghatag og tambag ngadto sa mga kaslunon, ug gibuhat niya kini sa maanindot nga paagi. Siya mihisgut kon unsaon sa bana sa pagmahal ang iyang asawa, unsaon niya pagtratar uban sa pagtamud ug pagmatinahunon, sa pagtahud kaniya isip maoy kasingkasing sa panimalay. Unya namulong siya ngadto sa pangasaw-unon kon unsaon niya pagtahud ang iyang bana isip pangulo sa panimalay ug mosuporta kaniya sa tanang paagi.

Akong namatikdan nga samtang si Elder Christiansen namulong ngadto sa gikasal, ang magtiayon nga akong kauban mianam-anam og paduol ngadto sa usag usa. Wala madugay sila nanaglingkod na nga tupad gayud sa usag usa. Ang nakapahimuot kanako kay silang duha mipaduol nga magdungan sa managsamang paagi. Pagkahuman sa seremonyas, ang magtiayon nga akong kauban naglingkod nga sikit kaayo nga daw *sila* ang bag-ong gikasal. Ang matag usa nagpahiyum.

Mibiya kami sa templo nianang adlaw, ug wala gayuy nakaila kon si kinsa kami o nganong mitambong kami, apan ang akong mga higala naggunitay sa kamot samtang sila nanglakaw pagawas sa pultahan. Ang ilang mga panagbingkil nawala. Wala na kinahanglana nga duna pa koy isulti. Tan-awa, nakahinumdom sila sa ilang kaugalingong adlaw sa kaminyoon ug sa mga pakigsaad nga ilang nahimo diha sa balay sa Dios. Sila mapasaligon nga mosugod pagusab ug mas maninguha pa niining higayuna.

Kon anaa kaninyo nga adunay kalisdanan sa inyong kaminyoon, awhagon ko kamo nga buhaton ang tanan ninyong mabuhat sa paghimo sa bisan unsang mga pag-ayo nga gikinahanglan, aron kamo unta magmalipayon sama niadtong bag-o pa lang kamong naminyo. Kita nga gikasal diha sa balay sa Ginoo nagpakasal alang sa karon ug sa tibuok kahangturan, ug dayon kita mohimo sa gikinahanglang paningkamot sa pagbuhat sa ingon. Ako nahibalo nga adunay mga sitwasyon diin ang mga kaminyoon dili na maluwas, apan kusog ang akong pagbati nga sa kadaghanan mamahimo kining maluwas ug kinahanglan gayud kining maluwas. Ayaw itugot nga ang inyong kaminyoon maabut sa punto nga mabutang kini sa peligro.

Si Presidente Hinckley mitudlo nga nag-agad kini sa matag usa kanato kinsa naghupot sa priesthood sa Dios sa pagdisiplina sa atong kaugalingon aron kita magpuyo sa sumbanan nga mas taas kay sa mga sumbanan sa kalibutan. Gikinahanglan nga kita madungganon ug maligdong nga mga tawo. Ang atong mga lihok kinahanglan nga dili masaway.

Ang mga pulong nga atong isulti, ang paagi sa atong pagtratar sa uban, ug ang tanang paagi sa atong pagpakabuhay adunay epekto sa atong kaepektibo isip mga lalaki ug batan-ong mga lalaki nga naghupot sa priesthood.

Ang gasa sa priesthood bililhon. Kini nagdala nianang pagtugot nga molihok isip mga sulugoon sa Dios,

mangalagad ngadto sa masakiton, mopanalangin sa atong mga pamilya, ug ingon man mopanalangin sa uban. Kini nga pagtugot moabut lapas sa tabil sa kamatayon, ngadto sa mga kahangturan. Wala gayuy lain nga maikumpara niini dinhi niining tibuok kalibutan. Ampingi kini, mahala kini, pagkinabuhay nga takus niini.¹⁰

Minahal kong mga kaigsoonan, unta ang pagkamatarung mogiya sa atong matag lakang samtang kita nagpanaw niini nga kinabuhay. Karon ug sa kanunay, mamahimo unta kita nga takus nga mga tigdawit sa balaan nga gahum sa priesthood nga atong gihuptan. Hinaut nga kini mopanalangin sa atong kinabuhay ug hinaut nga ato kining gamiton sa pagpanalangin sa kinabuhay sa uban, sama sa gibuhat Niya nga nabuhay ug namatay alang kanato—gani si Jesu-kristo, atong Ginoo ug Manluluwas. Kini ang akong pag-ampo diha sa Iyang sagrado nga pangalan, Iyang balaan nga pangalan, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36–37.
2. Exodo 20:7.
3. Isaías 1:18.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
5. Tan-awa sa Juan 17:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 49:5.
6. “President Harold B. Lee’s General Priesthood Address,” *Ensign*, Ene. 1974, 100.
7. Gordon B. Hinckley, “What God Hath Joined Together,” *Ensign*, Mayo 1991, 71.
8. Gordon B. Hinckley, “Personal Worthiness to Exercise the Priesthood,” *Liahona*, Hulyo 2002, 60.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 130.
10. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, *Liahona*, Hulyo 2002, 58–61.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Naghulat diha sa Dalan sa Damasco

Kadtong makugihong nagtinguha sa pagkat-on kang Kristo sa katapusan makaila Kaniya.

Usa sa pinakatalagsaong hitabo sa kasaysayan sa kalibutan nahinabo sa dalan paingon sa Damasco. Kamo nakahibalo na sa istorya ni Saulo, usa ka batan-ong lalaki kinsa “mihimo og pagdaut sa iglesia, sa pagpanakasaka sa kabala-yan . . . [pagbanlod sa mga Santos] sa bilanggoan.”¹ Si Saulo epektibo kaayo mao nga daghan sa mga miyembro sa karaang Simbahan ang mibiya sa Jerusalem sa paglaum nga makaeskapo sa iyang kalagot.

Si Saulo migukod kanila. Apan sa dihang siya “nagsingabut sa Damasco . . . usa ka kahayag gikan sa langit mikalit pagsidlak libut kaniya:

“Ug natumba siya sa yuta ug iyang nadungog ang tingog nga nag-ingon kaniya, Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?”²

Kini nga higayon nakapausab ni Saulo sa kahangturan. Sa pagkatinuod, kini miusab sa kalibutan.

Nakahibalo kita nga ang mga pagpakita sama niini mahitabo. Gani, kita makapamatuod nga usa ka susama nga balaan nga kasinatian nahitabo niadtong 1820 sa usa ka batang lalaki nga ginganlan og

Joseph Smith. Kini ang atong dayag ug piho nga pagpamatuod nga ang kalangitan naabli pag-usab ug ang Dios nakigsulti sa Iyang mga propeta ug apostoles. Ang Dios maminaw ug motubag sa mga pag-ampo sa Iyang mga anak.

Bisan pa man, adunay pipila nga mobati nga hangtud kon sila adunay kasinatian nga susama sa kang Saulo o kang Joseph Smith, sila dili motuo. Sila nagbarug diha sa mga katubigan sa bunyag apan dili moubog. Sila naghulat sa ganghaan sa pagpamatuod apan dili makadawat sa ilang kaugalingon sa pag-ila sa kamatuoran. Imbis nga mohimo og gagmayng lakang sa hugot nga pagtuo diha sa dalan sa pagkadisipulo, sila gusto og makahuluganong panghitabo nga mopugos kanila sa pagtuo.

Ilang gigahin ang ilang mga adlaw sa paghulat diha sa dalan paingon sa Damasco.

Ang Pagtuo Moabut sa Tinagsa nga mga Lakang

Usa ka minahal nga sister nagmatinud-anon sa pagkamiyembro sa Simbahan sa tibuok niyang

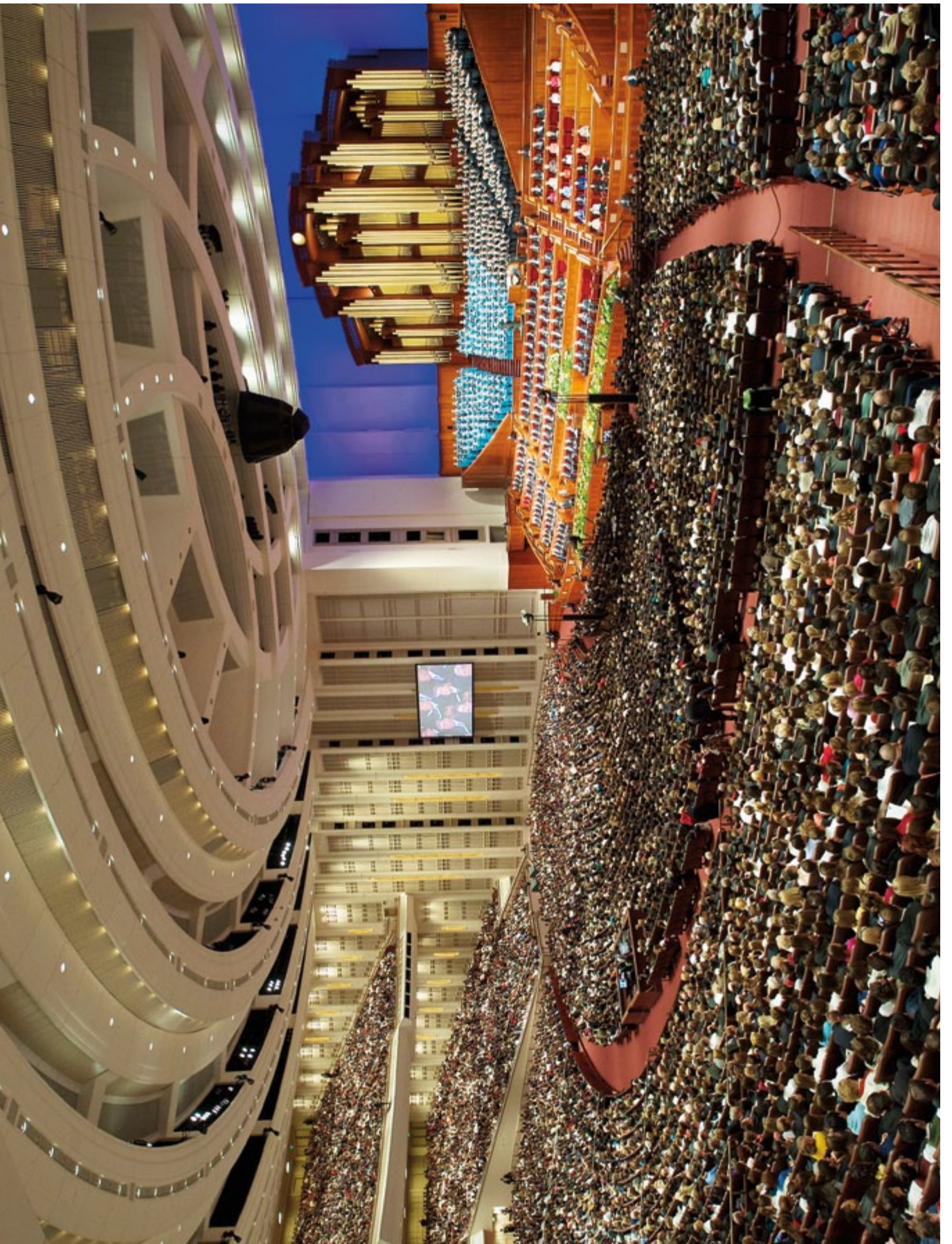
kinabuhi. Apan siya naghambin og personal nga kaguol. Sa milabay nga mga katuigan, ang iyang anak nga babaye namatay human sa usa ka kalit nga balatian, ug ang mga kasakit gumikan niini nga trahedya naghasol gihapon kaniya. Siya naghigwaos nianang mga lawom nga pangutana uban sa usa ka panghitabo sama niini. Walay lipud-lipod niyang gidawat nga ang iyang pagpamatuod dili sama sa kaniadto. Nagtuo siya nga hangtud ang langit moabli alang kaniya, dili na gayud siya motuo pag-usab.

Busa diha na lamang siya naghulat.

Adunay daghan pa kinsa, sa managlahing rason, nakita ang ilang kaugalingon nga naghulat diha sa dalan paingon sa Damasco. Ilang gilangay nga mahimong mga disipulo. Sila naglaum nga makadawat sa priesthood apan nagduha-duha sa pagpakabuhing takus alang niana nga pribelihiyo. Gusto silang mosulod sa templo apan gilangan ang paghimo sa katapusang buhat sa hugot nga pagtuo aron mapasarang. Sila pabiling naghulat alang sa Kristo nga ihatud diha kanila sama sa usa ka painting—ni Carl Bloch aron kausahon lang pagwagtang ang ilang mga pagduda ug kahadlok.

Ang tinuod mao nga, kinsa kadtong makugihong nagtinguha sa pagkat-on kang Kristo sa katapusan maka-ila Kaniya. Personal nilang madawat ang balaan nga hulagway sa Agalon, bisan sa kasagaran moabut kini sama sa usa ka puzzle—usa ka piraso sa usa ka higayon. Ang matag tipik dili siguro dayon mailhan kon kini ra; siguro dili dayag unsa ang labut niini sa kinatibuk-an. Ang matag tipik makatabang kanatong makakita sa dako nga hulagway anam-anam nga maklaro. Sa katapusan, human makolekta ang igong mga tipik, atong makita ang hilabihan nga kanindot niining tanan. Unya, sa paghinumdom sa atong kasinatian, atong makita nga ang Manluluwas sa tinuod mianhi uban kanato bisan pa man dili sa hinanali apan mahilum, maaghup, hapit dili mamatngunan.

Mao kini ang atong masinati kon mopadayon kita uban sa hugot nga pagtuo ug dili mohulat og dugay diha sa dalan paingon sa Damasco.

General Authorities sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Abril 2011

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Henry B. Eyring
Unang Magtatambag

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Boyd K. Packer

L. Tom Perry

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Richard G. Scott

Robert D. Hales

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

Ronald A. Rasband

Claudio R. M. Costa

Steven E. Snow

Walter F. González

L. Whitney Clayton

Jay E. Jensen

Donald L. Hallstrom

ANG UNANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-ay)

Marcos A. Aquilalis

José L. Alonso

Carlos H. Amado

Ian S. Arden

Mervyn B. Arnold

David S. Borter

Shayne M. Bowen

Gerald Causse

Yoon Hwan Choi

Craig C. Christensen

Don R. Clarke

Gary J. Coleman

Carl B. Cook

Lawrence E. Conbridge

Leonard R. Curtis Jr.

Benjamin De Hoyos

John B. Dickson

Kevin R. Duncan

David F. Evans

Enrique R. Falabella

Eduardo Gavarret

Carlos A. Godoy

Christoffer Golden Jr.

Gerrit W. Gong

C. Scott Grow

James J. Hamula

Keith K. Hilbig

Richard G. Hinckley

Martin K. Jensen

Daniel L. Johnson

Paul V. Johnson

Patrick Kearon

Yoshiniko Kikuchi

Paul E. Koelliker

Erich W. Kopschke

Richard J. Maynes

Marcus B. Nash

Brent H. Nielson

Allan F. Pucker

Kevin W. Pearson

Won Yong Ko

Larry R. Lawrence

Pe G. Mahn

James B. Marino

Anthony D. Perkins

Paul B. Pieper

Rafael E. Pino

Bruce D. Porter

Carl B. Pratt

Dale G. Reilund

Michael T. Ringwood

Lynn G. Robbins

Cecil O. Samuelson Jr.

Joseph W. Sisti

Jaro Mazzagandi

Kent F. Richards

Gregory A. Schwitzer

Lowell M. Snow

Ulisses Soares

Gary E. Stevenson

Michael John U. Teh

José A. Teixeira

Octaviano Tenorio

Juan A. Uredea

Francisco J. Virias

Richard C. Edgley

H. David Burton

Keith B. McMullin

Paul K. Sybrowsky

Kent D. Watson

Larry M. Wilson

ANG PRESIDING BISHOPRIC

Richard C. Edgley
Unang Magarambag

H. David Burton
Tigumadong Bishop

Keith B. McMullin
Ikaduhang Magarambag

W. Christopher Waddell

William R. Walker

E. Michael Watson

Kazuhiko Yamashita

Jorge F. Zaballés

Claudio D. Zivic

W. Craig Zwirk

ANG IKADUHGANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-ay)

Wilford W. Andersen

Koichi Aoyagi

Randall K. Bennett

Tad R. Callister

Craig A. Cordon

Bruce A. Carlson

J. Denn Cornish

Keith R. Edwards

Stanley G. Ellis

Bradley D. Foster

Larry W. Gibbons

O. Vincent Haleck

Won Yong Ko

Larry R. Lawrence

Pe G. Mahn

James B. Marino

Jaro Mazzagandi

Kent F. Richards

Gregory A. Schwitzer

Lowell M. Snow

Paul K. Sybrowsky

Kent D. Watson

Larry M. Wilson

"Katagilungsod sa mga balaan"
(Mga Taga-Efeso 2:19) sa tibuok
kalibutan alang sa ika-181 nga
Tinuig nga Kinatibuk-ang Kom-
perensya sa Simbahan. Litrato
tuyok padung sa tuo gikan sa
ibabaw mao ang mga Santos sa
Ulahing mga Adlaw sa Lusaka,
Zambia; Kyiv, Ukraine; St.
Catherine, Jamaica; São Paulo,
Brazil; Odenton, Maryland, USA;
Dortmund, Germany; ug Coim-
bra, Portugal.

Patalinghugi ug Paminawa

Ako mopamatuod kaninyo nga ang atong Amahan sa Langit nahigugma sa Iyang mga anak. Nahigugma siya kanato. Siya nahigugma kaninyo. Kon gikinahanglan ang Ginoo mosapnay gani kaninyo lapas sa mga kakulian samtang kamo nagtinguha sa Iyang kalinaw uban sa usa ka masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu. Kanunay Siya nga mamulong kanato sa mga paagi nga madungog lang nato diha sa atong kasingkasing. Aron mas madungog ang Iyang tingog, mas maayo nga pahinayan ang volume control sa kalibutanong kasaba sa atong kinabuhi. Kon atong ibaliwala o babagan ang mga pag-aghat sa Espiritu sa bisan unsang rason, kini dili na kaayo mamatikdan hangtud nga kita dili na makadungog niini. Magkat-on kita sa pagpatalinghug sa mga pag-aghat sa Espiritu ug dayon magmadasigon sa pagpaminaw niini.

Ang atong minahal nga propeta, si Thomas S. Monson, maoy atong ehemplo kabahin niini. Ang mga istorya sa iyang pagpaminaw sa mga pag-aghat sa Espiritu daghan kaayo. Si Elder Jeffrey R. Holland misugilon og usa niana nga ehemplo:

Kausa samtang si Presidente Monson dunay assignment sa Louisiana, usa ka stake president nangutana kaniya kon aduna ba siyay panahon sa pagbisita sa usa ka 10 anyos nga batang babaye nga ginganlan og Christal, kinsa anaa na sa naghinapos nga hugna sa kanser. Ang pamilya ni Christal nag-ampo nga unta si Presidente Monson moabut. Apan ang ilang panimalay atua sa layo, ug ang iskedyl apiki kaayo nga wala na gayuy panahon. Mao nga, si Presidente Monson mihangyo hinoon nga kadtong mohalad og mga pag-ampo panahon sa stake conference moapil kang Christal sa ilang mga pag-ampo. Sigurado nga ang Ginoo ug ang pamilya mosabut ra.

Atol sa sesyon sa Sabado sa komperensya, samtang si Presidente Monson mibarug aron mamulong, ang Espiritu mihunghong, “Paduola kanako ang gagmayng kabataan, ug ayaw ninyo sila pagpugngi: kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila.”³

“Ang iyang mubong mga surat dili na maklaro. Iyang gisulayan pagpadayon ang tema nga gihan-ay na alang sa miting, apan ang pangalan ug imahe sa [gamayng batang babaye] dili mawala sa iyang hunahuna.”⁴

Siya naminaw sa Espiritu ug giusab ang iskedyl. Sayo sa sunod buntag, si Presidente Monson mibiya sa nubenta y nuwebe ug mibiyahe og daghang mga milya aron makaabut sa higdaanan sa usa.

Sa didto na, siya “mitutok sa bata nga masakiton kaayo nga maglisud sa pagbarug, luya kaayo nga mosulti. Ang iyang sakit nakapabuta kaniya. Natandog kaayo sa nakita ug sa Espiritu sa Ginoo . . . , si Brother Monson mikupot sa luyat nga kamot sa bata. ‘Christal,’ mihunghong siya, ‘ania ako.’

“Uban sa grabeng panglimbasug siya mihunghong, ‘Brother Monson, nakahibalo ko nga moari ka.’”⁵

Minahal ko nga mga kaigsoonan, maningkamot kita nga mahilakip niadtong masaligan sa Ginoo nga maminaw sa Iyang mga paghunghong ug motubag, sama sa gibuhit ni Saulo sa *iyang* dalan paingon sa Damasco, “Ginoo, unsa man ang imong gusto nga akong buhaton?”⁶

Alagari

Laing rason nga kita usahay dili makaila sa tingog sa Ginoo sa atong kinabuhi tungod kay ang mga pagpadayag sa Espiritu dili moabut direkta kanato isip tubag sa atong mga pag-ampo.

Ang atong Amahan sa Langit naglaum kanato nga magtuon og una niini ug dayon mag-ampo alang sa giya samtang kita nangita sa mga tubag sa mga pangutana ug kahingawa sa atong personal nga kinabuhi. Ania nato ang kasiguroan sa Langitnong Amahan nga Siya maminaw ug motubag sa atong mga pag-ampo. Ang tubag siguro moabut pinaagi sa tingog ug kaalam sa atong kasaligan nga mga higala ug pamilya, ang mga kasulatan, ug ang mga pulong sa mga propeta.

Kini akong kasinatian nga ang pipila sa gamhanan kaayong pag-aghat nga atong madawat dili lamang alang sa atong kaugalingong kaayohan apan usab alang sa kaayohan sa uban. Kon ang atong kaugalingon lang ang atong gihunahuna, basin dili nato mamatikdan ang pipila sa mahinungdanong espirituhanong mga kasinatian ug importanteng mga pagpadayag sa atong kinabuhi.

Si Presidente Spencer W. Kimball mitudlo niini nga konsepto sa dihang siya miingon: “Ang Dios nakaila kanato, ug nagabantay kanato. Apan sa kasagaran ipaagi kini sa laing tawo aron iyang matubag ang atong mga panginahanglan. Busa, importante kaayo nga moserbisyo kita sa usag-usa.”⁷ Mga kaigsoonan, ang matag usa kanato adunay pakigsaad nga responsibilidad sa pag-ila sa panginahanglan sa uban ug pagerbisyo sama sa gihimo sa Manluluwas—sa pagtabang, pagpanalangin, ug pagbayaw niadtong naglibut kanato.

Kasagaran, ang tubag sa atong pag-ampo dili moabut samtang kita nagluhod lang apan samtang kita naglihok nagserbisyo sa Ginoo ug nagserbisyo niadtong anaa sa atong palibut. Ang dili hinakog nga mga buhat sa serbisyo ug pagpahinungod mohapsay sa atong mga espiritu, motangtang sa mga himbis gikan sa atong espirituhanong mga mata, ug moabli sa mga bintana sa langit. Diha sa pagkahimong tubag sa pag-ampo sa uban, kanunay natong makaplagan ang tubag sa atong kaugalingon.

Pakig-ambit

Adunay mga panahon nga ang Ginoo mopadayag kanato og mga

butang nga alang lang gayud kanato. Bisan pa man, sa daghan kaayong panghitabo Siya motugyan og usa ka pagpamatuod sa kamatuoran niadtong kinsa mopakigbahin niini sa uban. Ingon niini usab sa matag propeta sukad pa sa panahon ni Adan. Dugang pa, ang Ginoo usab naglaum sa mga miyembro sa Iyang Simbahan nga “mobuka sa [ilang mga ba-bal] sa tanan nga higayon, mopahayag sa [Iyang] ebanghelyo uban sa tingog sa pagmaya.”⁸

Dili kini kanunay nga sayon. Mas palabihon pa sa uban nga moguyod og karomata tabok sa prairie kaysa hisgutan ang kabahin sa hugot nga pagtuo ug relihiyon ngadto sa ilang

mga higala ug mga kaubanan sa trabaho. Sila nabalaka kon unsa unya ang pagtan-aw kanila o nga basin kini makaguba sa ilang relasyon. Dili kina-hanglan nga maingon ana tungod kay kita adunay masadyaon nga mensahe nga ipakigbahin, ug kita adunay mensahe sa hingpit nga kalipay.

Mga katuigan ang milabay ang among pamilya nanimuyo ug nag-trabaho taliwala sa mga tawo kinsa halos sa tanang bahin dili sama sa atong pagtuo. Dihang ila kaming gipangutana kon kumusta ang among semana, gipaningkamutan namong malikayan ang mga paghisgot sa kasagarang butang—sama sa mga sport, mga sine, o ang dagan sa panahon—ug naningkamot nga makapaambit sa relihiyoso namong mga kasinatian sa pamilya niana nga semana—sama pananglit, unsa ang gisulti sa usa ka batan-on nga namulong mahitungod sa mga sumbanan gikan sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* o sa unsang paagi kami natandog sa mga pulong sa usa ka batan-ong lalaki kinsa molargahay na padulong sa iyang misyon o sa unsang paagi ang ebanghelyo ug ang Simbahan nakatabang kanato isip pamilya sa pagbuntog sa piho nga hagit nga among giatubang. Naningkamot kami sa dili pagwali o sobrang pagpamatuod. Ang akong asawa, si Harriet, mao kanunay ang maayo kaayong mangita og ikapaambit nga makapadasig, makapabayaw, o makalingaw. Kini sa kanunay mopadulong ngadto sa mas lawom nga mga panaghigut. Ang makapaikag gayud, mao nga kon kami makigsulti sa mga higala kabahin sa pagsagubang sa mga hagit sa kinabuhi, kanunay namo nga madungog ang komentaryo “Sayon kini alang kaninyo; kamo aduna may inyong simbahan.”

Sa kadaghan sa mga kapanguhaan sa social media ug kadaghan sa mga mapuslanon nga mga himan nga atong magamit, ang pakig-ambit sa maayong balita sa ebanghelyo mas sayon ug ang mga epekto mas daghan og maabut kaysa kaniadto. Gani, ako hapit nahadlok nga ang pipila nga naminaw nagpadala na og mga text messages sama sa “Mga 10 minutos na siyang namulong, ug wala

gihapoy sambingay sa pagpalupad og eroplano!” Mga batan-on nakong mga higala, tingali ang pag-awhag sa Ginoo sa “pagbuka sa [inyong] mga ba-ba”⁹ tingali karon maglakip sa “paggamit sa inyong mga kamot” sa pag-blog ug pag-text sa mensahe sa ebanghelyo ngadto sa tibuok kalibutan! Apan palihug hinumdumi, ang tanan sa tukmang panahon, ug sa tukmang dapit.

Mga kaigsoonan, uban sa mga panalangin sa modernong teknolohiya, atong mapadayag ang pagpasalamat ug kalipay kabahin sa mahinungdanong plano sa Dios alang sa Iyang mga anak sa paagi nga madungog dili lang sa atong mga trabahoan apan libut sa tibuok kalibutan. Usahay ang usa ka hugpong sa mga pulong

sa pagpamatuod makapasugod sa mga panghitabo nga maka-apekto sa kinabuhi sa laing tawo hangtud sa kahangturan.

Ang pinakaepektibong paagi sa pagsangyaw sa ebanghelyo mao ang pinaagi sa ehemplo. Kon kita magkinabuhi pinasubay sa atong mga pagtuo, ang katawhan makamatikod. Kon ang panagway ni Jesukristo mosidlak sa atong kinabuhi,¹⁰ kon kita malipayon ug may kalinaw sa kalibutan, ang mga tawo gustong mahibalo ngano. Usa sa pinakamahinungdanong wali nga nalitok kabahin sa misyonaryo nga buhat mao kining yanong hunahuna nga napahinungod kang St. Francis of Assisi: “Isangyaw ang ebanghelyo sa tanang panahon ug kon gikinahanglan, gamiti og

mga pulong.”¹¹ Mga kahigayunan sa pagbuhat sa ingon anaa nagpalibut kanato. Ayaw sila taligam-i sa paghulat og dugay diha sa dalan paingon sa Damasco.

Ang Atong Dalan paingon sa Damasco

Ako mopamatuod nga ang Ginoo namulong ngadto sa Iyang mga propeta ug apostoles niining atong panahon. Siya usab namulong ngadto kanila kinsa moadto Kaniya sa kinasingkasing ug tinuod nga katuyoan.¹²

Ayaw pagduhaduha. Hinumdumi, “Dalaygon kadtong wala managpakakita, ngani nanagpanoo.”¹³ Ang Dios nahigugma kaninyo. Siya nakadungog sa inyong mga pag-ampo. Siya namulong ngadto sa Iyang mga anak ug mihatag og kahupayan, kalinaw, ug panabut niadtong nangita Kaniya ug nagtamud Kaniya pinaagi sa pagsubay sa Iyang dalan. Akong ihatag ang akong sagradong pagsaksi nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagpadayon. Kita adunay buhi nga propeta. Kini nga Simbahan gidumala Niya kansang pangalan atong gidala, bisan ang Manluluwas nga si Jesukristo.

Mga kaigsoonan, minahal nga mga higala, dili nato langayon ang *atong* dalan paingon sa Damasco. Hinuon, magmaisugon kitang molihok uban sa hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugmang putli, ug kita mapanalanginan sa kahayag nga atong gitinguha diha sa dalan sa tinuod nga pagkadisipulo. Alang niini ako nag-ampo ug akong ibilin kaninyo ang akong panalangin sa sagrado nga pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Buhat 8:3.
2. Mga Buhat 9:3–4.
3. Marcos 10:14.
4. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “President Thomas S. Monson: Always ‘on the Lord’s Errand,’” *Tambuli*, Okt.–Nob. 1986, 20.
5. Jeffrey R. Holland, *Tambuli*, Okt.–Nob. 1986, 20.
6. Mga Buhat 9:6.
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*: Spencer W. Kimball (2006), 82.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 28:16.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 60:2.
10. Tan-awa sa Alma 5:14.
11. Sa William Fay and Linda Evans Shepherd, *Share Jesus without Fear* (1999), 22.
12. Tan-awa sa Moroni 10:3–5.
13. Juan 20:29.

São Paulo, Brazil

Ni Elder Paul V. Johnson
Sa Seventy

Labaw Pa Ka nga Mananaug pinaagi Kaniya Nga Nahigugma Kanato

Ang mga pagsulay dili lamang aron sa pagsulay kanato. Mahinungdanon kaayo kini sa proseso sa pagbaton og diosnong kinaiya.

Ang matag kinabuhi sa yuta naglakip og mga pagsulay, ug mga kalisdanan, ug ang ubang mga pagsulay nga atong atubangon dinhi sa kinabuhi tingali grabe kalisud. Tingali mga sakit, pagbudhi, mga tintasyon, pagkamatay sa usa ka minahal, mga katalagman, o uban pa nga mga pag-antus, ang kasakit kabahin sa atong mortal nga kasinatian. Daghan ang naglibug kon nganong kinahanglan man gayud nga kita makasinati og malisud nga mga hagit. Nahibalo kita nga ang usa ka rason mao ang pagsulay sa atong hugot nga pagtuo aron pagsuta kon kita mobuhat ba sa tanan nga gisugo sa Ginoo.¹ Bulahan gayud kay kini nga kinabuhi sa yuta mao ang hingpit nga dapit sa pag-atubang—ug sa paglatas—niini nga mga pagsulay.²

Apan kini nga mga pagsulay dili lamang aron sa pagtesting kanato. Mahinungdanon kaayo kini sa proseso sa pagbaton og diosnong kinaiya.³ Kon

atubangon nato kini nga mga kasakit sa tukmang paagi, kini ipahinungod alang sa atong kaayohan.⁴

Si Elder Orson F. Whitney miingon: “Walay kasakit nga atong giantus, walay pagsulay nga atong nasinati ang makawang. . . . Ang tanan nga atong giantus ug ang tanan nga atong gilahunay, ilabi na kon kita mapailubon nga naglahutay niini, makapalig-on sa atong mga kinaiya, makapalimpyo sa atong mga kasingkasing, makapalambo sa atong mga kalag, ug makapahimo kanatong mas malumo ug manggiloy-on. . . . Pinaagi sa kasubo ug pag-antus, paningkamot ug kalisdanan, nga kita makaangkon sa edukasyon nga maoy atong gianhi aron maangkon.”⁵

Bag-ohay lang ang usa ka nuybe anyos nga batang lalaki nahiling nga adunay dili kasagaran nga kanser sa bukog. Ang doktor mipasabut sa resulta sa paghiling ug sa pagtambal,

nga naglakip og mga bulan sa chemotherapy ug ubang dagkong operasyon. Miingon siya nga lisud kaayo kini nga panahon alang sa batang lalaki ug sa iyang pamilya apan midugang dayon, “Ang mga tawo nangutana kanako, ‘Mao ra ba gihapon ko kon mahuman na kini?’ miingon ko kanila, ‘Dili, dili kamo mahimong mao ra gihapon. Mahimo kamong mas lig-on. Mahimo kamong talagsaon!’”

Usahay mora og ang atong mga pagsulay naka-focus diha sa mga dapit sa atong mga kinabuhi ug sa mga bahin sa atong mga kalag diin daw dili nato madala. Tungod kay ang personal nga pagtubo mao man ang gidahuman nga resulta niini nga mga hagit, dili ikatingala nga ang mga pagsulay mahimong personal ra kaayo—maayo kaayong pagkatunong sa atong piho nga mga panginahanglan o mga kahuyang. Ug walay usa nga dili apil, ilabi na dili mga Santos nga naningkamot sa pagbuhay sa unsay matarung. Ang ubang masulundon nga mga Santos tingali mangutana, “Nganong ako man? Naningkamot ko nga magbi-nuotan! Nganong gitugot man kini sa Ginoo nga mahitabo?” Ang nagdilaab nga hudno sa kasakit motabang sa paglimpyo bisan ang kinamaayohan sa mga Santos pinaagi sa pagtabang kanato nga mawala ang mga hugaw sa atong kinabuhi ug magpabilin ang mas lunsay.⁶ Bisang labing mahal nga bato nagkinahanglan og paghas-has aron matangtang ang mga hugaw. Ang pagkabuotan dili igo. Gusto kita nga mamahimong sama sa Manluluwas, kinsa nakat-on samtang giantus Niya ang “mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang.”⁷

Ang Crimson Trail sa Logan Canyon mao ang akong paborito nga lakawanan. Ang pinakadako nga bahin sa pagbaktas mao ang pagkatkat sa kinatumyan sa taas nga mga pangpang nga anapog ug nagtanyag og matahum nga mga talan-awon sa kimba ug sa walog nga anaa sa ubos. Ang pag-abut didto sa kinatumyan sa mga pangpang dili hinoon sayon. Ang agianan adunay kanunay nga pagkatkat; ug sa dili pa makaabut sa kinatumyan, ang mokatkat makasugat og bakilid kaayo nga bahin sa agianan; ug ang mga talan-awon sa kimba masalipdan

sa mga pangpang mismo. Ang katapusanang panlimbasug mas angay lang sa paningkamot tungod kay sa higayon nga ang mokatkat anaa na sa kinatum-yan, ang mga talan-awon hilabihan kanindot. Ang bugtong paagi nga makita ang mga talan-awon mao ang pagkatkat.

Usa ka sumbanan diha sa mga kasulatan ug sa kinabuhi nagpakita nga sa makadaghan nga mga higayon ang labing ngitngit, labing kuyaw nga mga pagsulay diha-diha dayon pagasundan og talagsaon nga mga panghitabo ug grabe nga pagtubo. “Kay human sa daghan nga kalisdanan moabut ang mga panalangin.”⁸ Ang mga anak sa Israel na-trap pag-abut sa Pulang Dagat sa wala pa kini mapikas.⁹ Si Nephi nag-atubang og kakuyaw, kasuko gikan sa iyang igsoong mga lalaki, ug daghang mga kapakyasan sa wala pa niya makuha ang mga palid nga tumbaga.¹⁰ Si Joseph Smith gibuntog sa gahum sa dautan nga hilabihan ka

kusog nga ingon og siya daw gitakda ngadto sa taman nga kalaglagan. Sa dihang hapit na siya mawad-i og pag-laum, nanlimbasug siya sa pagtawag sa Dios, ug niana gayud nga higayuna mipakita kaniya ang Amahan ug ang Anak.¹¹ Kasagaran ang mga investigator mag-atubang og mga oposisyon ug kalisdanan samtang magkaduol ang ilang bunyag. Ang mga inahan nasa-yud nga ang mga hagit sa pagtrabaho mag-una sa milagro sa pagkatawo. Matag karon ug unya makakita kita og talagsaon nga mga panalangin nga mosunod dayon human sa dagkong mga pagsulay.

Sa dihang ang akong apohang babaye hapit na mag-19 anyos, nasakit siya nga nakapahimo kaniyang hilabihan kaluya. Sa kaulahian siya miingon, “Dili ko makalakaw. Ang akong wala nga tiil wala na gayud sa porma human sa akong pipila ka bulan nga hinigda. Ang mga bukog nanghumok sama sa usa ka espongha,

ug sa dihang akong gisabod sa salog ang akong tiil mora kini og nakur-yentihan.”¹² Samtang anaa siya sa higdaanan ug anaa sa hilabihan nga pag-antus, nakaangkon siya ug nagtuon sa mga pamphlet gikan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Naka-big siya ug sa kaulahian nagpabunyag. Daghang mga higayon nga ang piho nga hagit makaandam kanato alang sa usa ka butang nga hilabihan ka importante.

Taliwala sa mga problema, daw imposibling makita nga ang moabut nga mga panalangin mas molabaw pa kay sa kasakit, kaulawan, o kasakit sa dughan nga tingali atong nasinati ni-anang higayuna. “Sa pagkakaron ang tanang pagpanton daw dili makalipay, hinonoa makasakit hinoon: apan sa kapulihay kini magahatag sa bunga sa pagkamatarung ngadto kanila nga mamatuto pinaagi niini.”¹³ Si Apostol Pablo mitudlo, “Kay kining magaan ug lumalabay nga kasakit naandam alang kanamo sa labihan gayud kadako ug walay katapusang gibug-aton sa himaya.”¹⁴ Makapainteres nga si Pablo migamit sa termino nga “magaan nga mga kasakit.” Naggikan kini sa usa ka tawo kinsa gibunalan, gibato, nag-ungaw sa kamatayon, gibilanggo, ug kinsa nakasinati og daghan pa nga mga pagsulay.¹⁵ Ambot lang kaha kon kita motawag ba sa atong mga kasakit og gaan. Apan kon itandi sa mga panalangin ug sa pagtubo nga atong madawat sa kaulahian, niining kinabuhia ug didto sa kahangturan, ang atong mga kasakit gaan ra gayud kaayo.

Wala kita mangita og mga pagsulay ug mga kalisdanan. Ang atong kagalingong panaw sa kinabuhi mohatag og sakto lang nga gidaghanon alang sa atong mga panginahanglan. Daghang mga pagsulay ang natural lang nga kabahin sa atong mortal nga pagpakabuhi, apan kini adunay mahinungdanong bahin sa atong pag-uswag.

Sa dihang hapit na matapos ang mortal nga pagpangalagad sa Manlu-luwas, nasinati Niya ang labing lisud nga pagsulay sukad—ang dili matukib nga pag-antus didto sa Getsemani ug sa Golgota. Kini mao ang nag-una sa mahimayaon nga Pagkabanhaw ug

ang saad nga ang tanan natong pag-antus mawala na sa umaabut nga panahon. Ang iyang pag-antus nag-una ngadto sa walay sulod nga lubnganan nianang buntag sa Pasko sa Pagkabanhaw ug ngadto sa atong umaabut nga pagka-imalat ug kinabuhiing dayon.

Usahay gusto kita nga motubo nga wala ang mga hagit ug molambo ang kalig-on nga wala ang bisan unsa nga panlimbasug. Apan ang pagtubo dili mahitabo pinaagi sa pagsubay sa sayon nga paagi. Atong hingpit nga masabtan nga ang usa ka atleta kinsa mobalibad sa lisud nga pagbansay dili gayud mamahimong world-class nga atleta. Kinahanglan gayud kita nga magmatngon nga dili mosalikway sa mga butang nga makatabang kanatong makabaton og diosnong kinaiya.

Walay usa sa mga pagsulay ug mga kasakit nga atong giatubang ang molapas pa sa atong makaya, tungod kay makapangayo kita og tabang gikan sa Ginoo. Makahimo kita sa tanang mga butang pinaagi ni Kristo, kinsa molig-on nato.¹⁶

Human sa pagkaayo gikan sa grabe nga mga hagit sa panglawas, si Elder Robert D. Hales mipakigbahin sa mosunod atol sa kinatibuk-ang kompanya: “Sa pipila ka okasyon, akong giingnan ang Ginoo nga ako nakat-on gayud sa mga leksyon nga gitudlo ug dili na kinahanglan nga ako molahutay pa og dugang nga mga pag-antus. Ang ingon nga mga pangaliyupo daw walay

kapuslanan, tungod kay naklaro na kini ngari kanako nga kining makalimpyo nga proseso sa pagsulay kinahanglang antuson diha sa panahon sa Ginoo ug sa kaugalingong paagi sa Ginoo. . . . Ako . . . nakat-on nga dili ko mag-inusara sa pag-atubang niini nga mga pagsulay ug mga kasakit kondili ang mga anghel nga magbalantay moati-man kanako. Adunay pipila nga mora og mga anghel sama sa mga doktor, mga nurse, ug labaw sa tanan, sa akong pinalangga nga asawa, si Mary. Ug usahay, kon pagbuot sa Ginoo, ako pagahupayon sa mga pagbisita sa langitnong mga panon nga naghatag og kahupayan ug mahangturong mga pagpasalig diha sa panahon sa akong panginahanglan.”¹⁷

Ang atong Langitnong Amahan nahigugma kanato, ug kita “nasayud nga kon si kinsa man ang mobutang sa ilang pagsalig diha sa Dios pagabuligan sa ilang mga pagsulay, ug sa ilang mga kasamok, ug sa ilang mga kasakit, ug pagabayawon sa katapusan nga adlaw.”¹⁸ Sa umaabut nga panahon kon kita moadto na sa pikas nga kinabuhi, ganahan kita og labaw pa kay sa isulti sa usa ka tawo ngari kanato nga, “Sige, nahuman ka na.” Apan, ganahan kita nga ang Ginoo moingon kanato, “Maayong pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon.”¹⁹

Ganahan ko sa mga pulong ni Pablo:

“Kinsa ba ang makapahimulag kanato gikan sa gugma ni Kristo? ang

pag-antus ba, o ang kasakitan, o ang paglutos, o ang kagutom, o ang kahubo, o ang katalagman, o ang espada ba? . . .

“Dili, hinonoa niining tanang mga butanga labaw pa kita ka mga mananag pinaagi kaniya nga nahigugma kanato.”²⁰

Nasayud ko nga ang Dios buhi ug nga ang Iyang Anak, nga si Jesukristo, buhi. Nasayud usab ako nga pinaagi sa ilang tabang, kita mahimong “labaw pa ka mga mananag” sa mga kasakit nga atong giatubang niining kinabuhia. Kita mahimong mahisama Kanila. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NG MGA SULAT

1. Tan-awa sa 1 Pedro 1:6–8; Abraham 3:25.
2. Tan-awa sa 1 Pedro 2:20.
3. Tan-awa sa 2 Pedro 1:4.
4. Tan-awa sa 2 Nephi 2:2.
5. Orson F. Whitney, sa Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
6. Tan-awa sa Isaias 48:10; 1 Nephi 20:10.
7. Tan-awa sa Alma 7:11–12.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:4.
9. Tan-awa sa Exodo 14:5–30.
10. Tan-awa sa 1 Nephi 3–4.
11. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:15–17.
12. Amalie Hollenweger Amacher, wala mamantala nga kasaysayan nga anaa sa tigsulat.
13. Mga Hebreohanon 12:11.
14. 2 Mga Taga-Corinto 4:17.
15. Tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 11:23–28.
16. Tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:13.
17. Robert D. Hales, “The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom,” *Liahona*, Ene. 2001, 6.
18. Alma 36:3.
19. Mateo 25:21.
20. Mga Taga-Roma 8:35, 37.

Bucharest, Romania

Ni Bishop H. David Burton
Presiding Bishop

Ang Makapabalaan nga Buhat sa Welfare

*Ang buhat sa pag-alima sa usag usa ug ang
“pagkamabination ngadto sa mga kabus” usa ka
makabalaan nga buhat, nga gisugo sa Amahan.*

Maayong buntag, mga kaigsoonan. Niadtong 1897 ang batan-ong si David O. McKay mibarug sa may pultahan nga may gigunitan nga pamphlet. Isip misyonaryo sa Stirling, Scotland, nahimo na niya kini kaniadto sa daghang higayon. Apan nianang adlaw usa ka luya kaayo nga babaye ang miabli sa pultahan ug nagbarug diha sa iyang atubangan. Luoy ang iyang panamit ug piyahok na ang mga aping ug kalag ang buhok.

Iyang gikuha ang gitanyag ni Elder McKay nga pamphlet ug misulti og unom ka pulong nga human niadto wala gayud niya hikalimti: “Makapalit ba ako niini og pan?”

Kini nga hitabo nagbilin og walay katapusang impresyon sa batan-ong misyonaryo. Siya misulat: “Sukad niadto mas lawom ang akong naamguhan nga ang Simbahan ni Kristo kinahanglan nga maghunahuna sa temporal nga kaluwasan sa tawo. Mibiya ako sa pultahan mibati nga kadto nga [babaye], nga adunay . . . gihambin nga kasuko diha sa [iyang kasingkasing] ngadto sa tawo ug sa Dios, [sa maong kahimtang] dili pa modawat sa mensahe sa ebanghelyo.

[Siya] nanginahanglan og temporal nga tabang, ug walay organisasyon, sumala sa akong nahibaloan, didto sa Stirling nga makahatag niini ngadto [kaniya].”¹

Pipila ka dekada human niadto ang kalibutan nag-antus tungod sa epekto sa Grabing Kalisud. Atol niadto nga panahon, pagka Abril 6, 1936, nga si Presidente Heber J. Grant ug ang iyang mga magtatambag, sila si J. Reuben Clark ug David O. McKay, mipahibalo sa unsay nailhan sa kadugayan nga welfare program sa Simbahan. Makainteres kaayo, paglabay sa duha ka semana si Elder Melvin J. Ballard gipili nga unang chairman niini ug si Harold B. Lee nga unang tigdumalang direktor.

Dili kadto usa ka ordinaryo nga trabaho. Bisan ang Ginoo mipasanay og talagsaong mga tawo sa pagpangalagad niini, si Presidente J. Reuben Clark mipasabut nga “ang pagpahimutang sa mga kapanguhaan sa [welfare] mao ang resulta sa usa ka pagpadayag pinaagi sa Espiritu Santo ngadto kang Presidente Grant, diin kini nagpadayon sukad nianang panahona pinaagi sa kaparehas nga mga pagpadayag nga miabut ngadto sa mga kaigsoonan kinsa gisangunan niini.”²

Ang kinahanglan sa mga lider sa Simbahan aron mahupay ang tawhanong pag-antus lig-on ug dili matarug. Si Presidente Grant gusto og “usa ka sistema nga . . . makatabang ug makaatiman sa mga tawo bisan unsa pay dangatan.” Miingon siya nga ang lisud nga mga paagi iyang buhaton bisan sa “pagsarado sa seminary, paghunong sa misyonaryo nga buhat sa mubong panahon, o gani sa pagsarado sa mga templo, apan dili nila tugutan nga magut-man ang mga tawo.”³

Didto ko sa tapad ni Presidente Gordon B. Hinckley sa Managua, Nicaragua dihang namulong siya sa mga 1,300 ka mga miyembro sa Simbahan kinsa nakalahutay sa grabe nga bagyo nga mikalas og kapin sa 11,000 ka mga kinabuhi. “Mintras nga adunay kapanguhaan ang Simbahan,” miingon siya kanila, “dili mi motugot nga magut-man kamo o walay sinina o walay kapasilungan. Among buhaton ang tanan aron makatabang kami sa paagi nga gusto sa Ginoo unsaon kini sa pagbuhat.”⁴

Usa sa nakalahi nga matang niini nga dinasig nga nagsentro sa ebanghelyo nga paningkamot mao ang empasis niini kabahin sa personal nga responsibilidad ug pagpaningkamot sa kaugalingon. Si Presidente Marion G. Romney mipasabut: “Daghang programa ang gipahiluna sa maayong mga tawo aron sa pagtabang sa mga nanginahanglan. Bisan pa, daghan niini nga mga programa gidesinyo alang sa mugbo lang nga panahon sa ‘pagtabang og mga tawo,’ sukwahi sa ‘pagtabang sa mga tawo aron makatabang sa ilang kaugalingon.’”⁵

Ang pagpaningkamot sa kaugalingon mao ang produkto sa madaginiton nga pagpuyo ug sa pagpraktis og ekonomikanhong pagdisiplina sa kaugalingon. Sukad sa sinugdanan ang Simbahan nagtudlo nga ang mga pamilya—kutob sa ilang mahimo—kinahanglan nga maoy responsable sa kaugalingon nilang temporal nga kaayohan. Ang matag henerasyon kinahanglan nga magkat-on og dugang sa mga sukarang baruganan sa pagpaningkamot sa kaugalingon: paglikay sa utang, pag-implementar og mga baruganan sa pagdaginot, pagpangandam alang sa mga panahon

sa ilang mga silingan.

Usa sa mga lider sa South America naproblema tungod sa gutom ug kakulang sa mga kalibutanong panginahanglan sa mga miyembro sa gamay niya nga stake. Dili buot nga magut-man ang mga bata, nakakita siya og walay tanom nga luna ug gior-ganisar ang priesthood sa pag-ugmad ug pagpananom niini. Nakakita sila og gulang na nga kabayo ug gisangunon kini og karaang yugo ug misugod sa pagtrabaho sa yuta. Apan sa wala pa sila mahuman, ang trahedya miigo ug ang tigulang nga kabayo namatay.

Imbis tugutang mangamatay sa gutom ang ilang mga kaigsoonan, ang mga kaigsoonan sa priesthood misangon sa karaang daro diha sa ilang mga buko-buko ug miguyod sa daro subay sa gahi nga yuta. Tinuoray nilang gipas-an ang yugo sa pag-antus ug ang mga palas-anon sa ilang mga kaigsoonan.¹¹

Ang usa ka panahon sa kaugalingon nakong kasaysayan sa pamilya mao ang ehemplo sa pasalig sa pag-atiman niadtong mga nanginahanglan. Daghan ang nakadungog sa Willie ug sa Martin handcart companies ug sa unsang paagi sila nag-antus ug namatay samtang nagsugakod sila sa bugnaw nga winter ug sa makaluya nga mga kondisyon atol sa ilang panaw padulong sa kasadpan. Si Robert

St. Catherine, Jamaica

sa kasubo, pagpaminaw ug pagsunod sa pulong sa buhing mga pagpadayag, sa pagkadisiplinado aron makaila tali sa panginahanglan ug sa gusto ug magpakabuhi subay niini.

Ang katuyoan, mga saad, ug mga baruganan nga nagsuporta sa pag-atiman sa mga kabus ug nanginahanglan molapas pa sa mga utlanan sa mortalidad. Kining sagrado nga buhat dili lamang makatabang ug makapanalangin niadtong mga nag-antus o nanginahanglan. Isip mga anak sa Dios, dili nato mapanunod sa hingpit ang kinabuhing dayon nga walay hingpit nga pagpamuhunan pinaagi sa pag-amuma sa usag usa samtang nia kita sa yuta. Pinaagi lamang sa mabinationg paagi sa pagsakripisyo ug pagtugyan sa atong kaugalingon ngadto sa uban kita makakat-on sa mga baruganang celestial sa sakripisyo ug pagpahinungod.⁶

Ang bantugan nga si Haring Benjamin mitudlo nga usa sa mga rason nga kita mopakigbahin sa atong makaon ngadto sa mga kabus ug mangalagad sa ilang kahupayan mao nga aron kita padayon nga malimpyohan sa atong mga sala sa matag adlaw ug maglakaw nga walay sala atubangan sa Dios.⁷

Sukad sa katukuran sa kalibutan, ang bulawanong mga lanot sa gug-mang putli kanunay nga usa ka bahin sa matarung nga mga katilingban. Nagtinguha kita og usa ka malinawon ug malamboong mga komunidad. Nag-ampo kita sa mabination ug

mahiyasong mga katilingban diin ang kadautan talikdan ug ang kamaayo ug katarung mopatigbabaw. Bisan unsa pa kadaghan sa templo nga atong tukuron, bisan unsa kadaghan ang atong miyembro, bisan unsa pa kamaayo ang pagtan-aw sa kalibutan ngari kanato kon kita mapakyas niining importante nga sugo sa “pagtabang sa maluyahon, pagpataas sa mga kamot sa nawad-an og paglaum ug paglig-on sa mga tuhod nga mahuyang,”⁸ o sa pagpabati sa atong mga kasingkasing sa mga nanag-antus ug nasubo, kita ubos sa panghimaraut ug dili makapahimuot sa Ginoo⁹ ug ang malipayong panghinaut sa atong kasingkasing dili gayud moabut kanato.

Sa tibuok kalibutan, dul-an 28,000 ka mga bishop ang nangita sa mga kabus aron sa pagpangalagad sa ilang panginahanglan. Ang matag bishop gibagan sa ward council nga naglangkob sa lider sa priesthood ug sa mga auxiliary, lakip sa mapahinunguron nga presidente sa Relief Society. Sila makahimo og “dinalian nga pagtabang sa mga langyaw; . . . mobu-bu og lana ug bino sa samaran nga kasingkasing nga nagsubo; . . . [ug] mopauga sa luha sa ilo ug molipay sa kasingkasing sa mga biyuda.”¹⁰

Ang kasingkasing sa mga miyembro ug sa mga lider sa Simbahan sa tibuok kalibutan positibo nga naimpluwensyahan ug gigiyahan sa mga doktrina ug sa balaang espiritu sa paghigugma ug pag-amuma alang

Taylor Burton, usa sa akong mga apo-
han sa kiting, usa niadtong gihangyo
ni Brigham Young sa pagsakay ug
pagluwas niadtong minahal, despe-
rado nga mga Santos.

Niining panahona si Lolo misulat
sa iyang journal: “Baga kaayo [ug]
bugnaw ang snow . . . Hilabihan ka
bugnaw nga [kami] dili makalihok. . . .
Ang thermometer 11 ka degrees ubos
sa zero [-24°C] . . . ; labihan ka bug-
naw ang mga tawo dili makabiyahe.”¹²

Mga suplay sa pagluwas sa kina-
buhì giapud-apod ngadto sa na-stran-
ded nga mga Santos, apan “bisan sa
tanang mahimo [sa mga tigluwas]
daghan kanila ang nangamatay sa
dalan.”¹³

Samtang ang naluwas nga mga
Santos nagbiyahe sa usa ka bahin sa
dalan lahus sa Echo Canyon, dag-
hang karwahe ang mihunong aron sa
pagtabang sa pagkahimugso sa usa ka
batang babaye. Si Robert nakamatikod
nga ang batan-ong inahan wala ika-
putos sa pagpinit sa bag-ong natawo.
Bisan sa makakaging nga temperatura,
siya “mihubo sa kaugalingon niyang
hinimo nga sinina ug mihatag niini
ngadto sa inahan aron [iputos] sa
masuso.”¹⁴ Ang bata gipanganlan og
Echo—Echo Squires—isip handuma-
nan sa dapit ug sa mga kahimtang sa
iyang pagkatawo.

Sa misunod nga mga tuig si Robert
gitawag ngadto sa Presiding Bishopric
sa Simbahan, diin siya mialagad kapin
sa tulo ka dekada. Sa edad nga 86
si Robert Taylor Burton nagluya na.
Iyang gipundok ang iyang pamilya
kilid sa iyang higdaanan aron sa pag-
hatag kanila sa katapusan niyang pa-
nalangin. Kauban sa katapusan niyang
mga pulong mao kining yano apan
makahinuklog nga tambag: “Pagmabi-
nation kamo sa mga kabus.”¹⁵

Mga kaigsoonan, atong gipasidung-
gan kadtong mga abtik nga tawo kinsa
gipadala sa Ginoo sa pag-organisar ug
pagpangalagad sa organisadong pro-
grama alang sa mga nanginahanglan
nga mga miyembro sa Iyang Simba-
han. Atong gipasidunggan kadtong
kinsa sa atong panahon mitabang sa
dili maihap ug kasagaran sa hilum nga
paagi sa “pagkamabination ngadto sa
mga kabus,” pagpakaon sa gigutom,
pagsaput sa hubo, pagpangalagad sa

masakiton, ug pagbisita sa mga bihag.

Kini ang sagradong buhat nga gi-
paabut sa Manluluwas gikan sa Iyang
mga disipulo. Mao kini ang buhat nga
Iyang gimahal dihang Siya dinhi pa sa
yuta. Kini ang buhat diin ako nahibalo
nga Siya atong makita nga mohimo
kon Siya nia pa karon atong kauban.¹⁶

Sitenta y singko ka tuig nang mi-
labay usa ka sistema nga tuyo alang
sa espirituhanon ug temporal nga
kaluwasan sa tawo mitumaw gikan
sa ubos nga mga sinugdanan. Sukad
nianang panahona kini mipalambo
sa kinaiya ug mipanalangin sa na-
pulo ka milyon nga katawhan sa ti-
buok kalibutan. Ang propetikanhong
plano sa welfare dili lamang kini
ginagmay nga sugilanon sa kasaysa-
yan sa Simbahan. Ang mga baru-
ganan nga gibasihan niini nagpaila
kon si kinsa kita isip mga katawhan.
Lintunganay kini kon si kinsa kita
isip indibidwal nga mga disipulo sa
atong Manluluwas ug Ehemplo, si
Jesus ang Kristo.

Ang buhat sa pag-alima sa usag usa
ug ang “pagkamabination ngadto sa
mga kabus” usa ka makabalaan nga
buhat, gisugo sa Amahan ug bala-
nong gidesinyo sa pagpanalangin,
paghashas, ug pagbayaw sa Iyang
mga anak. Unta atong sundon ang
tambag sa Manluluwas ngadto usa ka
abogado diha sa sambingay sa maayo
nga Samarianhon: “Lakaw, ug buhata

ang ingon.”¹⁷ Niini ako mopamatuod
sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss (1955), 189.
2. J. Reuben Clark Jr., “Testimony of Divine Origin of Welfare Plan,” *Church News*, Ago. 8, 1951, 15; tan-awa usab sa Glen L. Rudd, *Pure Religion* (1995), 47.
3. Glen L. Rudd, *Pure Religion* (34).
4. Sa “President Hinckley Visits Hurricane Mitch Victims and Mid-Atlantic United States,” *Ensign*, Feb. 1999, 74.
5. Marion G. Romney, “The Celestial Nature of Self-Reliance,” *Liahona*, Mar. 2009, 15.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15–18; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 105:2–3.
7. Tan-awa sa Mosiah 4:26–27.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5; tan-awa usab sa Mateo 22:36–40.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 104:18.
10. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:567–68.
11. Interbyu uban ni Harold C. Brown, kanhi Welfare Services Department managing director.
12. Journal ni Robert T. Burton, Church History Library, Salt Lake City, Nob. 2–6, 1856.
13. Robert Taylor Burton, sa Janet Burton Seegmiller, “Be Kind to the Poor”: *The Life Story of Robert Taylor Burton* (1988), 164.
14. Lenore Gunderson, in Jolene S. Allphin, *Tell My Story, Too*, tellmystorytoo.com/art_imagepages/image43.html.
15. Robert Taylor Burton, sa Janet Burton Seegmiller, “Be Kind to the Poor,” 416.
16. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “Kamo ang Akong mga Kamot,” *Liahona*, May 2010, 68–70, 75.
17. Lucas 10:37.

Ni Silvia H. Allred

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society

Ang Tinuod nga Kinaiya sa Pagka-disipulo

Kon ang paghigugma nahimong giya nga baruganan sa atong pag-amuma alang sa uban, ang atong pag-alagad ngadto kanila nahimong ebanghelyo nga inubanan sa buhat.

Gikan pa sa sinugdanan, ang Ginoo mitudlo nga aron mahimo nga Iyang katawhan kinahanglan nga kita usa sa kasingkasing ug usa sa hunahuna.¹ Ang Ginoo usab mipasabut nga ang duha ka dakong mga sugo sa kasugoan sa balaod mao ang “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan” ug “higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”² Sa katapusan, wala madugay human napahiuli ang Simbahan, ang Ginoo misugo sa mga Santos nga “moduaw sa mga kabus ug sa mga timawa ug mangalagad ngadto sa ilang paghupay.”³

Unsa ang managsama nga tema sa tanan niini nga mga sugo? Kini mao nga kita kinahanglan gayud maghinigugmaay ug mag-inalagaray sa usag usa. Kini mao, sa tinud-anay, ang tinuod nga kinaiya sa pagka-disipulo diha sa tinuod nga Simbahan ni Jesukristo.

Samtang atong gisaulog ang 75 ka tuig sa welfare program sa Simbahan, gipahinumduman kita sa mga katuyoan sa welfare, nga mao

ang pagtabang sa mga miyembro sa pagtabang sa ilang mga kaugalingon nga makabarug sa ilang kaugalingon, sa pag-amuma sa kabus ug timawa, ug pag-alagad. Nakatukod ang Simbahan sa iyang mga kapanguhaan sa pagtabang sa mga miyembro sa pagsangkap alang sa pisikal, espirituwal, sosyal, ug emosyonal nga kaayohan sa ilang mga kaugalingon, sa ilang mga pamilya, ug sa uban. Ang buhatan sa bishop naglakip og linain nga katungdanan sa pag-amuma alang sa mga kabus ug timawa ug sa pagpangalagad sa maong mga kapanguhaan alang sa mga miyembro diha sa iyang ward. Gitabangan siya sa iyang mga paningkamot pinaagi sa mga korum sa priesthood, Relief Society, ug ilabi na sa mga home ug visiting teacher.

Ang Relief Society sa kanunay importante kaayo sa welfare. Sa diha nga giorganisar ni Propeta Joseph Smith ang Relief Society niadtong 1842, misulti siya ngadto sa mga kababayen-an, “Kini ang sinugdanan sa maayong mga adlaw ngadto sa mga kabus ug timawa.”⁴ Gisultihan niya ang mga sister nga ang katuyoan sa society mao ang “kahupayan sa mga kabus, sa

timawa, sa biyuda ug sa ilo, ug alang sa pagbuhat sa tanang mga katuyoan sa kalooy. . . . Sila mobu-bu og lana ug bino sa nasamdan nga kasingkasing sa naglisud; mopauga sila sa mga luha sa nailo ug himoon nga malipayon ang kasingkasing sa biyuda.”⁵

Gipahayag usab niya nga ang society “makapahagit sa mga kaigsoonan sa maayong buhat sa pagtan-aw sa gikinahanglan sa mga kabus—pagpangita subay sa mga butang sa kalooy, ug sa pagpangalagad sa ilang mga gikinahanglan sa pagtabang pinaagi sa pagtul-id sa mga moralidad ug paglig-on sa mga hiyas sa komunidad.”⁶

Ang mga kalalakin-an ug kababayen-an sa Simbahan nagtinabangay karon sa pagdala og kahupayan ngadto niadtong nanginahanglan. Ang mga tighupot sa priesthood nagsangkap og mahinungdanon nga suporta alang niadtong nanginahanglan og espirituhanong paggiya ug tabang. Ang dinasig nga mga home teacher nagpanalangin sa mga kinabuhi ug nagsangkap og mga panalangin sa ebanghelyo ngadto sa matag yunit sa pamilya. Agi og dugang, sila nakigbahin sa ilang kusog ug mga talento sa ubang mga paagi, sama sa pagtabang og usa ka pamilya nga nanginahanglan nga ayuhon ang balay, sa pagtabang sa pamilya nga mobalhin, o sa pagtabang og brother sa pagpangita og trabaho.

Ang mga presidente sa Relief Society mobisita og mga panimalay aron sa pagsusi sa mga panginahanglan alang sa bishop. Ang dinasig nga mga visiting teacher magbantay ug mag-amuma sa mga sister ug sa mga pamilya. Kasagaran sila ang unang motabang sa mga panahon sa dinalian nga panginahanglan. Ang mga Relief Society sister nagsangkap og mga pagkaon, naghatag og pag-alagad sa kalooy, ug naghatag og makanunayon nga suporta sa mga panahon sa pagsulay.

Ang mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan nagmaya kaniadto ug kinahanglan nga magmaya karon sa mga oportunidad nga kita aduna sa pag-alagad sa uban. Ang atong gihiusa nga mga paningkamot nagdala og kahupayan niadtong kinsa mga kabus, gigutom, nag-antus, o naglisud, sa

ingon niana nagluwas og mga kalag.

Ang matag bishop adunay balay tipiganan sa Ginoo, nga gitukod samtang ang matinud-anon nga mga miyembro naghatag ngadto sa bishop sa ilang mga panahon, mga talento, mga kahanas, kalooy, mga materyal, ug tabang pinansyal sa pag-amuma alang sa mga kabus ug sa pagtukod sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta.”⁷ Kitang tanan makahatag ngadto sa balay tipiganan sa Ginoo kon kita nagbayad sa atong mga halad sa puasa ug naghimo sa tanan natong mga kapanguhaan nga anaa alang sa bishop sa pagtabang niadtong nanginahanglan.

Bisan sa paspas nga kausaban sa kalibutan, ang mga baruganan sa welfare wala mausab sa nanglabay nga panahon tungod kay kini balaan nga dinasig, pinadayag nga kama-tuoran. Kon ang mga miyembro sa Simbahan ug ang ilang mga pamilya nagbuhat sa tanan nga ilang mahimo sa pagsuporta sa ilang mga kaugalingon ug dili gihapon makasarang sa ilang nag-unang mga panginahanglan, ang Simbahan anaa andam sa pagtabang. Ang gagmay nga mga panginahanglan matubag dayon, ug usa ka plano sa pagtabang sa gihatagan nga mahimong makapaningkamot

sa kaugalingon nahimo. Ang pagpaningkamot sa kaugalingon mao ang gahum sa pagsangkap sa espirituwal ug temporal nga mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pamilya.

Samtang kita nagtubo sa atong ang-ang nga makapaningkamot sa kaugalingon, kita nagdugang sa atong abilidad sa pagtabang ug pag-alagad sa uban sa paagi nga gihimo sa Manluluwas. Nagsunod kita sa ehemplo sa Manluluwas kon kita mangalagad ngadto sa timawa, sa masakiton, ug sa nag-antus. Kon ang paghigugma nahimong giya nga baruganan sa atong pag-amuma sa uban, ang atong pag-alagad ngadto kanila nahimong ebanghelyo nga inubanan sa buhat. Kini mao ang ebanghelyo diha sa labing putli nga higayon. Kini lunsay nga relihiyon.

Diha sa akong lain-laing mga buluhaton sa Simbahan, ako nahimo nga mapaubsanon pinaagi sa gugma ug kabalaka nga gipakita sa mga bishop ug mga lider sa Relief Society alang sa ilang mga panon. Samtang ako nag-alagad isip presidente sa Relief Society sa stake sa Chile sa panahon sayo sa mga 1980, ang nasud nagsinati og grabeng ekonomikanhong kalisud ug ang gidaghanon sa walay trabaho 30

porsyento. Nasaksihan ko kon giunsa sa maisugon nga mga presidente sa Relief Society ug sa matinud-anon nga mga visiting teacher sa pagpa-dayong “nagbuhat og maayo”⁸ ubos sa makalilisang nga mga kahimtang. Ilang gilarawan ang kasulatan diha sa Proverbio 31:20: “Ginatuy-od niya ang iyang kamot ngadto sa mga kabus; oo, nagatunol siya sa iyang mga kamot ngadto sa mga hangol.”

Ang mga sister kansang mga pamilya adunay diyutay kaayo sa ilang mga kaugalingon sa kanunay nagtabang niadtong kinsa ilang gihunahuna nga mas nanginahanglan. Niana ako mas nakasabut kon unsay nakita sa Manluluwas sa dihang Siya mipahayag diha sa Lucas 21:3–4:

“Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga kining kabus nga babayeng balo nakahulog ug labaw pa kay sa tanan kanila:

“Kay silang tanan miamot gikan sa ilang naghingapin nga khamugaway: apan kini siya, gikan sa iyang kapit-os mihatag sa tanan nga iyang kabuhian.”

Pila ka tuig wala madugay nasaksihan ko ang samang butang isip presidente sa stake Relief Society sa Argentina sa diha nga ang grabe nga pagsaka sa presyo sa mga palaliton

miigo sa nasud ug ang pagkaguba sa ekonomiya nga misunod miapekto sa daghan natong matinud-anon nga mga miyembro. Nasaksihan ko giha-pon kini atol sa akong bag-ong mga pagbisita ngadto sa Kinshasa sa Democratic Republic of Congo, Antananarivo sa Madagascar, ug sa Bulawayo sa Zimbabwe. Ang mga miyembro sa ward bisan asa, ug ilabi na ang mga sister sa Relief Society, nagpadayon sa paglig-on sa pagtuo, paglig-on sa mga indibidwal ug mga pamilya, ug sa pagtabang niadtong nanginahanglan.

Makapatingala hunahunaon nga ang usa ka mapainubsanong sister o brother nga may calling sa Simbahan makaadto sa panimalay diin anaa ang kakabus, kaguol, sakit, o kalisud ug makadala og kalinaw, kahupay, ug kalipay. Dili igsapayan hain nga ward o branch o kon unsa ka gamay ang grupo, ang matag miyembro sa tibuok kalibutan aduna niana nga oportunidad. Kini nahitabo sa matag adlaw, ug kini nahitabo sa usa ka dapit niini gayud nga higayon.

Si Karla usa ka batan-ong inahan sa duha ka anak. Ang iyang bana, si Brent, nagtrabaho og dugay nga mga oras ug mobiyahe og usa ka oras sa matag padulong ug pauli sa trabaho. Wala madugay human sa pagkatawo sa ilang ikaduhang batang babaye, iyang gisaysay ang mosunod nga kasinatian: “Sa adlaw human ko nadawat ang tawag sa pag-alagad

isip magtatambag sa Relief Society sa akong ward, misugod ako pag-bati nga daw nabug-atan. Unsaon ko kaha pagdala sa responsibilidad nga motabang sa pag-amuma alang sa mga kababayen-an sa akong ward kon ako naglisud sa pagtuman sa akong tahas isip usa ka asawa ug inahan sa ki-at kaayo nga 2 anyos ug usa ka bag-ong natawo nga bata? Samtang diha kanako kini nga mga pagbati, ang dos anyos kong anak nasakit. Dili kaayo ko siguro unsay akong buhaton kaniya ug sa pag-atiman usab sa batang gamay. Nianang tungora, si Sister Wasden, kinsa usa sa akong mga visiting teacher, wala damha diha sa pultahan. Usa ka inahan sa dagko na nga mga bata, siya nasayud gyud unsa ang buhaton sa pagtabang. Gisultihan ko niya unsay akong gikinahanglan nga buhaton samtang adto siya sa botika sa pagkuha og pipila ka mga kagamitan. Sa wala madugay iyang giplano nga sugaton ang akong bana sa estasyonan sa tren aron siya dali nga makapauli sa pagtabang kanako. Ang iyang paghimo sa unsay akong gituohan nga pag-aghat gikan sa Espiritu Santo uban sa iyang kaandam sa pag-alagad kanako mao lamang ang pasalig nga akong gikinahanglan gikan sa Ginoo nga Siya motabang kanako sa pagtuman sa akong bag-ong calling.”

Ang Langitnong Amahan nahigugma kanato ug nasayud sa atong talagsaon nga mga kahimtang ug

mga abilidad. Bisan tuod kita nangayo sa Iyang panabang pinaagi sa atong inadlaw nga pag-ampo, kini sa kasagaran pinaagi sa laing tawo nga Siya naghatag sa atong mga panginahanglan.⁹

Ang Ginoo miingon, “Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa.”¹⁰

Ang tiunay nga gugma ni Kristo gipahayag samtang kita naghatag og dili hinakog nga pag-alagad. Ang pagtinabangay maoy usa ka balaanong kasinatian nga nagbayaw sa tigdawat ug nagpaubos sa tighatag. Kini nagtabang kanato nga mahimong tinuod nga mga disipulo ni Kristo.

Ang plano sa welfare sa kanunay mao ang paggamit sa mahangturon nga mga baruganan sa ebanghelyo. Kini sa tinuod nagsangkap diha sa paagi sa Ginoo. Atong bag-uhan ang atong tinguha nga mahimong kabahin sa balay tipiganan sa Ginoo sa pagpanalangin sa uban.

Nag-ampo ako nga ang Ginoo mopanalangin sa matag usa kanato uban sa mas dako nga pagbati sa kalooy, putling gugma, ug kapuangod. Nangaliyupo ako alang sa pagtubo sa atong tinguha ug abilidad sa pagtabang sa labing makalolooy, sa naglisud, ug kadtong kinsa nag-antus, nga ang ilang mga panginahanglan matubag, nga ang ilang pagtuo malig-on, ug ang ilang mga kasingkasing mapuno sa pasalamat ug gugma.

Unta ang Ginoo mopanalangin sa matag usa kanato samtang kita maglakaw nga masulundon sa Iyang mga sugo, sa Iyang ebanghelyo, ug sa Iyang kahayag. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Moises 7:18.
2. Tan-awa sa Mateo 22:36–40.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 44:6.
4. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:607.
5. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*: Joseph Smith (2007), 452.
6. *Mga Pagtulun-an*: Joseph Smith, 452.
7. *Providing in the Lord's Way: A Leader's Guide to Welfare*. (1990), 11.
8. Mga Buhat 10:38; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13.
9. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*: Spencer W. Kimball (2006), 82.
10. Juan 13:35.

Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Espiritu sa Pagpadayag

Ang espiritu sa pagpadayag tinuod—ug makahimo ug molihok diha sa atong tagsa-tagsa ka mga kinabuhi ug diha sa Simbahan.

Akong ipahayag ang pasalamat alang sa inspirasyon nga midasig sa pagpili sa himno nga mosunod sa akong mga pakigpu-long, “Nakabuhat ba Ako og Maayo?” (*Hymns*, no. 223). Akong nakuha ang timailhan.

Gidapit ko kamo sa paghunahuna sa duha ka mga kasinatian nga nasinati sa kadaghanan kanato kabahin sa kahayag.

Ang unang kasinatian nahitabo samtang misulod kita sa usa ka ngitngit nga kwarto ug gipasiga ang suga. Hinumdumi kon sa unsang paagi ang sanag nga kahayag misanap sa kwarto ug miwagtang sa kangitngit. Unsa ang dili makita sa una ug dili klaro nahimong klaro ug mailhan. Kini nga kasinatian gihulagway pinaagi sa diha-diha dayon ug sa hilabihan nga pag-ila sa kahayag.

Ang ikaduha nga kasinatian nahitabo samtang kita nagbantay sa kagabhion nga mahimong kabuntagon. Nahinumduman ba ninyo ang inanay ug dili mamatikdan nga pagsaka sa kahayag diha sa kapunawpunawan? Sukwahi sa pagpasiga sa suga sa usa ka ngitngit nga kwarto, ang kahayag nga naggikan sa nagsaka nga

adlaw dili diha-diha dayon mobutho. Hinoon, sa hinay-hinay ug sa inanay nga kakusgon ang pagtubo sa kahayagon, ug ang kangitngit sa kagabhion gipulihan sa kasanag sa kabuntagon. Sa kadugayan, ang adlaw mibanagbanag ibabaw sa kapanganuran. Apan ang makita nga ebidensya sa dili mapugngan nga pag-abut sa adlaw tataw sa mga oras nga wala pa gayud

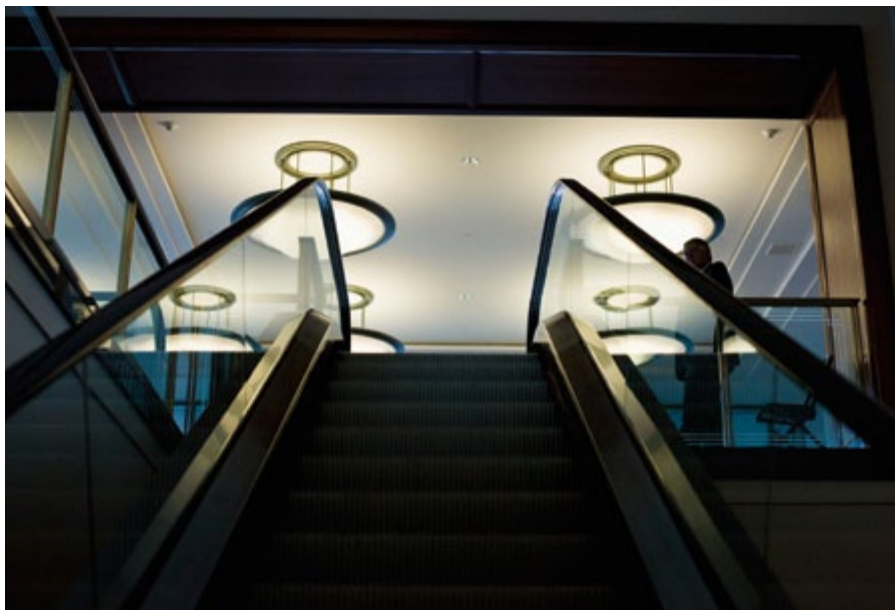
mosubang ang adlaw ibabaw sa kapunawpunawan. Kini nga kasinatian gihulagway pinaagi sa hinay ug inanay nga pag-aninag sa kahayag.

Gikan niining duha ka ordinaryo nga mga kasinatian sa kahayag, kita makakat-on og daghan mahitungod sa espiritu sa pagpadayag. Nag-ampo ako nga ang Espiritu Santo modasig ug motudlo kanato samtang kita karon mopunting diha sa espiritu sa pagpadayag ug sa sukaranan nga mga sumbanan diin ang pagpadayag madawat.

Ang Espiritu sa Pagpadayag

Ang pagpadayag mao ang usa ka komunikasyon gikan sa Dios ngadto sa Iyang mga anak dinhi sa yuta ug usa sa dako nga mga panalangin nga inubanan sa gasa ug kanunay nga pakig-uban sa Espiritu Santo. Si Propeta Joseph Smith mitudlo, “Ang Espiritu Santo usa ka tigpadayag,” ug “walay tawo nga makadawat sa Espiritu Santo nga dili makadawat og mga pagpadayag” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 132).

“Ang espiritu sa pagpadayag anaa sa matag tawo kinsa nagdawat pinaagi sa tukma nga awtoridad sa priesthood sa makaluwas nga mga ordinansa sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala ug sa pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo—ug kinsa naglihok diha sa hugot nga pagtuo sa

pagtuman sa priesthood nga sugo sa “pagdawat sa Espiritu Santo.” Kini nga panalangin dili ra kutob sa kapangulohan nga mga awtoridad sa Simbahan; hinoon, kini gipanag-iya ug kinahanglan nga maglihok diha sa kinabuhi sa matag lalaki, babaye, ug bata kinsa moabut sa panuigon sa pagkamay-tulubagon ug mosulod ngadto sa sagrado nga mga pakigsaad. Ang sinsero nga tinguha ug pagkatakus nagdapit sa espiritu sa pagpadayag nganhi sa atong mga kinabuhi.

Si Joseph Smith ug Oliver Cowdery nakaangkon og bililhon nga kasinatian sa espiritu sa pagpadayag samtang ilang gihubad ang Basahon ni Mormon. Kini nga kaigsoonang mga lalaki nakakat-on nga sila makadawat og bisan unsa nga kahibalo nga gikinahanglan sa paghuman sa ilang buhat kon ilang pangayoon uban sa hugot nga pagtuo, uban sa matinuoron nga kasingkasing, nagatuo nga sila makadawat. Ug sa kadugayan nagtubo ang ilang pagsabut sa espiritu sa pagpadayag nga naglihok sa kasagaran isip mga hunahuna ug mga pagbati nga moabut sa atong mga hunahuna ug mga kasingkasing pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. (Tan-awa sa D&P 8:1–2; 100:5–8.) Ingon nga ang Ginoo mitudlo kanila: “Karon, tan-awa, kini mao ang espiritu sa pagpadayag; tan-awa, kini mao ang espiritu diin si Moises midala sa mga anak sa Israel pinaagi sa Pulang Dagat sa ibabaw sa uga nga yuta. Busa kini mao ang imong gasa; gamita kini” (D&P 8:3–4).

Ako naghatag og gibug-aton sa hugpong sa mga pulong “gamita kini” nga may kalabutan sa espiritu sa pagpadayag. Diha sa mga kasulatan, ang impluwensya sa Espiritu Santo sa kasagaran gihulagway isip “usa ka hinay nga hinagawhaw nga tingog” (1 Mga Hari 19:12; 1 Nephi 17:45; tan-awa usab sa 3 Nephi 11:3) ug sa “tingog nga hingpit sa kalumo” (Helaman 5:30). Tungod kay ang Espiritu mohagawhaw ngari kanato sa hinay ug sa kalumo, kini sayon rang sabton nganong kita kinahanglan nga maglikay sa dili maayo nga media, pornograpiya, ug makadaut, makaadik nga mga butang ug mga kinaiya. Kini nga mga himan sa kaaway makadaut ug sa kadugayan moguba sa atong

kapasidad sa pag-ila ug sa pagtubag sa malumo nga mga mensahe gikan sa Dios nga gihatud pinaagi sa gahum sa Iyang Espiritu. Ang matag usa kanato kinahanglan tinuoray nga maghunahuna ug mainampuon nga mamalandong kon unsaon nato sa pagsalikway ang mga pagdani sa yawa ug sa minatarung “gamita kini,” gani ang espiritu sa pagpadayag diha sa atong mga kinabuhi ug sa atong mga pamilya.

Mga Sundanan sa Pagpadayag

Ang mga pagpadayag gihatag sa nagkalain-lain paagi, lakip, sama pananglit, sa mga damgo, mga pananawon, mga pakigsinultihanay uban sa langitnong mga mensahero, ug inspirasyon. Ang pipila ka mga pagpadayag madawat diha-diha dayon ug kusog kaayo; ang pipila mailhan sa inanay ug sa kalumo. Ang duha ka mga kasinatian sa kahayag nga akong gihulagway nagtabang kanato nga mas makasabut niining duha ka sukaranang mga sundanan sa pagpadayag.

Ang pagpasiga sa suga sa ngitngit nga kwarto susama sa dinalian nga pagdawat og mensahe gikan sa Dios, sa hingpit, ug sa hinanali. Ang kadaghanan kanato nakasinati niini nga sundanan sa pagpadayag dihang gitubag ang atong sinsero nga mga pag-ampo o gihatagan og mga direksyon o proteksyon, sumala sa kabubut-on ug panahon sa Dios. Ang mga paghulagway sa ingon nga diha-diha dayon ug klaro kaayo nga mga timailhan makita diha sa mga kasulatan, gisubli nga kasaysayan sa Simbahan, ug gipanghimatuod diha sa atong kaugalingon nga kinabuhi. Sa pagkatinuod, kining gamhanan nga mga milagro mahitabo. Bisan pa niana, kini nga sundanan sa pagpadayag maingon og dili na kaayo sagad kay sa nailhan.

Ang hinay-hinay nga pagtubo sa kahayag gikan sa nagsubang nga adlaw sama sa pagdawat og mensahe gikan sa Dios “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda” (2 Nephi 28:30). Labing kasagaran, ang pagpadayag motubo nga hinay-hinay sa pagdagan sa panahon ug ihatag sumala sa atong tinguha, katakus, ug pagpangandam. Ang ingon nga komunikasyon gikan sa Langitnong Amahan sa hinay-hinay

ug sa kalumo “motuhop diha sa [atong mga kalag] ingon sa mga yamog nga gikan sa langit” (D&P 121:45). Kini nga sumbanan sa pagpadayag nahilig nga mahimong mas sagad kay sa panagsa ra ug tataw nga makita diha sa mga kasinatian ni Nephi samtang siya misulay og daghan nga nagkalain-lain paagi sa wala pa magma-lampuson sa pagkuha sa mga palid nga tumbaga gikan ni Laban (tan-awa sa 1 Nephi 3–4). Sa katapusan, siya gigiyahan sa Espiritu ngadto sa Jerusalem, “wala masayud sa sinugdanan sa mga butang nga [siya] mobuhat” (1 Nephi 4:6). Ug dili siya makamao nga mobuhat og barko nga maayong pagkahimo diha-diha dayon; hinoon, gipakita siya sa Ginoo matag karon ug unya kon sa unsa nga paagi [siya] kinahanglan molalik sa mga kahoy sa barko” (1 Nephi 18:1).

Ang kasaysayan sa Simbahan ug ang atong personal nga kinabuhi puno sa mga ehemplo sa sundanan sa Ginoo alang sa pagdawat og pagpadayag “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda.” Sama pananglit, ang sukaranan nga mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo wala gihatag ngadto ni Joseph Smith diha-diha dayon sa Sagradong Kakahoyan. Kining bililhon nga mga bahandi gipadayag sigon sa gikinahanglan sa mga kahigayunan ug sigon sa husto nga panahon.

Si Presidente Joseph F. Smith mipasabut kon sa unsang paagi kini nga sundanan sa pagpadayag nahitabo sa iyang kinabuhi: “Isip gamay nga bata . . . ako sa kasagaran . . . mohangyo sa Ginoo nga ipakita kanako ang kahibulungan nga butang, aron makadawat ako og usa ka pagpamatuod. Apan gipugngan sa Ginoo ang mga kahibulungan ngari kanako, ug gipakita kanako ang kamatuoran, pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an . . . hangtud nga Siya mipahibalo kanako sa kamatuoran gikan sa alimpulo ngadto sa akong mga lapa-lapa, ug hangtud nga ang pagduda ug kahadlok sa hingpit makuha gikan kanako. Wala kinahanglana nga magpadala Siya og anghel gikan sa mga kalangitan sa pagbuhat niini, ni kinahanglan Siyang mosulti uban sa trumpeta sa

arkanghel. Pinaagi sa mga hagawhaw sa hinay nga tingog sa Espiritu sa buhing Dios, gihatag Niya kanako ang pagpamatuod nga akong gihuptan. Ug pinaagi niini nga baruganan ug gahum Siya mohatag ngadto sa mga katawhan og kahibalo sa kamatuoran nga magpabilin diha kanila, ug kini mahimo kanila nga mahibalo sa kamatuoran, ingon nga ang Dios nahibalo niini, ug sa pagbuhat sa kabubut-on sa Amahan ingon nga si Kristo nagbuhat niini. Ug walay gidaghanon sa kahibulongan nga mga pagpakita ang makapatuman niini” (sa Conference Report, Abr. 1900, 40–41).

Kita isip mga miyembro sa Simbahan daw mohatag og gibug-aton sa kahibulongan ug mahinuklugong espirituhanon nga mga pagpakita nga tingali kita napakyas sa pagdayeg ug gani sa pag-alinggat sa naandan nga sundanan diin ang Espiritu Santo nagbuhat sa Iyang buluhaton. Ang mao gayud nga “pagkayano nga paagi” (1 Nephi 17:41) sa pagkadawat sa gamay ug nagtubo nga espirituhanong mga hunahuna nga sa kadugayan ug sa kinatibuk-an naghan-ay sa usa ka gitinguha nga tubag o sa direksyon nga atong gikinahanglan makahimo kanato sa pagtan-aw “lapas sa tumong” (Jacob 4:14).

Nakigsulti ako og daghang mga tawo kinsa nagduha-duha sa kalig-on sa ilang personal nga pagpamatuod ug gipakaubos ang ilang espirituhanong kapasidad tungod kay sila wala magdawat og kanunay, milagroso, o tataw nga mga hunahuna. Tingali samtang atong ikonsiderar ang mga kasinatian ni Joseph didto sa Sagradong Kakahoyan, ni Saulo didto sa dalan paingon sa Damascus, ug ni Alma ang Batan-on, moabut kita sa pagtuo nga adunay sayop o kulang diha kanato kon kita magkulang sa atong mga kinabuhi kabahin niining nabantug ug espirituhanong makapahinuklog nga mga ehemplo. Kon kita adunay susama nga mga hunahuna o mga pagduda, palihug hibalo-i nga ikaw sa tinuod normal. Padayon lamang sa pagkamasulundon ug pagbaton og hugot nga pagtuo diha sa Manluluwas. Samtang kamo magbuhat sa ingon, kamo “dili molakaw nga masayop” (D&P 80:3).

Mitambag si Presidente Joseph F. Smith: “Pakit-a ako og mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa kinahanglan nga magsalig sa mga milagro nga timaan ug mga panan-awon aron sa pagpabilin kanila nga lig-on diha sa Simbahan, ug ako mopakita kaninyo og mga miyembro . . . kinsa dili maayo og dungog diha sa atubangan sa Dios, ug kinsa naglakaw diha sa dangog nga mga dalan. Dili pinaagi sa kahibulongan nga mga pagpakita ngari kanato nga kita matukod diha sa kamatuoran, apan pinaagi sa pagpaubos ug matinuoron nga pagkamasulundon sa mga sugo ug sa mga balaod sa Dios” (sa Conference Report, Abril 1900, 40).

Lain nga kasagarang kasinatian sa kahayag nga nagtabang kanato sa pagkat-on og dugang nga kamatuoran mahitungod sa “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda nga sundanan sa pagpadayag. Usahay ang adlaw mosubang sa kabuntagon nga dag-umon o gabunon. Tungod sa kisdum nga mga kondisyon, ang pagkakita sa kahayag mas lisud, ug ang pag-ila sa eksakto nga higayon kon kanus-a mosaka ang

adlaw sa kapunawpunawan dili mahimo. Apan sa mao nga kabuntagon kita sa gihapon adunay igo nga kahayag sa pag-ila og bag-ong adlaw ug sa pagbuhat sa atong mga kalihokan.

Sa sama nga paagi, kita sa makadaghan nga panahon nakadawat og pagpadayag nga wala makaila sa eksakto kon giunsa o kanus-a kita nakadawat og pagpadayag. Usa ka importante nga yugto gikan sa kasaysayan sa simbahan nagpakita niini nga baruganan.

Sa tingpamulak niadtong 1829, si Oliver Cowdery usa ka maestro sa Palmyra, New York. Sa diha nga iyang nahibaloan ang mahitungod ni Joseph Smith ug ang buhat sa paghubad sa Basahon ni Mormon, gibati ni Oliver ang hunahuna sa pagtanyag sa iyang panabang ngadto sa batan-ong propeta. Sangputanan niini, mibiyahe siya ngadto sa Harmony, Pennsylvania, ug nahimo nga tigsulat ni Joseph. Ang tukma nga panahon sa iyang pag-abut ug ang tabang nga iyang gihatag mga importante sa pagtungha sa Basahon ni Mormon.

Ang Manluluwas dayon mipadayag ngadto ni Oliver nga dihang kanunay siyang nag-ampo alang sa giya, siya nakadawat og panudlo gikan sa Espiritu sa Ginoo. “Kon kini wala pa unta,” ang Ginoo mipahayag, “ikaw dili unta makaabut sa dapit diin ikaw ania karon. Tan-awa, ikaw nahibalo nga ikaw nagpakisayud kanako ug Ako milamdag sa imong panumduman, ug karon ako mosulti kanimo niini nga mga butang nga ikaw unta mahibalo nga ikaw gilamdagan pinaagi sa Espiritu Santo” (D&P 6:14–15).

Sa ingon, nadawat ni Oliver ang pagpadayag pinaagi ni Propeta Joseph Smith nga nagpahibalo kaniya nga siya sa kanunay nagdawat og pagpadayag. Sa dayag wala makahibalo si Oliver kon giunsa ug kanus-a siya kanunay nga nagdawat og panudlo gikan sa Dios ug gikinahanglan kini nga instruksyon gikan sa Dios aron madugangan ang iyang panabut mahitungod sa espiritu sa pagpadayag. Sa pagkatinuod, si Oliver kanunay nga naglakaw diha sa kahayag samtang ang adlaw nagsidlak diha sa dag-umon nga buntag.

Diha sa daghan nga walay mga kasigurohan ug sa mga hagit nga atong masugatan sa atong kinabuhi, gikinahanglan sa Dios kanato ang pagbuhat sa atong labing maayo, sa pagbuhat ug dili pagaaghaton (tan-awa sa 2 Nephi 2:26), ug sa pagsalig diha Kaniya. Tingali kita dili makakita og mga anghel, makadungog og langitnong mga tingog, o makadawat og hilabihan nga mga espirituhanong mga hunahuna. Sa kanunay kita mahimong mopadayon nanghinaut ug nag-ampo—apan walay hingpit nga kasigurohan—nga kita naglihok subay sa kabubut-on sa Dios. Apan samtang kita nagtahud sa atong mga pakigsaad ug nagsunod sa mga sugo, samtang kita kanunay gayud nga naningkamot sa pagbuhat og maayo ug mahimo nga mas maayo, makalakaw kita uban ang pagsalig nga ang Dios mogiya sa atong mga lakang. Ug kita makasulti uban ang kasigurohan nga ang Dios modasig sa atong mga pagpamulong. Kini usa ka bahin sa kahulugan sa kasulatan nga nagpahayag: “Unya ang imong pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios” (D&P 121:45).

Samtang kamo sa husto nagsiksik ug naggamit sa espiritu sa pagpadayag, nagsaad ako nga kamo “magsunod diha sa kahayag sa Ginoo” (Isaias 2:5; 2 Nephi 12:5). Usahay ang espiritu sa pagpadayag molihok diha-diha dayon ug sa hilabihan, sa uban nga mga panahon sa hinay ug inanay, ug sa kasagaran sa malumo nga kamo mahimo nga dili gani makamatikod niini. Apan sa walay pagsapayan sa sumbanan diin kini nga panalangin nadawat, ang kahayag nga gihatag niini mosanag ug mopatubo sa inyong kalag, molamdag sa inyong salabutan (tan-awa sa Alma 5:7; 32:28), ug motudlo ug mopanalipod kaninyo ug sa inyong pamilya.

Ako nagpahayag sa akong pagka-apostol nga pagsaksi nga ang Amahan ug ang Anak buhi. Ang espiritu sa pagpadayag tinuod—ug makahimo ug molihok diha sa atong tagsa-tagsa ka mga kinabuhi ug diha sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ako nagpamatuod niini nga mga kamatuoran diha sa sagrado nga pangalan sa Ginoo nga si Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Thomas S. Monson

Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan

Ang pinakaimportante ug dagkong mga panalangin sa pagkamiyembro sa Simbahan mao kadtong mga panalangin nga atong madawat sa mga templo sa Dios.

Akong minahal nga kaigsoonan, akong ipaabut ang akong gugma ug pagtimbaya kaninyo ug mag-ampo nga ang atong Langitnong Amahan mogiya sa akong mga hunahuna ug modasig sa akong mga pulong samtang ako mamulong kaninyo karon.

Magsugod ko pinaagi sa pagkomentaryo sa nindot nga mga mensahe nga atong nadungog karong buntaga gikan ni Sister Allred ug Bishop Burton ug sa uban kalabut sa programa sa welfare sa Simbahan. Sumala sa gipahibalo, karong tuiga nagtimaan sa ika-75 nga anibersaryo sa dinasig nga programa, nga nakapanalangin og daghang kinabuhi. Pribelihiyo nako ang pagkaila sa personal niadtong uban kinsa misugod niining dakong buluhaton—mga tawo sa kapuangod ug panglantaw.

Sama sa gihisgutan nila ni Bishop Burton ug Sister Allred ug sa uban, ang bishop sa ward gihatagan sa responsibilidad sa pag-atiman niadtong nanginahanglan nga nagpuyo sa mga

utlanan sa iyang ward. Mao sad na ang akong pribelihiyo sa dihang ako pa ang nagdumala isip usa ka batan-on pa kaayo nga bishop sa Siyudad sa Salt Lake sa usa ka ward nga dunay 1,080 ka mga miyembro, lakip sa 84 ka mga biyuda. Dihay daghan nga nagkinahanglan og tabang. Mapasalamaton kaayo ko sa programa sa welfare sa Simbahan ug sa tabang sa Relief Society ug sa mga korum sa priesthood.

Ako mopadayag nga ang programa sa welfare sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw dinasig sa Makagagahum nga Dios.

Karon, akong mga kaigsoonan, kini nga komperensya nagtimaan sa tulo ka tuig sukad ako napaluyohan isip Presidente sa Simbahan. Tinuod busy kaayo kadto nga mga tuig, puno sa daghang mga hagit apan dili usab maihap nga mga panalangin. Ang oportunidad sa pagpahinungod ug pagpahinungod pag-usab sa mga templo mao ang labing makalingaw ug sagrado nga mga panalangin, ug

mahitungod kini sa templo nga ako gusto nga mamulong kaninyo karon.

Panahon sa kinatibuk-ang kompe-rensya sa Oktubre 1902, ang Presidente sa Simbahan nga si Joseph F. Smith sa iyang pangbukas nga pakig-pulong mipahayag sa paglaum nga moabut ang adlaw nga kita adunay “mga templo nga matukod sa nagka-lain-lain bahin sa [kalibutan] diin kini gikinahanglan alang sa kasayon sa mga tawo.”¹

Atol sa unang 150 ka tuig human sa pagka-organisar sa Simbahan, gikan sa 1830 hangtud sa 1980, 21 ka mga templo ang natukod, lakip na ang mga templo sa Kirtland, Ohio, ug Nauvoo, Illinois. Itandi kana sa 30 ka tuig sukad niadtong 1980, diin 115 ka mga templo ang gitukod ug gipahinungod. Sa gipahibalo kagahapon sa tulo ka bag-ong mga templo, adunay dugang nga 26 ka mga templo ang gitukod o anaa sugdan pa lang ang pagtukod. Kini nga gidaghanon magpadayon sa pagtubo.

Ang gilauman ni Presidente Joseph F. Smith niadtong 1902 natinuod na. Atong tinguha nga ang templo anaa sa duol sa atong mga miyembro kutob sa mahimo.

Usa sa mga templo nga karon gitukod pa anaa sa Manaus, Brazil. Daghang mga tuig na ang milabay akong nabasahan ang grupo nga mokapin og gamay sa usa ka gatus nga mga miyembro mibiya sa Manaus, nahimutang sa tunga-tunga sa kalasangan sa Amazon, aron mobiyahe ngadto sa labing duol nga templo, nga nahimutang sa Sao Paulo, Brazil—dul-an sa 4,000 ka kilometros gikan sa Manaus. Kadtong matinud-anong mga Santos mibiyahe sakay sa barko sulod sa upat ka adlaw sa Amazon River ug sa kasikbit niini. Human niini nga paglawig, misakay sila og bus sa laing tulo ka adlaw nga biyahe—sa libaungon nga dalan, nga gamay ra ang makaon, ug walay komportable nga katulgan. Human sa pito ka adlaw ug gabii, miabut sila sa templo sa Sao Paulo, diin ang mga ordinansa nga mahangturon gipahigayon. Dayag lang ang ilang pagpauli mao gihapon. Hinoon, nakadawat sila sa mga ordinansa ug mga panalangin sa templo, ug bisan og wala nay sulod ang ilang mga pitaka, sila sa

ilang kaugalingon napuno sa espiritu sa templo ug uban sa pasalamat sa mga panalangin nga ilang nadawat.² Karon, paglabay sa daghang mga tuig, ang atong mga miyembro sa Manaus naglipay samtang sila nagtan-aw sa ilang kaugalingong templo nga nagbarug daplin sa Rio Negro River. Ang mga templo makahatag og kalipay sa atong matinud-anong mga miyembro bisan asa kini gitukod.

Ang report sa mga sakripisyo nga nabuhat aron makadawat sa mga panalangin nga anaa lamang sa mga templo sa Dios wala gayud mapakyas sa pagtandog sa akong kasingkasing ug nakahatag kanako og bag-ong pagbati sa pagpasalamat alang sa mga templo.

Mopakigbahin ko og istorya ni Tihi ug Tararaina Mou Tham ug sa ilang 10 ka mga anak. Ang tibuok pamilya gawas sa usa ka anak nga babaye nagpapakop sa Simbahan sa sayong bahin sa 1960, sa dihang ang mga misyonaryo miabut sa ilang isla, nga nahimutang mga 100 ka milya (160 km) habagatan sa Tahiti. Sa wala madugay nagtinguha

sila sa mga panalangin sa usa ka mahangturon pamilya nga ma-seal sa templo.

Nianang higayuna, ang pinakaduol nga templo sa pamilyang Mou Tham mao ang Templo sa New Zealand, labaw sa 2,500 ka milya (4,000 km) padulong sa habagatang kasadpan, maadto lamang sakay sa mahal nga biyahe sa eroplano. Ang dakong pamilyang Mou Tham, nga dunay gamay nga panginabuhian sa gamay nga uma, walay kwarta nga ipamilita sa eroplano, walay oportunidad sa pagpangempleyo sa isla sa Pasipiko. Mao nga si Brother Mou Tham ug ang iyang anak nga lalaki nga si Gérard mihimo og lisud nga desisyon sa pagbiyahe og 3,000 ka milya (4,800 km) aron sa pagtrabaho sa didto New Caledonia, asa nagtrabaho ang iyang lain nga anak nga lalaki.

Ang tulo ka lalaki nga Mou Tham nagtrabaho sulod sa upat ka tuig. Si Brother Mou Tham lamang ang miuli og kausa, aron sa pagtambong sa kasal sa iyang anak nga babaye.

Human sa upat ka tuig, si Brother

Mou Tham ug ang iyang mga anak nga lalaki nakatigum og kwarta aron dad-on ang pamilya ngadto sa Templo sa New Zealand. Ang tanang mga anak nga miyembro miadto gawas lang sa usa ka anak nga babaye, nga hapit nang manganak. Nabugkos sila alang sa karon ug sa kahangturan, usa ka dili mahulagway ug malipayon nga kasinatian.

Si Brother Mou Tham miuli gikan sa templo diretso sa New Caledonia, diin siya mitrabaho sulod sa duha ka dugang nga mga tuig aron ikaplite sa usa ka anak nga babaye nga wala makaadto sa templo uban nila—usa ka minyo nga anak nga babaye ug sa iyang anak ug bana.

Sa ilang katigulanganon si Brother ug Sister Mou Tham nagtinguha nga miserbisyo sa templo. Nianang higayona ang Templo sa Papeete Tahiti natukod ug napahinungod, ug sila miserbisyo og upat ka misyon didto.³

Akong mga kaigsoonan, ang mga templo mas labaw pa kay sa mga bato ug mortar. Puno kini sa hugot nga pagtuo ug pagpuasa. Natukod kini sa mga pagsulay ug mga pagpamatuod. Nabalaan kini pinaagi sa sakripisyo ug serbisyo.

Ang unang templo nga natukod niini nga dispensasyon mao ang templo sa Kirtland, Ohio. Ang mga

Santos nianang higayona kabus kaayo, ug bisan pa ang Ginoo misugo sa pagtukod og templo, mao nga sila nagtukod. Misulat si Elder Heber C. Kimball mahitungod sa kasinatian, “Ang Ginoo nasayud sa talan-awon sa kakabus, kalisdanan, ug pag-antus nga among giagian sa pagtuman niini.”⁴ Ug dayon, human ang tanan nga giha-goan nakompleto, ang mga Santos gipugos sa pagbiya sa Ohio ug sa ilang minahal nga templo. Nakaplagan nila sa katapusan ang dangpanan—bisan og kini temporaryo—sa daplin sa Sapa sa Mississippi sa estado sa Illinois.

Ilang ginganlan ang ilang panimuyo nga Nauvoo, ug andam sa paghatag sa ilang tanan sa makausa pa ug uban sa ilang hugot nga pagtuo, nagtukod sila og laing templo ngadto sa ilang Dios. Miinit ang pagpanggukod batok nila, hinoon, ug uban sa Templo sa Nauvoo nga hapit na mahuman, sila giabug na usab gikan sa ilang mga balay, nangita og kadangpan sa usa ka desiyerto.

Ang paningkamot ug ang sakripisyo nagsugod na usab samtang sila nagtrabaho sulod sa 40 ka tuig sa pagtukod og Templo sa Salt Lake, nga nagbarug nga halangdon sa dapit sa habagatan nga atong nahimutangan karon dinhi sa Conference Center.

Ang pipila ka ang-ang sa sakripisyo ang gilambigit sa pagtukod og

templo ug sa pagtambong sa templo. Dili maihap kadtong nagtrabaho ug naningkamot aron maangkon sa ilang kaugalingon ug alang sa ilang mga pamilya ang mga panalangin nga anaa sa mga templo sa Dios.

Nganong daghan man kaayo ang andam sa paghatag og daghan aron makadawat sa mga panalangin sa templo? Kadtong nakasabut sa mahangturing mga panalangin nga magagikan sa templo nasayud nga walay sakripisyo nga dako kaayo, walay kantidad nga bug-at kaayo, walay paningkamot nga lisud kaayo, aron makadawat niana nga mga panalangin. Walay daghang mga milya nga biyahion, daghang mga babag nga buntugon, o daghang pagkadili komportable ang ilahutay. Nakasabut sila nga ang makaluwas nga mga ordinansa nga mada-wat sa templo nga magtugot kanato nga makabalik sa atong Langitnong Amahan diha sa mahangturing relasyon sa pamilya ug aron matugahan sa mga panalangin ug gahum gikan sa kahitas-an bililhon sa tanang sakripisyo ug tanang paningkamot.

Karon kadaghanan nato dili na mag-antus og hilabihan aron lang makatambong sa templo. Otsenta y singko porsyento sa mga miyembro sa Simbahan karon nagpuyo na sulod sa 200 ka milya (320 km) sa usa ka templo, alang sa kadaghanan nato, kana nga gilay-on mas duol na lang.

Kon kamo nakaadto na sa templo alang sa inyong kaugalingon ug kon

kamo nagpuyo nga duol ra sa templo, ang inyong sakripisyo mao ang paggahin og panahon sa inyong busy nga kinabuhi sa pagbisita sa templo kanunay. Adunay daghan nga mahimo sa atong mga templo alang niadtong naghulat sa pikas tabil. Samtang atong lihukon ang buhat alang kanila, makahibalo kita nga atong natuman alang kanila unsay dili nila mabuhay sa ilang mga kaugalingon. Si Presidente Joseph F. Smith, sa lig-on nga pamahayag, miingon, “Pinaagi sa atong mga paningkamot alang kanila ang ilang mga kadena sa pagkaulipon mabugto, ug ang kangitngit nga naglibut nila mahanaw, kana nga kahayag modan-ag diha kanila ug sila makapaminaw didto sa kalibutan sa espiritu sa buhat nga nahimo alang kanila sa ilang mga anak dinhi, ug magmaya uban ninyo sa inyong pagpahigayon niini nga mga katungdanan.”⁵ Mga kaigsoonan, ang buhat ato nga buluhaton.

Sa akong kaugalingong pamilya, ang among pinakasagrado ug gimahal nga mga kasinatian mao kadtong panahon sa dihang kami nagdungan didto sa templo sa pagpahigayon sa mga ordinansa sa pagbugkos alang sa among namatay na nga mga katigulangan.

Kon wala pa kamo makaadto sa templo o kon kamo *nakaadto* na apan sa karon dili takus alang sa rekomend, wala nay laing importante nga tumong nga trabahoon kay sa magpakatakus sa pag-adto sa templo. Ang inyong sakripisyo tingali mao ang pagpaningkamot nga makakuha og rekomend, tingali ang pagbiya sa dugay na nga bisyo nga maoy nakai-ngon nga kamo dili takus. Tingali ang pagbaton og hugot nga pagtuo ug di-siplina sa pagbayad sa inyong ikapulog. Bisan unsa kini, paningkamuti nga makasulod sa templo sa Dios. Pagkuha og rekomend alang sa templo ug isipa kini nga bililhon nga kabtangan, kay kini mao gayud.

Hangtud nga kamo makasulod sa balay sa Ginoo ug makadawat sa tanang mga panalangin nga naghulat kaninyo didto, dili ninyo maangkon ang tanan nga ikatanyag sa Simbahan. Ang pinakaimportante ug dagkong mga panalangin sa pagkamiyembro sa

Simbahan mao kadtong mga panalangin nga atong madawat sa mga templo sa Dios.

Karon, akong batan-ong mga higala nga mga tin-edyer, itumong kanunay sa inyong panan-aw ang templo. Ayaw pagbuhat og bisan unsa nga makapugong ninyo sa pagsulod ug pagambit sa sagrado ug mahangturong mga panalangin didto. Gidayeg nako kadtong miadto na sa templo aron sa pagpahigayon sa mga bunyag alang sa mga patay, momata og sayo sa buntag aron makaapil sa maong mga bunyag sa dili pa magsugod ang tingklase. Wala koy laing mahunahunaan nga mas maayo sa pagsugod sa adlaw.

Kaninyo nga mga ginikanan sa gagmayng mga anak, mopaambit ko ninyo og maalamon nga tambag gikan ni Presidente Spencer W. Kimball. Miingon siya: “Nindot kaayo kon . . . ang mga ginikanan magbutang og litrato sa templo sa kada kwarto sa ilang balay aron ang [ilang mga anak] gikan sa [ilang] pagkamasuso makatan-aw sa litrato kada adlaw [hangtud] nga mahimo kining kabahin sa [ilang kinabuhi]. Kon [sila moabut] na sa edad nga [sila kinahanglan] nga mohimo [og] importante kaayo nga desisyon [mahitungod sa pag-adto sa templo], nahimo na kining daan.”⁶

Ang atong mga bata mokanta diha sa Primary:

*Gusto kong moadto sa templo.
Mosulod unya ko.*

*Makigsaad ko sa Amahan;
Mosaad kong mosunod.*⁷

Mohangyo ko ninyo sa pagtudlo sa inyong mga anak sa kaimportante sa templo.

Ang kalibutan mahagiton ug malisud nga dapit nga puy-an. Sa kasagaran kita gilibutan nianang mopasukamod kanato. Samtang kamo ug ako moadto sa balaan nga mga balay sa Dios, samtang kita mahinumdom sa mga pakigsaad nga atong gihimo sa sulod, mas makaagwanta kita sa mga pagsulay ug mas makabuntog sa matag tintasyon. Niining sagrado nga sanktuwaryo makakaplag kita og kalinaw; mabag-o kita ug malig-on.

Karon, akong mga kaigsoonan, mohisgot ako og usa pa ka templo sa dili pa ako motapos. Sa dili madugay, samtang ang bag-ong mga templo mobarug sa tibuok kalibutan, usa ang mobarug sa usa ka siyudad nga natukod sobra sa 2,500 ka tuig na ang milabay. Naghisgot ko sa templo nga gitukod na karon sa siyudad sa Rome, Italy.

Ang kada templo usa ka balay sa Dios, nga adunay pareha nga mga kalihokan ug pareha nga mga panalangin ug mga ordinansa. Ang Rome Italy Temple, talagsaon, gitukod sa usa ka makasaysayanon nga dapit sa kalibutan, usa ka siyudad diin ang karaan nga mga Apostoles nga sila si Pedro ug Pablo misangyaw sa ebanghelyo ni Kristo ug diin sila gimartir.

Sa miaging Oktubre, samtang kami nagpundok sa matahum nga sibsibanan nga dapit sa amihanang silangan sa Rome, oportunidad nako ang paghatag og pag-ampo sa pagpahinungod samtang kami nag-andam sa grounbreaking. Nadasig ako sa pagtawag sa Italian nga senador si Lucio Malan ug sa bise mayor sa Rome nga si Giuseppe Ciardi nga ikauban sa unang mopala sa yuta. Ang matag usa nahimong kabahin sa desisyon sa pagtugot nato sa pagtukod og templo sa ilang siyudad.

Ang panahon dag-umon pero init, ug bisan naghulga ang ulan, walay bisan usa o duha ka patak ang natagak. Samtang ang maanindot nga choir mikanta sa Italian ang matahum nga mga linya sa “Ang Espiritu sa Dios,”

ang usa mobati nga ang langit ug yuta naghiusa sa mahimayaon nga himno sa pagdayeg ug pasalamat ngadto sa Makagagahum nga Dios. Mga luha dili kapugngan.

Sa moabut nga adlaw, ang mga matinud-anon niining Mahangturong Siyudad, makadawat sa mga ordinansa sa mahangturong matang diha sa usa ka balay sa Dios.

Akong ipadayag ang katapusan nga pasalamat sa akong Langitnong Amahan alang sa templo nga karon gitukod sa Rome ug sa atong tanang mga templo, bisan asa man kini. Ang kada usa nagbarug isip suga sa kalibutan, usa ka ekspresyon sa atong pagpamatuod nga ang Dios, ang atong Mahangturong Amahan, buhi, nga Siya buot nga mopanalangin kanato ug, sa pagkatinuod, sa pagpanalangin sa Iyang mga anak sa tanang henerasyon. Ang kada usa sa atong mga templo usa ka ekspresyon sa atong pagpamatuod nga ang kinabuhi human sa kamatayon tinuod ug sigurado sama sa atong kinabuhi dinhi sa yuta. Ipamatuod ko gayud kini.

Minahal kong mga kaigsoonan, hinaut nga kita mohimo sa bisan unsa nga sakripisyo nga gikinahanglan sa pagtambong sa templo ug pagbaton sa espiritu sa templo sa atong mga kasingkasing ug sa atong mga panimalay. Unta mosunod kita sa mga lakang sa atong Ginoo ug Manluluwas, nga si Jesukristo, kinsa mihimo sa katapusang sakripisyo alang nato, aron makabaton og kinabuhing dayon ug kahimayaan sa gingharian sa atong Langitnong Amahan. Kini ang akong sinsero nga pag-ampo, ug ihalad ko kini sa pangalan sa atong Manluluwas, si Jesukristo ang Ginoo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph F. Smith, sa Conference Report, Okt. 1902, 3.
2. Tan-awa sa Vilson Felipe Santiago ug Linda Ritchie Archibald, "From Amazon Basin to Temple," *Church News*, Mar. 13, 1993, 6.
3. Tan-awa sa C. Jay Larson, "Temple Moments: Impossible Desire," *Church News*, Mar. 16, 1996, 16.
4. Heber C. Kimball, sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball* (1945), 67.
5. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph F. Smith* (1998), 247.
6. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 301.
7. (Tan-awa sa "Gusto Ko nga Makita ang Templo," *Songbook sa mga Bata*, 99.)

Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Mahangturong mga Panalangin sa Kaminyoon

Ang sealing sa templo adunay mas dakong kahulugan samtang mas masinati ninyo ang kinabuhi. Makatabang kini kaninyo nga kanunayng mas masuod pa og maayo ug makakaplag og mas dakong kalipay ug katumanan.

Kadtong maanindot nga mensahe niini nga talagsaong choir naghulagway, sa akong pagtuo, sa sundanan sa kinabuhi alang sa kadaghanan kanato: "maningkamot nga mahimong sama kang Jesus."

Niadtong Hulyo 16, 1953, ang akong pinalangga nga si Jeanene ug ako nangluhod isip batan-on nga magtiayon sa altar didto sa Templo sa Manti Utah. Si Presidente Lewis R. Anderson migamit sa awtoridad sa sealing ug mihimo kanamo nga bana ug asawa, gikasal alang sa karon ug sa tibuok kahangturan. Ako walay gahum sa paghulagway sa kalinaw ug kahilum nga naggikan sa kasigurohan nga, kon ako magpadayon sa pagpakabuhi sa takus nga paagi, makauban nako ang akong pinalangga nga si Jeanene ug ang among mga anak hangtud sa kahangturan tungod nianang sagrado nga ordinansa nga gipahigayon gamit ang tukmang

awtoridad sa priesthood sa sulod sa balay sa Ginoo.

Ang among pito ka mga anak nabugkos ngari kanamo pinaagi sa sagrado nga mga ordinansa sa templo. Ang akong minahal nga asawa, si Jeanene, ug ang duha sa among mga anak patay na. Naghatag sila og gamahanan nga pagdasig alang sa matag usa sa nahabilin nga sakop sa among pamilya nga magpuyong matarung aron among madawat ang tanan nga mahangturong mga panalangin nga gisaad didto sa templo.

Duha sa mahinungdanon nga mga elemento nga nagsuporta sa plano sa kalipay sa Amahan sa Langit mao ang kaminyoon ug ang pamilya. Ang labihan kamahinungdanon niini gihatagan og dakong pagtagad sa walay hunong nga mga paningkamot ni Satanas aron sa pagbungkag sa pamilya ug sa pagpakunhod sa kamahinungdanon sa mga ordinansa

sa templo, nga nagbugkos sa pamilya nga manag-uban sa kahangturan. Ang sealing sa templo adunay mas dakong kahulugan samtang mas masinati ninyo ang kinabuhi. Makatabang kini kaninyo nga kanunayng mas masuod pa og maayo ug makakaplag og mas dakong kalipay ug katumanan diha sa pagkamortal.

Kausa nakat-on ko og usa ka importante nga leksyon gikan sa akong asawa. Nakabiyahe na ko og makadaghan tungod sa akong propesyon. Milakaw ko hapit duha ka semana ug mipauli usa ka Sabado sa buntag. Ako adunay upat ka oras sa dili pa ko motambong sa laing miting. Akong namatikdan nga ang among gamayng washing machine naguba ug ang akong asawa nagkinamot sa paglaba sa mga sinina. Gisugdan nako og ayo ang machine.

Si Jeanene miduol ug miingon, “Rich, unsa man ang imong gibuhat?”

Miingon ko, “Nag-ayo ko sa washing machine aron dili na ka magkinamot sa paglaba.”

Miingon siya, “Ayaw. Lakaw pakigdula sa mga bata.”

Miingon siya, “Makadula ko sa mga bata bisan unsang orasa. Gusto kong motabang nimo.”

Dayon miingon siya, “Richard, pahug lakaw pakigdula sa mga bata.”

Sa dihang kusog na nga mando ang iyang pagsulti, mituman ko.

Nindot kaayo ang akong panahon kauban sa among mga anak. Nagginukdanay kami nga nagtuyok-tuyok ug nagligid-ligid sa nangalarag nga mga dahon. Wala madugay miadto ko sa akong miting. Tingali makalimtan unta nako kana nga kasinatian kon dili pa lang sa leksyon nga gusto niyang akong makat-unan.

Pagkasunod buntag mga alas 4:00, nahigmata ko samtang akong gibati ang duha ka gagmayng mga bukton nga naggakos sa akong li-og, usa ka halok sa akong aping, ug kini nga mga pulong nga gihunghong sa akong dunggan, nga dili gayud nako makalimtan: “Pa, gihigugma ko ikaw. Ikaw ang akong suod nga amigo.”

Kon kamo adunay sama niana nga kasinatian sa inyong pamilya, kamo adunay usa sa balaanong mga kalipay sa kinabuhi.

Kon kamo usa ka batan-ong lalaki nga saktong na sa edad ug wala pa maminyo, ayaw pag-usik og panahon sa walay mga kapuslanan. Padayon sa kinabuhi og pag-focus sa pagminyo. Ayaw pagpuyo nga walay gihimo niining panahona sa kinabuhi. Batan-ong mga lalaki, pagserbisyo og angay nga misyon. Dayon himoa ang kinatas-an ninyong prayoridad ang pagpangita og usa ka takus, mahang-turong kapikas. Kon kamo nasayud nga nakagusto sa usa ka batan-ong babaye, ipakita kaniya nga lahi kamo nga tawo nga mainteresado pa siyang mas makaila og dugang. Dad-a siya ngadto sa mga dapit nga nindot. Ipakita kaniya ang pagkamamugnaon. Kon kamo gusto nga makaangkon og talagsaon nga asawa, kinahanglan nga makita niya nga kamo usa ka talagsaon lalaki ug umaabut nga bana.

Kon kamo nakakita na, makamugna kamo og talagsaon nga paghalad sa gugma ug kaminyoon ug mahimong hilabihan ka malipayon sa kahangturan sulod sa utlanan sa katakus nga gi-establisar sa Ginoo.

Kon kamo minyo na, matitud-anon ba kamo sa inyong kapikas sa hunahuna ug ingon man usab sa pisikal nga paagi? Maunungon ba kamo sa inyong mga pakigsaad sa kaminyoon pinaagi sa dili gayud pag-apil sa pagnagsultihanay kauban ang laing tawo nga dili ninyo gustong madunggan sa

inyong asawa? Mabinasion ug matinabangon ba kamo sa inyong kapikas ug sa mga anak?

Mga kaigsoonan, nangulo ba kamo sa mga kalihokan sa pamilya sama sa pagtuon sa kasulatan, pag-ampo sa pamilya, ug family home evening, o ang inyong asawa ba ang mihulip sa mga katungdanan nga wala ninyo mahimo tungod sa inyong kakulang sa pagtagad sa panimalay? Gisultihan ba ninyo ang inyong asawa kanunay kon unsa gayud ninyo siya ka mahal? Makalipay kini og dako kaniya. Nakadungog ko og mga lalaki nga nag-ingon kanako kon mosulti ko niana nga, “Ah, kahibalo na siya.” Kamo kinahanglan nga mosulti kaniya. Ang usa ka babaye mas masaligon, ug mapanalanginan og maayo pinaagi niana nga kasigurohan. Ipahayag ang pasalamat sa unsay gihimo sa inyong kapikas alang kaninyo. Ipahayag kana nga gugma ug pasalamat kanunay. Kana makapahimo sa kinabuhi nga mas nindot ug mas makalingaw ug adunay tumong. Ayaw og pugngi kadtong natural nga mga pagpahayag sa gugma. Ug kini mas mosalir kon gaksan ninyo siya samtang inyo siya nga sultihan.

Nakat-on ko gikan sa akong asawa sa kaimportante sa mga pagpahayag sa gugma. Sa sayo sa among kamin-yoon, kanunay ko nga moabli sa akong mga kasulatan aron mohatag og usa ka mensahe sa miting, ug akong makita ang usa ka mahigugmaon, mapinanggaon nga mubo nga sulat nga gisup-itan ni Jeanene sa mga pahina. Usahay hilabihan kini ka malumo nga dili ako makatingog. Kadtong bililhon nga mubo nga mga sulat gikan sa mahigugmaong asawa nahimo ug padayon nga nahimong bililhon nga bahandi sa kahupayan ug inspirasyon.

Misugod ko sa paghimo sa samang butang ngadto kaniya, wala masayud kon unsa gayud kini ka makahuluganon ngadto kaniya. Nahinumduman nako usa ka tuig niana nga wala kami kwarta aron mahatagan nako siya og regalo sa valentine, busa nakahukom ko nga drowning ang atubangan sa refrigerator gamit og watercolor. Gibuhat nako ang labing maayo kutob sa akong mahimo; apan nakahimo ko

og usa ka sayop. Pintal diay kadto, dili watercolor. Wala gayud niya ipasulay og tangtang kanako kanang dili matangtang nga pintal sa refrigerator.

Nakahinumdom ko usa ka adlaw nagkuha ko og pipila niadtong gagmay nga mga gagmayng lingin-lingin nga papel nga mahulma kon magpuncher ka og papel, ug gisulatan ko kini og mga numero gikan sa 1 hangtud 100. Akong gibali ang matag usa ug misulat kaniya og usa ka mensahe, usa ka pulong kada lingin. Dayon gihakop ko kini ug gibutang sa usa ka envelope. Nagtuo ko nga mokatawa gayud siya.

Sa dihang namatay na siya, akong nakit-an sa iyang pribado nga mga butang kon unsa ang iyang pagdayeg sa yano nga mga mensahe nga among gisaw-an sa usag usa. Akong nakit-an nga maayo kaayo niyang gipapilit kada usa sa mga lingin sa usa ka pirasong papel. Wala lamang niya tipigi ang akong mubo nga mga sulat kaniya, apan giprotektahan usab niya kini og plastik nga mga hapin nga mora og kini usa ka bililhon nga bahandi. Usa lamang ang wala niya gitipon sa uban. Anaa gihapon kini sa luyo sa bildo sa among orasan sa kusina. Kini mabasa, “Jeanene, oras na sa pagsulti kanimo nga gihigugma ko ikaw.” Nagpabilin kini didto ug nagpahinumdom kanako nianang talagsaong anak nga babaye sa Amahan sa Langit.

Sa akong paghinumdum sa among kinabuhi nga magkauban, akong naamgohan kon unsa kami ka bulahan. Wala kami mga panaglalis sa among

panimalay o dili mabination nga mga pulong tali kanamong duha. Karon akong naamgohan nga kana nga panalangin miabut tungod kaniya. Resulta kini sa iyang kaandam sa paghatag, sa pagpakigbahin, ug sa wala gayud paghunahuna sa iyang kaugalingon. Sa kaulahian sa among kinabuhi, nga magkauban, naningkamot ko sa pagsunod sa iyang ehemplo. Ako mosugyot nga isip bana ug asawa himoa usab kini sa inyong panimalay.

Ang tiunay nga gugma dili matupngan, epektibo nga gahum alang sa kaayohan. Ang matarung nga gugma mao ang pundasyon sa usa ka malampon nga kaminyoon. Mao kini ang nag-unang hinungdan sa kontento, maayong pagpadako nga mga anak. Kinsa man ang makatugkad sa makatarunganong paagi sa matarung nga impluwensya sa gugma sa usa ka inahan? Unsa ang malahutayon nga mga bunga nga resulta gikan sa mga liso sa kamatuoran nga mainampingong gitanom sa usa ka inahan ug mahigugmaong giugmad diha sa tambok nga yuta sa usa ka masaligong hunahuna ug kasingkasing sa usa ka anak? Isip usa ka inahan gihatagan kamo og balaanong pag-ila aron sa pagtabang kaninyo nga mahibaloan ang espesyal nga mga talento ug talagsaon nga mga kapasidad sa inyong anak. Kauban sa inyong bana kamo makaamuma, makalig-on, ug makatabang sa pagpalambo niadtong mga kinaiya.

Magantihon kaayo ang pagkaminyo. Ang kaminyoon talagsaon. Adunay panahon nga magkapareho

kamo og hunahuna ug adunay susama nga mga ideya ug mga pagbati. Adunay panahon nga kamo hilabihan ka malipayon, mga panahon sa panlimbasug, ug mga panahon sa pagsulay, apan ang Ginoo mogiya kaninyo sa tanan niadtong makapatubo nga mga kasinatian nga magkauban.

Usa ka gabii ang among gamayng anak nga lalaki si Richard, kinsa adunay problema sa kasingkasing, mimata nga naghilak. Kaming duha nakadungog niini. Kasagaran ang akong asawa mobangon aron atimanon ang naghilak nga bata, apan niining higayuna miingon ko, “Ako ra ang moatiman niya.”

Tungod sa iyang problema, kon mosugod na siya og hilak, ang iyang gamayng kasingkasing kusog kaayo nga mopitik. Magsuka siya ug mahugawan ang higdaanan. Nianang gabhiona gigakos nako siya og maayo aron mokalma ang pagpitik sa iyang kasingkasing ug mahunong ang iyang paghilak samtang giilisan nako siya og sinina ug gibutangan og bag-ong hapin ang higdaanan. Gikugos nako siya hangtud nga nakatulog siya. Wala ko masayud nianang higayuna nga pipila na lamang ka bulan siya mamatay na. Kanunay nakong mahinumduman ang pagkugos kaniya nianang tungang gabii.

Nahinumduman gayud nako ang adlaw nga siya mipanaw. Samtang si Jeanene ug ako mibiyahe gikan sa ospital, mihunong kami sa daplin sa karsada. Gigakos nako si Jeanene. Kaming duha naghilak, apan kami nasayud nga makauban namo siya sa pikas nga kinabuhi tungod sa mga pakigsaad nga among gihimo didto sa templo. Kana nakapahimo sa iyang pagkawala nga medyo mas sayon dawaton.

Ang kabuotan ni Jeanene nakatudlo kanako og daghan kaayong bililhon nga mga butang. Dili pa kaayo ko hingkod, ug siya labihan ka disiplinado ug labihan ka espirituhaon. Ang kaminyoon naghatag og sulundon nga kahimtang alang sa pagbuntog sa bisan unsa nga kalagmitan sa pagkahakog o paghunahuna sa kaugalingon. Sa akong hunahuna usa sa mga rason nga kita gitambagan nga magminyo og sayo aron malikayan

ang pag-ugmad og sayop nga mga kinaiya nga lisud usbon.

Naguol ko alang ni bisan kinsa nga lalaki nga wala pa gihapon mihimo niana nga pagpili nga mangita og mahangturong kapikas ug ang akong kasingkasing nagbangutan alang sa mga sister nga walay kahigayunan nga maminyo. Pipila kaninyo mahimong mibati og pag-inusara ug wala mapasalapati ug wala makakita kon sa unsang paagi nga kini mahimong posible alang kaninyo nga makaangkon og mga panalangin sa kaminyoon ug mga anak o inyong kaugalingong pamilya. Ang tanang mga butang posible sa Ginoo, ug Siya motuman sa mga saad nga Iyang gidasig nga ipahayag sa Iyang mga propeta. Ang kahangturan taas kaayo nga panahon. Batuni ang hugot nga pagtuo niadto nga mga saad ug pagpuyo nga takus niini aron sa Iyang tukmang panahon ang Ginoo makapahinabo niini sa inyong kinabuhi. Sigurado gayud, kamo makadawat sa matag gisaad nga panalangin diin kamo takus.

Palihug pasayloa ko sa paghigut kabahin sa akong pinangga nga asawa, si Jeanene, apan kami usa ka mahangturong pamilya. Kanunay siyang malipayon, ug kadaghanan niini naggikan sa pagserbisyo sa uban. Bisang grabe nga nasakit, sa iyang pag-ampo sa buntag mohangyo siya sa iyang Amahan sa Langit sa paggiya kaniya ngadto sa usa ka tawo nga mahimo niyang tabangan. Kanang tinud-anay nga pangamuyo gitubag kanunay. Ang mga palas-anon sa uban migaan; ang ilang kinabuhi nagmadasigon. Napanalanginan siya kanunay nga mahimong instrumento nga gininyahan sa Ginoo.

Nasayud ko kon unsa ang mahigugma sa usa ka anak nga babaye sa Amahan sa Langit kinsa uban sa grasya ug debosyon nakab-ot sa matarung nga paagi ang iyang potensyal nga pagkababaye. Ako masaligon nga kon, sa among umaabut, makita ko siya og usab sa pikas nga kinabuhi, among mahibaloan nga kami mas nagkahigugmaay pa. Kami mas modayeg pa sa usag usa, nga nagpuyo niining higayuna nga gibulag tungod sa kamatayon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Ako Nagabadlong ug Nagapanton sa Akong Gihigugma”

Ang kasinatian mismo nga makalahutay sa pagpanton makapalimpyo kanato ug makaandam kanato alang sa mas dagko nga espirituhanong mga pribilehiyo.

Ang atong Langitnong Amahan usa ka Dios nga adunay taas nga mga gilauman. Ang iyang mga gilauman alang kanato gipahayag pinaagi sa Iyang Anak nga si Jesukristo, sa ingon niini nga mga pulong: “Ako manghinaut nga kamo mahimo nga hingpit sama nga Ako ingon, o ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit hingpit” (3 Nephi 12:48). Siya gusto nga kita mahimong balaan aron kita “makalahutay sa celestial nga himaya” (D&P 88:22) ug “makapuyo sa iyang atubangan” (Moises 6:57). Nasayud Siya unsa ang gikinahanglan, ug busa, aron mahimong posible ang atong pagkausab, Siya mihatag sa Iyang mga sugo ug mga pakigsaad, ang gasa sa Espiritu Santo, ug pinakaimportante, ang Pag-ula ug Pagkabanhaw sa Iyang Hinigugma nga Anak.

Niining tanan, ang tuyo sa Dios mao nga kita, Iyang mga anak, makasinati og hingpit nga kalipay, nga makauban Kaniya sa kahangturan, ug mahisama Kaniya. Pipila ka tuig nang milabay si Dallin H. Oaks mipasabut:

“Ang Katapusang Paghukom dili lamang usa ka pagtimbang-timbang sa gidaghanon sa maayo ug dautan—nga atong *nahimo*. Kini maoy usa ka pagdawat sa katapusang sangputanan sa atong mga buhat ug mga huna-huna—unsang atong gidangatan. Dili igo alang ni bisan kinsa ang pagbuhat lamang nga dili maghunahuna. Ang mga sugo, mga ordinansa, ug mga pakigsaad sa ebanghelyo dili listahan sa mga *nahimo* nga gikinahanglan aron adunay mapundo didto sa langit. Ang ebanghelyo ni Jesukristo usa ka plano nga nagpakita kanato kon unsaon nga mamahimo sa unsang gitinguha sa atong Langitnong Amahan nga kita mamahimo.”¹

Subo lang, daghan sa modernong Kristiyano wala modawat nga ang Dios naghimo og tinuod nga mga paghangyo ngadto sa mga mituo Kaniya, hinoon nagtan-aw Kaniya nga usa ka sulugoon “kinsa mobuhat sa ilang sugo” o usa ka manghihilot kansang tahas mao ang pagtabang sa mga tawo “nga mobati og maayo mahitungod

sa ilang kaugalingon.”² Usa kini ka relihiyoso nga panglantaw nga “wala magpakaaron-ingnon makausab og kinabuhi.”³ “Sa sukwahi,” sigon sa giingon sa usa ka author, “ang Dios nga gihulagway sa Hebreohanon ug sa Kristiyanong mga Kasulatan naghangyo, dili lamang alang sa pasalog, apan sa atong kinabuhi mismo. Ang Dios sa Biblia nagsagubang sa kinabuhi ug kamatayon, dili sa kaharuhay, ug nagpaabut sa gugma nga isakripisyo, dili kakulang sa debosyon.”⁴

Gusto kong mamulong kabahin sa usa ka piho nga kinaiya ug buhat nga kinahanglan natong sundon kon kita gusto nga makatuman sa taas nga mga gilauman sa atong Langitnong Amahan. Kini mao ang: pagkaandam nga modawat ug gani sa pagtinguha og koreksyon. Ang pagkoriahir mahinungdanon kaayo kon gusto kita nga mapahiangay ang atong mga kinabuhi “makakab-ot sa kahamtong sa pagkatawo, [nagpasabut nga,] sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo” (Mga Taga-Efeso 4:13). Si Pablo naghisgut kabahin sa balaanong pagkoriahir o pagpanton, “Kay ang Ginoo nagapanton kaniya nga iyang ginahigugma” (Mga Hebreohanon 12:6). Bisan tuod nga sa kanunay lisud kining antuson, sa pagkatinuod angay kita nga malipay nga ang Dios mikon-siderar kanato nga angayan sa Iyang panahon ug kahasol aron sa pagkoriahir kanato.

Ang balaanon nga pagpanton adunay labing minus tulo ka mga katuyoan: (1) aron sa pag-awhag kanato sa paghinulsol, (2) aron sa paglimpyo ug sa pagbalaan kanato, ug (3) usahay aron sa pagpasubay kanato og balik sa dalan sa kinabuhi sa unsay nahibaloan sa Dios nga mas maayo nga dalan.

Una sa tanan ikonsiderar ang paghinulsol, ang gikinahanglan nga kondisyon alang sa kapasayloan ug paglimpyo. Ang Ginoo namahayag, “Ako nagabadlong ug nagapanton sa akong gihigugma: busa kinahanglan nga magmadasigon ka ug maghinulsol” (Pinadayag 3:19). Usab miingon Siya, “Ug ang akong mga katawhan kinahanglan gayud nga mapanton hangtud sila makakat-on sa pagkamasulundon, kon gikinahanglan gayud, pinaagi sa mga butang diin sila

nag-antus” (D&P 105:6; tan-awa usab sa D&P 1:27). Sa ulahing mga adlaw nga pinadayag, ang Ginoo misugo sa upat ka taas og posisyon nga mga lider sa Simbahan sa paghinulsol (sama sa iyang pagmando sa kadaghanan kanato) tungod kay wala nila tudloi ang ilang mga anak sa tukmang paagi “sumala sa mga sugo” ug sa wala paghimong “labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay” (tan-awa sa D&P 93:41–50). Ang igsoon lalaki ni Jared diha sa Basahon ni Mormon mihinulsol sa dihang ang Ginoo mibarug diha sa usa ka pang-anod ug nakigsulti kaniya “sulod sa tulo ka mga takna . . . ug mipanton kaniya tungod kay siya wala makahinumdom sa pagtawag diha sa ngalan sa Ginoo” (Ether 2:14). Tungod kay andam kaayo siya sa pagdawat niining grabe nga pagbadlong, ang igsoon nga lalaki ni Jared sa kaulahian gihtag-an og pribilehiyo nga makakita ug matudloan sa pre-mortal nga Manunubos (tan-awa sa Ether 3:6–20). Ang bunga sa pagpanton sa Dios mao ang paghinulsol nga mosangput ngadto sa pagkamatarung (tan-awa sa Mga Hebreohanon 12:11).

Agig dugang aron maawhag kita nga maghinulsol, ang kasinatian mismo sa paglahutay sa pagpanton makapalimpyo kanato ug makaandam kanato alang sa mas dagko nga espirituhanong mga pribilehiyo. Miingon ang Ginoo, “Ang akong mga katawhan kinahanglan pagasulayan sa tanan nga mga butang, nga sila unta maandam sa pagdawat sa himaya nga Ako aduna alang kanila, gani ang himaya sa Zion; ug nga siya nga dili makaantus sa mga

pagpanton dili takus sa akong gingharian” (D&P 136:31). Sa laing dapit Siya nag-ingon, “Kay kadtong tanan kinsa dili makalahutay sa panton, apan molimud kanako, dili mabalaan” (D&P 101:5; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 12:10). Sumala sa giingon ni Elder Paul V. Johnson karong buntag, magmatngon gayud kita nga dili makasupak sa mismong butang nga makatabang kanato nga mapahimutang sa balaang kinaiyahan.

Ang mga sumusunod ni Alma mitukod og usa ka komunidad sa Zion didto sa Helam, apan sa gihapon nahimong mga dinakpan. Dili sila angay sa maong pag-antus—maingon og sukwahi—apan ang rekord nag-ingon:

“Bisan pa niana ang Ginoo nakakita nga angay ang pagpanton sa iyang mga katawhan; oo, siya misulay sa ilang pailub ug sa ilang hugot nga pagtuo.

“Bisan pa niana—kinsa kadto nga nagbutang sa iyang pagsalig diha kaniya ang mao pagabayawon sa katapusan nga adlaw. Oo, ug sa ingon kini mao uban niini nga mga katawhan” (Mosiah 23:21–22).

Ang Ginoo milig-on kanila ug mipagaan sa ilang mga palas-anon hangtud sa punto nga sila dili na makabati niini diha sa ilang mga buko-buko ug dayon pag-abut sa saktong panahon mipalingkawas kanila (tan-awa sa Mosiah 24:8–22). Ang ilang hugot nga pagtuo hilabihan nga nalig-on pinaagi sa ilang kasinatian, ug sa katapusan ilang natagamtaman ang espesyal nga kasuod uban sa Ginoo.

Ang Dios mogamit og laing matang sa pagpanton o pagkoriahir aron sa paggiya kanato ngadto sa umaabut

nga mahimong dili nato makita sa pagkakaron apan Iyang nasayran nga mas maayo nga dalan alang kanato. Si Elder Hugh B. Brown, kanhi sakop sa Napulog Duha ug usa ka magtatambag sa Unang Kapangulohan, mihatag og personal nga kasinatian. Misulti siya mahitungod sa pagpalit og usa ka bati kaayo nga umahan didto sa Canada daghang katuigan na ang milabay. Samtang miadto siya aron sa paghinlo ug pagtarung sa iyang gipang-iya, miabut siya sa usa ka currant bush nga mitubo og sobra sa unom ka pye (1.8 m) ang gitas-on nga wala mamunga og mga berry, busa gipulongan niya kini og maayo, nagbilin lamang og gamay nga tuod. Dayon nakita niya ang tinulo nga daw luha sa ibabaw sa matag usa niining gagmay nga tuod, nga mora og mihilak ang currant bush, ug naghunahuna nga nadungog niya nga kini miingon:

“Nganong nabuhat mo man kini kanako? Nindot kaayo ang akong tubo, . . . Ug karon imo lang kong giputol. Matag tanom sa tanaman motan-aw kanako . . . . Nganong gibuhat mo man kini kanako? Nagtuo ko nga hardenero ka dinhi.”

Si Elder Brown mitubag, “Tan-awa, gamayng currant bush, hardenero ko dinhi, ug nasayud ko kon unsay akong gusto nga ikaw mamahimo. Wala koy plano nga himoon kang usa ka kahoy nga mamunga o kahoy nga kapasilongan. Gusto ko nga ikaw mahimong usa ka currant bush, ug sa umaabut nga adlaw, gamayng currant bush, kon ikaw mapuno na sa bunga, makai-ngon ka, ‘Salamat, Mr. Hardenero, sa dakong paghigugma kanako aron putlon ko.’”

Mga katuigan na ang milabay, si Elder Brown mao ang field officer sa Canadian Army nga nagserbisyo didto sa England. Sa dihang ang mas taas nga opisyal namatay sa gubat, si Elder Brown usa sa napilian aron mahimong heneral, ug gipatawag siya ngadto sa London. Apan bisan kon siya sarang gayud alang sa promosyon, wala kini ihatag kaniya tungod kay usa siya ka Mormon. Ang tigmando nga heneral miingon uban sa pagbati, “Ikaw angay sa maong dapit, apan dili ko kini ikahatag kanimo.” Ang gigahin ni Presidente Brown nga 10 ka tuig

nga naglaum, nag-ampo, ug nangan-dam wala nay katumanan tungod sa grabing deskriminasyon. Nagpada-yon sa iyang istorya, si Elder Brown nahinumdom:

Misakay ko sa tren ug mipauli . . . nga may kasakit sa akong kasingka-sing, may kapait nga gibati sa akong kalag. . . . Sa dihang miabut na ko sa akong tolda, . . . Gilabay nako ang akong kalo sa higdaanan. Ako nagpangumo, ug akong gipakurog kini nga gitumong sa langit. Miingon ko, ‘Nganong nabuhat mo man kini kanako, Dios? Gibuhat nako ang tanan kutob sa akong mahimo aron lang mahimong sarang. Walay butang nga mahimo nakong buhaton—nga kinahanglan nakong buhaton—nga wala nako buhata. Nganong nabuhat mo man kini kanako? Ang kapait nga akong gibati ingon sa apdo.

“Ug dayon nakadungog ko og tingog, ug nakaila sa tono niini nga tingog. Kadto akong kaugalingong tingog, ug ang tingog miingon, ‘Ako ang hardenero dinhi. Nasayud ko kon unsay akong gusto nga imong buhaton.’ Ang kayugot nawala sa akong kalag, ug miluhod ako sa may higdaanan sa pagpangayo og pasaylo sa akong pagkadili mapasalamaton. . . .

“. . . Ug karon, hapit na mag 50 ka tuig ang milabay, mohangad ako sa [Dios] ug moingon ‘Salamat, Mr. Hardenero, sa pagputol kanako, sa dakong paghigugma kanako aron pasakitan ako.’”⁵

Nasayud ang Dios unsa ang mahimong dangatan ni Hugh B. Brown ug kon unsa ang gikinahanglan aron mahitabo kana, ug Siya mipasubay kaniya og balik sa dalan aron sa pag-andam kaniya alang sa balaan nga pagka-apostol.

Kon kita kinasingkasing nga magtinguha ug maningkamot nga hintupngan ang taas nga mga gilauman sa atong Langitnong Amahan, Siya mosiguro nga atong madawat ang tanang tabang nga atong gikinahanglan kon kini paghupay man, paglig-on, o pagpanton. Kon kita andam nga modawat niini, ang gikinahanglan nga pagkoriahir moabut diha sa daghang mga porma ug gikan sa daghang mga tinubdan. Kini mahimong moabut diha sa atong mga pag-ampo samtang ang Dios mosulti diha sa atong hunahuna ug kasingkasing pinaagi sa Espiritu Santo (tan-awa sa D&P 8:2). Kini mahimong moabut diha sa porma sa mga pag-ampo nga gitubag og dili o sa lahi nga paagi kay sa atong

gilauman. Ang pagpanton mahimong moabut samtang nagtuon kita sa mga kasulatan ug gipahinumduman sa mga kakulangan, pagkadili masulundon, o pagbaliwala lang sa mga butang.

Ang pagkorihir mahimong magagikan sa uban, ilabi na niadtong kinsa dinasig sa Dios aron kita magmalipayon. Ang mga apostoles, mga propeta, mga patriarch, mga bishop, ug uban pa gibutang sa Simbahan karon, sama sa karaang panahon, “alang sa pagkasangkap sa mga balaan, alang sa buhat sa pag-alagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Kristo” (Mga Taga-Efeso 4:12). Tingali ang uban sa mga butang nga gisulti niini nga komperensya miabut nganha kaninyo isip panawagan aron maghinulsol o mag-usab, nga kon patalinghugan mobayaw kaninyo ngadto sa mas taas nga dapit. Makatabang kita sa usag usa isip isigka-miyembro sa Simbahan; usa kini sa nag-unang mga rason nga ang Manluluwas mi-establisar og usa ka simbahan. Bisan og kita makasugat og mga tawo nga gamay ra og pagtagad og paghigugma nato, makatabang ang pagpakita og kalumo sa pagtimbang-timbang niini ug pagkuha sa bisan unsa nga makabenepisyo kanato.

Ang pagkorihir, unta malumo, mahimong magagikan sa usa ka kapikas. Si Elder Richard G. Scott, nga mao pa lang ang pagpamulong kanato, nakahinumdum og usa ka higayon sayo sa iyang kaminyoon sa dihang ang iyang asawa, si Jeanene, mitambag kaniya sa pagtan-aw direkta sa mga tawo kon makig-istorya siya kanila. “Nagtan-aw ka sa salog, sa kisame, sa bintana, bisan asa apan dili sa ilang mga mata,” miingon siya. Iyang gidawat kanang malumo nga pagbadlong nga kinasingkasing, ug nakapahimo kini kaniya nga mas epektibo sa pagtambag

ug pagtrabaho kauban sa mga tawo. Ako nga nagserbisyo isip full-time nga misyonaryo ubos sa direksyon nianang higayuna ni Presidente Scott, makapamatuod ko nga motan-aw siya sa usa ka tawo direkta sa mata diha sa ilang mga panagsultihanay. Makadugang usab ako nga kon ang usa ka tawo nagkinahanglan og pagkorihir, kana nga tinan-awan mahimong modolot gayud.

Ang mga ginikanan makahimo ug kinahanglang mokorihir, gani mopanton, aron ang ilang mga anak dili masugamak sa walay kalooy nga kaaway ug sa iyang mga tigsuporta. Si Presidente Boyd K. Packer nakaobserbar nga kon ang usa ka tawo mapakyas man sa pagkorihir sa lain sa pagbuhat sa ingon, naghunahuna ra siya sa iyang kaugalingon. Hinumdumi nga ang pagpanton kinahanglang himoon sa daling panahon, uban sa tuman nga kahigpit o kaklaro, “kon gidasig sa Espiritu Santo; ug dayon mopakita pagkahuman og dugang nga paghigugma ngadto kaniya kinsa inyong gipanton, basin pa unya siya moisip kanimo nga iyang kaaway” (D&P 121:43).

Hinumdumi nga kon atong batukan ang pagkorihir, ang uban mahimong hingpit nga mohunong sa paghatag niini, bisan pa man sa ilang gugma alang kanato. Kon kita sige man lang og kapakyas sa pagbuhat sa unsay gipanton sa usa ka mahigugmaon nga Dios, nan Siya usab mohunong. Siya miingon, “Ang akong Espiritu dili kanunay mopuyo sa tawo” (Ether 2:15). Ngadto-ngadto, kasagaran sa atong pagpanton kinahanglang magagikan sa atong kaugalingon—kinahanglan kitang mahimo nga tigkorihir sa kaugalingon. Usa sa mga paagi nga ang atong kanhi pinalangga nga kauban nga si Elder Joseph B.

Wirthlin nahimong putli ug mapainubsanon nga disipulo sama sa unsa siya kaniadto, mao ang pinaagi sa pag-analisar sa iyang paghimo sa matag assignment ug tahas. Sa iyang tinguha sa pagpahimuot sa Dios, nakahukom siya sa pagkat-on kon unsa ang iyang mahimo nga mas maayo pa ug dayon makugihon siyang migamit sa matag leksyon nga nakat-unan.

Kitang tanan makatuman sa taas nga mga gilauman sa Dios, bisan unsa pa man kadako o kagamay ang atong kapasidad ug talento. Si Moroni mipanghimatuod, “Kon kamo molimud sa inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon, ug mohigugma sa Dios uban sa tibuok ninyo nga gahum, hunahuna ug kusog, niana ang grasya [sa Dios] igo alang kaninyo, nga pinaagi sa iyang grasya kamo mahimo nga hingpit diha kang Kristo” (Moroni 10:32). Usa kini ka makugihon, mapahinunguron nga paningkamot sa atong bahin nga nagdala niining grasya nga makahatag og gahum ug makapahimong posible, usa ka paningkamot nga sigurado nga naglakip sa pagdawat sa pagpanton sa Dios ug sinsero, hingpit nga paghinulsol. Mag-ampo kita alang sa Iyang dinasig nga gugma sa pagkorihir.

Unta ang Dios mopaluyo kaninyo diha sa inyong paningkamot sa pagtuman sa Iyang taas nga mga gilauman ug mohatag kaninyo og hingpit nga kalipay ug kalinaw nga modagayday sa natural nga paagi. Ako nasayud nga kamo ug ako magkahiusa diha sa Dios ug ni Kristo. Uban sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Pinalangga nga Anak ug sa mali-payong potensyal nga anaa kanato tungod Kanila, ako mapainubsanon ug masaligong mosaksi ‘sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA ULAT

1. Dallin H. Oaks, “The Challenge to Become,” *Liahona*, Ene. 2001, 40.
2. Kenda Creasy Dean, *Almost Christian: What the Faith of Our Teenagers Is Telling the American Church* (2010), 17.
3. Dean, *Almost Christian*, 30; tan-awa usab Christian Smith and Melinda Lundquist Denton, *Soul Searching: The Religious and Spiritual Lives of American Teenagers* (2005), 118–71.
4. Dean, *Almost Christian*, 37.
5. Hugh B. Brown, “The Currant Bush,” *Liahona*, Mar. 2002, 22, 24.

Ni Elder Carl B. Pratt
Sa Seventy

Ang Labing Bililhon nga mga Panalangin sa Ginoo

*Kon kita mobayad sa atong ikapulo sa matinud-anong paagi,
ang Ginoo moabli sa mga bintana sa langit ug mobu-bu
ngari kanato sa Iyang labing bililhon nga mga panalangin.*

Mapasalamaton ako sa mata-rung nga mga katigulangan nga mitudlo sa ebanghelyo ngadto sa ilang mga anak diha sa panimalay kaniadto sa wala pa mailhi ang mga family home evening. Ang akong mga apohan sa linya sa akong inahan mao sila si Ida Jesperson ug John A. Whetten. Nagpuyo sila sa usa ka gamayng komunidad didto sa Colonia Juárez, Chihuahua, Mexico. Ang mga anak nga Whetten gitudloan pinaagi sa lagda ug pinaagi sa pag-sunod sa mga ehemplo sa ilang mga ginikanan.

Sa sayong bahin sa mga 1920 didto sa Mexico lisud kaayo nga panahon. Mao pa lamang ang pagkahuman sa bayolenti nga rebolusyon. Gamay ra kaayo ang kwarta nga magamit, ug kadaghanan niini mga sinsilyo nga pilak. Ang mga tawo kasagaran mipahigayon sa ilang negosyo pinaagi sa pagbinayloay og mga pagkaon, ug mga serbisyo.

Usa ka adlaw paingon sa hinapos sa ting-init, si Lolo John miuli, human sa pagbaligya sa karne sa baka ug

nakadawat og 100 ka pesos nga mga sinsilyo nga pilak isip bahin sa panag-sabut. Gihatag niya ang kwarta kang Ida uban sa pahimangno nga gamiton kini aron sa pagbayad sa mga galastuhan sa umaabut nga pag-eskwela sa mga bata.

Si Ida nalipay sa kwarta apan mipahinumdom kang John nga wala pa sila mobayad sa ikapulo sa tibuok ting-init. Wala silay kwarta nga kinitaan, apan si Ida mipahinumdom kaniya nga ang kahayupan nakasangkap og karne, mga itlog, ug gatas. Ang ilang uma nakasangkap og abunda nga mga prutas ug mga utanon, ug nakahimo sila sa pagbaligya sa uban nga dili mogamit og kwarta. Si Ida misugyot nga kinahanglan nilang ihatag ang kwarta ngadto sa bishop aron mabayran ang ilang ikapulo.

Si John morag nasagmuyo og gamay, tungod kay ang kwarta makatabang unta og dako sa pagpaeskwela sa mga anak, apan miuyon siya sa andam nga paagi nga kinahanglan nilang bayaran ang ilang ikapulo. Gipas-an niya ang bug-at nga bag

ngadto sa opisina nga bayranan sa ikapulo ug mibayad sa bishop.

Wala madugay human niana nakadungog siya nga adunay usa ka adunahan nga negosyante gikan sa Estados Unidos, si Mr. Hord, moabut sunod semana kauban ang pipila ka mga kalalakin-an aron moistar og pipila ka adlaw sa kabukiran aron mangayam ug mamasol.

Gisugat ni Lolo John ang grupo sa mga kalalakin-an didto sa estasyunan sa tren duol sa Colonia Juárez. Siya adunay pundok sa mga kabayo nga kargahanan ug sa gikinahanglan nga mga hayop nga kargahanan alang sa pagdala sa mga bagahe ug mga gamit sa pagkampo paingon sa kabukiran. Ang misunod nga semana gigahin sa paggiya sa mga kalalakin-an ug sa pag-atiman sa kampo ug sa mga hayop.

Sa katapusan sa semana, ang mga kalalakin-an mibalik ngadto sa estasyunan sa tren aron mosakay sa tren balik ngadto sa Estados Unidos. Si John gibayran nianang adlaw sa iyang pagtrabaho ug gihatagan og usa ka bag nga kwarta sa mga sinsilyo nga pilak aron ibayad sa uban nga mga galastuhan. Sa dihang si John ug ang iyang mga tawo nabayaran na, giuli ni John ang nahabilin nga kwarta ngadto ni Mr. Hord, kinsa nasurprisa, tungod kay wala siya magtuo nga aduna pay nahabiling kwarta. Gipangutana niya si John aron pagsiguro nga ang tanang bayranan nabayran na, ug si John mitubag nga ang tanang mga galastuhan sa pagbiyahe nabayran na, ug mao kini ang nahabilin sa kwarta.

Ang tren molarga na. Si Mr. Hord mitalikod aron moadto na ug dayon milingi ug giitsa ang bug-at nga bag sa mga sinsilyo ngadto ni John. “Dia, dad-a kini sa balay para sa imong anak nga mga lalaki,” mingon siya. Gisalo ni John ang bag ug mipauli ngadto sa Colonia Juárez.

Nianang gabhiona samtang ang pamilya nagpundok human sa panihapon aron maminaw sa mga istorya kabahin sa biyahe, nahinumdoman ni John ang bag ug gikuha kini ug gibutang kini ibabaw sa lamesa. Miingon si John nga wala siya mahibalo kon pila ang kantidad nga anaa sa bag, busa para malingaw gihu-hu ang bag sa

lamesa—dako gayud nga pundok—ug sa dihang naihap na kini, miabut kini og eksaktong 100 ka pesos nga pilak. Siyempre gikonsiderar kini nga usa ka dakong panalangin nga si Mr. Hord nakahukom sa paghimo niana nga biyahe. Si John ug ang iyang anak nga mga lalaki adunay maayong sweldo, apan ang sobra nga 100 ka pesos usa ka pahinumdom sa eksaktong kantidad sa ikapulo nga gibayad sa miaging semana. Alang sa uban, tingali usa kana ka talagsaon nga sulagmang panghitabo, apan alang sa pamilya nga Whetten, tataw kaayo nga kini usa ka leksyon gikan sa Ginoo nga Siya mohinumdom sa Iyang mga saad niadtong matinud-anong nagbayad sa ilang ikapulo.

Isip usa ka bata, ganahan kaayo ko niana nga istorya tungod kay mahitungod kadto sa biyahe sa pagkamping nga magsakay og kabayo ngadto sa kabukiran aron mangayam ug mamasol. Ug ganahan kaayo ko niini tungod kay nagtudlo kini nga kon kita mosunod sa mga sugo kita mapanalan- nginan. Adunay pipila ka butang nga masulti natong tanan mahitungod sa ikapulo gikan niini nga istorya.

Una, inyong mamatikdan nga ang pagbayad sa ikapulo niini nga sitwasyon walay kalabutan sa kantidad sa kwarta nga kinitaan. Ang mga Whetten nakahukom sa paggamit sa ilang unang kwarta nga kinitaan para sa ikapulo tungod kay maayo kaayo ang ilang panginabuhì gikan sa ilang mga hayop ug sa ilang mabungahon nga mga prutas ug garden sa mga utanon. Gibati gayud nila nga utangan ngadto sa Ginoo tungod sa ilang mga panalangin.

Kana usa ka pahinumdom sa implikasyon diha sa mga pulong sa Ginoo sa dihang nangutana Siya: “Makapangawat ba diay ang tawo sa Dios? Bisan pa niana kamo nangawat kanako.” Ang mga tawo nangutana, “Unsaon namo ang pagpangawat kanimo?” Ug ang Ginoo misumbalik sa pag-ingon, “Sa mga ikapulo ug sa mga halad” (Malaquias 3:8). Oo, mga kaigsoonan, sama gayud sa naam- guhan nila ni John ug Ida Whetten niana nga ting-init mga dekada na ang milabay, kitang tanan usab utangan ngadto sa Ginoo. Dili nato tugutan

nga maakusaran sa pagpangawat sa Dios. Himoa nga kita magmatinuor- ron ug mobayad sa atong mga utang ngadto sa Ginoo. Ang Iya lamang nga gipangayo mao ang 10 porsyento. Ang katarung sa pagbayad sa atong mga utang sa Ginoo makatabang kana- tong mahimong matinuoron sa atong isigkatawo.

Ang sunod nga butang nga akong namatikdan mahitungod niana nga istorya mao nga ang akong mga apohan mibayad og ikapulo bisan pa man sa kalisud sa kahimtang sa panalapi sa ilang pamilya. Nahibalo sila sa sugo sa Ginoo, gipahisama nila ang mga kasulatan ngadto sa ilang kaugali- ngon (tan-awa sa 1 Nephi 19:23–24) ug gisunod ang balaod. Mao kini ang gilauman sa Ginoo sa Iyang tanang katawhan. Naglaum siya nga kita mo- bayad sa ikapulo dili lamang sa pana- hon sa atong kaabunda dili lang kon adunay “sobra” sa badyet sa pamilya apan sama sa Iyang gisugo sa karaang panahon, gikan sa “kinatibuk-an” sa atong kinitaan, gamay man ang atong kinitaan o dako. Ang Ginoo misugo, “Dili mo pagalanganon paghalad sa inunahan sa imong . . . abut” (Exodo 22:29). Kini nahimo na nakong per- sonal nga kasinatian nga ang labing siguro nga paagi sa pagbayad sa

ikapulo sa matinud-anong paagi mao ang pagbayad niini diha-diha dayon kon makadawat ko og bisan unsa nga kinitaan. Gani, nakita ko kini nga mao lamang ang bugtong paagi.

Atong nakat-unan gikan sa akong mga apohan nga Whetten nga ang ikapulo dili gayud mahitungod sa kwarta, sa tinuoray; mahitungod kini sa hugot nga pagtuo—hugot nga pagtuo diha sa Ginoo. Siya nagsaad og mga panalangin kon kita mosu- nod sa iyang mga sugo. Tataw kaayo, sila si John ug Ida Whetten mipakita og dakong pagtuo diha sa pagbayad sa ilang ikapulo. Atong ipakita ang atong hugot nga pagtuo diha sa Ginoo pinaagi sa pagbayad sa atong ikapulo. Unaha kini sa pagbayad, bayari kini sa matinuorong paagi. Tudloan nato ang atong mga anak sa pagbayad sa ikapulo bisan diha sa ilang allowance o uban nga kinitaan, ug dayon dad-on nato sila sa tithing settlement aron masayud sila sa atong ehemplo ug sa atong gugma sa Ginoo.

Adunay posibilidad nga masaypan og sabut kining istorya gikan sa akong mga apohan. Kita tingali makaingon nga tungod kay kwarta ang atong gi- bayad sa ikapulo, ang Ginoo kanunay nga mopanalangin kanato og kwarta. Mao kana ang akong hunahuna sa bata pa ko. Sukad niana akong nakat- unan nga dili diay kinahanglan nga ingon niana. Ang Ginoo nagsaad og mga panalangin niadtong kinsa nagba- yad sa ilang ikapulo. Siya nagsaad nga “buxan . . . ang mga tamboanan sa langit, ug bu-boan . . . sa mga pana- langin, nga wala na unyay dapit nga igong kabutangan sa pagdawat niini” (Malaquias 3:10). Ako mopamatuod nga Siya motuman sa Iyang mga saad, ug kon kita matinuoron nga mobayad sa atong ikapulo, dili kita magkulang sa mga gikinahanglan sa kinabuhì, apan wala Siya mosaad og kaaduna- han. Ang kwarta ug mga tinigom sa sa bangko dili mao ang Iyang labing bililhon nga mga panalangin. Siya mo- panalangin kanato og kaalam aron sa pagdumala sa atong limitado nga mga kapanguhaang materyal, kaalam nga makapahimo kanato sa pagpakabuhì nga mas maayo sa 90 porsyento nga atong kinitaan kay sa 100 porsento. Sa ingon, ang matinud-anong mga

tigbayad og ikapulo nakasabut sa madaginuton nga pagpuyo ug kalagmitan nga makabarug sa kaugalingon.

Akong nasabtan nga ang labing bililhon nga mga panalangin sa Ginoo mao ang espiritwal, ug sa kasagaran may kalabutan kini sa atong pamilya, mga higala, ug sa ebanghelyo. Siya sa kasagaran mohatag og panalangin sa espesyal nga pagbati sa impluwensya ug giya sa Balaang Espiritu, ilabi na sa mga butang nga may kalabutan sa kaminyoon ug sa pamilya sama sa pagpadako sa mga anak. Ang ingon nga espirituhanong pagbati makatabang kanato nga matagamtaman ang mga panalangin sa kahusay ug kalinaw diha sa panimalay. Si Presidente James E. Faust misugyot nga ang pagbayad og ikapulo usa ka “maayo kaayo nga kasiguroan batok sa diborsyo” (“Pagpalambo sa Inyong Kaminyoon,” *Liahona*, Abr. 2007, 5).

Ang pagbayad sa ikapulo makatabang kanato sa pagpalambo og usa ka masinugtanon, mapaubsanon ug mapasalamaton nga kasingkasing ug malagmit “mokumpisal . . . diha sa tanan nga mga butang” (D&P 59:21). Ang pagbayad sa ikapulo makapalambo kanato og usa ka manggihatagon ug mapasayloon nga kasingkasing ug mahigugmaon nga kasingkasing nga puno sa tiunay nga gugma ni Kristo. Kita mahimong madasigon sa pagserbisyo ug sa pagpanalangin sa uban nga may usa ka masulundon nga kasingkasing nga masinugtanon ngadto sa kabubut-on sa Ginoo. Ang kanunay nga mga tigbayad og ikapulo nakakaplag nga ang ilang pagtuo ni Ginoong Jesukristo nalig-on, ug sila nakapalambo og usa ka lig-on, malungtarong pagpamatuod kabahin sa Iyang ebanghelyo ug sa Iyang Simbahan. Walay usa niini nga mga panalangin ang pinaagi sa kwarta o materyal sa bisan unsa nga paagi, apan sa pagkatinuod kini mao ang labing mahinungdanon nga mga panalangin sa Ginoo.

Ako mopamatuod nga kon kita mobayad sa atong ikapulo sa matinud-anong paagi, ang Ginoo motabli sa mga bintana sa langit ug mobu-bu ngari kanato sa Iyang labing bililhon nga mga panalangin. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Lynn G. Robbins
Sa Seventy

Unsa nga Matang sa mga Lalaki ug mga Babaye Kamo Mahisama?

Unta ang inyong mga paningkamot sa pagpalambo og mga hiyas nga sama kang Kristo magmalampuson aron ang Iyang panagway makulit diha sa inyong dagway ug ang Iyang mga hiyas makita diha sa inyong kinaiya.

“Ang pagkahimong maayo, o ang pagkadili maayo” sa tinuod maayo kaayong pangutana.¹ Ang Manluluwas mihatag og pangutana sa usa ka mahinuklugong paagi, nga naghimo niini nga usa ka doktrinal nga pangutana sa matag usa kanato: “Unsa nga matang sa mga lalaki [ug mga babaye] kamo *mahisama*? Sa pagkatinuod ako moingon nganha kaninyo, sama nga *Ako mao*” (3 Nephi 27:27; emphasis gidugang). Ang unang persona sa present tense sa verb nga *mahisama* mao ang *Ako mao*. Siya nagdapat kanato sa pagdala ngari kanato sa Iyang ngalan ug sa Iyang kinaiyahan.

Aron mahimong sama *Kaniya*, kinahanglan usab kita nga *mobuhat* sa mga butang nga Iyang *gibuhat*: “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, kini mao ang akong ebanghelyo; ug kamo

nasayud sa mga butang nga kamo kinahanglan nga *mobuhat* diha sa akong simbahan; kay ang mga buhat nga kamo nakakita nga Ako *mibuhat* kana kamo *mobuhat* usab” (3 Nephi 27:21; emphasis gidugang).

Ang *pagkahimong maayo* ug ang *pagbuhat* dili magkabulag. Isip magkasangga nga mga doktrina kini naglig-on ug nagdasig sa usag usa. Ang hugot nga pagtuo nagdasig sa usa ka tawo nga mag-ampo, pananglitan, ug ang pag-ampo agig resulta molig-on sa pagtuo sa usa ka tawo.

Ang Manluluwas sa kasagaran mihimaraud niadtong kinsa *mibuhat og maayo* nga sila *dili man maayo*—gitawag silang tigpakaaron ingnon: “Kining mga tawhana nagapasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil, apan halayo kanako ang ilang kasingkasing” (Marcos 7:6). Ang *pagbuhat og maayo* nga wala ang *pagkahimong*

maayo usa ka pagpakaaron ingnon, o ang pagpakita sa unsay dili tinuod kaniya—usa ka tigpakaaron ingnon.

Sa laing pagkasulti, ang *pagkahimong maayo* nga dili inubanan sa *pagbuhat* walay pulos, sama sa “hugot nga pagtuo, *patay*, kon kini walay binuhatan” (Santiago 2:17; empasis gidugang). Ang *pagkahimong maayo* nga walay *pagbuhat* sa tinuoray walay *pagkamaayo*—paglingla kini sa kaugalingon, nagpatuo sa kaugalingon nga *maayo* kay kuno tuyo niya lamang ang *kamaayo*.

Ang *pagbuhat* nga dili inubanan sa *pagkahimong maayo*—pagpakaaron ingnon—naghulagway og usa ka sayop nga imahe ngadto sa uban, samtang ang *pagkahimong maayo* nga wala ang *pagbuhat* naghulagway og sayop nga imahe sa kaugalingon.

Ang Manluluwas mipanton sa mga escriba ug sa mga Pariseo tungod sa ilang pagpakaaron ingnon: “Alaut kamo, mga escriba ug mga Pariseo, mga maut! kay nagahatag kamog ikapulo”—pipila ka butang nga ilang *gibuhat*—“sa yerbabuyna ug sa anis ug sa komino, apan wala ninyo buhata ang labi pang hinungdanong mga butang sa kasugoan, nga mao ang hustisya, ug kalooy, ug pagtuo” (Mateo 23:23). Sa laing pagkasulti, napakyas sila sa *pagkahimong maayo* nga sila unta *mamahimo*.

Samtang Iya nga giila ang importansya sa *pagbuhat*, ang Manluluwas miila sa *pagkahimong maayo* isip usa ka “mahinungdanon nga butang.” Ang mas dakong importansya sa *pagkahimong maayo* gihulagway sa mosunod nga mga ehemplo:

- Ang pagpabunyang mao ang pipila ka butang nga atong *gibuhat*. Ang *pagkahimong maayo* nga angay nga mag-una niini mao ang hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug ang dakong kausaban sa kasingkasing.
- Ang pag-ambit sa sakrament mao ang pipila ka butang nga atong *gibuhat*. Ang *pagkahimong* takus sa pag-ambit sa sakrament usa ka mas mahinungdanon ug mas importante nga butang.
- Ang pag-orden ngadto sa priesthood usa ka paglihok, o *pagbuhat*. Ang mas mahinungdanon nga

butang, hinoon, mao ang gahum sa priesthood, nga gibase “sa mga baruganan sa pagkamatarung” D&P 121:36), o *pagkahimong maayo*.

Daghan kanato naglista sa mga *angay buhaton* sa pagpahinundom kanato sa mga butang nga gusto natong matuman. Apan tagsa ra ang mga tawo ang adunay lista sa *pagkahimong maayo*. Ngano? Ang mga *buhatonon* mao ang mga kalihokan o mga panghitabo ug mahimo rang markahan sa listahan kon *mabuhat na*. Ang *pagkahimong maayo*, bisan pa, wala gayud mabuhat. Wala kay mamarkahan og tsek diha sa mga *pagkahimong maayo*. Mahimo nakong dalhon ang akong asawa alang sa matahum nga kagabhion karong Biyernes, kini usa ka *buhatonon*. Apan ang *pagkahimong maayo* nga bana dili usa ka panghitabo; nagkinahanglan kini sa *pagkahimong* bahin sa akong kinaiyahan—akong kinaiya, o si kinsa ako.

O isip usa ka ginikanan, kanus-a man nako mabutangan og tsek isip *na-buhat na* ang para sa akong anak? Dili gayud kita mahuman sa *pagkahimong* maayong mga ginikanan. Ug ang *pagkahimong maayo* nga ginikanan, usa sa pinakaimportante nga mga butang nga atong ikatudlo sa atong mga anak mao ang unsaon sa *pagkahimong* labaw nga mahisama sa Manluluwas.

Ang *pagkahimong maayo* sama kang Kristo dili makita, apan kini mao ang magdasig nga pwersa kon unsa man ang atong *gibuhat*, nga anaa makita. Kon ang usa ka ginikanan nagtabang sa usa ka bata aron makalakaw, sama pananglit, atong nakita ang ginikanan nga *nagbuhat* ug mga butang sama sa pagpabarug ug pagdayeg sa ilang anak. Kini nga mga *buhat* nagbutyag sa dili makita nga gugma sulod sa ilang kasingkasing ug diha sa dili makita nga hugot nga pagtuo ug paglaum nga potensyal sa ilang anak. Sa matag adlaw ang ilang mga paningkamot nagpadayon—ebidensya sa dili makita nga mga *pagkahimong maayo* pinaagi sa pailub ug kakugi.

Tungod kay ang *pagkahimong maayo* moani man sa *pagbuhat*, ug mao ang motibo aron *mabuhat*, sa pagtudlo sa *pagkahimong maayo* makapalambo sa kinaiya nga mas

epektibo kay sa mag-focus sa *pagbuhat* makapalambo sa kinaiya.

Kon ang mga bata magpabadlong, ingnon ta nga kon sila mag-away, sagad kitang masayop sa atong pagdisiplina sa unsay ilang *gibuhat*, o sa panagbangi nga atong nabantayan. Apan ang *pagbuhat*—ilang kinaiya—usa lamang ka sintomas sa dili makita nga motibo sa ilang kasingkasing. Tingali makapangutana kita sa atong kaugalingon, “Unsa nga mga kinaiya, kon sabton sa bata, ang makakorihir niini nga kinaiya sa umaabut? Ang pagpailub ug pagpasaylo kon anaa sa kapungot? Ang paghigugma ug ang pagkamadaiton? Manubag sa gihimo sa uban ug dili mobasol sa uban?”

Sa unsang paagi gitudlo sa mga ginikanan kini nga mga hiyas ngadto sa ilang mga anak? Dili gayud kita makabaton og mas dakong oportunidad sa pagtudlo ug pagpakita og sama kang Kristo nga mga hiyas ngadto sa atong mga anak kay sa atong pamaagi sa pagdisiplina kanila. Ang *disiplina* nagagikan sa pulong nga *disipulo* ug nagpasabut og pailub ug sa atong pagtudlo. Dili kini angayng buhaton sa kasuko. Makahimo ug kinahanglan kita nga modisiplina sa pamaagi nga gitudlo kanato sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121. “pinaagi sa pagdani, sa pagkamainantuson, sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma; pinaagi sa pagkamabination ug putli nga kahiralo” (mga bersikulo 41–42). Kining tanan sama kang Kristo nga *pagkahisama* nga kinahanglang mahimo nga bahin kon kinsa *kita*.

Pinaagi sa pagdisiplina ang bata makakat-on sa mga sangputanan. Sa ingon niana nga mga panahon makatabang ang paghimo sa negatibo ngadto sa pagkapositivityo. Kon ang bata motug-an sa usa ka sayop, dayga ang kaisug sa pagtug-an niini. Pangutan-a ang bata kon unsay ilang nakat-unan gumikan sa sayop o dili maayong binuhatan, nga nakahatag kaninyo, ug labaw sa tanan, sa Espiritu og oportunidad sa pagtandog ug sa pagtudlo kanila. Kon kita motudlo sa atong mga anak og doktrina pinaagi sa Espiritu, kana nga doktrina adunay gahum sa pag-usab sa ila gayud nga kinaiyahan—*pagkahimo*—sa dili madugay.

Nadiskubrihan ni Alma ang sama

nga baruganan, nga “ang pagsangyaw sa pulong adunay dako nga kalagmitan sa pagdala sa mga katawhan sa *pagbuhat* niana nga diin makiangayon—oo, kini adunay labaw nga gamhanan nga sangputanan diha sa hunahuna sa mga katawhan kay sa espada” (Alma 31:5; emphasis gidugang). Ngano? Tungod kay ang espada nagpunting lamang sa pagsilot sa kinaiya—o *binuhatan*—samtang ang pagsangyaw sa pulong makausab sa kinaiyahan gayud sa mga tawo—kon si kinsa sila o kang kinsa *mahisama*.

Ang usa ka pinangga ug masulundon nga anak dili kaayo makabaid sa Pagkaginikanan. Kon gipanalanginan man kamo og usa ka anak nga nagsulay sa inyong pasensya, niana gibansay og maayo ang inyong Pagkaginikanan. Kay sa maghunahuna kon unsa kahang sayop ang inyong nahimo didto sa premortal nga kinabuhi sa pagkadawat niini, inyong ikonsiderar ang mas mahagiton nga anak isip usa ka panalangin aron mahimong labaw nga mahisama sa dios ang inyong kaugalingon. Unsa nga klase sa anak diin ang inyong pasensya, pagkamaintuson, ug sa uban pang sama kang Kristo nga mga hiyas malagmit nga pagasulayan, mapalambo ug mahashasan? Posible kaha nga gikinahanglan ninyo kining bataa sama sa pagkinahanglan sa bata kaninyo?

Kita nakadungog na sa tambag nga ipanghimaraut ang sala ug dili ang nakasala. Sa samang paagi, kon ang atong mga anak magsinipit, kinahanglan nga magmahimatngunon kita nga dili makasulti og mga butang nga makapatuo sa atong mga anak nga ang sayop nga ilang *nabuhat* mao usab kana *sila*. “Ayaw itugot nga ang kapakyasan molambo gikan sa buhat ngadto sa usa ka kinaiya, nga mohingalan og “yabag,” “bogo,” “tapulan” o “yamhangan.”² Ang atong mga anak mga anak sa Dios. Kana usa ka matuod nga kinaiya ug potensyal. Ang Iya gayud nga plano mao ang pagtabang sa Iyang mga anak nga makabuntog sa mga sayop ug sa dili maayong mga buhat ug molambo sa pagkahimong sama Kaniya. Ang makasagmuyo nga kinaiya, hinoon, kinahanglan nga ikonsiderar isip butang nga temporaryo, dili permanente—usa ka buhat, dili kinaiya.

Kinahanglan nga mag-amping kita,

bisan pa, mahitungod sa paggamit kanunay og mga pulong sama sa “Anagyud ka . . .” o “Gahi kaayo ka . . .” kon magdisiplina. Matnguni ang mga pulong sama sa “Wala gayud nimo ikonsiderar ang akong mga pagbati” o “Nganong imo man kaming pahulaton kanunay?” Ang mga pulong nga sama niini mahimo sa lihok nga makita isip usa ka kinaiya ug makahatag og dili maayong impluwensya sa bata kon unsay iyang tan-aw ug bili sa iyang kaugalingon.

Ang kalibug sa pag-ila sa kinaiya mahitabo usab kon mangutana kita sa mga bata kon unsa ang gusto nilang *mamahimo* inig dako nila, ingon nga kon unsa man ang *gibuhat* nga paninginabuhian sa usa ka tawo mao usab kana *sila*. Ang propesyon ug mga kabtangan dili maoy ilhanan sa kinaiya sa pagkatawo o sa bili. Ang Manluluwas, sama pananglit, usa ka mapaubsanong panday, apan dili kana maoy ilhanan sa Iyang kinabuhi.

Sa pagtabang sa mga bata nga makadiskobre si kinsa sila ug sa pagtabang kanilang molig-on ang bili sa ilang kaugalingon, mahimo kitang mohatag og pagdayeg sa ilang mga kalampusan o kinaiya—ang *buhat*. Apan mas maalamon ang pag-focus sa mahinungdanon natong pagdayeg sa ilang kinaiya ug mga gituohan—kon si kinsa *sila*.

Sa dula nga sport, ang usa ka maulamang paagi sa pagdayeg sa nahimo sa atong mga anak—*gibuhat* mao ang pagtan-aw sa *pagkahimong maayo*—sama sa ilang kalagsik, determinasyon, pagdala sa kaugalingon panahon sa kalisdanan, ug uban pa—sa ingon nagdayeg sa *pagkahimong maayo* ug sa *gibuhat*.

Kon mohangyo kita sa mga bata sa *pagbuhat* sa buluhaton, makapangita usab kita og mga paagi sa pagdayeg kanila sa *pagkahimong maayo*, sama sa, “Nalipay ko dihang imong gihimo ang buluhaton sa andam nga kasingkasing.”

Kon ang mga bata makadawat og card gikan sa eskwelahan, mahimo nato siyang dayegon sa maayo niyang mga grado, apan mas mohangtud ang kaayohan pinaagi sa pagdayeg tungod sa ilang *kakugi*: “Imong gibuhat ang matag buluhaton. Ikaw ang nahibalo kon unsaon sa paghimo ug paghuman sa lisud nga mga butang.

Mapasigarbuhon ako kanimo.”

Panahon sa pamilya nga pagbasa sa kasulatan, pangita ug hisguti ang mga ehemplo kabahin sa mga kinaiya nga inyong nakit-an atol sa inyong pagbasa nianang adlaw. “Kay ang hiyas nga sama kang Kristo mga gasagikan sa Dios ug dili mapalambo kon wala ang Iyang tabang,³ sa pamilya ug sa personal nga mga pag-ampo, pag-ampo alang niadto nga mga gasa.

Diha sa panihapon, panagsa hisguti ang mahitungod sa mga hiyas, ilabi na kadto atong nadiskobrihan diha sa mga kasulatan sa sayo niana nga buntag. “Sa unsang paagi nahimo kamong usa ka maayong higala karong adlaw? Sa unsang paagi nakapakita kamo og kalooy? Sa unsang paagi ang inyong hugot nga pagtuo nakatabang sa inyong pag-atubang sa mga hagit karon? Sa unsang paagi kamo kasaligan? matinuoron?” manggihatagon? mapainubsanon?” Adunay daghang mga hiyas diha sa mga kasulatan nga angay nga matudlo ug makat-unan.

Ang pinakaimportanting paagi sa pagtudlo sa *pagkahimong maayo* mao ang *pagkahimong maayo* nga matang sa mga ginikanan ngadto sa atong mga anak sama sa atong Langitnong Amahan ngari kanato. Siya ang perpekto nga ginikanan, ug Siya mipaam-bit ngari kanato sa Iyang manwal sa pagkaginikanan—ang mga kasulatan.

Ang akong pakigpulong karon gitumong sa mga ginikanan, apan ang mga baruganan magamit sa tanan. Unta ang inyong mga paningkamot sa pagpalambo og mga hiyas nga sama kang Kristo magmalampuson aron ang Iyang panagway makulit diha sa inyong dagway ug ang Iyang mga hiyas makita diha sa inyong kinaiya. Dayon, kon ang inyong mga anak o ang uban mobati sa inyong gugma ug makakita sa inyong kinaiya, kini modala kanila ngadto Kaniya mao ang akong pag-ampo ug pagpamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. William Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*, act 3, scene 1, line 56.
2. Carol Dweck, gikutlo gikan sa Joe Kita, “Bounce Back Chronicles,” *Reader's Digest*, Mayo 2009, 95.
3. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 74.

Ni Elder Benjamín De Hoyos
Sa Seventy

Gitawag nga Mahimong Santos

Pagkabulahan nato nga nahisakop niini nga pakigdait sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw!

Minahal kong mga kaigsoonan, nag-ampo ako nga ang Espiritu Santo motabang kanako sa paghatag sa akong mensahe.

Sa akong mga pagbisita ug sa mga komperensya sa mga stake, mga ward, ug mga branch, sa kanunay ako napuno uban sa lawom nga pagbati sa kalipay sa pakighimamat sa mga miyembro sa Simbahan, kinsa karon maingon man sa tunga-tunga sa panahon gitawag og mga Santos. Ang espiritu sa kalinaw ug gugma nga kanunay nakong gibati kon makig-uban kanila nagtabang kanako sa pag-amgo nga ako anaa sa usa sa mga stake sa Zion.

Bisan tuod daghan ang nagggikan sa mga pamilya nga nahimong mga miyembro sulod sa duha o labaw pa ka henerasyon diha sa Simbahan, daghan ang bag-o nga mga kinabig. Ngadto kanila atong sublion ang mga pulong sa pag-abi-abi ni Apostol Pablo ngadto sa mga Taga-Efeso:

“Busa kamo karon dili na mga langyaw ug mga dumuloong, kondili mga katagilungsod sa mga balaan, ug mga sakop sa panimalay sa Dios;

“Ug mga tinukod ibabaw sa patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga propeta, nga niini si Jesukristo

mao ang ulohang bato sa pamag-ang” (Mga Taga-Efeso 2:19–20).

Pipila ka mga tuig ang milabay samtang nagserbisyo sa opisina sa public affairs sa Simbahan didto sa Mexico, gidapit kami sa pag-apil sa usa ka pasundayag sa radyo. Ang katuyoan sa pasundayag mao ang paghulagway ug paghisgot sa nagkalain-lain mga relihiyon sa kalibutan. Ang duha kanamo gisugo sa pagrepresentar sa Simbahan sa pagtubag sa mga pangutana nga tingali ipangutana atol niini nga matang sa programa. Human sa

pipila ka komersyal nga mga pahinumdom, sigon sa ilang termino nga gigamit sa radyo, ang direktor sa programa mihimo niini nga komentaryo: “Ania uban kanato niining gabhiuna ang duha ka elder gikan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.” Mihunong siya og kadiyut ug dayon nangutana, “Ngano nga ang Simbahan adunay ingon ka taas nga pangalan? Nganong dili mo mogamit og mas mubo o mas komersyal nga pangalan?”

Mipahiyom ang akong kompanyon ug ako sa ingon kanindot nga pangutana ug dayon mipadayon sa pagpasabut nga ang pangalan sa Simbahan dili pinili sa tawo. Kini gihatag sa Manluluwas pinaagi sa usa ka propeta niining ulahi nga mga adlaw: “Kay sa ingon ang akong simbahan pagatawgon sa katapusan nga mga adlaw, gani Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw” (D&P 115:4). Ang direktor sa programa diha-diha dayon ug matinahuron nga mitubag, “Busa kami mosubli niini uban sa dakong kalipay.” Karon, dili ko makahinumdom kon pila ka higayon siya misubli sa makahuluganong pangalan sa Simbahan, apan ako makahinumdom sa nindot nga pagbati nga diha samtang kami mipasabut dili lamang sa pangalan sa Simbahan apan unsay gipasabut niini ngadto sa mga miyembro sa Simbahan —ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Atong mabasa diha sa Bag-ong Tugon nga ang mga miyembro sa

Ushuaia, Argentina

Simbahan ni Jesukristo gitawag og mga Kristyanos sa unang higayon diha sa Antioquia (tan-awa sa Mga Buhat 11:26), apan sila nagtawag sa *usag usa* og mga Santos. Makapatan-dog kaayo kini alang kanila nga madungog ang Apostol nga si Pablo nga nagtawag kanila og “mga katagilung-sod uban sa mga balaan, ug sakop sa panimalay sa Dios” (Mga Taga-Efeso 2:19) ug nag-inong usab nga sila “gipanagtawag *aron mahimong mga balaan*” (Mga Taga-Roma 1:7; empasis gidugang).

Sa higayon nga ang mga miyembro sa Simbahan nagpuyo sa ebanghelyo ug nagsunod sa tambag sa mga propeta, sila, sa hinay-hinay ug gani sa walay pagkamatikod niini, mamahimo nga balaan. Ang mapainubsanon nga mga miyembro sa Simbahan kinsa naghimo og inadlaw nga pag-ampo sa pamilya ug pagtuon sa kasulatan, naghimo sa family history, ug naghalad sa ilang panahon sa pagsimba kanunay diha sa templo, mamahimo nga mga Santos. Sila mao kadto nga mapahinun-guron sa paghimo og mahangturon nga mga pamilya. Sila mao usab kadto nga migahin og panahon gikan sa ilang nagkapuliki nga mga kinabuhì sa pagtabang niadtong kinsa nahisalaag gikan sa Simbahan ug nag-awhag kanila sa pagbalik ug paglingkod diha sa lamesa sa Ginoo. Sila mao kadtong mga elder ug mga sister ug hingkod nga mga magtiayon kinsa mosanong ngadto sa pag-alagad isip mga misyonaryo sa Ginoo. Oo, akong mga kaigsoonan, mahimo silang mga Santos hangtud nga ilang madiskubrehan kanang mainiton ug makahibulong nga pagbati nga gitawag og gugma nga putli, o ang tiunay nga gugma ni Kristo (tan-awa sa Moroni 7:42–48).

Ang mga Santos, o mga miyembro sa Simbahan, makaila usab sa atong Manluluwas pinaagi sa mga kasakit ug mga pagsulay. Dili nato kalimtan nga gani bisan Siya kinahanglan nga mag-antus alang sa tanan nga mga butang. “Ug siya modala diha kaniya sa kamatayon, nga siya mahimo nga mohubad sa mga higtog sa kamatayon diin naghigtog sa iyang mga katawhan; ug siya modala diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy,

sumala sa unod, nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang sa iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang” (Alma 7:12).

Sulod sa nanglabay nga mga katui-gan, akong nasaksihan ang pag-antus sa daghan nga mga katawhan, lakip sa daghan natong mga Santos. Magpa-dayon kita sa pag-ampo alang kanila, maghangyo sa kalooy sa Ginoo nga ang ilang hugot nga pagtuo dili mahuyang ug nga sila unta mopadayon uban ang pagkamapailubon. Ngadto kanila among balikon ang makahupay nga mga pulong sa propeta nga si Jacob gikan sa Basahon ni Mormon:

“O unya, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, duol kamo sa Ginoo, ang Usa nga Balaan. Hinumdumi nga ang iyang mga dalan matarung. Tan-awa, ang dalan sa tawo mapig-ot, apan kini gihan-ay sa usa ka matul-id nga agianan sa iyang atubangan, ug ang magbalantay sa ganghaan mao ang Usa nga Balaan sa Israel; ug wala siya mogamit og sulugoon didto; ug walay lain nga agianan gawas kon kini sa ganghaan; kay siya dili malimbo-ngan, kay ang Ginoong Dios mao ang iyang ngalan.

“Ug kinsa kadto nga motuktok, ngadto kaniya siya moabli” (2 Nephi 9:41–42).

Dili igsapayan ang mga kahimtang, mga pagsulay, o mga hagit nga kaha naglibut kanato; ang usa ka pagsabut sa doktrina ni Kristo ug ang Iyang Pag-ula mahimo nga tinubdan sa atong kalig-on ug kalinaw—oo, mga

kaigsoonan, kana mao ang kalinaw sa kinahiladman nga dala sa Espiritu nga ihatag sa Ginoo ngadto sa Iyang matinud-anong mga Santos. Nagpalambo siya kanato, nag-ingon: “Kaninyo ibilin ko ang kalinaw. . . . Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw” (Juan 14:27).

Sulod sa daghang katui-gan ako nahimo nga saksi ngadto sa pagkamatinud-anon sa mga miyembro sa Simbahan, sa mga Santos sa ulahing mga adlaw, kinsa uban sa hugot nga pagtuo diha sa plano sa atong Langit-nong Amahan ug sa Pag-ula sa atong Manluluwas, si Jesukristo, nakabuntog sa mga kalisdanan ug mga kasakit uban ang kaisug ug tuman nga kadasig, sa ingon naglahutay ug nagpadayon diha sa higpit ug pig-ot nga dalan sa pagkabalaan. Ako walay igo nga mga pulong sa pagpahayag sa akong pagpasalamat ug pagdayeg alang sa tanan niadtong matinud-anon nga mga Santos kang kinsa ako may pribilehiyo nga makig-uban!

Bisan tuod og ang atong pagsabut sa ebanghelyo mahimong dili ingon ka lawom sama sa atong pagpamatuod sa kamatuoran niini, kon atong ibutang ang atong pagsalig diha sa Ginoo, kita pagabuligan sa atong tanan nga mga kalisud, sa atong mga pagsulay, o ug sa atong mga kasakit (tan-awa sa Alma 36:3). Kini nga saad gikan sa Ginoo ngadto sa Iyang mga Santos wala magpasabut nga kita walay labut gikan sa mga pag-antus o mga pagsulay apan nga kita pagabuligan sa panahon niini ug nga kita masayud nga ang Ginoo mao kinsa ang nagbulig kanato.

Akong mga kaigsoonan, pagkabulahan nato nga nahisakop niini nga pakigdait sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw! Pagkabulahan nato nga ang atong mga pagpamatuod sa Manluluwas makita tupad sa karaan ug bag-o nga mga propeta!

Ako nagpamatuod nga ang atong Ginoo, ang Usa nga Balaan sa Israel, buhi ug nga Siya nagdumala sa Iyang Simbahan, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, pinaagi sa atong pinalangga nga propeta, si Thomas S. Monson. Sa pangalan sa atong Ginoo, si Jesukristo, amen. ■

Ni Elder M. Scott Grow
Sa Seventy

Ang Milagro sa Pag-ula

Walay sala o kalapasan, kasakit o kasubo, nga wala malakip sa makaayo nga gahum sa Iyang pag-ula.

Samtang nangandam sa akong ipakigpulong niini nga kompe-rensya, may nadawat kong tawag sa telepono nga wala damha gikan sa akong amahan. Miingon siya nga ang akong manghod nga lalaki bag-o namatay nianang buntaga samtang natulog. Naguol kaayo ko. Siya 51 anyos pa lamang. Samtang naghuhuna ako kaniya, nadasig ako sa pagpaambit kaninyo sa pipila ka hitabo sa iyang kinabuhi. Gitugutan usab ako niini.

Sa batan-on pa ang akong igsoon gwapo, mahigalaon, ug matinagdanon—hingpit ang dedikasyon sa ebanghelyo. Human sa malampusong misyon, nakigminyo siya sa iyang hinigugma didto sa templo. Napanalanginan sila og anak nga lalaki ug babaye. Ang iyang kaugmaon puno sa paglaum.

Apan siya minunot sa iyang kahu- yang. Gipili niya nga magpatuyang sa kinabuhi, nga nakadaot sa iyang panglawas, kaminyoon, ug sa iyang pagkamiyembro sa Simbahan.

Mipalayo siya sa pamilya. Gipadadayan niya ang makalag-lag niyang kina- iya kapin sa usa ka dekada, apan ang Manluluwas wala makalimot o mobiya kaniya. Sa katapusan ang kapait sa

iyang pag-antus maoy hinungdan nga ang diwa sa pagpaubos misulod kaniya. Ang iyang mga pagbati sa kasuko, rebelyon, ug pakigbatok nag- anam og kawala. Sama sa nawala nga anak, “naulian na siya sa pamuot.”¹ Misugod siya pagkab-ut ngadto sa Manluluwas ug sa pagpauli ngadto sa iyang panimalay ug sa mga matinud- anong ginikanan nga wala gayud mawad-i og paglaum kaniya.

Gisugdan niya ang paghinulsol. Dili kadto sayon. Human nga nawala sa Simbahan sulod sa 12 ka tuig, siya gibunyagan pag-usab ug nadawat pag-usab ang gasa sa Espiritu Santo. Sa kadugayan ang iyang priesthood ug mga panalangin sa templo nabalik kaniya.

Napanalanginan siya nga nakakita og babaye kinsa andam nga moantus sa iyang kasamtangan nga mga prob- lema sa panglawas tungod sa iyang nahimo, ug sila na-sealed sa templo. Nakaanak sila og duha. Nagserbisyo siyang matinud-anon sa bishopric sulod sa daghang tuig.

Ang akong igsoon namatay Lunes sa buntag, Marso 7. Sa miaging Biyer- nes siya ug ang iyang asawa mitam- bong sa templo. Pagka Domingo sa buntag, nagtudlo siya sa priesthood

sa iyang grupo sa high priest. Natulog siya nianang gabhiona, nga dili na ma- kamata pag-usab niining kinabuhia— apan nagpaabut sa pagkabanhaw sa mga makiangayon.

Nagpasalamat ako sa milagro sa Pag-ula diha sa kinabuhi sa akong ig- soon. Ang Pag-ula sa Manluluwas ma- anaa sa matag usa kanato—kanunay.

Matagamtam nato ang Pag-ula pi- naagi sa paghinulsol. Kon kita maghi- nulsol, ang Ginoo nagtugot nga atong matalikdan ang nangagi nga mga kasaypanan.

“Tan-awa, siya kinsa naghinulsol sa iyang mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.

“Pinaagi niini kamo masayud kon ang usa ka tawo naghinulsol sa iyang mga sala—tan-awa, siya mokumpisal kanila ug mobiya kanila.”²

Matag usa kanato may nailhang tawo nga may grabing mga hagit sa iyang kinabuhi—usa ka tawo nga na- hisalaag. Kanang tawhana mahimong usa ka higala o kaliwat, ginikanan o anak, bana o asawa. Kanang tawhana posible gani nga kamo.

Ako namulong alang sa tanan, bisan kaninyo. Namulong ako kabahin sa milagro sa Pag-ula.

Ang Mesiyas mianhi aron sa pag- tubos sa katawhan gikan sa Pagka- pukan ni Adan.³ Tanan nga gikan sa ebanghelyo ni Jesukristo nagpunting sa sakripisyo sa Mesiyas, ang Anak sa Dios.⁴

Ang plano sa kaluwasan dili mapa- dangat kon wala ang pag-ula. “Busa ang Dios sa iyang kaugalingon miula sa iyang dugo alang sa mga sala sa kalibutan, aron pagpadangat sa laraw sa kalooy, pagtagbaw sa mga gipa- ngayo sa kaangayan, nga ang Dios unta mahimo nga usa ka mahingpit, makiangayon nga Dios, ug usa ka maloloy-on nga Dios usab.”⁵

Ang maulaon nga sakripisyo kinahanglan nga pas-anon sa wa- lay sala nga Anak sa Dios, kay ang napukan nga tawo dili makaula sa kaugalingon niyang mga sala.⁶ Ang Pag-ula kinahanglan nga usa ka walay kinutuban—moabut sa tanan hangtud sa kahangturan.⁷

Pinaagi sa Iyang pag-antus ug ka- matayon, ang Manluluwas miula alang

sa mga sala sa katawhan.⁸ Ang Iyang Pag-ula nagsugod sa Getsemani ug hangtud ngadto sa krus ug natapos sa Pagkabanhaw.

“Oo, . . . siya dad-on, ilansang sa krus, ug patyon, ang lawas nahimo nga ulipon ngadto sa kamatayon, ang kabubut-on sa Anak ingon nga gitu-hop ngadto sa kabubut-on sa Amahan.”⁹ Pinaagi sa Iyang matubsanon nga sakripisyo, Siya mihimo sa “iyang kalag nga usa ka halad alang sa sala.”¹⁰

Isip Bugtong nga Anak sa Dios dinhi sa unod, Siya nakapanunod sa gahum batok sa pisikal nga kamatayon. Kana nakapasustiner Kaniya sa Iyang kinabuhi samtang Siya nag-antus “gani labaw nga ang tawo makaantus, gawas kini ngadto sa kamatayon; kay tan-awa, dugo manggawas gikan sa matag lungag sa iyang mga panit, hilabihan ka dako [sa] iyang kasubo tungod sa mga pagkadautan ug sa mga pagkasalawayon sa iyang mga katawhan.”¹¹

Dili lang kay Siya mitubos sa mga sala sa katawhan, apan Siya usab midala “diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.” Ug Siya modala “diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, . . . nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang.”¹²

Ang Manluluwas mibati sa gi-bug-aton sa kasakit alang sa tanang katawhan—ang kasakit alang sa sala ug sa kasubo. “Sa pagkamatuod siya mipas-an sa atong mga kagul-anan, ug midala sa atong mga kasub-anan.”¹³

Pinaagi sa Iyang Pag-ula, Siya moayo dili lamang sa mga malapason, apan Siya usab moayo sa mga inosente kinsa nag-antus tungod sa mga kalapasan. Sa higayon ang mga inosente mogamit sa ilang hugot nga pagtuo sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula ug mopasaylo sa malapason, sila usab mamaayo.

Adunay mga higayon nga ang matag usa kanato nagkinahanglan og “kahupayan sa mga paghasol sa konsensya nga naggikan sa mga kasaypanan ug mga sala.”¹⁴ Kon kita maghinulsol, ang Manluluwas

mopapha nianang pagkasad-an sa atong mga kalag.

Pinaagi sa maulaon Niya nga sakripisyo, ang atong mga sala mahugasan. Gawas lamang sa mga sala sa kapildihan, ang Pag-ula maanaa sa tanan nga mga tawo sa tanang panahon, bisan unsa ka dako o ka gamay sa sala, “sa mga kondisyon sa paghinulsol.”¹⁵

Tungod sa Iyang walay katapusan nga gugma, si Jesukristo midapit kanato sa paghinulsol aron kita dili mag-antus sa tanang gibug-aton sa kaugalingon natong mga sala:

“Paghinulsol—paghinulsol, tingali unya . . . ang imong mga pag-antus masakit—unsu ka sakit ikaw wala masayud, unsa ka hilabihan kaanindot ikaw wala masayud, oo, unsa ka lisud sa pag-antus ikaw wala masayud.

“Kay tan-awa, Ako, ang Dios,

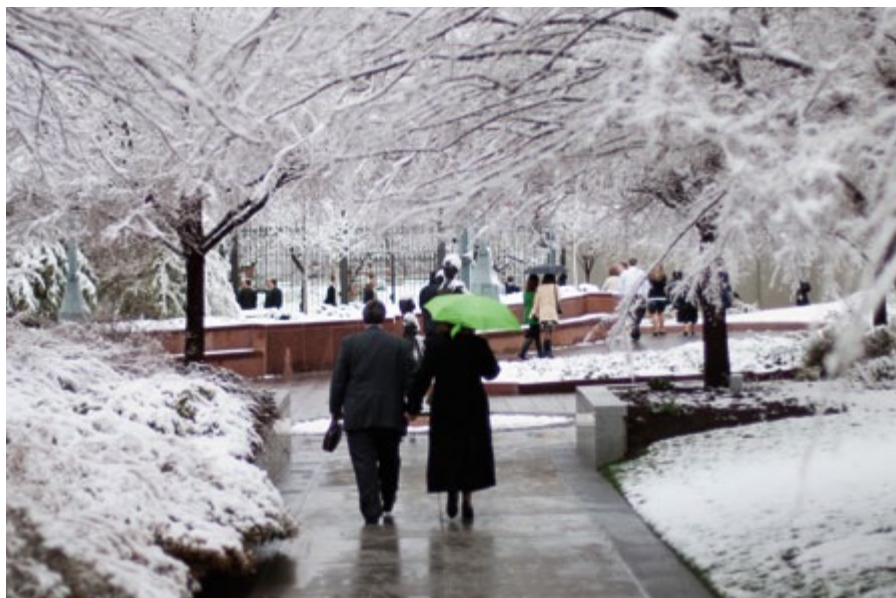
nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol;

“Apan kon dili sila maghinulsol sila kinahanglan gayud nga mag-antus sama kanako;

“Kansang pag-antus nakapahimo sa akong kaugalingon, gani ang Dios, ang labing halangdon sa tanan sa pagkurog tungod sa kasakit, ug sa pag-agas sa dugo sa matag lungag sa panit, ug sa pag-antus sa lawas ug sa espiritu.”¹⁶

Ang Manluluwas mitanyag sa pag-ayo niadtong nag-antus gumikan sa sala. “Dili ba kamo mobalik ngari kanako, ug maghinulsol sa inyong mga sala, ug makabig, nga aron unta Ako moayo kaninyo?”¹⁷

Si Jesukristo ang Bantugan nga Mag-aalim sa atong mga kalag. Gawas

sa mga sala sa kapildihan, walay sala o kalapasan, kasakit o kasubo, nga wala malakip sa makaayo nga gahum sa Iyang pag-ula.

Kon makasala kita, si Satanas moingon kanato nga nawala na kita. Sa sukwahi, ang atong Manunubos mitanyag og katubsanang ngadto sa tanan—bisan unsa pa ang sayop natong nahimo—bisan gani kaninyo ug kanako.

Samtang ikonsiderar ninyo ang inyong kinabuhi, duna bay mga butang nga angay ninyong usbon? Aduna ba kamoy sayop nga kinahanglang makorihian?

Kon kamo nag-antus sa kahasol sa konsensya o pagbasol, kapungot o kasuko, o pagkawala sa pagtuo, dapiton ko kamo sa pagpangita og kahupayan. Paghinulsol ug biyai ang inyong mga sala. Dayon, sa pag-ampo, pangayo og pasaylo sa Dios. Tinguhaa ang pasaylo niadtong nabuhatan ninyo og sayop. Pasayloa ang mga nakasala kaninyo. Pasayloa ang inyong kaugalingon.

Adtoa ang bishop kon gikinahanglan. Siya ang mensahero sa Ginoo alang sa kalooy. Motabang siya kaninyo samtang naningkamot kamong malimpyo pinaagi sa paghinulsol.

Isab-sob ang inyong kaugalingon sa pag-ampo ug pagtuon sa mga kasulatan. Sa inyong pagbuhat sa ingon, inyong mabatyagan ang makalimpyo nga impluwensya sa Espiritu. Ang Manluluwas miingon nga, “Magbalaan sa inyong mga kaugalingon; oo,

limpyohi ang inyong mga kasingkasing, ug hugasi ang inyong mga kamot . . . diha sa akong atubangan, aron Ako makahimo kaninyo nga limpyo.”¹⁸

Samtang gilimpyuhan kita pinaagi sa gahum sa Iyang Pag-ula, ang Manluluwas nahimo natong manlalaban ngadto sa Amahan, nga maghangyo:

“Amahan, tan-awa ang mga pag-antus ug ang kamatayon kaniya kinsa wala makabuhat og sala, kinsa ikaw nahimuot; tan-awa ang dugo sa imong Anak nga gipaagas, ang dugo kaniya kinsa ikaw mihatag nga ang imong kaugalingon unta pagahimayaon;

“Busa, Amahan, luwasa kining akong mga kaigsoonan nga mituo sa akong ngalan, nga sila moduol ngari kanako ug makabaton sa walay katapusan nga kinabuhi.”¹⁹

Matag usa kanato gihatagan sa gasa sa moral nga kabubut-on. “Ang mga tawo gawasnon . . . sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon, sumala sa . . . gahum sa yawa.”²⁰

Mga tuig ang milabay ang akong igsoon migamit sa iyang kabubut-on dihang gipili niya ang pagpatuyang sa kinabuhi nga nakadaot sa iyang panglawas, sa iyang pamilya, ug sa iyang pagkamiyembro sa Simbahan. Paglabay sa katuigan gigamit niya ang sama nga kabubut-on dihang gipili niya ang paghinulsol, gipahiyon ang iyang kinabuhi sa mga pagtulun-an sa Manluluwas, ug sa literal nga paagi natawo pag-usab pinaagi sa gahum sa Pag-ula.

Ako mopamatuod sa milagro sa Pag-ula. Akong nakita ang makaayo nga gahum niini sa kinabuhi sa akong igsoon ug gibati kini sa kaugalingon nakong kinabuhi. Ang makaalim ug matubsanong gahum sa Pag-ula anaa alang kanatong tanan—sa kanunay.

Akong ipamatuod nga si Jesus mao ang Kristo—ang Mag-aalim sa atong mga kalag. Ako nag-ampo nga ang matag usa kanato mosanong sa pagdapit sa Manluluwas: “Dili ba kamo mobalik ngari kanako, ug maghinulsol sa inyong mga sala, ug makabig, nga aron unta Ako moayo kaninyo?”²¹ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 15:17.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42–43.
3. Tan-awa sa 2 Nephi 2:25–26.
4. Tan-awa sa Alma 34:14.
5. Alma 42:15.
6. Tan-awa sa Alma 34:11.
7. Tan-awa sa Alma 34:10.
8. Tan-awa sa Alma 22:14.
9. Mosiah 15:7.
10. Mosiah 14:10.
11. Mosiah 3:7.
12. Alma 7:11–12.
13. Mosiah 14:4.
14. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 74.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:12.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:15–18.
17. 3 Nephi 9:13.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:74.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:4–5.
20. 2 Nephi 2:27.
21. 3 Nephi 9:13.

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Bandila ngadto sa mga Nasud

Kon kami magtudlo pinaagi sa Espiritu ug kamo maminaw pinaagi sa Espiritu, usa kanamo mohisgut ug usa ka butang nga may kalabutan sa inyong kahimtang.

Ako natandog og maayo sa matag nota sa musika nga gikanta ug sa matag pulong nga gipamulong mao nga ako nag-ampo nga ako mahimong makapamulong.

Sa wala pa mobiya sa Nauvoo niadtong tingtugnaw sa 1846, si Presidente Brigham Young nagdamgo nga iyang nakita ang usa ka anghel nga nagbarug ibabaw sa bungtod nga porma og cone, dapit sa Kasadpan, nagtudlo ngadto sa walog sa ubos. Sa dihang misulod na siya sa Salt Lake Valley paglabay sa mga 18 ka bulan, iyang nakita dinhi gayud sa ibabaw og gamay sa dapit diin kita nagpundok karon, ang sama nga bungtod nga iyang nakita sa panan-awon.

Sama sa kanunay nga gihisgutan dinhi sa pulpito, si Brother Brigham nangulo og pipila ka mga lider paingon sa kinatumyan niana nga bungtod ug mitawag niini og “Bandila sa Kinatumyan sa Bungtod,” usa ka pangalan nga puno sa balaang kahulugan alang niining moderno nga mga Israelite. Baynte singko ka gatus ka tuig ang milabay si propeta Isaias mipahayag sa katapusan nga mga adlaw, “ang bukid sa balay sa ginoo matukod diha sa ibabaw sa kabukiran, ug diha

“siya magatindog og usa ka bandila alang sa mga nasud.”¹

Nakita ang ilang panahon diha sa kasaysayan isip pasiunang katumanan niana nga panagna, ang mga Kaigsoonan gusto nga moughok og usa ka matang sa bandila aron matinuod ang ideya nga “bandila ngadto sa mga nasud”. Si Elder Heber C. Kimball mipagawas og yellow nga bandana. Si Brother Brigham mihigot niini sa sungkod nga gibitbit ni Elder Willard Richards ug giugbok ang hinimo-himo nga bandila, mideklarar sa walog sa Great Salt Lake ug sa mga kabukiran nga naglibut niini isip mao kanang dapita nga gipanagna diin ang pulong sa Ginoo mogawas sa ulahing mga adlaw.

Mga kaigsoonan, kining kinatibuk-ang komperensya ug sa uban pa nga tinuig ug tunga sa tuig nga mga kinatibuk-ang komperensya mao ang pagpadayon nianang unang pamahayag ngadto sa kalibutan. Ako mopamatuod nga ang mga kalihokan sa miaging duha ka adlaw usa lamang ka lain nga ebidensya nga, sama sa giingon sa atong mga himno, “Tan-awa, ang sumbanan sa Zion gibukhad”²—ug ang duha ka kahulugan sa pulong

nga *sumbanan* intensyonal. Dili kini aksidente lang nga ang Iningles nga pagmantala sa atong mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya anaa sa magasin nga yanong giulohan og *Ensign*.

Samtang ang atong komperensya hapit na mahuman, hangyoon ko kamo sa pagpamalandong sa uma-abut nga mga adlaw, dili lamang sa mga mensahe nga inyong nadungog apan ang katalagsaon usab sa kaliho-kan sa kinatibuk-ang komperensya mismo—unsa ang atong gituohan isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa ingon nga mga komperensya ug unsa ang atong gidapit nga madunggan ug maobserbahan sa kalibutan mahitungod niini. Kita mopamatuod ngadto sa tanan nga mga kanasuran, mga kaliwatan, mga pinulongan ug mga katawhan nga dili lang kay ang Dios buhi apan usab nga Siya namulong, nga alang sa atong panahon ug niining atong adlaw ang tambag nga inyong nadungog, ubos sa direksyon sa Espiritu Santo, “ang kabubut-on sa Ginoo, . . . ang pulong sa Ginoo, . . . ang tingog sa Ginoo, ug ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.”³

Tingali nahibalo na kamo (apan kon kamo wala pa mahibalo kina-hanglang mahibalo kamo) nga uban sa panagsa nga eksepyon, walay usa ka lalaki o babaye kinsa namulong dinhi ang gihatagan og usa ka hilisgutan. Ang kada usa nga mamumulong kinahanglan nga magpuasa ug mag-ampo, magtuon ug magtinguha, magsige og usab sa iyang pakigpulong hangtud nga siya masaligon nga alang niini nga komperensya, niining higayuna, anaa kaniya ang hilisgutan nga gusto sa Ginoo nga iyang ipresentar nga walay pagsapayan sa personal nga kagustohan o ganahan nga hisgutan. Matag lalaki ug babaye nga inyong nadunggan sa milabayng 10 ka oras sa kinatibuk-ang komperensya naning-kamot sa pagsunod niana nga pag-aghat. Matag usa mihilak, nabalaka ug kinasingkasing nga nagtinguha sa giya sa Ginoo nga mogiya sa iyang mga hunahuna ug igsusulti. Ug sama gayud sa nakita nga anghel ni Brigham Young nga nagbarug niining dapita, ako usab nakakita sa mga anghel nga nagbarug dinhi. Ang akong mga

kaigsoonan diha sa mga kinatibuk-ang mga opisyal sa Simbahan mahimong dili komportable niana nga pagkahulagway, apan mao kana ang akong pagtan-aw kanila—mortal nga mga sinugo nga may mga mensahe sama sa anghel, mga lalaki ug mga babaye nga aduna nianang tanang kalisdanan sa pisikal ug pinansyal ug pamilya nga kamo ug ako aduna, apan uban sa hugot nga pagtuo mipahinungod sa ilang mga kinabuhi ngadto sa mga calling nga miabut kanila, ug sa katungdanan sa pagsangyaw sa pulong sa Dios, dili sa ilang kaugalingong mga pulong.

Ug hunahunaa ang managlahi nga mga mensahe nga inyong nadungog—nga nakapadugang pa sa milagro tungod kay walay koordinasyon sa hilisgutan kondili pinaagi lamang sa pagdasig sa kahitas-an. Apan nganong dili man kini managlahi? Kadaghanan sa atong kongregasyon, naa dinhi o sa laing dapit, mga miyembro sa Simbahan. Hinoon, tungod sa talagsaon nga bag-ong mga pamaagi sa komunikasyon, ang padayon nga nagkadako nga porsyento sa tigpaminaw sa atong mga komperensya dili mga miyembro sa Simbahan—dili pa sa pagkakaron. Busa kita kinahanglan gayud nga mamulong niadtong kinsa nakaila kaayo kanato, ug niadtong kinsa wala gayud makaila kanato. Sa Simbahan lang daan kinahanglan kita nga mamulong ngadto sa mga bata, mga kabatan-onan ug sa mga young adult, sa mga hamtong, ug sa mga tigulang. Kinahanglan kita nga mamulong ngadto sa mga pamilya ug mga ginikanan ug mga anak diha sa panimalay, ingon nga kita mamulong ngadto sa dili pa minyo, walay mga anak, ug tingali layo kaayo sa panimalay. Sa dagan sa usa ka kinatibuk-ang komperensya kanunay natong gihatagan og gibug-aton ang mahangturong mga baruganan sa hugot nga pagtuo, paglaum, gugmang putli,⁴ ug ni Kristo nga gilansang⁵ ingon nga kita direktang namulong mahitungod sa piho kaayo nga mga isyu sa moral sa panahon karon. Kita gimandoan diha sa mga kasulatan sa “dili pagsulti og lain gawas sa paghinulsol ngadto niini nga kaliwatan”⁶ samtang sa samang higayon kita kinahanglan nga mosangyaw og “maayong mga balita [ngadto] sa

mga maaghup [ug] pagbugkos sa mga subo og kasingkasing.” Bisan unsa pa man ang ilang hilisgutan, kini nga mga mensahe sa komperensya “nagmantala sa kagawasan sa mga binihag”⁷ ug namahayag og “dili matugkad nga mga bahandi ni Kristo.”⁸ Sa kadaghanan sa nagkalainlaing mga mensahe nga gihatag gilauman nga ang tanan makadungog og usa ka butang nga makapanalangin kanila. Kalabut niini, nagtuo ko nga si Presidente Harold B. Lee maayo kaayong mihulagway niini sa milabayng mga katuigan sa dihang miingon siya, “Sa pagkatinuod ang ebanghelyo mao ang mohupay sa masakiton ug mosakit sa [komportable].”⁹

Sa kanunay gusto nato nga ang atong pagtulun-an sa kinatibuk-ang komperensya ingon ka madagayaon ug makapaawhag sama sa mga pagtulun-an ni Kristo kaniadto, mohinumdom samtang naghimo kita sa pagdisiplina nga mao kanunay ang unod sa Iyang mga mensahe. Sa labing nailhan nga wali nga gihatag sukad, si Jesus misugod pinaagi sa talagsaon nga pagsulti sa maanindot nga mga panalangin nga gustong maangkon natong tanan—mga panalangin nga gisaad ngadto sa kabus og espiritu, maputli og kasingkasing, magbubuhat og kadaitan, ug maaghop.¹⁰

Unsa ka makapabayaw kadto nga mga Kabulahanan ug unsa kini ka makahupay sa kalag. Tinuod kini. Apan diha sa samang wali ang Manluluwas mipadayon, nagpakita kon unsa ka higpit sa dalan ang gikinahanglan sa magbubuhat og kadaitan ug maputli og kasingkasing. “Kamo nakadungog na niini nga gikasulti ngadto sa mga tawo sa karaan nga nagaingon, Ayaw pagbuno,” Siya miingon. “Apan Ako moingon nganha kaninyo, nga si kinsa kadto nga may kasuko sa iyang igsoon . . . anaa sa kakuyaw sa iyang paghukom.”¹¹

Ug sa ingon usab,

“Kamo nakadungog na niini nga gikasulti ngadto sa mga tawo sa karaan nga nagaingon, Ayaw pagpanapaw:

Apan sultihan ko kamo, nga bisan kadtong magatan-awg babaye uban sa kaibog kaniya, nakapanapaw na kaniya diha sa sulod sa iyang kaugalingong kasingkasing”¹²

Sa walay duhaduha samtang ang dalan sa pagkadisipulo mosaka, kana nga dalan nagkahagip-ut hangtud nga moabut na kita nianang makapiko sa tuhod nga kinatumyan sa sermon nga bag-o lang nahisgutan ni Elder Christofferson: “Kamo kinahanglan magmahingpit ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon.”¹³ Kon unsa ang malumo diha sa kapatagan sa sinugdan sa pagkamaunungon mahimong mas mabudlayon ug mapugsanon diha sa kinatumyan sa tinuod nga pagkadisipulo. Klaro kaayo nga ang tawo nga naghunahuna nga si Jesus nagtudlo nga ang mga tawo dili manubag sa ilang mga sala wala magbasa sa mga kasulatan! Dili, kalabut sa pagkadisipulo, ang Simbahan dili sama sa usa ka fast-food nga kan-anan; dili nato kanunay makuha ang unsay “atong gusto.” Moabut ang adlaw nga ang *matag* tuhod moluhod, ug *matag* dila mokumpisal nga si Jesus mao ang Kristo ug nga ang kaluwasan moabut lamang sa *Iyang* paagi.¹⁴

Sa kagustuhan nga mosangyaw sa istrikto ug makapatuhop nga mga kamatuoran sa ebanghelyo sa tukmang paagi diha sa kinatibuk-ang komperensya, palihug ayaw kabalaka nga kon kami mamulong kabahin sa lisud nga mga hisgutanan nakasabut kami nga dili tanan ang nanan-aw og

pornograpiya, o naglikay sa kamin-yoon, o adunay imoral nga sekswal nga mga pakigrelasyon. Nahibalo kami nga dili tanan ang nagsupak sa Adlaw nga igpapahulay o nagsaksi og bakak o nang-abuso sa asawa. Kahibalo kami nga kadaghanan sa naminaw kanamo *dili* sad-an sa ingon nga mga butang, apan kami anaa ubos sa balaan nga sugo sa paghatag og pasidaan niadtong kinsa naghimo—bisan asa man sila sa kalibutan. Busa kon kamo naningkamot sa pagbuhat sa labing maayo kutob sa inyong mahimo—kon, pananglitan, naningka-mot kamo sa paghimo og family home evening bisan pa man sa kagubot nga usahay pasiugdahan sa gagmayng mga bata—nan tagai ninyo ang inyong mga kaugalingon og taas nga grado kon moabot kita niana nga hilisgutan ug paminaw sa lain nga mamulong og usa ka hilisgutan diin ikaw tingali nagkulang. Kon kami magtudlo pinaagi sa Espiritu ug kamo maminaw pinaagi sa Espiritu, usa kanamo mohisgut og usa ka butang nga may kalabutan sa inyong kahintang, magdala og personal nga mapanagnaong mensahe nga alang gayud kaninyo.

Mga kaigsoonan, sa kinatibuk-ang komperensya among idugang ang among mga pagpamatuod ngadto sa laing mga pagpamatuod nga moabut, tungod kay sa usa o laing paagi *ipadungog* gayud sa Dios ang Iyang tingog. “Ako mipadala kaninyo sa pagpamatuod ug pagpasidaan sa mga katawhan,” ang Ginoo nag-ingon ngadto sa Iyang mga propeta.¹⁵

“[Ug] human sa inyong pagpamatuod moabut ang pagpamatuod sa mga linog . . . sa mga dugdog, . . . sa mga kilat, ug . . . sa mga bagyo, ug ang tingog sa mga balud sa dagat nga mobanlas sa ilang mga kaugalingon lapas sa ilang naandan nga gilay-on. . . .

“Ug ang mga anghel . . . [mopahayag] uban sa makusog nga tingog, mopatingog sa trumpeta sa Dios.”¹⁶

Karon, kini nga mga anghel nga mianhi niini nga pulpito, matag usa sa iyang kagalingong paagi, “mipatingog sa trumpeta sa Dios.” Matag wali nga ihatag sa kanunay, sa paghulagway, usa ka pagpamatuod ug pasidaan, ingon nga ang kinaiyahan mismo

Bucharest, Romania

mopamatuod ug mopasidaan sa ulahing mga adlaw.

Karong taud-taud si Presidente Thomas S. Monson moanhi sa pulpito aron sa pagtapos niining komperensya. Mosulti ako og usa ka personal nga butang mahitungod niining minahal nga tawo, ang senior nga apostol ug propeta sa panahon nga atong gipuy-an karon. Gitugyanan ni-anang mga responsibilidad nga akong gipasabut, makita gayud nga ang kinabuhi sa mga propeta dili sayon ug ang kinabuhi ni Presidente Monson dili sayon. Siya piho nga mipasabut niadtong katapusang gabii sa miting sa priesthood. Gitawag sa pagka-apostol sa edad nga 36 anyos, ang iyang mga anak nag-edad og 12 anyos, 9 anyos, ug 4 anyos. Si Sister Monson ug kadto nga mga anak mihatag sa ilang bana ug amahan ngadto sa Simbahan ug sa mga katungdanan niini sa sobra sa singkwenta na ka tuig karon. Naantus nila ang mga sakit ug ang mga panginahanglan, ang mga ginagmay nga mga problema sa pagkamortal nga giatubang sa tanan, ang pipila niini walay duha-duha nagpaabut pa sa unahan. Apan si Presidente Monson nagpabiling malipayon kanunay bisan pa man niining tanan. Wala gayuy makapawagtang sa iyang kadasig. Siya adunay talagsaong hugot nga pagtuo ug kalig-on.

President, alang ning tibuok kongregasyon, ang ania ug ang wala dinhi, ako moingon nga kami nagmahal ug nagtamud kanimo. Ang imong kamaunungon usa ka ehemplo

kanamong tanan. Nagpasalamat kami kanimo sa imong pagpangulo. Laing katorse nga naghupot sa katungdanan sa pagka-apostol, pun-an sa uban pa dinhi sa ibabaw, niadtong naglingkod diha sa kongregasyon, ug dakong panon sa mga tawo nga nagpundok sa tibuok kalibutan nahigugma kanimo, nagpaluyo kanimo, ug nakigtambayayong uban kanimo niini nga buhat. Kami mopagaan sa imong kabudlay sa bisan unsang paagi nga among mahimo. Ikaw usa sa mga sinugo nga sama sa anghel nga gitawag sa wala pa matukod ang kalibutan aron ikayab ang bandila sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa tibuok kalibutan. Ikaw naghimo niini sa talagsaong paagi. Nianang ebanghelyo nga gipamahayag, sa kaluwasan nga ihatag niini, ug Kaniya nga mohatag niini, ako mopamatuod sa halangdon ug mahimayaong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Isaias 2:2; 11:12
2. “The Morning Breaks,” *Hymns*, nu. 1.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:4.
4. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 3:16.
5. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 3:16.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:9; 11:9.
7. Isaias 61:1
8. Mga Taga-Efeso 3:8.
9. Tan-awa sa Harold B. Lee, sa “The Message,” *New Era*, Jan. 1971, 6.
10. Tan-awa sa Mateo 5:3–12.
11. Mateo 5:21–22; tan-awa usab sa 3 Nephi 12:22.
12. Mateo 5:27–28.
13. Mateo 5:48.
14. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 14:11; Mosiah 27:31.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:77.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:89–90, 92.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Sa Pagpanamilit

Walay usa kanato ang nakasabut sa hingpit sa kaimportante sa unsay gibuhat ni Kristo alang kanato didto sa Getsemani, apan ako mapasalamaton kada adlaw sa akong kinabuhi tungod sa Iyang maulaong sakripisyo.

Akong mga kaigsoonan, ang akong kasingkasing puno samtang kita motapos na niini nga komperensya. Atong gibati ang Espiritu sa Ginoo sa kabuhong. Akong ipadayag ang akong pasalamat ug sa mga miyembro sa Simbahan bisan asa ngadto sa matag usa kinsa miapil, lakip niadtong mihalad og mga pag-ampo. Hinaut nga atong hinumduman ang mga mensahe nga atong nadungog. Sa atong pagdawat sa isyu sa mga magasin nga *Ensign* ug *Liahona* nga maglakip niini nga mga mensahe nga gisulat, hinaut nga basahon nato ug tun-an kini.

Sa makausa ang musika sa tanang sesyon talagsaon. Akong ipadayag ang akong personal nga pasalamat niadtong andam nga mopakigbahin sa ilang mga talento, nagtandog ug nagdasig kanato.

Atong gipaluyohan, pinaagi sa pagpataas sa mga kamot, mga Kaigsoonan nga gitawag sa bag-ong mga posisyon niini nga komperensya. Gusto namo nga ipahibalo nila nga naghinam-hinam kami nga makigtrabaho nila sa kawsa sa Ginoo.

Akong ipadayag ang akong gugma ug pasalamat sa akong mahalaron nga mga counselor, sila si Presidente Henry B. Eyring ug Presidente

Dieter F. Uchtdorf. Sila mga tawo sa kaalam ug salabutan. Ang ilang pagserbisyo dili mabayaran. Ako naghigugma ug nagsuporta sa akong mga Kaigsoonan sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apotoles. Epektibo kaayo sila nga moserbisyo, ug sila mahalaron kaayo sa buhat. Ako usab nga ipaabut ang akong paghigugma ngadto sa mga miyembro sa Seventy ug sa Presiding Bishopric.

Nag-atubang kita og daghang mga hagit sa kalibutan karon, apan akong ipaniguro kaninyo nga ang atong Langitnong Amahan naghunahuna kanato. Gimahal Niya kita ug mopanalangin kanato kon kita magtinguha Kaniya pinaagi sa pag-ampo ug maningkamot sa pagtuman sa Iyang mga sugo.

Kita usa ka tibuok kalibutan nga simbahan. Ang atong mga miyembro makita sa tibuok kalibutan. Hinaut nga kita buotan nga mga lumulupyong sa mga nasud nga atong gipuy-an ug buotan nga mga silingan diha sa atong mga komunidad, makighigala niadtong anaa sa laing mga pagtuo, ingon man usab ngadto sa kauban sa atong pagtuo. Hinaut nga kita mahimong ehemplo sa pagkamatinuoron ug kaligdong bisan asa kita moadto ug bisan unsa ang atong buhaton.

Salamat sa inyong mga pag-ampo alang nako, mga kaigsoonan, ug alang sa tanang mga General Authority sa Simbahan. Mapasalamaton gayud kami kaninyo ug sa tanang ninyong gibuhat sa pagpadayon sa buhat sa Ginoo.

Sa inyong pagpauli, hinaut nga luwas kamo. Hinaut nga ang mga panalangin sa langit maanaa kaninyo.

Karon, sa dili pa kita mobiya karon, akong ipakigbahin kaninyo ang akong gugma alang sa Manluluwas ug alang sa Iyang maulaong sakripisyo alang kanato. Sa tulo ka semana nga moabut ang tibuok Kristiyanong kalibutan magsaulog sa Pasko sa Pagkabanhaw. Ako nagtuo nga walay usa nato ang nakasabut sa hingpit sa kaimportante sa unsay gibuhat ni Kristo alang kanato didto sa Getsemani, apan ako mapasalamaton kada adlaw sa akong kinabuhi tungod sa Iyang maulaong sakripisyo alang kanato.

Sa katapusang gutlo, mahimo unta Siyang motalikod. Apan wala Niya buhata. Giagian Niya ang tanang mga butang aron nga Siya makaluwas sa tanang mga butang. Sa pagbuhat sa ingon, Siya mihatag nato sa kinabuhi lapas niining mortal nga kinabuhi. Giluwas Niya kita gikan sa Pagkapukan ni Adan.

Sa kahiladman sa akong kalag, ako mapasalamaton kaayo Kaniya. Siya mitudlo nato unsaon sa pagpakabuhi. Siya mitudlo nato unsaon sa pagpakamatay. Iyang gisiguro ang atong kaluwasan.

Sa akong pagtapos, akong ipakigbahin kaninyo ang makapatandog nga mga pulong nga gisulat ni Emily Harris nga naghulagway sa akong mga pagbati sa pag-abut sa Pasko sa Pagkabanhaw:

Ang saput nga giputos Kaniya wala nay sulod.

Diha kini,

Presko ug puti ug limpyo.

Ang pultahan abli.

Ang bato naligid,

Ug ako morag nakadungog sa mga anghel nga nanganta sa pagdayeg Kaniya.

Ang saput dili makapugong Kaniya.

Ang bato dili makapugong Kaniya.

Ang mga pulong milanog sa walay sulod nga lubnganan,

“Wala siya dinhi.”

*Ang saput nga giputos Kaniya wala
nay sulod.*

Diha kini,

Presko ug puti ug limpyo.

Ug o, hallelujah, walay sulod.¹

Mga panalangin kaninyo, akong
mga kaigsoonan. Sa pangalan ni
Jesukristo, atong Manluluwas,
amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Emily Harris, “Empty Linen,” *New Era*,
Apr. 2011, 49.

Ni Ann M. Dibb

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa
Young Women

Ako Nagtuo sa Pagkamatinuoron ug Pagkamatinud-anon

*Ang pagkamatinud-anon sa atong mga gituohan—bisan
kon ang pagbuhat sa ingon dili popular, dili sayon, o dili
makalingaw—mopabilin kanatong luwas diha sa dalan
nga paingon ngadto sa kinabuhing dayon uban sa atong
Langitnong Amahan.*

Akong minahal nga batan-
ong mga babaye, kini usa ka
dakong pribilehiyo ug oportu-
nidad alang kanako nga mobarug sa
inyong atubangan niining gabhiona.
Kamo maanindot ug makapadasig nga
talan-awon.

Ang ikatrese nga artikulo sa hugot
nga pagtuo mao ang tema sa 2011
nga Mutual. Samtang mitambong ko
sa mga pundok sa mga kabatan-onan
ug sa mga sakrament miting niining
tuiga, akong nadungog ang batan-ong
mga lalaki ug batan-ong mga babaye
nga nakigbahin kon unsa ang ipasabut
sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga
pagtuo nganha kanila ug sa unsang
paagi kini naggamit sa ilang kinabuhi.
Adunay daghan nga nahibalo niini
nga mao ang kinaulahan nga Artikulo
sa Hugot nga Pagtuo, ang kinatas-an,
ang kinalisuran nga saulohon, ug ang
artikulo sa hugot nga pagtuo nga ilang

gilauman nga dili ipa-recite sa bishop
kanila. Hinoon, daghan kaninyo ang
nakasabut usab nga ang ikatrese nga
artikulo sa hugot nga pagtuo mas
labaw pa.

Ang ikatrese nga artikulo sa
hugot nga pagtuo usa ka giya alang
sa matarung, Kristohanon nga pag-
puyo. Hunahunaa sa makadiyot kon
unsa kaha ang atong kalibutan kon
ang tanan mosunod sa mga pagtu-
lun-an nga makita diha sa ikatrese
nga artikulo sa hugot nga pagtuo:
“Kami nagtuo sa pagkamatinuoron,
pagkamatinud-anon, pagkaputli,
pagkamanggiloloy-on, mahiyason ug
sa pagbuhat sa matarung ngadto sa
tanan nga mga tawo; sa pagkatinuod,
kami mahimo nga moingon nga kami
nagsunod sa tambag ni Pablo—Kami
nagtuo sa tanan nga mga butang, kami
naglaum sa tanan nga mga butang,
kami nakalahutay sa daghan nga mga

Montalban, Philippines

butang, ug naglaum nga makalahutay sa tanan nga mga butang. Kon adunay mga butang nga mahiyason, matahum, o maayo og dungog o dalaygon, kami naninguha sa pagpangita niining mga butanga.”

Sa unang kinatibuk-ang kompe-rensya sa Dominggo sa buntag nga si Presidente Thomas S. Monson nama-hayag isip propeta, iyang gikutlo ang tambag ni Pablo nga makita diha sa Mga Taga-Filipos 4:8, nga nagdasig sa daghan sa mga baruganan diha sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo. Si Presidente Monson miila sa mahagiton nga mga panahon diin kita nagpuyo ug mihatag og pag-awhag. Miingon siya, “Dinhi niining usahay walay kasigurohan nga panaw sa mortalidad, ato unta nga . . . sundon kanang tambag gikan ni Apostol Pablo nga makatabang kanato sa pagpabili-ling luwas ug anaa sa saktong dalan.”¹

Karong gabhiona, gusto nakong i-focus ang duha ka may kalabutan nga mga baruganan diha sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo nga siguradong makatabang “kanato sa pagpabiling luwas ug anaa sa saktong dalan.” Ako adunay lig-ong pagpa-matuod ug pasalig sa importante nga mga baruganan sa pagkamatinuoron ug pagkamatinud-anon.

Una, “[Ako] nagtuo sa pagka-matinuoron.” Unsa ang ipasabut sa magmatinuoron? Ang librito *Matinud-anon sa Tinuhoan* nagtudlo, “Ang pagkamatinuoron nagpasabut nga mahimong sinsero, matinud-anon, ug walay pagpanglingla sa tanang mga panahon.”² Usa ka kasugohan sa Dios

nga magmatinuoron,³ ug “ang hingpit nga pagkamatinuoron gikinahanglan alang sa atong kaluwasan.”⁴

Si Presidente Howard W. Hunter mitudlo nga kita kinahanglan gayud nga andam nga mahimong higpit nga matinuoron. Siya miingon:

“Pipila ka tuig na ang milabay adunay daghang mga poster sa mga pasilyo ug sa mga agianan sa atong mga chapel nga nag-ulohan, ‘Magmatinuoron sa Imong Kaugalingon.’ Kasagaran niini may kalabutan sa ginagmay, ordinaryo nga mga butang sa kinabuhi. Dinhi niini nga ang baruganan sa pagkamatinuoron namugna.

“Adunay pipila kinsa moangkon nga sayop gayud ang pagkadili matinuoron diha sa dinagko nga mga butang apan nagtuo sila nga mahimo ra kon kadto nga mga butang dili kaayo importante. Aduna bay kalainan tali sa pagkadili matinuoron nga naglangkub sa liboan ka dolyar o nianang usa lamang ka sentimos? . . . Aduna ba diay ang ang sa pagkadili matinuoron, depende kon dako ba o gamay ang usa ka butang?”

Si Presidente Hunter mipadayon: “Kon gusto kita nga makabaton sa pakig-uban sa Ginoo ug sa Espiritu Santo, kinahanglan gayud nga kita magmatinuoron sa atong kaugalingon, matinuoron sa Dios, ug sa atong isigkatawo. Kini moresulta sa tinuod nga kalipay.”⁵

Kon kita matinuoron sa tanang mga butang, sa dinagko ug sa ginagmay, atong masinati ang kalinaw sa hunahuna ug kalimpyo sa konsensya. Ang atong mga relasyon molambo tungod kay kini nakabase sa pagsalig. Ug ang labing mahinungdanong panalangin

nga moabut gikan sa pagkamatinuoron mao nga kita makabaton sa pakig-uban sa Espiritu Santo.

Gusto ko nga mopakigbahin og usa ka yano nga istorya nga nakapalig-on sa akong pasalig nga magmatinuoron diha sa tanang mga butang:

“Usa ka tawo . . . nga miadto aron mangawat og mais gikan sa uma sa iyang silingan. Gidala niya ang iyang anak uban kaniya aron molingkod sa koral ug magbantay, aron mosinyas kon adunay tawo nga moabut. Ang tawo milayat sa koral bitbit ang usa ka dakong bag sa iyang bukton, ug sa wala pa magsugod og panguha sa mais milingi-lingi siya sa iyang palibut, una ngadto sa unahan ug dayon sa pikas, ug kay walay nakita nga tawo butangan na unta niya ang iyang bag. . . . [Ang bata dayon misinggit]:

“Pa, naay usa ka lugar nga wala pa nimo matan-aw! . . . Nalimot ka sa paghangad.”⁶

Kon kita matintal nga dili magmatinuoron, ug kini nga tintasyon moabut kanatong tanan, magtuo kita nga wala gayuy usa nga masayud. Kini nga istorya nagpahinumdom kanato nga ang atong Langitnong Amahan kanunay nga nasayud, ug sa katapusan manubag kita ngadto kaniya. Kini nga kahibalo nakatabang kanako nga magpadayon sa pagpaningkamot sa pagtuman niini nga pasalig: “[Ako] nagtuo sa pagkamatinuoron.”

Ang ikaduha nga baruganan nga gitudlo diha sa ikatrese nga artikulo

sa hugot nga pagtuo mao nga “[Ako] nagtuo sa pagka . . . matinud-anon.” Ang diksyonaryo mihubit sa pulong *matinud-anon* isip “makanunayon,” “maunongon,” “husto,” o “walay pagtipas.”⁷

Usa sa paborito nakong mga basahon mao ang walay paglubad nga basahon nga Briton *Jane Eyre*, sinulat ni Charlotte Brontë ug namantala niadtong 1847. Ang nag-unang tawo sa istorya, si Jane Eyre, usa ka kabus kaayo, batan-ong ilo kinsa milarawan kon unsa ang magmatinud-anon. Niining dili tinuod nga asoy, usa ka tawo, si Mr. Rochester, nahigugma kang Miss Eyre apan dili mahimong makigminyo kaniya. Hinoon, mihangyo siya ni Miss Eyre nga makigpuyo kaniya nga dili magpakasal. Si Miss Eyre nahigugma usab ni Mr. Rochester, ug sa makadiyot natintal, nangutana sa iyang kaugalingon, “Kinsa niining kalibutana ang nagpangga *kanimo*? o kinsa man ang masakitan sa imong pagabuhaton?”

Diha-diha dayon ang konsensya ni Jane mitubag: “*Ako* ang nagpangga sa akong kaugalingon. Kon mas mag-inusara, mas walay higala, mas walay nagsuporta, mas respetohon nako ang akong kaugalingon. Akong sundon ang balaod nga gihatag sa Dios. . . . Ang mga balaod ug mga baruganan dili alang sa mga panahon nga walay tintasyon: kini alang sa mga gutlo nga sama niini. . . . Kon alang sa akong khamugaway ako kining supakon, unsa man ang kapuslanan niini? Kini bililhon—sama sa akong gituohan sa kanunay. . . . Ang gihunahuna nang daan nga mga opinyon, mga desisyon nga nahimo na kaniadto pa, mao na lamang ang anaa kanako niining orasa aron magpabiling lig-on: diha niini ako lig-ong nagbarug.”⁸

Diha sa lisud kaayo nga gutlo sa tintasyon, si Jane Eyre nagmatinud-anon sa iyang mga gituohan, misalig siya sa balaod nga gihatag sa Dios, ug siya lig-ong nagbarug sa pagbatok sa tintasyon.

Ang pagkamatinud-anon sa atong mga gituohan, bisan kon ang pagbuhat sa ingon dili popular, dili sayon, o dili makalingaw, mopabilin kanatong luwas diha sa dalan nga paingon ngadto sa kinabuhing dayon uban sa

atong Langitnong Amahan. Ganahan ko niini nga hulagway nga gidrowing sa usa ka batan-ong babaye aron sa pagpahinumdom kaniya kalabut sa iyang tinguha nga masinati ang hingpit nga kalipay sa pagpuyo uban sa Langitnong Amahan hangtud sa kahangturan.

Ang pagkamatinud-anon nagtugot usab kanato nga makabaton og positibo nga epekto ngadto sa kinabuhi sa uban. Bag-ohay lang akong nakadungog niining makapadasig nga istorya mahitungod sa usa ka batan-ong babaye kinsa, pinaagi sa iyang pasalig nga magmatinud-anon sa iyang mga gituohan, adunay dakong epekto ngadto sa kinabuhi sa laing batan-ong babaye.

Daghang katugan ang milabay, sila si Kristi ug Jenn diha sa sama nga klase sa choir sa high school didto sa Hurst, Texas. Bisan og dili kaayo nila kaila ang usag usa, si Jenn nakadungog ni Kristi nga nakig-istorya sa iyang mga higala kalabut sa relihiyon, sa ilang lainlaing mga gituohan, ug paborito nga mga istorya sa Biblia. Bag-ohay lang, sa dihang nagkabalik na ang komunikasyon nila ni Kristi, si Jenn mipakigbahin niini nga istorya:

“Naguol ko nga wala koy nahibaloan bisan unsa mahitungod sa unsay giistoryahan nimo ug sa imong mga higala, ug busa pagka-Pasko nangayo ko sa akong mga ginikanan og usa ka Biblia. Nadawat nako ang Biblia, ug

misugod sa pagbasa niini. Kini ang sinugdanan sa akong panaw kabahin sa relihiyon ug sa akong pagpangita sa tinuod nga Simbahan. . . . Dose ka tuig ang milabay. Nianang panahona mibisita ako og daghang mga simbahan ug makanunayon nga mosimba apan mibati gihapon nga dili lang kay kadto ra. Usa ka gabii niana, miluhod ko ug nangamuyo aron masayud kon unsa ang angayng buhaton. Nianang gabhiona nagdamgo ko nimo, Kristi. Wala na ko makakita nimo sukad nga kita migradwar sa high school. Naghunahuna ko nga ang akong damgo talagsaon, apan wala ko maghunahuna nga aduna kini kahulugan. Nagdamgo na usab ako kanimo pagkasunod tulo ka gabii. Migahin ko og panahon sa paghunahuna mahitungod sa kahulugan sa akong mga damgo. Nakahinumdom ko nga ikaw usa ka Mormon. Akong gitan-aw ang Mormon website. Ang unang butang nga akong nakita mao ang Pulong sa Kaalam. Ang akong inahan namatay tungod sa kanser sa baga duha ka tuig na ang milabay. Hinabako siya, ug ang pagbasa kalabut sa Pulong sa Kaalam makahuluganon gayud alang kanako. Wala madugay mibisita ko sa balay sa akong amahan. Milingkod ko sa iyang sala, ug misugod sa pag-ampo. Nangamuyo ko aron masayud kon asa moadto ug unsay angayng buhaton. Nianang gutloa usa ka komersyal alang sa Simbahan ang migula sa telebisyon. Gisulat nako ang numero ug mitawag nianang gabhiona. Ang mga misyonaryo mitawag kanako tulo ka adlaw human niana nga nangutana kon mahimo ba silang magdala og Basahon ni Mormon ngadto sa akong panimalay. Miingon ko, ‘Oo.’ Nabunyagan ko tulo ka bulan ug tunga human niana. Duha ka tuig ang milabay nahimamat nako ang akong bana diha sa simbahan. Naminyo kami didto sa Templo sa Dallas. Karon mga ginikanan na kami sa duha ka matahum nga mga anak.

“Gusto kong magpasalamat ka-nimo, Kristi. Mipakita ka og maanin-dot nga ehemplo sa tibuok panahon sa high school. Ikaw mabination ug mahiyason. Ang mga misyonaryo mitudlo kanako sa mga leksyon ug midapit kanako nga magpabunyag,

apan *ikaw* mao ang ikatulo nako nga misyonaryo. Nagtanom ka og usa ka liso pinaagi sa imong mga binuhatan, ug sa pagkatinuod imong gihimo nga mas nindot ang akong kinabuhi. Ako aduna nay usa ka mahangturong pamilya karon. Ang akong mga anak magdako nga masayud sa kahingpitan sa ebanghelyo. Kini ang labing mahinungdanon nga panalangin nga mahatag ni bisan kinsa kanato. Ikaw mitabang sa pagdala niana ngari sa akong kinabuhi.”

Sa dihang gikontak nako siya, si Kristi mipakigbahin, “Usahay naghuhuna ko nga atong nadungog ang lista sa mga kinaiya nga gilati diha sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo, ug kita mobati nga natandog. Apan, ako nasayud nga kon atong sundon kini nga mga sumbanan ug maningkamot sa pagsunod sa ehemplo ni Kristo, makahimo kita og kalainan. . . . Gibati nako nga sama gayud ni Ammon diha sa Alma 26:3 sa dihang miingon siya, ‘Ug kini mao ang panalangin nga gitugyan ngari kanato, nga kita nahimo nga mga himan diha sa mga kamot sa Dios aron sa pagpahinabo niining dako nga buluhaton.’”

Kini ang akong pag-ampo nga ang matag usa kaninyo dili lamang mama-hayag “Ako nagtuo sa pagkamatinuon ug pagkamatinud-anon,” apan nga kamo usab mopasalig sa pagsunod niana nga saad matag adlaw. Ako nag-ampo nga samtang kamo mohimo niini, ang kalig-on, gugma ug mga panalangin sa Langitnong Amahan padayon nga maanaa kaninyo samtang kamo naghimo sa buhat nga ang matag usa kaninyo gipadala dinhi aron sa pagbuhat. Kini nga mga butang akong gisulti diha sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Ang Paghinumdom ug Pagpadayon,” *Liahona*, Mayo 2008, 90.
2. *Matinud-anon sa Tinuhoan* (2004), 144–45.
3. Tan-awa sa Exodo 20:15–16.
4. *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* (2009), 155–165.
5. Howard W. Hunter, “Basic Concepts of Honesty,” *New Era*, Feb. 1978, 4, 5.
6. William W. Scott, “Forgot to Look Up,” *Scott’s Monthly Magazine*, Dis. 1867, 953.
7. Tan-awa sa *Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary*, 11th ed. (2003), “true.”
8. Charlotte Brontë, *Jane Eyre* (2003), 356.

Ni Mary N. Cook

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

“Hinumdumi kini: Pagkamabination Magagikan Kanako”

Ang pagkamanggiloy-on makadala og kalipay ug panaghiusa nganha sa inyong panimalay, sa inyong klase, sa ward, ug sa inyong eskwelahan.

Pipila ka semana ang milabay, akong nakat-unan ang usa ka importante nga leksyon gikan sa usa ka Laurel kinsa mao ang mamumulong sa kabatan-onan sa akong ward. Natandog ako samtang masaligon siyang mitudlo ug mipamatuod ni Jesukristo. Gitapos niya ang iyang pamulong uban niini nga pahayag: “Kon akong himoon si Jesukristo nga sentro sa akong kinabuhi, mamaayo ang akong adlaw, mas mabination ako ngadto sa akong mga minahal, ug ako mapuno sa kalipay.”

Akong naobserbahan kini nga young woman gikan sa panagsa nga pakig-istorya sulod sa milabay nga pipila ka mga bulan. Nagtimbaya siya sa tanan uban ang makidlapon nga mga mata ug dali nga pahiyom. Nabantayan ko siya nga nalipay sa kalampusan sa uban nga mga batan-on. Duha ka mga Mia Maid bag-ohay nga mireport ngari kanako kalabut sa desisyon niini nga batan-ong babaye sa dili paggamit sa mga ticket sa sine sa diha nga iyang naamguhan nga kini dili mahimong usa ka kasinatian

nga “mahiyason ug matahum.”¹ Siya mahigugmaon, mabination, ug masulundon. Gikan siya sa usa ka panimalay nga nag-inusara ang ginikanan, ug ang iyang kinabuhi dili ingon nga walay mga hagit, busa ako nahibulong kon giunsa niya pag-amuma ang iyang malipayon, mabination nga espiritu. Sa diha nga kining batan-ong babaye mipamatuod, “Akong gisentro ang akong kinabuhi diha ni Jesukristo,” ako dihay tubag.

“Kami nagtuo sa pagkamatinuon, pagkamatinud-anon, pagkaputli, pagkamanggiloy-on, mahiyason, ug sa pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo.” Kining nindot nga lista sa Kristohanong mga hiyas, nga makita diha sa ikatrese nga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, moandam kanato alang sa mga panalangin sa templo ug sa kinabuhing dayon.

Buot akong mopatigbabaw diha sa usa lamang niini nga mga pulong—*benevolent* [pagkamanggiloy-on]. Ang *benevolent* [pagkamanggiloy-on] usa ka matahum nga pulong nga dili kaayo nato kasagaran madunggan. Ang

gigikanan niini Latin, ug kini nagkahulugan og “manghinaut og kaayohan sa usa ka tawo.”² Ang pagkamanggiloy-on mao ang pagkamaaghup, pagkamaayo og kabubut-on, ug mahigugmaon sa tanan. Daghan kaninyo nakakat-on mahitungod sa ideya sa pagkamanggiloy-on sa diha pa kamo sa Primary ug gisag-ulo kini nga awit:

*Buot kong magmabination sa tanan,
Kay kana husto, tan-awa.
Busa nag-ingon ako sa akong kaugalingon,
Hinumdumi kini:
Pagkamabination nagagikan kanako.”³*

Ang atong Manluluwas nagtudlo kanato mahitungod ug nagpuyo og manggiloy-on nga kinabuhi. Si Jesus nahigugma sa tanan ug Siya miserbisyo sa tanan. Ang pagsentro sa atong mga kinabuhi diha ni Jesukristo motabang kanato sa pag-angkon niini nga hiyas sa pagkamanggiloloy-on. Aron atong mapalambo kining sama nga Kristohanong mga hiyas, kita kinahanglang magkat-on mahitungod sa Manluluwas ug “magsunod sa Iyang mga paagi.”⁴

Gikan sa sambingay sa maayong Samarianhon atong nakat-unan nga kinahanglan atong higugmaon ang tanan. Nagsugod ang istorya diha sa Lucas kapitulo 10, sa diha nga usa ka batid sa balaod nangutanan sa Manluluwas, “Unsa may akong buhaton aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?”

Ang tubag: “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna; ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”

Ang batid sa balaod dayon nangutana, “Kinsa man ang akong silingan?” Kana usa ka nindot nga pangutana nga ipangutana sa usa ka batid sa balaod, tungod kay ang mga Judeo adunay mga silingan sa amihanan, ang mga Samarianhon, kinsa ilang gikalagutan og maayo nga kon sila mobiyahe gikan sa Jerusalem ngadto sa Galilea, moagi sila og mas layo nga dalan agi sa Walog sa Jordan kay sa mobiyahe agi sa Samaria.

Gitubag ni Jesus ang pangutana sa

batid sa balaod pinaagi sa pagsaysay sa sambingay sa maayong Samarianhon. Sumala sa sambingay:

“May usa ka tawo nga sa naglungsong gikan sa Jerusalem paingon sa Jerico nahulog ngadto sa mga tulisan, ug siya ilang gihubuan, ug gibunalan, ug unya gibiyaan siya nga himatyon. . . .

“Apan usa ka Samarianhon, sa nagbaktas siya, nahiabut didto kaniya: ug sa iyang pagkakita kaniya, siya giabut og kalooy,

“Ug miduol kaniya, ug iyang gibugkusan ang iyang mga samad, nagpatulo niini og lana ug bino, unya iyang gipasakay sa iyang kabayan-anan, ug gidala siya sa balay abutanan ug iyang giatiman kini.

“Ug sa pagkasunod nga adlaw sa diha nga molakaw na siya, mikuha siya og duha ka denario, ug iyang gihatag kini sa tag-iya, ug miingon kaniya, Atimana siya, ug kon makagasto ka pag labaw niini, bayran ko ikaw unya inig balik ko dinhi.”⁵

Dili sama sa Judeo nga pari ug sa Levita kinsa gilabyan ang samdan nga tawo, usa nga taga-ila, ang Samarianhon mabination walay pagsapayan sa mga panagbangi. Gipakita niya ang Kristohanong hiyas sa pagkamanggiloy-on. Gitudloan kita ni Jesus pinaagi niini nga istorya nga ang tanan atong silingan.

Usa ka magtatambag sa Bishopric bag-ohay nga nakigbahin og kasinatian nga nagtudlo kon unsa ka importante ang matag silingan. Samtang nagtan-aw sa kongregasyon, nakita niya ang usa ka bata nga may dako nga kahon sa krayola puno sa daghan nga nagkalain-laing mga kolor. Samtang siya nagtan-aw sa daghan nga mga miyembro sa iyang ward, nahinumdom siya nga sama sa mga krayola, sila parehas kaayo, apan ang matag tawo usab talagsaon.

Siya miingon: “Ang kolor nga ilang gidala nganha sa ward ug sa kalibutan ila ra gayud. . . . Sila adunay tagtagsa nga mga kalig-on ug mga kahu-yang, personal nga mga pangandoy, ug gitago nga mga damgo. Apan kon mag-uban, sila mibagay ngadto sa usa ka color wheel sa espirituhanon nga panaghiusa.” . . .

“Ang panaghiusa usa ka espirituhanon nga kalidad. Kini mao ang tam-is nga pagbati sa kalinaw ug katuyoan nga moabut gikan sa pagkasakop diha sa usa ka pamilya. . . . Kini mao ang pagtinguha sa labing maayo alang sa uban sama sa imong pagtinguha niini alang sa imong kaugalingon. . . . Kini ang pagkasayud nga walay usa nga gustong mopasakit kanimo. [Kini nagpasabut nga ikaw dili gayud mag-inusara.]”⁶

Kita nagtukod niana nga panaghiusa ug nakigbahin sa atong talagsaon nga mga kolor pinaagi sa pagkamanggiloy-on: tagsa-tagsa nga mga buhat sa pagkamabination.

Mibati ka ba sukad og pag-inusara? Nakamatikud ka ba niadtong mga nag-inusara, nagpuyo sa walay kolor nga kalibutan? Batan-ong mga babaye, ako nagtan-aw samtang kamo nagdala sa inyong talagsaon nga kolor diha sa mga kinabuhi sa uban inubanan sa inyong mga pahiyom, sa inyong mabination nga mga pulong, o sa usa ka mubo nga sulat sa pagdasig.

Si Presidente Thomas S. Monson mitudlo kanato kon unsaon sa pagpakig-uban sa atong mga higala ug sa tanan nga atong gikahimamat sa diha nga siya misulti sa batan-ong mga babaye sa Simbahan, “Pinalangga kong batan-ong mga sister, naghangyo ako kaninyo sa pagbaton og kaisug sa paglikay nianang paghukom ug pagpanaway sa mga naglibut kaninyo, ingon man sa kaisug sa pagsiguro nga ang tanan naapil ug gibati nga gihi-gugma ug gihatagan og bili.”⁷

Makasunod kita sa ehemplo sa maayong Samarianhon ug “usbon ang kalibutan” sa usa lamang ka tawo pinaagi sa pagkamanggiloy-on.⁸ Buot ako nga modapit matag usa kaninyo sa pagbuhat og dili mokubos sa usa nga sama sa Samarianhon nga buhat niining moabut nga semana. Kini mahimong nanginahanglan nga kamo mokab-ot lapas sa inyong naandan nga mga higala, o mobuntog sa inyong pagkamanggiulawon. Mahimong maisugon ninyong pilion ang pagserbisyo sa usa ka tawo kinsa dili maayo nga motagad kaninyo. Mosaad ako kaninyo nga kon inyong ilugway ang inyong kaugalingon lapas sa unsay sayon nga buhaton, mobati kamo

og maayo kaayo sa kaugalingon nga ang pagkamabination mahimo nga kabahin sa inyong matag adlaw nga kinabuhi. Inyong makita nga ang pagkamanggiloy-on makadala og kalipay ug panaghiusa nganha sa inyong panimalay, sa inyong klase, sa ward, ug sa inyong eskwelahan. “Hinumdumi kini: ang pagkamabination magagikan kanako.”

Dili lamang nga ang atong Manluluwas nahigugma sa tanan, siya mialagad sa tanan. Ipakaylap ang inyong kaayo ngadto sa daghan. Ang tigulang ug batan-on mahimong mapanalanginan og maayo pinaagi sa inyong mabinationong serbisyo. Si Presidente Monson, sukad sa panahon nga siya usa ka batan-ong lalaki, kanunay dihay usa ka espesyal nga dapit sa iyang kasingkasing alang sa mga tigulang. Nahibaloan niya ang bili sa kadiyot nga pagbisita, usa ka andam nga pahiyom o paggunit sa huyang, kunot nga kamot. Ang mao nga yanong mga buhat sa putli nga gugma nagdala og kolor ngadto sa kinabuhi nga usahay bunga sa dugay, nag-inusara, mingaw nga mga adlaw. Nagdapit ako sa matag usa kaninyo sa pagpakabana sa inyong mga apohan ug mga katigulangan. Tan-awa sa simbahan ugma ug pangita og usa ka tawo nga mas edaran kinsa makagamit sa bulok sa imong kolor nga idugang ngadto sa ilang kinabuhi. Dili kini bug-at—sa pagtimbaya kanila sa pangalan, pakig-istorya kanila og kadiyot, pagkaanaa sa pagtabang kanila. Makaabli ba kamo sa pultahan o makatanyag og tabang sa ilang panimalay o halaman? Ang sayon ninyo nga buhatun sa inyong batan-on nga edad mahimong usa ka bug-at nga proyekto alang sa mas edaran nga tawo. “Hinumdumi kini: ang pagkamabination magagikan kanako.”

Usahay ang pagkamanggiloy-on labing malisud diha sa atong kaugalingon nga mga pamilya. Ang lig-on nga mga pamilya nagkinahanglan og paningkamot. “Pagmalipayon, pagmatinabangon, ug pagmahunahunaon sa uban. Daghang mga problema sulod sa panimalay moabut tungod kay ang mga sakop sa pamilya mosulti ug molihok sa hinakog ug sa walay pagbati nga paagi. Pagpakabana sa imong

kaugalingon sa mga panginahanglan sa ubang mga sakop sa pamilya. Tinguhaa nga magmakidaiton imbis nga manungog, makig-away, ug makigbangi.”⁹ “Hinumdumi kini: ang pagkamabination magagikan kanako.”

Gihigugma ni Jesus ang mga kabataan, mikugos kanila, ug mipanalangin kanila.¹⁰ Sama sa Manluluwas, ang imong pagkamabination mapanalangin sa tanang mga kabataan, dili lamang niadtong anaa sa inyong panimalay.

Mahimong dili ikaw masayud sa impluwensya sa imong kinabuhi ug ehemplo nga maanaa sa usa ka bata. Nakadawat ako karong bag-o gikan sa usa ka higala kinsa nagdumala og day care center sa usa ka lokal nga high school. Ang mieskwela niana nga high school mao ang ubay-ubay nga batan-ong mga lalaki ug babaye nga mga miyembro sa Simbahan. Iyang gipaambit kanako kini nga kasinatian: “Samtang ako naglakaw sa mga hawanan kauban sa gagmay nga mga bata nindot tan-awon unsa ka daghan sa mga locker nga adunay hulagway ni Jesus o sa mga templo nga gipapilit sa sulod sa mga sira. Usa sa mga bata nakakita sa hulagway ni Jesus diha sa sulod sa [batan-ong babaye] na-abli nga sira sa locker ug miingon, “Tan-awa, si Jesus anaa sa atong eskwelahan! Ang estudyante nakahilak samtang siya miduko ug migakus sa bata. Gipasalamatan ko ang young woman alang sa iyang maayong ehemplo ngadto sa naglibut kaniya. Kini makapabayaw nga masayud nga adunay daghang mga kabatan-onan nga naningkamot sa pagbarug alang sa kamatuoran ug pagkamatarung ug sa pagbuhat sa ilang bahin sa pagdapit sa Espiritu nganha sa ilang mga kinabuhi, bisan tuod kini malisud usahay uban sa kalangas ug kasamok sa kalibutan nga naglibut kanila. Kita adunay daghang nindot nga mga kabatan-onan sa Simbahan.”

Dili ako makalalis niana! Batan-ong mga babaye, *kamo* nag-usab sa kalibutan pinaagi sa pagsentro sa inyong kinabuhi diha ni Jesukristo ug kamo “nahimo unsay iyang gusto kaninyo nga mahimo.”¹¹

Salamat sa inyong pagkamanggiloy-on nga mga kinabuhi; sa paglakip

niadto kinsa tingali lahi; sa kalooy ngadto sa inyong mga higala, sa mga tigulang, sa inyong pamilya, ug sa gagmay nga mga kabataan; sa pagkasilingan niadtong kinsa nag-inusara ug niadtong kinsa adunay mga hagit ug kaguol. Pinaagi sa inyong pagkamanggiloy-on, kamo “nagpatunong sa uban ngadto sa kahayag [sa Manluluwas].”¹² Salamat sa paghinumdom nga “ang pagkamabination nagagikan kanako.”

Nasayud ako nga si Presidente Thomas S. Monson usa ka propeta sa Dios kansang kinabuhi nahimong modelo sa pagkamanggiloy-on diin kita makakat-on. Sunda ang atong propeta. Pagkat-on gikan sa iyang ehemplo ug paminaw sa iyang mga pulong. Ako nagtuo sa ebanghelyo ni Jesukristo, ug ako nasayud nga pinaagi ni Propeta Joseph Smith ang priesthood gipahiuli dinhi sa yuta.

Nasayud ako nga ang Manluluwas buhi ug naghigugma sa matag usa kanato. Gihatag niya ang Iyang kinabuhi alang sa tanan. Nag-ampo ako nga atong isentro ang atong mga kinabuhi diha ni Jesukristo ug “mosunod sa Iyang mga paagi” pinaagi sa paghigugma ug sa pagserbisyo sa usag usa.¹³ Pinaagi sa pagbuhat sa ingon, nasayud ako nga kita makahimo sa kalibutan nga usa ka mas maayong dapit, tungod kay “kita nagtuo sa . . . pagkamanggiloy-on.”¹⁴ Ako nagpamatuod, diha sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. (Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13).
2. Tan-awa sa *Oxford English Dictionary Online*, 2nd ed. (1989), “benevolent,” oed.com.
3. “Kindness Begins with Me,” *Children’s Songbook*, 145.
4. “Guardians of Virtue,” *Strength of Youth Media 2011: We Believe* (DVD, 2010); anna usb sa lds.org/youth/video/youth-theme-2011-we-believe.
5. Lucas 10:25, 27, 29, 30, 33–35.
6. Jerry Earl Johnston, “The Unity in a Ward’s Uniqueness,” *Mormon Times*, Feb. 9, 2011, M1, M12.
7. Thomas S. Monson, “Unta Kamo Adunay Kaisug,” *Liahona*, Mayo 2009, 123.
8. “Mga Magbalantay sa Hiyas.”
9. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (booklet, 2001), 10–11.
10. Tan-awa sa Marcos 10:16.
11. “Mga Magbalantay sa Hiyas.”
12. “Mga Magbalantay sa Hiyas.”
13. “Mga Magbalantay sa Hiyas.”
14. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13

Ni Elaine S. Dalton

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Mga Magbalantay sa Hiyas

Pangandam karon aron kamo mahimong sarang sa pagdawat sa tanang mga panalangin nga naghulat kaninyo didto sa balaang mga templo sa Ginoo.

Adunay mga higayon nga ang mga pulong dili makapahayag sa unsay atong gibati. Ako nag-ampo nga ang Espiritu mosaksi nganha sa inyong mga kasingkasing sa inyong balaang pagkatawo ug sa inyong mahangturong responsibilidad. Kamo mao ang paglaum sa Israel. Kamo mga pinili ug halangdon nga anak nga mga babaye sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan.

Sa miaging bulan, ako adunay oportunidad sa pagtambong og kasal didto sa templo sa usa ka batan-ong babaye nga akong nakaila sukad pa sa iyang pagkatawo. Samtang naglingkod ko sa sealing room, nagtan-aw sa maa-nindot nga chandelier nga nagkidlap-kidlap diha sa mga suga sa templo, nahinumduman nako kadtong adlaw sa dihang una nako siyang nagunitan. Ang iyang inahan mipasinina niya sa gamay nga puti nga sinina ug sa akong pagtuo siya usa sa pinakagwapa nga mga bata nga akong nakita sukad. Dayon kining batan-ong babaye naglakaw paingon sa pultahan, sa makausa pa nagsul-ob og puti. Siya masanagon ug malipayon. Samtang misulod siya sa lawak, ako nangan-doy sa tibuok nakong kasingkasing

nga ang matag batan-ong babaye makapanglantaw nianang higayuna ug maningkamot nga magmahimong takus kanunay sa paghimo ug pagtuman sa sagrado nga mga pakigsaad ug sa pagdawat sa mga ordinansa sa templo agig pagpangandam aron matagamtaman ang mga panalangin sa kahimayaan.

Samtang nangluhod kining magtiayon sa sagradong altar, sila midawat sa mga saad nga lapas pa sa mortal nga pagsabut nga mopanalangin, molig-on, ug motabang kanila sa ilang mortal nga panaw. Usa kadto sa mga higayon nga ang kalibutan mihunong ug ang tanan sa langit nagmaya. Samtang ang bag-ong kinasal nga magtiayon mitan-aw ngadto sa dagkong mga salamin diha sa lawak, ang bana gipangutana kon unsa ang iyang nakita. Siya miingon, “Ang tanang kaliwatan kinsa nabuhi sa wala pa ko.” Dayon ang magtiayon mitan-aw ngadto sa dakong salamin sa pikas bongbong ug ang asawa miingon nga may mga luha sa iyang mga mata, “Akong nakita ang tanang kaliwatan nga mosunod kanamo.” Iyang nakita ang iyang umaabut nga pamilya—ang iyang kaliwatan. Nasayud ko nga nakasabut

na usab siya nianang higayuna kon unsa kini ka importante nga motuo sa pagkaputli ug pagkahiyasnon. Walay laing mas nindot pa nga tan-awon kay sa usa ka magtiayon nga maayong pagkaandam nga nangluhod sa altar sa templo.

Ang inyong katuigan diha sa Young Women moandam kaninyo alang sa templo. Didto inyong madawat ang mga panalangin diin kamo may katu-ngod isip usa ka bililhon nga anak nga babaye sa Dios. Ang inyong Langit-nong Amahan nahigugma kaninyo ug gusto nga kamo magmalipayon. Ang paagi sa paghimo niini mao ang “maglakaw sa mga agianan nga maligdong”¹ ug “hupot ngadto sa [imong] mga pakigsaad.”²

Batan-ong mga babaye, sa kalibutan nga nagkadaghan ang gawasnon nga mga ideya, kamatugtanon sa dautan, pagpasipala sa mga kababayan-an, ug pagtuis sa mga tahas, kinahanglan gayud nga inyong bantayan ang inyong kaugalingon, ang inyong pamilya, ug ang tanan niadtong kinsa inyong ikauban. Kamo kinahanglan gayud nga mahimong mga magbalantay sa hiyas.

Unsa ang hiyas ug unsa ang usa ka magbalantay? “Ang hiyas mao ang sundanan sa hunahuna ug pamatasan nga gibase sa taas nga moral nga mga sumbanan. Kini naglakip sa kaputli ug kalunsay.”³ Ug unsa man ang usa ka magbalantay? Ang usa ka magbalantay mao ang tawo kinsa moprotektar,

manalipod, ug modepensa.⁴ Busa, isip usa ka magbalantay sa hiyas, kamo moprotektar, manalipod, ug modepensa sa moral nga kaputli tungod kay ang gahum sa paglalang og mortal nga kinabuhi usa ka sagrado ug gihimaya nga gahum ug kinahanglan gayud nga bantayan hangtud nga kamo maminyo. Ang hiyas usa nga gikinahanglan aron makabaton sa pakig-uban ug giya sa Espiritu Santo. Nagkinahanglan kamo niana nga giya aron magmalampuson sa paglawig dinhi sa kalibutan nga inyong gipuy-an. Ang pagkahiyasnon usa ka gikinahanglan aron makasulod sa templo. Ug kini gikinahanglan aron takus nga mobarug sa atubangan sa Manlu-luwas. Kamo nangandam karon alang nianang panahona. Ang Personal nga Kauswagan ug ang mga sumbanan nga makita diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* importante. Ang pagbuhat sa mga baruganan nga anaa sa matag booklet mopalig-on ug motabang kaninyo nga mahimong “mas angayan sa gingharian.”⁵

Sa milabay nga ting-init usa ka grupo sa mga batan-ong babaye gikan sa Alpine, Utah nakahukom nga magmahimo sila nga “mas angayan alang sa gingharian.” Sila matinguhaon nga mo-focus sa templo pinaagi sa paglakaw gikan sa Draper Utah Temple hangtud sa Salt Lake Temple, nga ang gilay-on mokabat og 22 milya (35 km), sama sa nabuhat sa usa sa mga pioneer, si John Rowe Moyle. Si Brother

Moyle usa ka tigsilsil sa bato kinsa gitawag sa propeta, si Brigham Young, sa pagtrabaho sa Templo sa Salt Lake. Kada semana molakaw siya og 35 ka kilometro gikan sa iyang panimalay ngadto sa templo. Usa sa iyang mga trabaho mao ang pagkulit sa mga pulong “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo” sa silangang bahin sa Templo sa Salt Lake. Dili kadto sayon ug siya adunay daghang mga babag nga buntogon. Sa usa ka higayon, gipatiran ang iyang bitiis sa usa sa iyang mga baka. Tungod kay dili kini maayo, kinahanglan nga iyang ipaputol kini nga bitiis. Apan wala kana makapahunong sa iyang pasalig ngadto sa propeta ug sa pagtrabaho sa templo. Nagkulit siya og usa ka kahoy nga bitiis ug human sa daghang mga semana gilakaw na usab niya ang 35 ka kilometro nga gilay-on aron sa paghimo sa buhat nga iyang gipasalig nga buhaton.⁶

Ang batan-ong mga babaye sa Cedar Hills Sixth Ward nakahukom sa paglakaw nianang sama nga gilay-on alang sa usa ka kaliwat ug alang sa usa ka tawo nga nahimo nilang inspirasyon nga magpabiling takus nga mosulod sa templo. Nagbansay sila matag semana sa Mutual ug samtang nanglakaw sila gipakigbahin nila ang unsay ilang nakat-unan ug gibati mahitungod sa mga templo.

Gisugdan nila ang ilang paglakaw paingon sa templo sa sayo sa buntag uban sa pag-ampo. Samtang misugod na sila og panglakaw, nakadayeg ko sa ilang pagsalig. Sila nangandam og maayo ug nasayud sila nga sila andam. Ang ilang mga mata naka-focus sa ilang tumong. Matag lakang nga ilang gihimo nagsimbolo sa matag usa kaninyo ingon nga kamo usab nangandam karon sa pagsulod sa templo. Ang inyong personal nga pagbansay gisugdan uban sa inyong matag adlaw nga personal nga mga pag-ampo, sa inyong matag adlaw nga pagbasa sa Basahon ni Mormon, ug sa inyong paghimo sa Personal nga Kauswagan.

Samtang kining batan-ong mga babaye mipadayon sa paglakaw, adunay mga makabalda diha sa agianan, apan nagpabilin sila nga naka-focus sa ilang tumong. Ang uban mibati na nga naluthan ug ang uban mibati nga nakakit ang mga tuhod, apan mipadayon

sila sa paglakaw. Alang sa matag usa kaninyo, adunay daghang mga makabalda, mga kasakit, ug mga babag diha sa inyong agianan paingon sa templo, apan kamo usab determinado ug nagpadayon sa paglakaw. Ang rota nga gilaktan niining batan-ong mga babaye gipasiugdahan sa ilang mga lider kinsa nakalakaw ug nakaagi na sa agianan ug nakasuhito sa labing luwas ug labing laktud nga kaagian. Usab, ang inyong agianan gibutangan og ti-mailhan ug makasiguro kamo nga ang Manluluwas wala lamang nakalakaw na sa agianan, apan molakaw pag-usab uban kaninyo—matag lakang diha sa agianan.

Uban niining panaw paingon sa templo adunay mga amahan, mga inahan, mga sakop sa pamilya, ug mga lider sa priesthood nga naglihok isip mga magbalantay. Ang ilang katungdanan mao ang pagsiguro nga ang tanan luwas ug napanalipdan gikan sa mga kakuyaw. Ilang gipaniguro nga ang matag batan-ong babaye adunay mainom ug adunay igong pagkaon aron mapabilin ang iyang kalagsik. Adunay mga aid station nga giandam sa ilang mga lider sa priesthood nga may mga luna nga kapahulayan ug kaimnan og tubig. Batan-ong mga babaye, ang inyong mga amahan, inyong mga bishop, ug uban pa mao ang mahimo ninyong mga magbalantay samtang maglakaw kamo paingon sa templo. Sila mopasidaan ug mogiya sa inyong

agianan ug kon kamo masamad o masakitan, o mawala sa agianan, sila motabang kaninyo.

Ako nakadayeg nga sa katapusang mga kilometro sa ilang paglakaw ang ilang mga igsoong lalaki, uban nga batan-ong mga lalaki, ug mga higala miabut aron sa pagsuporta niining determinado nga batan-ong mga babaye ug sa pagdasig kanila. Usa ka igsoong lalaki mialsa sa iyang igsoong babaye, kinsa naluthan sa iyang mga tiil, ug gi-ba siya sa katapusang gilay-on paingon sa templo. Sa dihang kining talagsaon nga batan-ong mga babaye miabut sa ilang tumong, ang mga luha nangagas samtang ang matag usa mihikap sa templo ug mihimo og hilum nga pasalig nga magmahimong takus kanunay aron makasulod niini.

Ang paglakaw ngadto sa templo usa ka simbolo sa kinabuhi. Ang mga ginikanan ug ang mga lider sa priesthood nagbarug nga nagbantay diha sa rota. Naghatag sila og suporta ug tabang. Ang batan-ong mga babaye mibantay ug midasig sa usag usa. Ang batan-ong mga lalaki midayeg sa kalig-on, pasalig, ug kalagsik sa batan-ong mga babaye. Ang igsoong mga lalaki mikugos sa igsoong mga babaye nga nasamdan. Ang mga pamilya nagmaya uban sa ilang anak nga mga babaye samtang gihuman nila ang ilang paglakaw ngadto sa templo ug midala kanila og balik sa panimalay nga luwas.

Aron magpabilin diha sa dalan paingon sa templo, kinahanglan gayud nga inyong bantayan ang inyong personal nga hiyas ug ang hiyas sa uban nga inyong ikauban. Ngano man? Si Mormon nagtudlo diha sa Basahon ni Mormon nga ang hiyas ug kaputli “labing mahal ug bililhon labaw sa tanan nga mga butang.”⁷

Unsa man ang mahimo sa matag usa kaninyo aron mahimong magbalantay sa hiyas? Kini magsugod uban sa pagtuo nga kamo makahimo og kalainan. Kini magsugod uban sa paghimo og pasalig. Sa dihang batan-on pa ko, akong nakat-unan nga ang pipila ka mga desisyon kausa lamang himoon. Akong gisulat ang akong listahan sa mga butang nga kinahanglan nakong buhaton *kanunay* ug ang mga butang nga dili gayud nako

buhaton diha sa usa ka notebook. Naglakip kini og mga butang sama sa: pagsunod sa Pulong sa Kaalam, pag-ampo matag adlaw, pagbayad sa akong ikapulo, ug ang pasalig nga dili gayud mopalta og simba. Gihimo ko kadto nga mga desisyon kausa lang ug dayon sa panahon nga modesisyon, kahibalo gayud ako kon unsa ang angayng buhaton tungod kay nakahukom na kong daan. Sa dihang ang akong mga higala sa high school miingon, “Ang usa lang ka inom dili makadaut,” ako mikatawa ug miingon, “Nakahukom na ako sa dihang 12 pa nga dili mobuhat niana.” Ang paghimo daan og mga desisyon motabang kaninyo nga mamahimong magbalantay sa hiyas. Ako naglaum nga ang matag usa kaninyo mosulat og listahan sa mga butang nga *kanunay* ninyong buhaton ug mga butang nga *dili gayud* ninyo buhaton. Dayon tumana ang inyong lista.

Ang pagka-magbalantay sa hiyas nagpasabut usab nga kamo sa kanunay magmahimong ligdong dili lamang sa inyong sininaan, apan sa inyong sinultihan, sa inyong mga binuhatan, ug sa inyong paggamit sa social media. Ang pagka-magbalantay sa hiyas nagpasabut nga kamo dili gayud mo-text og mga pulong o mga hulagway ngadto sa batan-ong mga lalaki nga mahimong hinungdan nga mawala kanila ang Espiritu, mawala ang ilang gahum sa priesthood, o mawala ang ilang hiyas. Kini nagpasabut nga kamo nakasabut sa kaimportante sa kaputli tungod kay kamo nakasabut usab nga ang inyong lawas usa ka templo ug nga ang sagrado nga mga gahum sa paglalang kinahanglang dili buling-bulingan sa dili pa ang kamin-yoon. Kamo nakasabut nga kamo nakaangkon og sagrado nga gahum nga naglakip sa balaang responsibilidad sa pagdala sa uban nga mga espiritu nganhi sa yuta aron makadawat og lawas nga kapuy-an sa ilang mahangturong espiritu. Kini nga gahum naglakip og laing sagradong kalag. Kamo magbalantay sa usa ka butang nga “labi pang bililhon kay sa mga rubi.”⁸ Pagmatinud-anon. Pagmasulundon. Pangandam karon aron kamo mahimong sarang sa pagdawat sa tanang mga panalangin nga naghulat

kaninyo didto sa balaang mga templo sa Ginoo.

Sa mga inahan nga naminaw karong gabhiona, kamo mao ang labing importante nga mga ehemplo sa inyong mga anak sa kaligdong ug sa hiyas—salamat. Ayaw pagduha-duha sa pagtudlo kanila nga sila halangdon nga anak nga mga babaye sa Dios ug nga ang ilang mithi wala gibase sa ilang panagway. Ug himoa nga makita nila ang inyong pagtuo nga gipakita sa tukma ug makanunayong paagi diha sa inyong kaugalingong kinaiya ug panagway.⁹Kamo usab mga magbalantay sa hiyas.

Sa miaging semana, nakatungas na usab ako sa Ensign Peak. Sayo kadto sa buntag ug samtang mitan-aw ko sa ubos gikan niana nga bukid ngadto sa bukid sa balay sa Ginoo—ang Templo sa Salt Lake—klaro na usab kini kaayo. Ang mga pioneer mibiya sa tanan nga anaa kanila aron moadto sa mga tumoy sa kabukiran aron kamo ug ako makaangkong sa mga panalangin sa templo ug ma-sealed sa kahangturan isip mga pamilya. Kwarenta ka tuig nga pagsakripisyo, malimbisugon nga pagtrabaho, ug paglakaw gikan sa Alpine paingon sa templo—ngano man? Tungod kay sama kaninyo, sila mituo! Sila mituo sa usa ka propeta. Sila mituo nga siya nakakita ug nakigsulti sa Dios ug sa Iyang pinalangga nga Anak. Sila mituo sa Manluluwas. Sila mituo sa Basahon ni Mormon. Mao nga sila masulti, “Kami nagtuo sa tanan nga mga butang, kami naglaum sa tanan nga mga butang, kami nakalahutay sa daghan nga mga butang, ug naglaum nga makalahutay sa tanan nga mga butang.”¹⁰ Sila nakalahutay sa daghang mga butang ug mao usab kita. Ang ikatrese nga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo mao ang unsay atong tuohan tungod kay mao kadto ang mga butang nga mopasarang kanato nga mahimong takus sa pagsulod sa templo ug usa ka adlaw mobarug sa atubangan sa atong Langitnong Amahan—nasulayan, putli, ug na-sealed. Kini magkinahanglan nga kamo magmahimong “mas angayan sa gingharian” ug nga kamo mangan-dam karon ug magbaton sa pagsalig nga kamo makahimo sa lisud nga mga butang.

Batan-ong mga babaye, nahiapil

kamo sa usa ka mahinungdanon nga buhat! Ug wala kamo mag-inusara! Samtang inyong bantayan ang inyong hiyas ug kaputli, hatagan kamo og kalig-on. Samtang inyong tumanon ang mga pakigsaad nga inyong gihimo, ang Espiritu Santo mogiya ug mobantay kaninyo. Pagalibutan kamo sa langitnong mga panon sa mga angel. Si Presidente Thomas S. Monson mipahinumdom kanato, “Hinumdumi nga wala kita mag-inusara nga nagdagan niining halangdong lumba sa kinabuhi, kita adunay katungod sa tabang sa Ginoo.”¹¹ Pagpangandam nianang adlaw nga kamo takus nga moanha sa templo sa Ginoo ug andam nga mohimo og mga sagradong pakigsaad. Isip mga magbalantay sa hiyas, kinahanglan nga inyong *pangitaon* ang Manluluwas diha sa Iyang balaan nga balay.

São Paulo, Brazil

Ako mopamatuod nga ang Dios buhi ug nga ang Iyang pinalangga nga Anak, ang atong Manunubos, si Jesukristo, buhi ug tungod sa makatubos ug makapaarang nga gahum sa Iyang walay kinutuban nga Pag-ula, matag usa kaninyo magiyahan ug mabantayan diha sa dalan paingon sa templo ug balik ngadto sa Ilang presensya. Ako nag-ampo nga ang matag usa kaninyo pagalig-unon alang niana nga buhat nga mao ang inyong labing maanindot nga oras. Pagkinabuhi alang nianang maanindot nga adlaw nga gisulti diha sa basahon sa Pinadayag nga kamo “managpanglakaw . . . sinul-ubag puti: [sanglit kamo] takus niini.”¹² Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:2
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:13.
3. *Personal nga Kauswagan sa Young Women* [booklet, 2009], 70.
4. Tan-awa ang thefreedictionary.com/guardian.
5. “More Holiness Give Me,” *Hymns*, nu. 131.
6. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “Mangusog Diha sa Imong Gibarugan,” *Liahona*, Nob. 2008, 56.
7. Moroni 9:9
8. Mga Proverbio 3:15
9. Tan-awa sa M. Russell Ballard, “Mga Inahan ug mga Anak nga mga babaye,” *Liahona*, Mayo 2010, 18–21.
10. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13
11. Thomas S. Monson, “Great Expectations” (Church Educational System fireside for young adults, Jan. 11, 2009), <http://lds.org/library/display/0,4945,538-1-4773-1,00.html>.
12. Pinadayag 3:4.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Usa ka Buhing Pagpamatuod

Ang pagpamatuod nagkinahanglan og pag-amuma pinaagi sa pag-ampo diha sa hugot nga pagtuo, ang pagkagutom alang sa pulong sa Dios sa kasulatan, ug ang pagkamasulundon sa kamatuoran.

Minahal kong batan-ong mga sister, kamo ang masanag nga paglaum sa Simbahan sa Ginoo. Ang akong tuyo karong gabhiuna mao ang pagtabang kaninyo sa pagtuo niini. Kon kana nga pagtuo mamahimong halawum nga pagpamatuod gikan sa Dios kini ang moumol sa inyong inadlaw ug inoras nga mga pagpili. Ug unya gikan nianang sa inyong tan-aw daw ginagmay nga mga pagpili, ang Ginoo mogiya kaninyo ngadto sa kalipay nga inyong gusto. Pinaagi sa inyong mga pagpili Siya mamahimong mopanalangin sa daghan pang katawhan.

Ang inyong pagpili nga makig-uban kanamo karong gabhiuna usa ka pananglitan sa mga pagpili nga mahinungdanon. Sobra sa usa ka milyon ka batan-ong kababayan-an, mga inahan, ug mga lider ang gidapit. Sa kadaghan sa mga butang nga inyo unta nga napiling buhaton, gipili ninyo nga makig-uban kanamo. Gibuhat kana ninyo tungod sa inyong mga pagtuo.

Kamo ang mga tumutuo sa ebanghelyo ni Jesukristo. Igo ang inyong pagtuo aron moanhi sa pagpaminaw sa Iyang mga sulugoon uban sa igong

hugot nga pagtuo nga molaum nga aduna kamoy madungog o mabati nga moduso kaninyo ngadto sa mas maayong kinabuhi. Kamo mibati diha sa inyong kasingkasing nga ang pagsunod ni Jesukristo mao ang dalan padulong sa mas dako nga kalipay.

Karon, tingali wala kamo makamatikud niana isip tinuyong pagpili nga mahinungdanon kaayo. Basin kamo naagni lamang nga makauban kanamo karon tungod sa inyong mga higala o pamilya. Basin kamo yano lang nga miresponde sa pagkamabination niadtong kinsa midapit kaninyo sa pag-anhi. Apan bisan kon kamo wala makamatngon niini, kamo mibati bisan gamay lang sa mahinay nga lanog nianang pagdapit sa Manluluwas: “Umanhi ka ug sumunod kanako.”¹

Sa oras nga nagkauban kita, ang Ginoo mipalawom sa inyong pagtuo diha Kaniya ug mipalig-on sa inyong pagpamatuod. Kamo nakadungog og sobra pa sa mga pulong ug musika. Kamo mibati sa pagsaksi sa Espiritu diha sa inyong kasingkasing nga adunay mga buhing propeta sa kalibutan diha sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo

ug ang dalan padulong sa kalipay anaa diha sa Iyang gingharian. Ang inyong pagpamatuod mitubo nga kini lamang ang tinuod ug buhi nga Simbahan sa kalibutan karon.

Karon, kitang tanan wala mobati og managsama nga mga butang. Alang sa uban kini mao ang pagsaksi sa Espiritu nga si Thomas S. Monson propeta sa Dios. Alang sa uban kini mao nga ang pagkamatinuoron, hiyas, ug pagbuhat og maayo ngadto sa tanang tawo mao ang mga kinaiya sa Manluluwas. Ug kuyog niana miabut ang mas dakong tinguha nga mahisama Kaniya.

Kamong tanan adunay tinguha nga ang inyong pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo mapalig-on. Si Presidente Brigham Young nakakita sa inyong panginahanglan daghang katuigan na ang milabay. Usa siya ka propeta sa Dios, ug uban sa mapanagnaong panglantaw 142 ka tuig na ang milabay, siya nakakita kaninyo ug sa inyong mga panginahanglan. Siya usa ka mahigugmaong amahan ug buhing propeta.

Iyang nakita ang impluwensya sa kalibutan nga milusad ngadto sa iyang kaugalingon nga mga anak nga babaye. Siya nakakita nga kadtong mga kalibutanhong impluwensya nagabitad kanila palayo sa dalan sa kalipay sa Ginoo. Sa iyang adlaw kadto nga mga impluwensya gidala sa usa ka bahin pinaagi sa bag-ong transcontinental nga riles sa tren nga nagdugtong sa napainusara ug napanalipdan nga mga Santos ngadto sa kalibutan.

Wala siguro niya makita ang teknolohikanhon nga mga katingalahan nga anaa karon diin gamit ang usa ka himan nga makuptan lang sa inyong kamot makapili na kamo pagconnect ngadto sa dili maihap nga mga ideya ug katawhan sa tibuok kalibutan. Apan iyang nakita ang kabililhon alang sa iyang mga anak babaye—ug alang kaninyo—nga adunay mga pagpili nga nahimo gikan sa usa ka gamhanan nga pagpamatuod sa usa ka buhi ug mahigugmaong Dios ug sa Iyang plano sa kalipay.

Ania ang iyang mapanagnaon ug dinasig nga tambag alang sa iyang anak nga mga babaye ug alang kaninyo sa kanunay.

Kini ang anaa sa sentro sa akong mensahe karong gabhiuna. Siya misulti diha sa kwarto sa iyang panimalay nga wala kaabut ug usa ka milya gikan diin kini nga mensahe moabut ngadto sa mga anak nga babaye sa Dios nga anaa sa mga nasud tadlas sa kalibutan: “Adunay panginahanglan alang sa anak nga mga babaye sa Israel nga makaangkon og buhi nga pagpamatuod sa kamatuoran.”²

Dayon siya mihimo og usa ka kapunungan sa batan-ong mga babaye nga nahimo karon sa gitawag nato diha sa Simbahan sa Ginoo nga “Young Women.” Kamo mibati karong gabhiuna og pipila sa kahibudngan nga epekto sa iyang pagpili nga gihimo nianang miting sa Dominggo sa gabii diha sa hawanan sa iyang panimalay.

Milabay ang kapin sa 100 ka tuig, ang anak nga mga babaye sa Israel sa tibuok kalibutan aduna nianang tinguha sa buhi nga pagpamatuod sa kamatuoran alang sa ilang kaugalingon. Karon, hangtud tibuok ninyong kinabuhi, magkinahanglan kamo nianang buhi ug nagtubo nga pagpamatuod aron paglig-on kaninyo ug paggiya kaninyo sa inyong dalan ngadto sa kinabuhing dayon. Ug uban niini kamo mamahimong mga tigpadala sa Kahayag ni Kristo ngadto sa inyong mga kaigsoonan sa tibuok kalibutan ug tadlas sa mga henerasyon.

Kamo nakahibalo gikan sa inyong kaugalingong kasinatian kon unsa ang pagpamatuod. Si Presidente Joseph Fielding Smith mitudlo nga ang pagpamatuod “usa ka makapakabig

nga kahibalo nga gihatag pinaagi sa pinadayag ngadto sa [usa ka tawo] kinsa mapainubsanong nangita sa kamatuoran. Siya namulong kabahin sa pagpamatuod ug sa Espiritu Santo, kinsa nagdala nianang pagpadayag, “Ang makapakabig nga gahum niini hilabihan ka dako nga walay mahabilin nga pagduda diha sa hunahuna kon ang Espiritu mosulti na. Kini ang bugtong paagi nga ang usa ka tawo tinuod nga makahibalo nga si Jesus mao ang Kristo ug nga ang iyang ebanghelyo tinuod.”³

Kamo mibati niana nga pagdasig alang kaninyo. Kini tingali aron pagmatuod sa usa ka bahin sa ebanghelyo, sama nga mao kini alang kanako karong gabhiuna. Dihang akong nadungog ang mga pulong gikan sa ika tresenga artikulo sa hugot nga pagtuo kabahin sa “pagkamatinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli, [ug] pagkamanggiloloy-on” alang kanako sama ra nga ang Ginoo ang namulong niini. Ako mibati pag-usab nga kadto ang Iyang mga kinaiya. Ako mibati nga si Joseph Smith propeta Niya. Mao nga alang kanako kadto dili lang mga pulong.

Sa akong hunahuna akong nakita ang abugon nga mga dalan sa Judea ug ang Tanaman sa Getsemani. Sa akong kasingkasing ako mibati kon unsay sama nianang moluhod sama sa gibuhay ni Joseph atubangan sa Amahan ug Anak diha sa kakahoyan sa New York. Dili nako makita sa akong hunahuna ang usa ka kahayag nga labaw pa sa kahayag sa adlaw sa ud-tong tutok sama sa iyang nakita, apan

akong gibati ang kainit ug katingala sa pagpamatuod.

Ang pagpamatuod moabut kaninyo sa inanay sa dihang ang mga tipik sa tibuok kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo nakumpirmahan. Pananglitan, sa inyong pagbasa ug pagpalandong sa Basahon ni Mormon, ang mga bersikulo nga nabasa na ninyo kaniadto makita nga ingon og bag-o kaninyo ug magdala og bag-ong mga ideya. Ang inyong pagpamatuod molambo sa gilapdon ug gilawmon samtang ang Espiritu Santo mokumpirma nga sila tinuod. Ang inyong buhing pagpamatuod modako samtang kamo magtuon, mag-ampo, ug magpalandong sa mga kasulatan.

Ang pinakanindot nga paghulagway alang kanako kon unsaon sa pag-angkon ug pagbaton niining buhi nga pagpamatuod nahisgutan na. Kini anaa sa ika-32 nga kapitulo sa Alma diha sa Basahon ni Mormon. Siguro nabasa na ninyo kini sa makadaghan. Aduna akoy bag-ong makita nga kahayag matag basa nako niini. Atong ribyuhon pag-usab karong gabhiuna ang leksyon nga gitudlo niini.

Kita gitudloan niadtong dinasig nga mga han-ay sa mga pulong sa pag-sugod sa atong pangaplag sa pagpamatuod uban sa “tipik sa hugot nga pagtuo” ug uban sa tinguha nga kini molambo.⁴ Karong gabhiuna kamo mibati og hugot nga pagtuo ug nianang tinguha sa inyong pagpaminaw sa mga makatandog nga pakigpulong sa pagkamabination sa Manluluwas, sa Iyang pagkamatinuoron, ug sa kaputli nga nahimong posible alang kanato diha sa Iyang mga sugo ug Pag-ula.

Busa usa ka binhi sa hugot nga pagtuo ang natanom na diha sa inyong kasingkasing. Basin gani kamo mibati na sa pagtubo diha sa inyong kasingkasing nga gisaad sa Alma. Ako mibati sa ingon

Apan, sama sa nagtubo nga tanom, kinahanglan kini nga alimahon o kini malawos. Ang kanunay ug kinasingkasing nga mga pag-ampo sa hugot nga pagtuo mahinungdanon ug kinahanglanon nga mga sustansya. Ang pagkamasulundon sa kamatuoran nga inyong nadawat mohimo sa pagpamatuod nga buhi ug molig-on niini. Ang pagkamasulundon sa mga

sugo kabahin nianang pag-alima nga kinahanglan ninyong isangkap alang sa inyong pagpamatuod.

Kamo nakahinumdom sa saad sa Manluluwas: “Kon tuyoon ni bisan kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, nan, iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba sa Dios o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon kong pagbulot-an.”⁵

Kana misalir kanako, sama nga mao usab kanimo. Usa sa mga doktrina sa ebanghelyo nga gitudlo kanako sa batan-on pa ako mao nga ang pinakamahinungdanon sa tanang gasa sa Dios mao ang kinabuhing dayon.⁶ Akong nakat-unan nga kabahin sa kinabuhing dayon mao ang pagpuyo diha sa paghigugma uban ang mga pamilya hangtud sa kahangturan.

Sukad sa unang higayon nga nadungog ko kadtong mga kamatuoran ug kini namatud-an diha sa akong kasingkasing, ako mibati nga kinahanglan nga mohimo sa akong matag pagpili sa paglikay og away ug pagtinguha og kalinaw diha sa akong pamilya ug sa akong panimalay.

Karon, pagkahuman lamang niining kinabuhia nga matagamtam nako ang kahingpitan nianang labing halangdon sa tanang mga panalangin, ang kinabuhing dayon. Apan taliwala sa mga hagit niining kinabuhi, ako nahatagan og gamay nga mga panglantaw kon sama sa unsa ang akong pamilya sa langit. Gikan niadtong mga kasinatian ang akong pagpamatuod sa katinuod sa gahum sa pagbugkos nga gigamit diha sa mga templo milambo ug milig-on.

Ang akong pagtan-aw sa akong duha ka mga anak nga babaye nga gibunyagan diha sa templo alang sa ilang mga katigulangan nakapatandog sa akong kasingkasing ngadto kanila ug ngadto niadtong mga katigulangan kansang mga pangalan among nakap-lagan. Ang saad ni Elias nga ang mga kasingkasing ipabalik ngadto sa usag usa diha sa mga pamilya gihatag na kanamo.⁷ Busa ang hugot nga pagtuo alang kanako nahimong kahibalo, sama sa gisaad kanato diha sa basahon ni Alma.

Ako nakasinati bisan gamay lang nianang kalipay nga nabati sa akong mga katigulangan sa dihang ang

Manluluwas miadto sa kalibutan sa espiritu pagkahuman sa Iyang mortal nga pagpangalagad. Mao kini ang gihulagway diha sa Doktrina ug Pakigsaad:

“Ug ang mga santos naglipay diha sa ilang katubsan, ug miluhod ug miila sa Anak sa Dios ingon og ilang Manunubos ug Tigluwas gikan sa kamatayon ug sa mga kadena sa impierno.

“Ang ilang mga panagway mihayag, ug ang kahayag gikan sa atubangan sa Ginoo nagpabilin diha kanila, ug sila nag-awit og mga pagdayeg ngadto sa iyang balaan nga ngalan.”⁸

Ang akong pagbati sa ilang hingpit nga kalipay miabut tungod sa akong pagpamatuod nga ang saad sa kinabuhing dayon sa Gino tinuod. Kana nga pagpamatuod napalig-on pinaagi sa akong pagpili sa pagbuhat niini, sama sa gisaad sa Manluluwas nga mamahimo kini.

Siya usab mitudlo kanato nga, dugang nianang pagpili nga magmasulundon, kinahanglan kitang mohangyo pinaagi sa pag-ampo alang sa pagpamatuod sa kamatuoran. Ang Ginoo mitudlo kanato niana sa Iyang sugo nga mag-ampo kabahin sa Basahon ni Mormon. Siya namulong pinaagi sa Iyang propeta nga si Moroni:

“Tan-awa, ako moawhag kaninyo nga kon kamo mobasa niini nga mga butang, kon kini kaalam diha sa Dios nga kamo kinahanglan mobasa kanila, nga kamo unta mahinumdom unsa ka maloloy-on ang Ginoo ngadto sa mga katawhan, gikan sa paglalang ni Adan bisan hangtud sa panahon nga kamo makadawat niini nga mga butang, ug palandongang kini sa inyong mga kasingkasing.

“Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang, ako moawhag kaninyo nga kamo mangutana sa Dios, ang amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangutana sa kinasingsing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

“Ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”⁹

Ako nanghinaut nga kamong tanan nakatino na niana nga saad diha kaninyo o nga inyo kining buhaton sa daling panahon. Ang tubag tingali dili moabut sa usa ug gamhanan nga espi-rituhanong kasinatian. Alang kanako kini hilum nga miabut sa sinugdanan. Apan kini moabut nga mas nagkakusog matag panahon nga ako mobasa ug mag-ampo kabahin sa Basahon ni Mormon.

Ako wala magsalig kon unsa ang nahitabo sa milabay nga panahon. Aron ang akong buhi nga pagpamatuod sa Basahon ni Mormon malig-on, akong gidawat ang saad ni Moroni sa kanunay. Wala ko gipakaingon nga ang panalangin sa pagpamatuod usa ka walay puas nga katungod.

Ang pagpamatuod nagkinahanglan og pag-amuma pinaagi sa pag-ampo diha sa hugot nga pagtuo, ang pagkagutom alang sa pulong sa Dios sa kasulatan, ug ang pagkamasulundon sa kamatuoran nga atong nadawat. Adunay kakuyaw nianang pagpasagad sa pag-ampo. Adunay kakuyaw sa atong pagpamatuod nianang panagsang pagtuon ug pagbasa sa mga kasulatan. Kini ang gikinahanglan nga mga sustansya sa atong pagpamatuod.

Kamo nakahinumdom sa pahimangno ni Alma:

“Apan kon kamo mopasagad sa kahoy, ug dili maghunahuna sa iyang pag-alima, tan-awa kini dili mogamot; ug kon ang kainit sa adlaw moabut ug mosunog niini, tungod kay kini walay gamot kini malawos, ug kamo moibut niini ug molabay.

“Karon, kini dili tungod kay ang binhi dili maayo, ni tungod kay ang bunga niini dili maayo; apan kini tungod kay ang inyong yuta pansil, ug kamo dili moalima sa kahoy, busa kamo dili makapanag-iya sa bunga niini.”¹⁰

Ang pagbusog diha sa pulong sa Dios, pag-ampo sa kinasingsing, ug pagmasulundon sa mga sugo sa Ginoo kinahanglan nga idapat sa samang paagi ug sa kanunay aron ang inyong pagpamatuod motubo ug molambo. Usahay kitang tanan adunay mga kahimtang nga dili nato makontrolar nga makasanta sa atong sundanan sa pagtuon sa kasulatan. Tingali may mga panahon nga tungod sa usa

ka rason kita dili moampo. Tingali may mga sugo nga gipili nato nga dili tumanon sa usa ka higayon.

Apan kamo dili makaangkon nianang inyong tinguha alang sa usa ka buhing pagpamatuod kon inyong kalimtan ang pasidaan ug saad diha sa Alma:

“Ug sa ingon, kon kamo dili moalima sa pulong, naglantaw uban ang mata sa hugot nga pagtuo sa bunga niini, kamo dili makapu-pu sa bunga sa kahoy sa kinabuhi.

“Apan kon kamo moalima sa pulong, oo, moalima sa kahoy samtang kini misugod pagtubo, pinaagi sa inyong hugot nga pagtuo uban sa dako nga kakugi, ug uban sa pailub, naglantaw sa bunga niini, kini mogamot, ug tan-awa kini mahimo nga usa ka kahoy magtubo ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan.

“Ug tungod sa inyong kakugi ug sa inyong hugot nga pagtuo ug sa inyong pailub uban ang pulong sa pag-alima niini, nga kini mogamot diha kaninyo, tan-awa, dili madugay kamo mopu-pu sa bunga niini, diin bililhon kaayo, diin tam-is labaw sa tanan nga tam-is, ug diin puti labaw sa tanan nga puti, oo, ug putli labaw sa tanan nga putli; ug kamo mokaon sa bunga niini gani hangtud kamo mabusog, nga kamo dili na gutumon, ni kamo uhawon.

“Busa . . . kamo moani sa mga ganti sa inyong hugot nga pagtuo, ug sa inyong kakugi, ug sa pailub, ug sa

pagkamainantuson, magpaabut sa kahoy nga mamunga nganha kaninyo.”¹¹

Ang mga pulong diha sa kasulatan, “naglantaw sa bunga niini,” migiya sa maalamon nga pagtulun-an nga inyong nadawat niining gabhiuna. Mao kana nga ang inyong mga mata nakapunting ngadto sa umaabot nga adlaw diha sa sealing room, sa templo. Mao kana nga kamo giabagan sa pag-handuraw niining gabhiuna sa daw walay kinutuban nga sumpay-sumpay sa kahayag nga mianinag diha sa nag-atubang nga mga samin sa bongbong sa sealing room, diin kamo mahimong makasal sa templo sa Dios.

Kon kamo makalantaw niana nga adlaw nga may igong tinguha nga dala sa pagpamatuod, kamo mapalig-on nga mosukol sa mga tintasyon sa kalibutan. Matag higayon nga kamo mopili sa pagsulay sa pagpakabuhi sama sa Manluluwas, inyong mapalig-on ang inyong pagpamatuod. Moabut ang panahon nga kamo makahibalo sa inyong kaugalingon nga Siya ang Kahayag sa Kalibutan.

Kamo mobati nianang kahayag nga motubo sa inyong kinabuhi. Kini dili moabut nga walay pagpaningkamot. Apan kini moabut samtang ang inyong pagpamatuod motubo ug inyong gipili ang pag-alima niini. Ania ang siguradong saad gikan sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon

diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.”¹²

Kamo ang mahimong kahayag sa kalibutan samtang inyong ipaambit ang inyong pagpamatuod sa uban. Kamo ang mopaaninag ngadto sa uban nianang Kahayag ni Kristo sa inyong kinabuhi. Ang Ginoo mangita og pamaagi alang nianang kahayag nga mohikap niadtong inyong gimahal. Ug pinaagi sa hiniusang hugot nga pagtuo ug pagpamatuod sa Iyang mga anak nga babaye, ang Dios mohikap sa kinabuhi sa minilyon diha sa Iyang gingharian ug tadlas sa kalibutan uban sa Iyang kahayag.

Diha sa inyong pagpamatuod ug sa inyong mga pagpili nahimutang ang paglaum sa Simbahan ug sa mga henerasyon nga mosunod sa inyong ehemplo sa pagpaminaw ug pagdawat sa imbitasyon sa Ginoo: “Umanhi ka, ug sumunod kanako.” Ang Ginoo nakaila ug nahigugma kaninyo.

Akong ibilin kaninyo ang akong gugma ug pagpamatuod. Kamo mga anak nga babaye sa usa ka mahigugmaon ug buhi nga Amahan sa Langit. Nakahibalo ako nga ang Iyang nabanhaw nga Anak, si Jesukristo, mao ang Manluluwas ug Kahayag sa Kalibutan. Ug ako mopamatuod nga ang Espiritu Santo mipadala og mga mensahe kaninyo karong gabhiuna nga nagmatuod sa kamatuoran diha sa inyong kasingkasing. Si Presidente Thomas S. Monson mao ang buhi nga propeta sa Dios. Ako mopamatuod diha sa sagra-dong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 18:22.
2. Brigham Young, sa *A Century of Sisterhood: Chronological Collage, 1869–1969* (1969), 8.
3. Joseph Fielding Smith, *Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 vols. (1957–66), 3:31.
4. Tan-awa sa Alma 32:21.
5. Juan 7:17
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
7. Tan-awa sa Malaquias 4:5–6; Joseph Smith—Kasaysayan 1:38–39.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:23–24
9. Moroni 10:3–5
10. Alma 32:38–39.
11. Alma 32:40–43
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24

St. Catherine, Jamaica

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod usa ka lista sa pinili nga mga kasinatian gikan sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga gamiton sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

MAMUMULONG	ISTORYA
Jean A. Stevens	(10) Ang mga bata nagpakita og ehemplo pinaagi sa pagbayad sa ikapulo. Si Liam naminaw sa tingog sa iyang amahan atol sa pagtambal.
Elder Walter F. González	(13) Reporter naghunahuna kon ang maayo nga pagtagad sa pikas usa ka kamatuoran o hinimohimo lang.
Elder Kent F. Richards	(15) Batan-ong mga babaye nakakita og mga anghel libut sa mga bata diha sa ospital.
Elder Quentin L. Cook	(18) Sulod sa pitaka nagpakita sa pagpuyo sa batan-ong babaye sa ebanghelyo. Sister sa Tonga nagsugyot sa paagi sa pagtabang sa mga lalaki nga young adult.
Presidente Henry B. Eyring	(22) Komunidad miserbisyo human maguba ang Teton Dam.
Presidente Boyd K. Packer	(30) Stake president mitambag sa tawo nga "pasagdi na kana" human sa kamatayon sa iyang asawa.
Elder Dallin H. Oaks	(42) Captain Ray Cox wala matulog aron luwas ang mga sundalo. Aron Ralston nakigbisog aron maluwas ang iyang kinabuhi.
Elder M. Russell Ballard	(46) Ang hanas nga tigsuhid sa bulawan mihatag bili sa tipaka sa bulawan.
Elder Neil L. Andersen	(49) Si Sidney Going mipili sa misyon kay sa rugby.
Larry M. Gibson	(55) Ang presidente sa korum sa mga deacon nakat-on sa iyang mga responsibilidad.
Presidente Dieter F. Uchtdorf	(58) Ang tawo wala makahibalo unsa nga mga pribelihiyo ang nalakip diha sa cruise ship.
Presidente Henry B. Eyring	(62) Ang korum nangita sa miyembro nga nawala sa kakahoyan. Henry B. Eyring mibisita sa matinund-anong high priest.
Presidente Thomas S. Monson	(66) Thomas S. Monson miimbatar sa magtiayon nga mosaksi og pagbugkos.
Elder Paul V. Johnson	(78) Batan-ong babaye nakabig atol sa dugay na nga sakit.
Bishop H. David Burton	(81) Robert Taylor Burton mitabang sa pagluwas sa grupo sa mga kariton.
Silvia H. Allred	(84) Batan-ong inahan giserbisyoan sa iyang visiting teacher.
Presidente Thomas S. Monson	(90) Brazilian nga mga Santos mibiyahe og layo gikan sa Manaus ngadto sa templo. Ang pamilyang Mou Tham nagsakripisyo sa pag-adto sa templo. Thomas S. Monson miapil sa groundbreaking alang sa templo sa Rome, Italy.
Elder Richard G. Scott	(94) Si Richard G. Scott miawhag sa pagpakigdula sa mga bata imbis moayo sa hugasan. Jeanene Scott mihupos sa mga sulat sa paghigugma. Richard G. Scott miatiman sa batan-ong anak nga lalaki nga dunay sakit sa kasingkasing.
Elder D. Todd Christofferson	(97) Hugh B. Brown mipul-ong sa currant bush ug dayon sa simbo-lokanhong paagi mipul-ong sa iyang kaugalingon.
Elder Carl B. Pratt	(101) Ang pamilyang Whetten mibayad sa ikapulo ug nakadawat og panalangin.
Elder C. Scott Grow	(108) Ang igsoong lalaki ni C. Scott Grow mihimo og dili ma-ayo nga desisyon ug dayon naghinulsol.
Ann M. Dibb	(115) Si Kristi mipakita og ehemplo nga nahinumduman ni Jenn sa diha siya nangita sa kamatuoran.
Mary N. Cook	(118) Ang bata nakakita og litrato ni Jesus sa locker sa eskwelahan. Ang batan-ong babaye mipili nga dili motan-aw og dili maayo nga salida.
Elaine S. Dalton	(121) Batan-ong mga babaye naglakaw gikan sa Draper, Utah, ngadto sa Templo sa Salt Lake.

Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi

Hunahunaa ang paggamit sa pipila niini nga mga kalihokan ug mga pangutana isip pagsugod sa panaghisgutan sa pamilya o personal nga pagpamalandong samtang inyong himoon ang mga pagtulun-an sa kinatibuk-ang komperensya nga kabahin sa inyong kinabuhi.

Makita ninyo ang mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa online sa conference.lds.org.

Pahinumdom: Ang mga numero sa pahina nga gilista sa ubos nagpakita sa unang pahina sa pakigpulong nga gihisgutan.

nga ang Simbahan motukod og bag-ong mga templo, nga ang total nga gidaghanon sa mga templo nga gigamit, gitukod pa, o gipahibalo ngadto sa 160. Tan-awa sa mapa aron makita ang Meridian, Idaho, USA; Fort Collins, Colorado, USA; Winnipeg,

Manitoba, Canada; ug ang templo nga labing duol sa inyong balay. Basaha ug i-istorya pag-usab ang mga istorya ni Presidente Monson mahitungod sa matinud-anong mga miyembro kinsa misakripisyo og dako aron makaadto sa templo (pahina 90). Paghimo og mga tumong nga moadto sa templo kon makahimo ka na, o hisguti ang mga paagi nga magpabilin nga takus sa pagsulod sa templo.

- Sa dihang si Adan ug Eva nagpuyo sa yuta, usa sa mga paagi nga sila misimba sa Langitnong Amahan mao ang pagsakripisyo sa mga hayop. Elder L. Tom Perry mitudlo nga ang Manluluwas mitudlo sa sakramento ngadto sa Iyang mga disipulo sa Igpa-pahulay nga adlaw isip bag-o nga matang sa pagsimba. Kita nagpadayon sa pagsimba pinaagi sa pag-ambit sa sakramento sa Igpa-pahulay. Ribyuha ang pakigpulong ni Elder Perry (pahina 6) isip pamilya aron makakat-on sa sakto nga sinina sa Dominggo ug laing mga paagi sa pagtahud sa sakramento ug sa Igpa-pahulay.

Para sa mga Bata

- Presidente Thomas S. Monson mipahibalo

Ljubljana, Slovenia

- Elder D. Todd Christofferson mitudlo nga si Jesukristo mitudlo kanato nga kita kinahanglang maningkamot nga mahisama Kaniya ug sa atong Langitnong Amahan (pahina 97). Ang atong Langitnong Amahan usahay “mopanton” sa Iyang mga anak aron sa pagtabang nato nga mahimong sama Kaniya. Hisguti kon unsa ang gipasabut sa pagpanton. Basaha o i-istorya pag-usab ang nanobra og tubo nga currant bush. Hisguti nga ang mga problema o kapakyasan sa tinuod makatabang nato nga mas molig-on ug mas mabungahon.

- Si Elder Richard J. Maynes mitudlo nga ang mga pamilya sama sa mga pisi (pahina 37). Ang pisi adunay daghang mga lanot nga huyang kon mao ra apan lig-on kon kini gilubid. Sa samang paagi, kon ang tanang mga miyembro sa pamilya mobuhat unsa ang matarung ug magtinabangay, ang kada usa sa pamilya malig-on ug mas makahimo og daghan kay sa kon siya lang. Hatagi ang kada sakop sa inyong pamilya og piraso sa lambo o yarn. Hisguti ang mga paagi nga ang kada sakop sa pamilya makaserbisyo ug makapakalig-on sa laing mga sakop sa pamilya. Dayon tan-awa kon unsa ka lig-on ang mga piraso sa pisi o yarn kon bugkuson og dungan.

Para sa Kabatan-onan

- Ang inyo bang klase o korum nagkahiusa kutob sa mahimo? Human makaribyu sa pakigpulong ni Presidente Henry B. Eyring mahitungod sa panaghiusa (phina 62), paghimo og lista sa unsay imong mabuhay nga magkasuod pa pag-ayo ang inyong grupo.

- Si Elder Russell M. Nelson naghigot mahitungod sa “pagkarinderiya” nga pagkamasulundon (pahina 34). Hisguti

uban sa inyong pamilya, klase, korum unsay gipasabut niini ug ngano nga wala kini moepekto.

- Si Elder M. Russell Ballard mihulagway sa putli nga gugma ni Kristo isip aktibo nga gugma (pahina 46) nga makita sa yanong mga buhat sa pagkamabination ug pagserbisyo. Pagplano og mga paagi nga ang inyong korum o klase makapakita og gugma ngadto sa usa ka tawo sa inyong ward, branch, o komunidad ug dayon buhata ang inyong plano.

- Si Elder Quentin L. Cook miistorya mahitungod sa usa ka gamay nga bag nga nakita human sa sayaw sa kabatan-onan (pahina 18). Unsay nakit-an sa mga lider sa sulod sa gamay nga bag daghang mga butang nga nagsulti mahitungod sa batan-ong babaye nga nanag-iya niini. Unsay ikasulti sa mga sulod sa inyong gamay nga bag, pitaka, o bag sa eskwelahan mahitungod ninyo, ug unsa nga mga kausaban ang inyong gustong himoon sa mga butang nga gimahal ninyo?

- Si Elder Lynn G. Robbins naghigot mahitungod nga mas mahimong sama sa Manluluwas (pahina 103). Hunahunaa unsay gipasabut nga *mahimong* sama ni Jesukristo kay sa *pagbuhat lamang* unsay Iyang gisugo. Dayon hunahunaa unsa nga mga kausaban ang inyong mahimo sa inyong kinabuhi aron mahimong mas sama sa Manluluwas.

Para sa mga Hamtong

- Si Presidente Dieter F. Uchtdorf (pahina 58) mipakigbahin og istorya mahitungod sa usa ka tawo kinsa nagpuyo nga ubos sa iyang mga

Coatzacoalcas, Mexico

pribelihiyo sa dihang wala siya makaapil sa daghang mga kalihokan ug lamian nga pagkaon nga gitanyag sa iyang cruise ship tungod kay wala siya makahibalo niining tanang mga butang nga nalakip na sa iyang tiket. Hisguti uban sa mga sakop sa pamilya kinsa naghupot sa priesthood ang mga paagi nga sila makapahimulos sa ilang “mga pribelihiyo mahitungod sa sagrado nga gahum, mga gasa, ug mga panalangin nga [ila] ang oportunidad ug katungod isip tighupot sa priesthood sa Dios.”

- Si Presidente Boyd K. Packer mitudlo mahitungod sa gahum sa pagpasaylo (pahina 30). Aduna bay mga tawo nga kinahanglan nimong pasayloon, o aduna bay makapasamok nga mga kasinatian nga kinahanglan ninyong “biyaan . . . na lang”? Tinguhaa ang tabang sa Ginoo sa pagpangita og kalinaw ug gahum sa pagpasaylo.

- Si Elder Richard G. Scott misulti kon sa unsa nga paagi siya ug ang iyang asawa nga si Jeanene, mopakita og pagmahal pinaagi sa pagsulat ngadto sa usag usa. (pahina 94). Hunahunaa ang pagsulat og mubo nga sulat nga mag-ingon nga kamo nahigugma ug nagpasalamat sa inyong kapikas. Ibutang kini diin makit-an sa inyong kapikas.

- Si Elder David A. Bednar mikutlo sa kasinatian ni Presidente Joseph F. Smith sa pag-angkon og pagpamatuod (pahina 87). Ribyuha kini nga istorya ug hunahunaa ang mahitungod kon unsa nga mga kasinatian ang nakaimpluwensya sa inyong pagpamatuod. ■

Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary

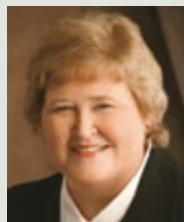
RELIEF SOCIETY

Silvia H. Allred
Unang Magtatambag

Julie B. Beck
Presidente

Barbara Thompson
Ikaduhang Magtatambag

YOUNG WOMEN

Mary N. Cook
Unang Magtatambag

Elaine S. Dalton
Presidente

Ann M. Dibb
Ikaduhang Magtatambag

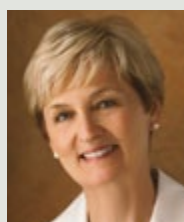
PRIMARY

Jean A. Stevens
Unang Magtatambag

Rosemary M. Wixom
Presidente

Cheryl A. Esplin
Ikaduhang Magtatambag

YOUNG MEN

Larry M. Gibson
Unang Magtatambag

David L. Beck
Presidente

Adrián Ochoa
Ikaduhang Magtatambag

SUNDAY SCHOOL

David M. McConkie
Unang Magtatambag

Russell T. Osguthorpe
Presidente

Matthew O. Richardson
Ikaduhang Magtatambag

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Ang mga leksyon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society sa ikaupat nga mga Dominggo igahin sa “Mga Pagtulun-an sa Atong Panahon.” Ang matag leksyon mahimong andamon gikan sa usa o daghan pang mga pakigpulong nga gihatag diha sa pinaka bag-o nga kinatibuk-ang komperensya. Ang mga stake ug district president mahimong mopili kon unsa nga mga pakigpulong ang angayng gamiton, o mahimo nilang ihatag ang responsibilidad ngadto sa mga bishop ug mga branch president. Ang mga lider kinahanglan mopasabut pag-ayo sa kaimportante sa mga kaigsoonan sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society nga magtuon sa parehas nga mga pakigpulong sa samang mga Dominggo.

Kadtong motambong sa ikaupat nga Dominggo nga mga leksyon giawhag sa pagtuon ug pagdala ngadto sa klase sa pinakabag-ong isyu sa magasin sa kinatibuk-ang komperensya.

Mga Sugyot alang sa Pag-andam og Leksyon gikan sa mga Pakigpulong

Pag-ampo nga ubanan ka sa Espiritu Santo samtang ikaw magtuon ug motudlo sa (mga) pakigpulong. Mahimong matintal ka sa pag-andam sa leksyon gamit ang ubang

mga materyal, apan ang mga pakigpulong sa komperensya mao ang giaprobahan nga kurikulum. Ang imong buluhaton mao ang pagtabang sa uban nga makat-on ug makasunod sa ebanghelyo sumala sa gitudlo sa pinakabag-o nga kinatibuk-ang komperensya sa Simbahan.

Ribyuha ang (mga) pakigpulong, mangita alang sa mga baruganan ug mga doktrina nga makatubag sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Tan-awa usab ang mga istorya, mga pakisayran nga mga kasulatan, ug mga pamahayag gikan sa (mga) pakigpulong nga makatabang kanimo sa pagtudlo niini nga mga kamatuoran.

Paghimo og outline kon unsaon sa pagtudlo ang mga baruganan ug mga doktrina. Ang imong outline kinahanglan maglakip sa mga pangutana nga makatabang sa mga sakop sa klase:

- Pangitaa ang mga baruganan ug mga doktrina nga anaa sa (mga) pakigpulong.
- Hunahunaa ang ilang mga kahulugan.
- Ipaambit ang mga pag-sabot, mga ideya, mga kasinatian, ug mga pagpamatuod.
- Ipagamit kini nga mga baruganan ug mga doktrina sa ilang mga kinabuhi. ■

MGA BULAN

Mayo 2011–
Oktubre 2011

Nobyembre
2011–Abril 2012

MGA MATERYAL SA LEKSYON ALANG SA IKAUPAT NGA DOMINGGO

Mga pakigpulong nga gimantala sa Mayo 2011 *Liahona**

Mga pakigpulong nga gimantala sa Nobyembre 2011 *Liahona**

*Kini nga mga pakigpulong anaa (sa daghang mga pinulongan) sa conference.lds.org.

Ang mga Lider Nagsaulog sa Welfare, Mipahibalo og mga Templo

Sobra sa 100,000 ka mga tawo ang mitambong sa lima ka mga sesyon sa ika-181 nga Tinuig nga Komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw diha sa Conference Center sa Siyudad sa Salt Lake, USA, samtang dugang minilyon ang nanan-aw o naminaw pinaagi sa mga sibya sa TV, radyo, satellite, ug sa Internet.

Ang mga miyembro sa tibuok kalibutan miapil sa komperensya sa 93 ka mga pinulongan. Audio, video, ug teksto sa sibya anaa na sa internet sa daghang mga pinulongan diha sa conference.lds.org ug makita unya sa DVD ug CD.

Si Presidente Thomas S. Monson mibukas sa komperensya pinaagi sa pagpahibalo sa mahimutangan sa tulo ka bag-ong mga templo—Fort Collins, Colorado, USA; Meridian, Idaho, USA; ug Winnipeg, Manitoba, Canada—nga moabut na og 26 ka mga templo ang gipahibalo o gitukod pa. Karon, 134 ka mga templo ang gigamit na.

Si Presidente Monson mipasabut usab sa kaimportante sa misyonaryo nga buhat, nag-ingon, “Ang misyonaryo nga buhat mao ang kinabuhi sa gingharian.” Mga 52,000 ka misyonaryo karon nagserbisyo sa 340 ka misyon sa tibuok kalibutan.

Itaas: Usa ka batan-ong lalaki nangani og ubas sa Madera, California, USA, gipang-iya sa simbahan nga ubasan, nga adunay mga pasas alang sa sistema sa welfare sa Simbahan. **Ubos sa wala:** Usa ka pamilya mitambong og sibya sa satellite sa kinatibuk-ang komperensya sa Coimbra, Portugal.

Sa Sabado sa hapon, 10 ka bag-ong mga General Authority ug 41 ka Area Seventy ang gipaluyohan, samtang 34 ka Area Seventy ang gi-released. Dugang pa, si Elder Don R. Clarke sa Ikaduhang Korum sa Seventy gitawag sa pagserbisyo sa Unang Korum sa Seventy. Ang 2010 Estatistikanhong Report nagpakita nga ang mga miyembro sa Simbahan karon moabut na og 14 ka milyon.

Kadaghanan sa mga pakigpulong atol sa duha ka adlaw nga komperensya nasentro sa tema sa welfare sa Simbahan ug sa talagsaong programa sa welfare sa Simbahan—nagsaulog sa iyang ika-75 ka tuig sa 2011.

Sa Sabado, si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mipahibalo sa pag-saulog sa ika-75 nga anibersaryo sa

programa sa welfare, ang mga miyembro sa tibuok kalibutan giimbatar sa pag-apil sa adlaw sa kalihokan sa pag-serbisyo. Ang adlaw sa pagserbisyo kinahanglang himoon diha sa ward o stake niining tuiga. Ang lokal nga mga lider kinahanglang mohukom sa mga detalye sa kada proyekto, ug ang mga miyembro giawhag sa pag-imbatar sa uban sa pag-apil kon angay.

Si Presidente Monson mitapos sa komperensya uban sa iyang pagpamatuod ni Kristo sa Pasko sa Pagkabanhaw: “Sa katapusang gutlo, si [Jesukristo] mahimo untang motalikod. Apan wala Niya buhata. Giagian Niya ang tanang mga butang aron nga Siya makaluwas sa tanang mga butang. Sa pagbuhat sa ingon, Siya mihatag nato sa kinabuhi lapas niining mortal nga kinabuhi.” ■

Elder José L. Alonso

Sa Seventy

Isan sa wala pa siya magpasakop sa Simbahan, si José Luis Alonso Trejo adunay pagpamatuod sa gahum sa pag-ampo. “Sa dihang nag-edad pa ko og 11 anyos,” siya miingon, “Hapit ako mamatay. Ang mga doktor wala nay mahimo nako—nakadungog ko nila nga nag-istorya. Mao nga ako nag-ampo ug nag-ampo sa Ginoo, ug Siya miayo nako.

“Sa dihang nakadungog ko sa istorya ni Joseph Smith ug nakahibalo kon giuna sa usa ka batang lalaki nga nag-edad lamang og 14 nakigsulti sa Dios, ako nasayud nga kini tinuod. Ako nasayud nga ang Dios motubag sa atong mga pag-ampo, nga Siya nakaila kanato.”

Kanang mao nga pagbati sa kahupayan migiya ni Elder Alonso samtang nagtuon siya sa Basahon ni Mormon. “Tungod sa iyang pag-ampo ug niini nga libro, ako nasayud nga si Jesus mao ang Kristo,” siya miingon.

Si Elder Alonso natawo sa Siyudad sa Mexico, Mexico, niadtong Nobyembre 1958 ngadto nila ni Luis ug Luz Alonso. Pagkatin-edyer mibalhin siya ngadto sa Cuautla, Mexico, diin siya nagpasakop sa Simbahan. Ang pagtambong og Mutual nakahatag niya og kahigayunan nga makauban ang lig-ong kabatan-onan kinsa mipakigdait niya ug nakahatag niya og ikaduha nga panimalay. Didto usab sa Mutual nga iyang nahimamat si Rebecca Salazar, ang babaye kinsa mao ang mahimo niyang asawa.

Sa dihang si Elder Alonso nag-edad og 19, miserbisyo siya og full-time nga misyon didto sa Mexico Hermosillo Mission. Pagkahuman sa iyang misyon, si Elder Alonso ug Rebecca naminyo niadtong Pebrero 24, 1981, sa Templo sa Mesa Arizona. Mga ginikanan sila sa duha ka mga anak.

Dugang sa pag-alagad isip usa ka institute director alang sa Church Educational System, si Elder Alonso adunay medical degree sa pediatric development ug nagtrabaho isip usa ka homeopathic physician ug surgeon. Ang iyang panarbaho nagpakita sa iyang dugay na nga tinguha sa pagserbisyo ug sa pagpanalangin sa uban—sama nga ang Ginoo mipanalangin kaniya sa dihang siya nasakit sa bata pa. “Ang pagserbisyo sa uban makapahimo og panaghiusa ug panag-inigsoonay,” siya miingon, “ug midapit sa gahum sa Ginoo ngadto sa atong mga kinabuhi.”

Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy, si Elder Alonso nagserbisyo isip bishop, stake mission president, stake president, magtatambag sa mission president, presidente sa Mexico Tijuana Mission, ug Area Seventy. ■

Elder Ian S. Ardern

Sa Seventy

Kon dunay tawag sa telepono o tuktok, ang unang mga pulong nga mogawas sa ba-ba ni Elder Ian Sidney Arden mao ang “Unsaon tika sa pagtabang?”

Natawo ngadto nila ni Harry ug Gwladys McVicar Wiltshire sa Te Aroha, New Zealand, niadtong Pebrero 1954, Elder Ardern nahinumdom nga kadtong gamay nga mga buhat sa pagserbisyo nga makahimo og dakong kausaban sa mga kinabuhi sa tighatag ug tigdawat. “Ang pagserbisyo dili kanunay hayahay, apan kini makapanalangin kanunay sa inyong kinabuhi,” miingon si Elder Ardern.

Si Elder ug Sister Ardern nakahimamat samtang nagtambong sa College sa New Zealand ug naminyo sa Templo sa Hamilton New Zealand niadtong Enero 17, 1976. Ang ilang upat ka mga anak nagtubo sa usa ka panimalay diin ang mahigugmaong pagpakabana alang sa usag usa ug sa panginahangan sa pagsabut ug pagpuyo sa mga baruganan sa ebanghelyo mao ang prayoridad. “Panalangin kini nga makakita niining sama nga mga prayoridad diha sa mga panimalay sa among minyo nga mga anak,” miingon si Elder Ardern.

Pagsunod sa mga pagtulun-an sa mga propeta diha sa panimalay mao ang prayoridad alang sa pamilyang Ardern. Inadlaw nga pagtuon sa kasulatan nahimong kinaiya tungod kay ang gagmay nga mga bata mosiguro nga kini mahitabo aron sila makapulipuli sa pagbutang og pula nga sticker diha sa kalendaryo aron sa pagpakita nga ang pagbasa nianang adlaw nahimo. “Pinaagi sa gamay ug yano nga mga butang ang maayo nga mga kinaiya mahulma,” miingon si Sister Ardern.

Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy, ang buluhaton ni Elder Ardern diha sa Simbahan naglakip isip misyonaryo sa France ug Belgium, presidente sa Young Men sa stake, high councilor, magtatambag sa bishop, bishop, magtatambag sa stake president, presidente sa Fiji Suva Mission, ug Area Seventy.

Si Elder Ardern nakadawat og bachelor's ug master's degrees sa edukasyon gikan University of Waikato sa New Zealand. Ang propesyonal nga trabaho naglakip sa daghang mga posisyon sa Church Educational System, lakip sa magtutudlo, direktor, seminary coordinator sa New Zealand, prinsipal sa Church College sa New Zealand, ug Pacific Area Director. ■

Elder Carl B. Cook

Sa Seventy

Isip usa ka batan-ong misyonaryo sa Language Training Mission (ang nag-una sa Missionary Training Center) nangandam sa pag-adto sa Hamburg, Germany, si Carl Bert Cook naningkamot sa pagkat-on pinulongang German. Samtang siya naningkamot sa pagkat-on sa sukarang mga bokabularyo, ang mga miyembro sa iyang district mipadayon ngadto sa pagtudlo og mas komplikado nga mga konsepto.

Naguol sa iyang kakulang sa kalamboan, ang batan-ong Elder Cook nangayo og balaan nga tabang pinaagi sa panalangin ug pag-ampo sa priesthood. Human sa usa ka kinasingkasing nga pag-ampo, si Elder Cook nahinumdom nga nakadawat og klaro nga tubag. Ang Ginoo wala motawag kaniya aron mabansay ang pinulongan nga German apan sa pagserbisyo uban sa iyang tibuok kasingkasing, hunahuna ug kusog.

“Nakahunahuna dayon ko, ‘Makahimo ko niana.’” miingon si Elder Cook, bag-ong gitawag nga usa ka miyembro sa Unang Korum sa Seventy. “‘Ako makaserbisyo uban sa akong tibuok kasingkasing, hunahuna, ug kusog.’ Mibarug ko ug mibati nga nahuwasan. Sa kalit lang, ang akong sukdanang nausab gikan kon sa unsay gibuhang sa akong kompanyon ug mga miyembro sa district ngadto kon unsay gibati sa Ginoo sa akong gibuhang.”

Bisan og si Elder Cook miingon nga dili siya dali nga makat-on sa pinulongan human niana nga kasinatian, wala niya batia ang iyang kabalaka kaniadto tungod kay siya nasayud nga siya nagbuhat sa unsay gusto sa Ginoo nga iyang buhaton. Kana nga leksyon, siya miingon, importante sa tanan nga mga calling nga iyang nahuptan sukad, lakip ang pagkabishop, magtatambag sa stake presidency, stake president, presidente sa New Zealand Auckland Mission, Area Seventy, ug karon niining bag-on buluhaton.

Si Elder Cook nakahuman og bachelor's degree sa business marketing gikan sa Weber State College ug master's degree sa business administration gikan sa Utah State University. Iyang gigahin ang iyang propesyon sa pagtrabaho sa real estate development.

Si Elder Cook natawo didto sa Ogden, Utah, USA, niadtong Oktubre 1957 ngadto ni Ramona Cook Barker ug kanhi Bert E. Cook. Naminyo siya ni Lynette Hansen niadtong Disyembre 14, 1979, sa Templo sa Ogden Utah. Mga ginikanan sila sa lima nga anak. ■

Elder LeGrand R. Curtis Jr.

Sa Seventy

Si Elder LeGrand Raine Curtis Jr. nasayud nga “ang Ginoo nagkinahanglan sa kasingkasing ug usa ka andam nga hunahuna” (D&C 64:34).

“Gusto siya nga moserbisyo sa Simbahan, ug siya mobuhat niini uban sa pagpaningkamot ug andam nga kinaiya,” miingon ang iyang asawa, nga si Jane Cowan Curtis, nga iyang giminyoan didto sa Templo sa Salt Lake niadtong Enero 4, 1974.

Si Elder Curtis natawo niadtong Agosto 1952, sa Ogden, Utah, USA, ngadto nila ni LeGrand R. ug Patricia Glade Curtis. Ang iyang amahan sa kaulahin nahimong miyembro sa Ikaduhang Korum sa Seventy (1990–95).

Sa wala pa ang iyang tawag sa Unang Korum sa Seventy, si Elder Curtis Jr. nagserbisyo didto sa Italy North Mission ug isip bishop, high councilor, stake president, presidente sa Italy Padova Mission, ug Area Seventy. Nagserbisyo siya isip usa ka sakop sa Ikalimang Korum sa Seventy sa Utah Salt Lake City Area sa panahon sa iyang pagkatawag ngadto sa Unang Korum.

Si Elder Curtis migradwar gikan sa Brigham Young University uban sa degree sa economics ug nakakuha sa iyang juris doctorate gikan sa University of Michigan. Sa panahon sa iyang tawag, nagtrabaho siya isip abogado ug kauban sa usa ka law firm. Dugang sa eskwelahan ug trabaho, si Elder Curtis ug ang iyang asawa nag-amuma og lima ka mga anak.

Human sa pagserbisyo isip usa ka Area Seventy gikan sa 2004 hangtud 2011, si Elder Curtis miingon nga siya mapasalamaton sa oportunidad nga makigtrabaho uban sa mga General Authority. “Napanalangin ako nga nakatrabaho uban sa maayong mga lider sa Simbahan,” siya miingon. “Pagtan-aw nila ug pagkat-on gikan nila usa ka dako nga pribelihiyo.”

Si Sister Curtis miingon nga si Elder Curtis adunay andam nga mga hunahuna ug andam nga kasingkasing kanunay. “Ang iyang kinaiya kanunay mao ang ‘Akong buhaton,’” siya miingon.

Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34 natapos niini nga mga pulong: “Ang andam ug ang masulundon mokaon sa kaayo sa yuta sa Zion niining katapusan nga mga adlaw.” Si Brother ug Sister Curtis miingon nga sila ug ang ilang mga anak gipanalangin pag-ayo tungod sa pagserbisyo sa Ginoo. ■

Elder W. Christopher Waddell

Sa Seventy

Ang wala masulat nga mga baruganan nga naggiya sa pamilya ni Elder Wayne Christopher Waddell mao ang, “Salig sa Ginoo.”

“Kon kamo mosalig sa Ginoo, dili kamo kinahanglang mabalaka sa dagko nga mga kausaban,” miingon si Elder Waddell sa wala pa paabuta nga mga problema sa kinabuhi. “Nasayud kita nga Siya naghunahuna sa atong kaayohan, ug kita mapanalanginan.”

Si Elder Waddell natawo niadtong Hunyo 1959 sa Manhattan Beach, California, USA, ug anak nila ni Wayne ug Joann Waddell. Nakadawat siya og bachelor’s degree sa history gikan sa San Diego State University, diin modula usab siya og volleyball. Nagtrabaho siya sa daghang mga posisyon sa global investment services firm.

Si Elder Waddell naminyo ngadto ni Carol Stansel niadtong Hunyo, 1984, sa Templo sa Los Angeles California. Sila adunay upat ka mga anak: Ang panaghiusa mao ang importante sa pamilyang Waddell. Ilang gihatagan og gibug-aton kana nga panaghiusa ngadto sa pagpaningkamot sa pagsunod sa ebanghelyo sa Ginoo diha sa ilang panimalay. Ang mga kalihokan sa pamilya importante usab —maggahin sa ilang panahon diha sa dagat duol sa ilang balay ug motan-aw og mga sport isip pamilya.

Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Unang korum sa Seventy, si Elder Waddell nagserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa Spain, bishop, high councilor, magtatambag sa mission president, stake president, presidente sa the Barcelona Spain Mission, ug Area Seventy.

Sa paghisgot sa pagpangandam sa iyang bag-ong calling, si Elder Waddell naghigot sa templo.

“Unsay nakapaandam nato niini? Sa dihang miadto kami sa templo sa unang higayon ug mihimo og mga pakigsaad, kami misaad nga andam nga mobuhat bisan unsa ang isugo sa Ginoo namo, bisan kon kini dili sayon,” siya miingon. “Ang pag-adto sa templo, pagserbisyo sa misyon, paghimo og mga pakigsaad, ug pagkakita sa Iyang kamot ug giunsa Niya sa paggiya ang buhat— mao kana ang tanan nga inyong gikinahanglan. Wala kami magbuhat og butang nga talagsaon; gituman ra namo ang mga pakigsaad nga among nahimo, sama sa uban.” ■

Elder Kazuhiko Yamashita

Sa Seventy

Sukad nga nahimong batan-ong bishop sa Fukuoka, Japan, daghang mga tuig na ang nakalabay, si Elder Kazuhiko Yamashita nakat-on gikan sa maayong mga ehemplong ug mga kinaiya sa iyang senior nga mga lider.

Sa wala madugay human nakigminyo si Yamashita sa iyang asawa, nga si Tazuko Tashiro, mibalhin sila gikan sa Tokyo ngadto sa Fukuoka, diin si Elder Yamashita gitawag isip usa ka bishop sa dihang anaa na siya sa ulahing bahin sa iyang edad nga sobra sa 20.

“Lisud kadto nako ug sa akong pamilya,” miingon si Elder Yamashita. “Kami adunay tulo ka mga anak nianang higayona ug bag-o kami sa lugar—apan usa usab kadto ka maayo kaayo nga kasinatian sa pagtudlo ug pagkat-on alang nako, ug ang akong pagpamatuod ug hugot nga pagtuo nagkalig-on.”

Si Sister Yamashita miingon nga iyang nakita ang iyang bana nga nakadawat og daghang calling ug nahimong bantugan nga amahan ug bantugang espirituhanong lider pinaagi sa mga hagit nga gihatag niadtong mga calling. Paglabay sa panahon iyang nakita kaniya ang mga kausaban ug nahimong mas mabination, mas mahigugmaong amahan ug bana. Ang pamilya malingaw nga mag-uban, lakip na sa pagbiyahe og layo kada tuig.

Si Elder Yamashita, natawo niadtong Septyembre 1953, mao ang anak nila ni Kiyoshi ug Sadae Yamashita. Nagtubo siya sa Tokyo, Japan, diin iyang nakaplagan ang Simbahan niadtong 1971 pinaagi sa Expo 70, ang World’s Fair.

Si Elder Yamashita nakadawat og bachelor’s degree sa edukasyon gikan sa Saitama University ug master’s degree sa sport science gikan sa Tsukuba University. Nagtuon usab siya og philosophy of physical education sa Brigham Young University. Si Elder Yamashita nahimong usa ka magtutudlo ug propesor sa nagkالاing-laing mga unibersidad sa daghang mga organisasyon sa siyensya, komunidad ug sa sport.

Si Elder Yamashita ug ang iyang asawa naminyo niadtong Marso 29, 1980, ug nabugkos niadtong Disyembre 1980, human sa makompleto ang Templo sa Tokyo Japan. Sila adunay unom ka mga anak.

Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy, si Elder Yamashita nagserbisyo isip bishop, high councilor, stake mission president, stake president, ug Area Seventy. ■

Elder Randall K. Bennett

Sa Seventy

Panahon kadto sa paglambo sa iyang propesyon isip usa ka orthodontist nga si Randall Kay Bennett ug ang iyang asawa,, nga si Shelley, mibati og “lahi nga impresyon” sa pag-andam sa pagserbisyo og misyon. Kini nagpasabut nga sila kinahanglang mobaligya dayon sa ilang balay.

Ang rason nga ang pag-aghat wala dayon maklaro mi-lungtad og tulo ka tuig nga nahalin ang ilang panimalay, usa ka proseso nga “nagkinahanglan og pailub” ug kina-hanglan nga sila “mopakita sa Ginoo nga kami comitted gyud kaayo,” miingon si Elder Bennett. “Nagpadayon kami sa pagsalig sa Ginoo ug naningkamot sa pagpaduol ngadto Kaniya pinaagi sa pagtambong kanunay sa templo, matag adlaw nga pagtuon sa kasulatan, pag-ampo, pagpu-asa, ug pagserbisyo sa uban.

Sa wala madugay human mahalin ang ilang balay, si Elder Bennett gitawag sa pagserbisyo sa Provo Missionary Training Center ug dayon isip presidente sa Russia Samara Mission.

“Talagsaon kadto—ug nagtudlo og pagpaubos—nga masayud nga ang Ginoo naghunahuna kanamo ug nag-andam kanamo,” miingon si Elder Bennett. “Among nasay-ran nga ang Ginoo nasayud unsay among gihunahuna ug gibati. Nakat-on kami sa pagsalig nga Siya mas nasayud kay kanamo, nga Siya mas nakahibalo kay kanamo, ug nga Siya nahigugma kanamo.”

Dugang sa iyang mga calling isip usa ka sakop sa Ikaduhang Korum sa Seventy ug presidente sa misyon, si Elder Bennett nakaserbisyo isip presidente ug magtatam-bag sa usa ka branch sa Provo Missionary Training Center, sakop sa stake high council, magtatambag sa bishopric, presidente sa ward Young Men, nagkalain-laing mga calling, ug isip usa ka misyonaryo France Paris ug France Toulouse Missions.

Si Elder Bennett nahimong doktor sa dental surgery degree gikan sa University of Alberta (Canada) ug usa ka master's degree sa orthodontics gikan sa Loma Linda University sa Southern California, USA.

Si Elder Bennett natawo niadtong Hunyo 1955 sa Magrath, Alberta, Canada. Ang iyang mga ginikanan mao sila si Donald Kay Bennett ug Anne Darlene Long. Siya naminyo ni Shelley Dianne Watchman niadtong Abril 23, 1977, sa Templo sa Cardston Alberta. Mga ginikanan sila sa upat ka mga anak. ■

Elder J. Devn Cornish

Sa Seventy

Si Elder John Devn Cornish nasayud nga ang kada miyembro ug kada calling sa Simbahan importante.

Importante nga mahinumdom kon maghunahuna og mga calling sa Simbahan nga dili igsapayan asa kita maglingkod sa eroplano—importante nga kita anaa sa eroplano,” siya miingon. “Ang pagkaapil diha sa buhat mao ang importante sa kahangturan. Unsa nga posisyon ang atong gigunitan dili kaayo importante.”

Gikan sa iyang call sa pagserbisyo sa Guatemala—El Salvador Mission ngadto sa iyang labing bag-o nga call ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, si Elder Cornish nagtuman sa iyang mga calling sa Simbahan, lakip sa pagkapresidente sa ward Young Men, presidente sa korum sa mga elder, ward executive secretary, lider sa grupo sa high priests, high councilor, bishop, stake president, presidente sa Do-minican Republic Santiago Mission, ug Area Seventy.

Natawo niadtong Abril 1951 sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, ngadto nila ni George ug Naomi Cornish, si Elder Cornish nagtubo sa Utah, Georgia, ug Virginia, USA, sa wala pa mobalik ngadto sa Utah alang sa kolehiyo.

Samtang nagpuyo diha sa Provo, iyang nahimamat si Elaine Simmons sa usa ka kalihokan sa young single adult. Naminyo sila sa Templo sa Manti Utah niadtong Agosto 1973.

Samtang nag-amuma og unom ka mga anak uban sa iyang asawa, si Elder Cornish magserbisyo sa United States Air Force Medical Corp, nakaangkon og bachelor's ug medical degrees gikan sa Johns Hopkins University, ug mipadayon sa iyang propesyon sa pediatrics sa Harvard Medical School—Boston Children's Hospital.

Edukasyon ug trabaho sa Idaho, Texas, California, ug Georgia, USA, mibalhin sa pamilya og kadaghan sa mi-labay nga mga tuig, apan bisan asa sila, si Elder ug Sister Cornish miingon, nga sila ganahan nga moserbisyo sa Simbahan.

“Ag buhat nagtubo sa tibuok kalibutan, ug usa ka dako nga panalangin sa pagtabang sa pagserbisyo sa mga anak sa Ginoo bisan asa man sila,” miingon si Elder Cornish.

Kining tawag ngadto sa Seventy, “sama sa kada calling sa Simbahan, laing oportunidad sa mahimong kabahin sa buhat sa Ginoo,” miingon si Elder Cornish. “Mapasalama-ton kami alang niana nga pribelihiyo.” ■

Elder O. Vincent Haleck

Sa Seventy

Gikan pa sa pagkabata si Elder Otto Vincent Haleck mibayad og ikapulo, magpuasa, ug magtuon sa mga kasulatan—ug dayon iyang nahimamat ang mga misyonaryo ug nabunyagan.

Ang inahan ni Elder Haleck usa ka miyembro sa Simbahan apan wala na mosimba sulod sa daghang mga tuig. Ang iyang amahan dili miyembro sa Simbahan. Bisan pa ang pamilya mibayad og ikapulo, magpuasa kada semana, mobasa sa Biblia kada adlaw, ug mohatag unsay naa nila ngadto sa nanginahanglan. Si Elder Haleck nagagikan sa kabilin sa hugot nga pagtuon.

Si Elder Haleck natawo niadtong Enero 1949 sa American Samoa. Ang iyang mga ginikanan, nga sila si Otto ug Dorothy Haleck, mipaeskuela niya sa California, USA. Sa edad nga 17, nakamatikod siya nga ang ubang mga amigo sa gobyerno sa estudyante lahi gikan sa ubang mga estudyante. “Giimbitar ko nila sa Mutuall, ug ang misunod usa na ka kasaysayan,” miingon si Elder Haleck.

Si Elder Haleck nakadawat og bachelor’s degree sa advertising ug marketing gikan sa Brigham Young University. Aduna siyay daghang mga negosyo sa American Samoa ug adunay pilantropiko nga buluhaton. Si Elder Haleck ug ang iyang asawa, nga si Peggy Ann Cameron, naminyo niadtong Hunyo 29, 1972, sa Templo sa Provo Utah. Mga ginikanan sila sa tulo ka mga anak.

Sa katapusan ang tibuok pamilya ni Elder Haleck nakakaplag sa ebanghelyo. Si Elder Haleck maoy nagbunyag sa iyang 80 anyos nga amahan ug nakakita sa iyang inahan nga mibalik ngadto sa Simbahan human sa 50 ka tuig sa kaminyoon.

Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, si Elder Haleck nagserbisyo isip full-time nga misyonaryo didto sa Samoa Apia Mission, bishop, stake high councilor, patriarch, stake president, ug karong labing bag-o, presidente sa Samoa Apia Mission.

Si Elder Haleck nagtuo nga ang iyang tanang mga kasinatian sa kinabuhi migiya kaniya ngadto sa asa man siya karon. “Sa akong paghinumdom sa akong kinabuhi, ug ako makasulti nga ako nakakita sa kamot sa Ginoo, miingon si Elder Haleck. “Ako mapasalamaton ug napasidunggan sa pagsalig nga gihatag sa Ginoo kanako. Akong gihigugma ang Ginoo ug naglaum nga mahimong maayong instrumento. Ako nasayud nga ang Ginoo motabang kanato.” ■

Elder Larry Y. Wilson

Sa Seventy

Ang pagbalanse sa trabaho, Simbahan, ug mga responsibilidad sa pamilya usa ka hagit alang ni Elder Larry Young Wilson, apan siya misiguro sa mga sakop sa pamilya masayud kon unsa sila kaimportante ngadto kaniya.

“Ang labing makaimpluwensya nga kasinatian nga akong nasinati mao ang pagkabana ug pagkaamahan,” miingon si Elder Wilson. “Talagsa ra kaayo ko nga dili makatambong sa pasundayag sa usa ka anak sa atleta, musika, o laing kalihokan. Basahan nako sila og mga istorya sa dili pa matulog ug mag-ampo uban nila sa dili pa sila pakatulgon sa gabii. Importante kaayo nga naa diha.”

Si Elder Wilson nasayud sa mga buluhaton kinsa adunay tahas sa pagpangulo sa tanang mga speto sa kinabuhi. Siya natawo niadtong Disyembre 1949 sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, ngadto nila ni George ug Ida Wilson ug nagtubo didto sa Pocatello, Idaho, USA. Nakadawat siya og bachelor’s degree sa English ug American literature gikan sa Harvard University, ug dayon usa ka master’s degree sa business administration gikan sa Stanford Graduate School of Business.

Si Elder Wilson migahin sa iyang propesyon isip usa ka consultant ug executive sa industriya sa pag-atiman sa panglawas. Bisan og ang iyang trabaho malisud, gisiguro ni Elder Wilson nga dili kini mobabag sa iyang kinabuhi.

“Kinahanglan nga ikaw moestablisar og mga utlanan sa imong trabaho,” miingon siya. “Kon dili, ang tanan hakpon niini. Sa praktikal nga pagkasulti, ang mga dapit sa trabaho, simbahan, ug panahon sa pamilya magpuli-puli samtang maghulat ang uban. Pag-ampo nga magiyahan ug kamo makahibalo unsa ang unahon nianang adlaw.”

Si Elder Wilson nagkugi sa pagserbisyo isip usa ka misyonaryo sa Brazil Central Mission ug isip usa ka bishop, stake president, ug Area Seventy sa wala pa matawag ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy.

Ang nagtabang ni Elder Wilson nga makakaplag nianang importante nga balanse sa iyang tanang pagserbisyo mao ang iyang asawa, nga si Lynda Mackey Wilson, nga iyang giminyoan niadtong Hulyo 10, 1974, sa Templo sa Logan Utah. Ang mga Wilson adunay upat ka mga anak. ■

Presidente David O. McKay, Heber J. Grant, ug J. Reuben Clark Jr. (wala ngadto sa tuo) sa pagbisita sa Unang Kapangulohan sa Welfare Square niadtong 1940.

Pagsaulog sa ika-75 ka Tuig sa Welfare

Ni Heather Wrigley

Mga Magasin sa Simbahan

Daghang mga pakigpulong panahon sa ika-181nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan gipahinungod sa pagsaulog sa programa sa welfare sa Simbahan, karon anaa sa iyang ika-75 nga tuig.

Sa unang adlaw niini niadtong 1936, si Presidente David O. McKay, kanhi magtatambag sa Unang Kapangulohan, mipamatuod sa balaang dinasig nga gigikanan sa plano sa welfare sa Simbahan: “[Ang programa sa welfare] naestablisar pinaagi sa balaan nga pagpadayag, ug walay lain sa tibuok kalibutan nga epektibo kaayo nga moatiman sa iyang mga miyembro.”¹

Setentay singko ka tuig ang miabut ug milabay. Ekonomikanhong mga saykol miagi niini ug nagsugod na usab. Ang kalibutan nakakita og dakong mga kausaban sa katilingban ug sa kultura, ug ang Simbahan adunay dakong kalamboan.

Apan ang mga pulong nga gipamulong sa balaan nga dinasig nga plano sa welfare sa Simbahan nianang adlaw niadtong 1936 tinuod karon sama kaniadto.

Mga Baruganan sa Welfare

Niadtong 1929 ang Estados Unidos nakasinati og dakong problema sa pinansyal sa dihang ang stock market nabangkaruta. Niadtong 1932 ang walay trabaho sa Utah mabut og 35.8 ka porsinto.

Bisan og ang Simbahan adunay mga baruganan sa welfare nga nahan-ay, lakip na ang sistema sa balay-tipiganan ug mga programa sa pagtabang sa mga miyembro nga makakita og trabaho, daghang mga miyembro ang miadto sa gobyerno para tabangan.

“Ako nagtuo nga adunay nagkadaghan nga disposisyon sa mga tawo nga maningkamot nga makakuha gikan sa gobyerno sa Estados Unidos nga nangandoy nga dili makabayad niini,” mikomentaryo si Presidente Heber J. Grant (1856–1945) niining panahona.²

Ang mga lider sa Simbahan gusto nga motabang sa naglisud nga mga miyembro nga dili makapahimo nilang tapulan ug pagbati nga angayan sa tabang. Ang tumong mao ang pagtabang sa mga tawo sa pagtabang sa ilang mga kaugalingon nga mahimong independente.

Niadtong 1933 ang Unang Kapangulohan mipahibalo: “Ang atong maayo og lawas nga mga miyembro kinahanglang dili, gawas ang katapusang solusyon, nga mabutang sa pagpakaulaw sa pagdawat og butang nga libre. . . . Ang mga opisyal sa Simbahan nga maoy mohatag og tabang kinahanglang mohimo og mga paagi diin ang tanang maayo og lawas nga mga miyembro kinsa nanganihanglan, mohimo og kompensasyon alang sa tabang nga nadawat pinaagi sa paghimo og matang sa serbisyo.”³

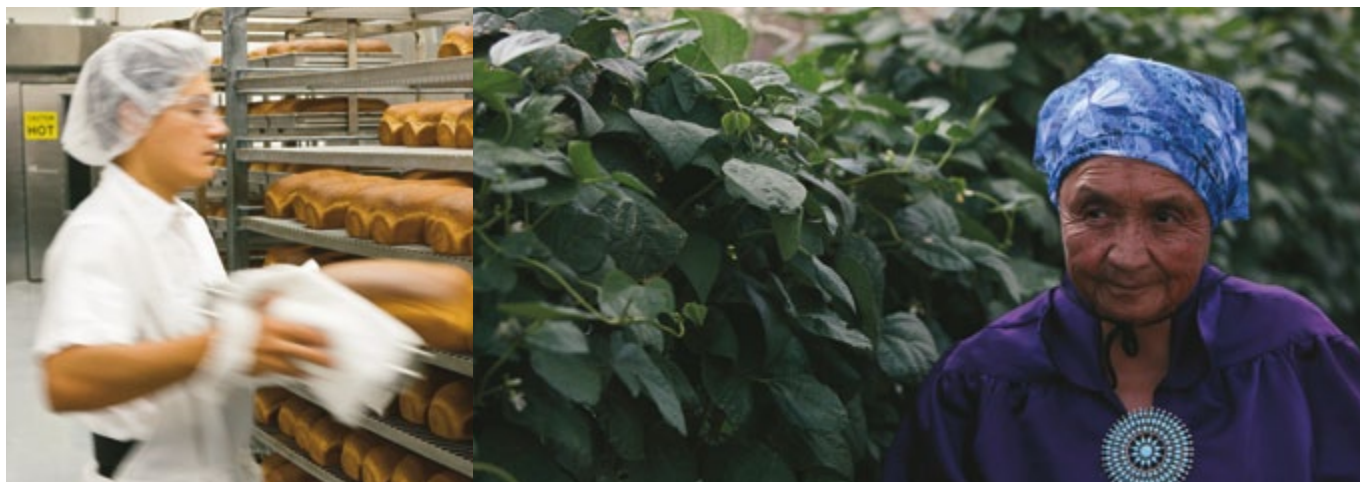
Uban sa baruganan nga nahan-ay ug ang hugot nga pagtuo sa mga Santos naglihok, ang indibidwal nga mga yunit sa Simbahan ingon man usab sa Simbahan nagtrabaho sa pag-organisar og mga klase sa panahi, pag-canning, pagkoordinar sa mga proyekto sa pagtrabaho, pagpanag-iya ug mga uma, ug paghatag og gibug-aton sa pagkamatatung, pagdaginot, ug independente nga pagpuyo.

Ang Plano sa Welfare sa Simbahan

Uban sa organisasyon sa Church Security Plan (ginganlan og usab nga Church Welfare Plan niadtong 1938), ang mga tawo gihatagan og oportunidad sa pagtrabaho, hangtud asa kutob ang ilang abilidad, alang sa tanan nga tabang nga ilang nadawat. Ang plano nagtudlo sa mga tawo sa pagpaninguha sa “ilang kaugalingon” kay sa mangayo sa uban para sa handout.

“Ang atong nag-una nga katuyoan mao ang pagpahimutang og . . . usa ka sistema diin ang tunglo sa pagkapatulan mawala, ang kadautan sa limos mawagtang, ug ang pagkagawasnon, kakugi, pagdaginot, ug respito sa kaugalingon sa makausa pa maestablisar sa atong katawhan,” Gisulti ni Presidente Grant atol sa kinatibuk-ang komperensya niadtong Oktubre 1936. “Ang trabaho kinahanglan nga ipataas og balik isip nagmando nga baruganan sa mga kinabuhi sa atong mga miyembro sa Simbahan.”⁴

Sa milabay nga mga katuigan, ang sistema sa welfare sa Simbahan naglakip sa daghang mga programa: Social Services (karon LDS Family Services), LDS Charities, Humanitarian Services, ug Emergency Response. Kini nga mga

Bisan ang paghimo og mga pan (ibabaw sa wala), magtanom og uba (ibabaw sa tuo), o paghatag og tabang sa laing mga paagi, ang programa sa Simbahan sa Welfare gitumong sa pagpalambo og pagpaningkamot sa kaugalingon pinaagi sa hugot nga pagtuo ni Jesukristo.

programa ug ang uban nakapanalangin sa mga kinabuhi sa gatasan ka liboan sa sulod ug gawas sa Simbahan.

Moabut ngadto sa Internasyonal

Bisan human matapos ang Dakong Depresyon sa pagsugod sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, si Presidente J. Reuben Clark Jr., Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mipadayag sa pagpadayon sa programa sa welfare. Niadtong Oktubre 1945, ang Presidente sa Estados Unidos nga si Harry S. Truman mitawag sa Presidente sa Simbahan nga si George Albert Smith (1870–1951) aron sa pagsusi unsaon ug kanus-a mahatud ang mga suplay ngadto sa mga dapit nga naguba sa gubat. Sa katingala ni Presidente Truman, ang mga lider sa Simbahan mitubag nga ang pagkaon ug mga sinina ug ubang mga suplay nakolekta na ug andam na nga ipadala.

Paglabay sa panahon, ang Simbahan mipalapad sa mga pasilidad ug mga programa sa welfare aron maapil ang ubang mga bahin sa panginahanglan, lakip sa hiyograpikanhong mga dapit. Niadtong mga 1970, ang Simbahan mipalapad sa mga proyekto sa welfare ngadto sa Mexico, England, ug sa mga Isla sa Pasipiko. Panahon sa misunod nga dekada ang Argentina, Chile, Paraguay, ug Uruguay nahimong unang mga nasud nga gawas sa Estados Unidos nga midawat sa employment centers sa Simbahan.

Sa pagsugod sa Church Humanitarian Services niadtong 1985, ang internasyonal nga paningkamot sa Simbahan sa welfare midako pag-ayo ingon nga ang mga sinina ug ubang mga suplay gilahi-lahi na para ipadala sa tibuok kalibutan agig tubag sa kakabus ug mga katalagman.

Karon ang pagdaghan sa mga miyembro sa Simbahan, ilabi na sa naglambo nga mga nasud, naghatag og bag-ong mga hagit, unsa nga programa sa welfare ang mohaum.

Usa ka dinasig nga Plano alang Karon

Ang sukaranang mga baruganan sa welfare—pagpaningkamot sa kaugalingon ug kakugi—nagpabilin nga mao ra karon sa dihang ang Ginoo misugo kang Adan, “Sa singot sa imong nawong magakaon ikaw sa tinapay” (Genesis 3:19).

Sa ulahing mga adlaw “ang Ginoo mipahayag, “Ug ang balay tipiganan pagadumalahon pinaagi sa mga halad sa mga sakop sa simbahan; ug ang mga biyuda ug mga walay ginikanan pagahatagan, ingon usab ang mga kabus” (D&P 83:6). Dayon Siya mipahinumdom nato, “Apan kini kinahanglan pagahimoon sa akong kaugalingon nga pamaagi” (D&P 104:16).

Ang mga baruganan sa welfare naglihok diha sa mga kinabuhi sa mga miyembro sa tibuok kalibutan isip inadlaw adlaw nga baruganan diha sa indibidwal nga mga panimalay.

“Ang kalig-on sa Simbahan ug ang tinuod nga balay tipiganan sa Ginoo anaa sa mga panimalay ug sa mga kasingkasing sa iyang mga katawhan,” miingon si Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.⁵

Samtang ang mga indibidwal mopalambo sa ilang kaugalingong pagpaningkamot pinaagi sa hugot nga pagtuo ni Jesukristo, ang taas nga tumong sa programa, sumala sa gipasabut ni Presidente Clark, nagpadayon sa pagkatuman: “ang pagtukod og kinaiya diha sa mga miyembro sa Simbahan, mga tighatag ug mga tigdawag, pagluwas sa tanan nianang pinakamaayo sa ilang pagkatawo, ug [modala] ngadto sa pagpamulak ug pagpamunga ang natago nga kabuhong sa espiritu, nga kon huna-hunaon mao ang misyon ug katuyoan ug rason nga ania kini nga Simbahan.”⁶ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. San Henry D. Taylor, *The Church Welfare Plan*, wala mamantala ms., Salt Lake City (1984), 26–27.
2. Heber J. Grant, sa Conference Report, Okt. 1933, 5.
3. James R. Clark, comp., *Mga Mensahe sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw*, 6 ka mga vol., (1965–75) 5:332–34.
4. Heber J. Grant, sa Conference Report, Okt. 1936, 3.
5. Robert D. Hales, “Welfare Principles to Guide Our Lives: An Eternal Plan for the Welfare of Men’s Souls,” *Ensign*, Mayo 1986, 28.
6. J. Reuben Clark Jr., sa espesyal nga miting sa mga stake president, Okt. 2, 1936.

Dinasig nga mga Pulong sa usa ka Dinasig nga Buhat: Unsa ang Gisulti sa mga Mamumulong mahitungod sa Welfare.

Daghang mga pakigpulong panahon sa ika-181 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan gipahinungod sa pagsaulog sa programa sa welfare sa Simbahan, karon anaa sa iyang ika-75 nga tuig.

Sa ubos mao ang mga kinutlo gikan sa mga pakigpulong sa mga mamumulong sa programa sa welfare ug sa mga baruganan sa welfare nga gihan-ay sa Ginoo aron sa pagtabang sa Iyang mga anak sa pagtabang sa ilang mga kaugalingon.

Presidente Thomas S. Monson

“Ako mopadayag nga ang programa sa welfare sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw dinasig sa Makagagahum nga Dios.” (Tan-awa sa “Ang Balaan nga Templo—Ang Suga sa Kalibutan” pahina 90.)

Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

“Ang dakong temporal nga mga panginahanglan sa mga anak sa Langit-nong Amahan miabut na usab sa atong panahon karon sama nga kini anaa kaniadto ug sama nga maanaa kini sa

tanang panahon” Ang mga baruganan sa pundasyon sa programa sa welfare sa Simbahan dili lamang alang sa usa ka panahon o sa usa ka dapit. Alang kini sa tanang panahon ug sa tanang dapit”

“[Ang Ginoo] midapit ug misugo kanato sa pag-apil diha sa Iyang buhat aron sa pagbayaw niadtong nanginahanglan. Naghimo kita og pakigsaad sa pagbuhat niana diha sa pagbunyag ug sa sulod sa balaan nga mga templo sa Dios. Bag-uhan nato ang pakigsaad ma-Dominggo sa higayon nga kita moambit sa sakrament.” (Tan-awa sa “Mga Oportunidad sa Paghimo og Maayo,” pahina 22.)

Bishop H. David Burton, Presiding Bishop sa Simbahan

“Ang propetikanhong plano sa welfare dili lamang kini ginagmay nga sugilanon sa kasaysayan sa Simbahan. Ang mga baruganan nga gibasihan niini nagpaila kon si kinsa kita isip mga katawhan. Lintunganay kini kon si kinsa kita isip indibidwal nga mga disipulo sa atong Manluluwas ug Ehemplo, si Jesus ang Kristo.”

“Kining sagrado nga buhat dili lamang makatabang ug makapanalangin

niadtong mga nag-antus o nangi-nahanglan. Isip mga anak sa Dios, dili nato mapanunod sa hingpit ang kinabuhing dayon nga walay hingpit nga pagpamuhunan pinaagi sa pag-amuma sa usag usa samtang nia kita sa yuta. Pinaagi lamang sa mabinationong paagi sa pagsakripisyo ug pagtugyan sa atong kaugalingon ngadto sa uban kita makakat-on sa mga baruganang celestial sa sakripisyo ug pagpahinungod.”

“Kini ang sagradong buhat nga gipaabut sa Manluluwas gikan sa Iyang mga disipulo. Mao kini ang buhat nga Iyang gimahal dihang Siya dinhi pa sa yuta. Kini ang buhat diin ako nahibalo nga Siya atong makita nga mohimo kon Siya nia pa karon atong kauban. (Tan-awa sa “Ang Makapabalaan nga Buhat sa Welfare,” pahina 81.)

Silvia H. Allred, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society.

“Ang mga kalalakin-an ug kababayen-an sa Simbahan nagtinabangay karon sa pagdala og kahupayan ngadto niadtong nanginahanglan. . . . Kon ang paghigugma nahimong giya nga baruganan sa atong pag-amuma sa uban, ang atong pag-alagad ngadto kanila nahimong ebanghelyo nga inubanan sa buhat. Kini mao ang ebanghelyo diha sa labing putli nga higayon. Kini lunsay nga relihiyon.” (Tan-awa sa “Ang Tinuod nga Kinaiya sa Pagka-disipulo,” pahina 84.) ■

Perpetual Education Fund Nagtuman sa Mapanagnaon nga mga Saad

Ni Natasia Garrett

Mga Magasin sa Simbahan

Napul ka tuig na ang milabay, si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) milatid sa usa ka problema—ang pagkawalay mahimo sa daghang mga returned missionaries ug ubang takus nga kabatan-onan sa

naglambo nga mga dapit sa pagkahaw-as gikan sa kakabus—ug mihatag og solusyon: ang Perpetual Education Fund (PEF). Usa ka pundo nga ang establisahon ginamit ang mga donasyon gikan sa mga miyembro ug mga higala sa Simbahan, ang PEF mohatag og pahuwam para sa edukasyon ngadto sa

mga batan-on uban sa gilauman nga sila mangandam alang sa maayong panarbaho sa ilang mga komunidad ug mobayad sa mga utang aron nga ang uban adunay susama nga mga oportunidad. Miingon siya nga ang Simbahan magsalig sa mga boluntaryo ug sa anaa na nga mga kapanguhaan sa Simbahan.

Ang mga Milagro Nahitabo

Sa dihang si Presidente Hinckley mitunob sa pulpito niadtong Marso 31,

Ang Perpetual Education Fund, nga nagsugod 10 ka tuig na ang milabay, nakatabang og labaw sa 47,000 ka mga partisipante.

2001, ug mipahayag sa panan-awon sa Perpetual Education Fund sa atubangan sa priesthood sa Simbahan, klaro sa kadaghanan nga ang propeta sa Ginoo nakadawat og direksyon.

Ang potensyal sa kapakyasan ingon og nakita sa dihang ang bag-ong natudlo nga mga lider sa PEF nagdali-dali sa pagsugod sa pagpanghatag sa mga pahuwam sa pagka-autumn niadtong 2001, sumala sa sugo ni Presidente Hinckley. Gawas sa dinasig nga latid sa propeta walay plano sa negosyo ang nahimo, walay gisugyot nga detalye. Ang programa na-organisar ginamit ang mga teksto sa pakigpulong sa komperensya ni Presidente Hinckley ingon nga sumbanan. Gatusan ka mga aplikasyon sa pahuwam ang nangabut ngadto sa punoang buhatan sa Simbahan bisan mga direkto gipangtawag ug ang sukaranang estruktura sa programa giporma.

Apan ang mga milagro nakita na. Sulod sa usa ka tuig, minilyon ka dolyares ang gidonar ngadto sa programa. Daghang mga indibidwal kansang mga kaagi maoy nakapahimo nila nga mokwalipay alang sa

trabaho sa PEF diha-diha anaa dayon aron moserbisyo isip boluntaryong mga direktor. Ang inprastaktura nga gikinahanglan nga mosuporta sa PEF sa tibuok kalibutan napahimutang na nga mao ang Church Educational System nga mga programa sa institute ug ang Church employment Resource Centers. Bisan unsa ang gikinahanglan napahimutang ra dayon, nakasangkap

“Ang imbitasyon ni Presidente Hinckley nakatabang niadtong moamot ngadto sa PEF ingon man usab niadtong kinsa [mogamit niini] nga molambo sa ilang mga kaugalingon sa pagpaduol ngadto sa atong Manluluwas.”

—Elder John K. Carmack

sa programa nga maoy gi-report ni Presidente Hinckley niadtong Abril 2002 nga usa ka “solido nga pundasyon.”¹

Si Rex Allen, karon nagserbisyo isip boluntaryo sa pagbansay ug

komunikasyon, miingon, “Dugay na, si Moises mibunal sa iyang sungkod sa Pula nga Dagat ug ang katubigan nabahin. Si Presidente Hinckley nagpakita niining sama nga hugot nga pagtuo sa dihang iyang gigamit kining mapanagnaon nga kupo diha sa maitom nga dagat sa kakabus ug mipasiugda sa PEF.”

“usa kini ka milagro,” gikumpirmar ni Presidente Hinckley sa makadaghan.

Human sa 10 ka tuig, bisan, ang labing dako nga milagro mao pay pagsugod.

Mga Saad Natuman

Sa iyang pahibalo sa PEF ug sa ulahing mga pakigpulong, si Presidente Hinckley misaad og daghang mga panalangin nga moabut tungod sa PEF. Ang matag usa natuman uban sa nagtubo nga panglimbasug sa nagkadaghan nga mga partisipante nga migradwar gikan sa PEF ug nakabayad sa ilang mga hulam.

Oportunidad ug Panarbaho

“Ang [mga partisipante] makahimo sa pagkuha og maayong edukasyon

nga mohaw-as kanila gikan sa kalapukan sa kakabos,” miingon si Presidente Hinckley.²

Pagka-Pebrero 2011, dul-an sa 90 porsinto niadtong nangita og trabaho human makakompleto sa ilang pag-eskwela nakakita og trabaho. Mga 78 ka porsyento niadtong nakatrabaho karon miingon nga ang ilang trabaho karon usa ka kalamboan sa unsay naa nila sa wala pa makadawat sa pagbansay. Ang kasagaran nga kinitaan human sa pag-eskwela alang sa partisipante sa PEF mga tulo ngadto sa upat ka pilo ka mas dako kay sa kinitaan sa wala pa moeskwela, nagre-presentar og dako nga kalamboan sa ekonomikanhong kahimtang.

Pamilya ug Komunidad

“Sila magminyo ug magpadayon sa mga kahanas nga mopakwalipay nila nga adunay maayong kinitaan ug mopahimutang sa ilang dapit sa katilingban diin sila makahimo og igo nga kontribusyon,” mipahayag si Presidente Hinckley.³ Labaw sa ikatulo nga bahin sa mga partisipante sa PEF karon nagminyo.

Si Elder John K. Carmack, executive director sa PEF, miingon: “Usa sa labing makadasig nga resulta sa PEF mao nga kita nakakita nga ang mga batan-on nakaangkon og dugang nga paglaum. Kini nga paglaum nakahatag nila og kaisug nga magminyo ug magpadayon sa ilang mga kinabuhi.”

Sa ilang pagbuhat sa ingon, ang ilang nagtubo nga mga pamilya makapaabut og mahayag nga mga kaugmaon.

Simbahan ug Pagpangulo

“Isip matinud-anong mga miyembro sa Simbahan, sila mobayad sa ilang mga ikapulo ug mga halad, ug ang Simbahan mas molig-on tungod sa ilang presensya sa maong dapit diin sila magpuyo,” miingon si Presidente Hinckley.⁴

Sa ubang mga dapit diin ang PEF nagpadayon na sulod sa daghang mga tuig, mga 10 ngadto sa 15 porsinto sa mga lider sa Simbahan naglangkob sa mga partisipante sa PEF.

“Ang mga partisipante miawhag sa

ubang mga batan-on sa paggamit sa pahuwam sa PEF aron maputol ang kakabus,” miingon si Rex Allen. “Human sa 10 ka tuig nakita namo ang sirkulo sa paglaum nga milapad samtang kadtong napanalanginan mipakigbahin sa mga panalangin ngadto sa uban.”

Mga Epekto diha sa mga Kinabuhi sa Kadaghanan

“[Ang PEF] mahimong panalangin niadtong tanan kinsa makadawat niini—ngadto sa mga batan-ong lalaki ug mga babaye, sa ilang mga umaabut nga mga pamilya, sa Simbahan nga mapanalanginan uban sa ilang lig-ong lokal nga pagdumala,” saad ni Presidente Hinckley.⁵

Labaw sa 47,000 ka mga tawo ang miapil sa PEF sukad sa niadtong 2001. Wala gani na ipha ang ubang mga pamilya nga gisuportahan ug nadasig sa mga sakop sa pamilya nga nag-apil sa PEF, ang mga ward ug branch nga nakabenepisyo gikan sa mga miyembro kinsa adunay mas dako nga kapasidad sa pagserbisyo ug pagsalmot, ug sa lokal nga mga ekonomiya nga nagkinahanglan og hanas nga mga trabahante aron motubo.

“Hunahunaa ang epekto kon inyong i-konsiderar ang tanan nga maapektohan,” miingon si Brother Allen. “Kini hangtud pa ngadto niadtong mihatag ngadto sa PEF—ang mga donor, sa ilang mga pamilya, sa ilang mga ward ug mga branch—ang tanan napanalanginan tungod sa ilang mga kontribusyon.”

“Anaa sa gahum sa hapit tanang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang abilidad sa paghatag sa kanunay nga paagi ngadto niini nga pundo ug ngadto sa laing takus nga mga paningkamot,” miingon si Elder Carmack. “Ang imbitasyon ni Presidente Hinckley nakatabang niadtong moamot ngadto sa PEF ingon man usab niadtong kinsa [mogamit niini] nga molambo sa ilang mga kaugalingon sa pagpaduol ngadto sa atong Manluluwas.”

Nagpadayon nga Pagtubo

Ang mapanagnaon nga pananawon ni Presidente Hinckley sa

Perpetual Education fund natinuod samtang ang impluwensya niining dinasig nga programa nagpadayon sa pagkatap sa tibuok kalibutan, ug kini magpadayon sa pagkatinuod tungod sa nagkadaghan samtang ang mga donasyon magpadayon ug ang mga gihulaman mabayaran, nagtugot og bag-ong henerasyon sa mga partisipante sa pagpalambo sa ilang mga kaugalingon ug sa ilang mga sitwasyon.

Aron makat-on pa og dugang mahitungod sa Perpetual Education Fund palihug bisitaha ang pef.lds.org. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, “The Church Goes Forward,” *Liahona*, Hulyo 2002, 4; *Ensign*, Mayo 2002, 6.
2. Gordon B. Hinckley, *Liahona*, Hulyo 2002, 4; *Ensign*, Mayo 2002, 6.
3. Gordon B. Hinckley, *Liahona*, Hulyo 2002, 4; *Ensign*, Mayo 2002, 6.
4. Gordon B. Hinckley, *Liahona*, Hulyo 2002, 4; *Ensign*, Mayo 2002, 6.
5. Gordon B. Hinckley, “The Perpetual Education Fund,” *Liahona*, Hulyo 2001, 62; *Ensign*, Mayo 2001, 52.

Tawag alang sa Pag-survey sa mga Partisipante

Kon kamo gusto nga moimpluwensya sa *Liahona* o *Ensign* ug sa minilyon kinsa mobasa sa mga mensahe sa mga magasin, ania ang inyong kahigayunan. Ang mga magasin nangita og mga miyembro sa tibuok kalibutan kinsa andam nga mohatag og feedback ug moapil sa ginagmay nga yanong online nga survey matag tuig. Kon kamo gusto nga moapil, palihug e-mail liahona@ldschurch.org or ensign@ldschurch.org ug ibutang ang “Magazine Evaluation” diha sa subject line. Ang mga bolunter kinahanglang dunay Internet access ug makasulti og English, Portuguese, o Spanish. Ang inyong feedback makatabang sa mga magasin nga mas makatubag sa mga panginahanglan sa mga magbabasa sa tibuok kalibutan. ■

© IRI

Ang 400 anyos nga karaang King James Version sa Balaan nga Biblia nagpadayon sa pag-impluwensya sa mga miyembro sa Simbahan karon.

Ang ika-400 nga Anibersaryo sa Labing Gisaulog uban sa Pagtuon, mga Pulong sa mga Apostoles Nagsugyot

Dili sulagma nga kita nakabaton og Biblia karon,” miingon si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.¹ Siya mipasabut nga ang Biblia anaa tungod sa pagkamasulundon sa matarung nga mga indibidwal kinsa misunod sa mga aghat sa pagrekord sa sagrado nga mga kasinatian ug mga pagtulun-an, ingon man usab sa hugot nga pagtuo ug kaisug sa uban, lakip sa mga tighubad, kinsa nagsakripisyo og dako aron sa “pagpanalipod ug pagpreserbar” sa Biblia.

Ang Mayo 2, 2011, nagtimaan sa ika-400 nga anibersaryo sa unang namantala nga King James Version sa Biblia. Sa tibuok kalibutan, ang mga tawo nagsaulog na sa pagkamantala sa Biblia uban sa symposia, mga kasaulogan, mga konserto, kompestisyon sa pagpamulong, ug daghan pa. Ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nagsugyot og laing paagi sa pagtimaan sa okasyon. Pinaagi sa pagpalambo og pagmahal alang sa Biblia samtang kita magtuon sa kinabuhi ug pangalagad sa Manluluwas ug sa mga pulong sa karaang mga propeta ug mga apostoles.

“Mapasalaman kita alang sa Balaan nga Biblia,” miingon si Elder Ballard. “Akong gimahal ang Biblia, ang mga

pagtulun-an niini, ang mga leksyon niini, ug ang espiritu niini. . . . Akong gimahal ang pagpanglantaw ug kalinaw nga naggikan sa pagbasa sa Biblia.”²

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miuyon. “Atong gimahal ug gitahud ang Biblia,” siya miingon. “Una kining giila sa atong mga kasulatan ang, atong ‘sumbanan nga mga kasulatan.’”³ Siya mipahinumdom nga ang Pagpahiuli miabut tungod kay si Joseph Smith nagtuon sa Biblia ug nagpakita og hugot nga pagtuon sa saad nga gihimo diha sa Santiago 1:5 nga ang Dios motubag sa atong mga pag-ampo.

Naghinumdom sa mga hitabo nga naghulam sa agianan alang sa Pagpahiuli, si Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles namulong uban ang pasalamat alang sa tanan kinsa naghimo nga posible sa paghubad ug pagmantala sa Biblia. Tungod sa ilang trabaho, ang King James Version sa Biblia magamit na tanan aron makabasa—ug tungod kay kini nagamit ni Joseph Smith, ang tinuod nga Simbahan gipahiuli nganhi sa yuta. “Ikatingala ba nga ang King James Version giaprobahan nga English Bible sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw karon?” Si Elder Hales nangutana.⁴

“Kinahanglang hinumduman nato ang dili maihap nga mga martir kinsa nasayud sa gahum sa [Biblia] ug kinsa mibuhis sa ilang mga kinabuhi nga aron kita makakaplag sa mga pulong niini sa mahangturong kalipay ug sa kalipay sa gingharian sa atong Langintong Amahan,” miingon si Elder Ballard.⁵

Si Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mipakigbahin og usa ka istorya mahitungod sa pagtan-aw sa karaan nga kaayo nga Biblia sa Pamilya ug pagbasa sa kinutlo diha sa ulohang pahina nga nag-ingon, “Ang labing nindot nga Impresyon sa Biblia mao ang pag-imprinta niini diha sa kasingkasing sa Tigbasa.”⁶ Iyang gisunod kini nga kasulatan: “Kamo gayud mao ang among sulat sapagpaila sa among kaugalingon, nga makudlit diha sa inyong kasingkasing, nga pagahibaloan ug pagabasahon sa tanang mga tawo” (2 Mga Taga- Corinto 3:2).

Pinaagi sa pag-ila ug pagmahal sa Biblia ug sa iyang mga pulong sa kasulatan, atong mapakita ang atong pasalamat ug makatagamtam sa mga panalangin sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.

“Hunahunaa ang gidak-on sa atong mga panalangin nga makabaton sa Balaan nga Biblia ug 900 ka dugang nga mga pahina sa kasulatan,” miingon si Elder D. Todd Christofferson. “Hinaut nga kita magbusog kanunay sa mga pulong ni Kristo nga mosulti nato sa tanang mga butang nga kinahanglan natong buhaton.”⁷ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. M Russell Ballard, “Ang Milagro sa Balaang Biblia,” *Liahona* ug *Ensign*, Mayo 2007, 80.
2. M Russell Ballard, *Liahona* ug *Ensign*, Mayo 2007, 81.
3. Jeffrey R. Holland, “Ang Akong mga Pulong . . . Dili Gayud Mohunong,” *Liahona* ug *Ensign*, Mayo 2008, 92.
4. Robert D. Hales, “Mga Pagpangandam alang sa Pagpahiuli ug sa Ikaduhang Pag-anhi: Ang Akong Kamot Anaa Ibabaw Kanimo,” *Liahona* ug *Ensign*, Nob. 2005, 90.
5. M Russell Ballard, *Liahona* ug *Ensign*, Mayo 2007, 80.
6. Boyd K. Packer, “The Book of Mormon: Another Testament of Jesus Christ,” *Liahona*, Ene. 2002, 73; *Ensign*, Nob. 2001, 63.
7. D. Todd Christofferson, “Ang mga Panalangin sa Kasulatan,” *Liahona* ug *Ensign*, Mayo 2010, 35.

Pagpakita sa Arkitektura sa Templo sa Rome Italy

“Ang kada templo usa ka balay sa Dios, nga adunay pareha nga mga kalihokan ug pareha nga mga panalangin ug mga ordinansa, miingon si Presidente Thomas S. Monson sa sesyon sa Dominggo sa buntag.
“Ang Templo sa Rome Italy, talagsaon, gitukod sa usa ka makasaysayon nga dapit sa kalibutan, usa ka siyudad diin ang karaan nga mga apostoles sila si Pedro ug Pablo misangyaw sa ebanghelyo. . . . Sa moabut nga adlaw, ang matinud-anon niining
“Mahangtulong Siyudad,” makadawat sa mga ordinansa sa mahangtulong matang diha sa usa ka Balay sa Dios.”

“**A**ko mopaambit kaninyo sa akong gugma alang sa Manluluwas ug alang sa Iyang maulaong sakripisyo alang kanato. . . . Ako nagtuo nga walay usa nato ang nakasabut sa hingpit sa kaimportante sa unsay gibuhat ni Kristo alang kanato didto sa Getsemani, apan ako mapasalamaton kada adlaw sa akong kinabuhi tungod sa Iyang maulaong sakripisyo alang kanato,” miingon si Presidente Thomas S. Monson atol sa pagtapos sa ika-181 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya. “. . . Giagian Niya ang tanang mga butang aron nga Siya makaluwas sa tanang mga butang. Sa pagbuhat sa ingon, Siya mihatag nato sa kinabuhi lapas niining mortal nga kinabuhi. Giluwas Niya kita gikan sa Pagkapukan ni Adan. Sa kahiladman sa akong kalag, ako mapasalamaton kaayo Kaniya. Siya mitudlo nato unsaon sa pagpakabuhi. Siya mitudlo nato unsaon sa pagpakamatay. Iyang gisiguro ang atong kaluwasan.”